

Σύγχρονη αρχιτεκτονική Εκπαιδευτικές Πλατφόρμες

Τιμάρντος Δ. Καζανίδης
Αθήναι, 20.10.58

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ
ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

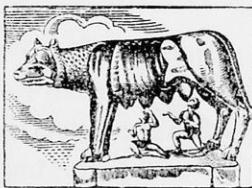
ИСКУССТВА
ЗНАЧАНИЯ

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

Αρ. εισ. 45210.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ Γ' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΕΞΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1957

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ

1.

Regīna rosas amat.—Agricōla silvam et umbram silvārum amat. — Femīna agricōlae (δτχ.) cenam parat.—Agricōla femīnam laudat. — Agricōlas Graeciae industria ornat. — Filiae agricolārum mensam corōnis¹ ornant. — Femīnae deam Vestam adōrant et aram deae rōsis¹ ornant.—Bestiae in² silvis habītant. — Aquīlae bestias silvārum captant ; aquīlae etiam³ gallīnis (δτχ.) insidias parant.

2.

Dum¹ spiro, spero.—Quid² paras, filia³ ? «Paro cenam agricōlis (δτχ.)». — Patriam amāmus, dum¹ spirāmus ; incōlae Graeciae patriam amant.—Nautae³, quid² apportātis ? «Divitias patriae (δτχ.) apportāmus». — Quid² ex⁴ fenestrā casae spectātis, puellae³ ? «Exspectāmus aviam».

3.

Minerva, dea sapientiae, Attīcam amābat. — Incōlae Attīcae sapientiam amābant et deam Minervam adorābant.—Poētae deam Minervam laudābant ; femīnae et puellae aras deae corōnis¹ ornābant.—Incōlae Spar-

tae ante² pugnam coman corōnis¹ ornābant et Musis (δτχ.) sacrificābant.— Diu³ in⁴ silvā ambulabāmus et bestias silvae spectabāmus. — Quid⁵ heri⁶ in⁴ casā parābas, femīna⁷ ? «Cenam parābam nautis (δτχ.)».— Nautae⁷, quid⁵ apportabātis ? «Divitias incōlis (δτχ.) insulārum apportabāmus».

4. Ἰταλία καὶ Ρώμη.

Italia est¹ terra Eurōpae.— Italia habet² insūlas.— Sicilia est insūla Italiae.— In³ orā Siciliae est Aetna.— Aetnam ornant silvae.— Incōlae Italiae sunt⁴ agricōlae, incōlae insulārum et orārum Italiae sunt nautae.— Italia est patria poētārum.— Incōlae Italiae amābant et laudābant poētas.— Italiae (δτχ.) poētae gloriam parant.— In³ Italiā est Roma.— Vias Romae statuae ornant.— In³ viis Romae erant⁵ aerae et statuae deārum.— Aras deārum filiae incolārum Romae corōnis⁶ ornābant.— Roma erat⁷ schola litterārum et doctrīnae.— Victoriae Romae (δτχ.) sunt⁴ causa gloriae.

5. Οἱ θεοὶ τῶν Ρωμαίων.

Romāni multos deos adorābant ; in¹ numēro deōrum Neptūnus et Bacchus et Mercurius et Aesculapius erant².— Neptūnus, filius Saturni, domīnus aquārum erat³.— Neptūno nautae tauros et equos immolābant.— Bacchus erat deus vini et uvārum, Mercurius (erat) deus mercatūrae et eloquentiae.— Arae Mercurii erant² in viis, quod⁴ Mercurius nuntius erat³ deōrum et vias monstrābat.— Deus medicīnae erat Aesculapius ; Aesculapium adorābant Romāni in templis et in lucis et ornābant aras Aesculapii multis herbis⁵ et corōnis⁵ et rosis⁵.

6. Τὰ ὅπλα τῶν Ρωμαίων — Τὸ στρατόπεδον αὐτῶν.

Romāni, popūlus bellicōsus, armis¹ et telis¹ pugnābant. Arma Romanōrum erant galea, scutum, lorīca ; tela erant pilum, gladius, sagittae. Gladii Romanōrum non² erant longi ; pila erant longa.—Romāni in bellis cotidie³ castra collocābant et vallo¹ fossāque⁴ firmābant. Valla alta (erant) et fossae latae erant. In castris Romāni erant tūti.

7. Ἡ Δῆλος.

Delus clara et Graecis (δτκ.) cara erat, quamquam¹ erat parva. Nam² Graeci Delum patriam filii et filiae Latōnae appellābant. Filius Latōnae erat Apollo³, filia Latōnae erat Diāna. Filio Latōnae laurus cara erat ; Delus plena erat laurōrum. Quoniam⁴ Apollo deus poētārum erat, etiam⁵ poētae laurum amābant et lauro⁶ comam ornābant. Diāna erat dea silvārum et sagittis⁶ bestias silvae necābat. In insūlā Delo clarum templum erat. Incōlae Athenārum quotannis⁷ in⁸ insūlam Delum navigābant et in templo filium Latōnae adorābant.

8. Ο Ρωμύλος.

a) Romūlus et Remus Romam aedificavērunt. — Romūlus Remum necāvit, quod¹ Remus muros novi oppīdi vituperavērat. — Quamquam² Romūlus Remum necavērat, tamen³ fortūna Romōlo (δτκ.) secunda erat; nam⁴ multos popūlos bello⁵ armisque⁶ superāvit et terram finitīmam occupāvit et oppīda expugnāvit. — Nūmerus feminārum in novo oppīdo parvus erat. — Itaque⁷ Romūlus Romānis (δτκ.) femīnas dolo⁵ parāvit.—

Sabīnos enim⁸ et Sabīnas et filias Sabinōrum, popūli finitīmi, ad⁹ ludos publīcos invitāvit, et inter¹⁰ ludos Romāni filias Sabinōrum raptavērunt. — Quoniam¹¹ Romāni Sabīnas raptavērant, Sabīni contra¹² Romānos bellum¹³ paravērunt¹³. — Sed¹⁴ filiae Sabinōrum discordiam populōrum placavērunt et amicitiam inter¹⁰ popūlos conciliavērunt.

b) Cur¹ Remum necavisti, Romule? «Remum necāvi, quod² muros novi opp̄idi vituperavērat». — Quomodo³ femīnas popūlo (δτν.) paravistis, Romāni? «Sabīnos et Sabīnas et filias Sabinōrum ad ludos invitavīmus et inter ludos filias raptavīmus». — Cur¹ Sabīnas raptavistis, Romāni, quamquam⁴ popūlum finitīmum ad ludos publīcos invitaverātis ? «Sabīnas raptavīmus, quod² femīnae non⁵ erant in novo opp̄ido».

9. Ὁ Ἀννίβας ἐνθαρρύνει τοὺς στρατιώτας του πρὸ τῆς ἐν Ζάμα μάχης.

Hannibal¹ ante² pugnam anīmos Poenōrum his³ verbis³ inflammāvit :

«Quoniam⁴ patria in magno pericūlo est, vos⁵ convo- cāvi. Nisi⁶ fortīter⁷ pugnabītis, Romāni popūlos Afrīcae superābunt et campos vicosque⁸ patriae vastābunt. Popūlus Romānus nunc⁹ multis terris¹⁰ imp̄erat. Sed non imperābit etiam Afrīcae, si¹¹ fortīter pugnabītis et patriam ex¹² pericūlo liberabītis. Ego¹³ post¹⁴ pugnam impavīdos laudābo et donābo, ignāvos vituperābo et castigābo. Pugnāte igītur¹⁵ fortīter, Poeni, et pro¹⁶ arā focoque dimicāte ! Liberāte patriam ex¹² pericūlo ! Si¹¹ patriam ex¹² pericūlo liberaverītis, gloriam vobis¹⁷ para- bītis. Si Romānos auxilio¹⁸ deōrum superaverīmus et

fugaverimus, in aris hostias immolabimus et deos celebrabimus».

10. Οἱ ἀρχαῖοι Λατῖνοι.

a) Latium terra Italiae erat, inter¹ Etruriam et Campaniam sita². Prisci incōlae Latii erant Latīni, agricōlae industrii. Habitābant in amplis et frugifēris campis sedulāque³ industriā agros arābant. In pascūis multa habēbant⁴ armenta. Itāque⁵ copia frumentōrum et armentōrum divitiae Latinōrum erant. Nam aurum et argentum ignorābant. Domicilia erant parva et lignea, sed apud⁶ domicilia horti pomifēri erant.

b) Pii et probi viri erant prisci incōlae Latii, et poëtae Romāni justum anīmum priscōrum Latinōrum laudavērunt. Libēri¹ culpā¹ malitiāque¹ habēbant² se dūlam et tranquillam vitam atque³ in singūlis pagis deis pulchra tempa aedificābant. In aris deōrum et deārum sacra dona et crebras hostias sacrificābant. Domīnus deōrum Latīnis Janus erat; inter deas Diānae summa⁴ erat gloria et potentia.

11. Ὁ Πάτροκλος.

a) Graeci decem¹ annos² cum³ Trojānis bellābant. Cunctos Graecos Achilles⁴, cunctos Trojānos Hector⁵ gloriā⁶ belli superāvit. Achilles amīcus Patrōcli erat. Quod⁷ Agamemnon⁸, summus Graecōrum, amīcum Patrōcli verbis⁹ et facto⁹ violavērat, Achilles copias suas¹⁰ ex proelio revocavērat et a¹¹ copiis¹¹ ceterōrum Graecōrum separavērat¹¹. Itāque Hector Graecos fugāvit et in¹² castra propulsāvit.

b) Tum¹ Patrōclus amīco : «Oro te²» inquit³ «ut⁴

proelium renōves atque Trojānos propulses et fuges, ne⁵ Hector castra nostra expugnet et navigia cremet». Tum¹ Achilles: « Cum⁶ Agamemnon » inquit³ « me⁷ verbis et facto violavērit, copias meas ex proelio revocāvi et a cetēris copiis Graecōrum separāvi. Cum⁶ juravērim, lacrīmae Graecōrum me non placābunt. Sed honestum pulchrumque est misēros amīcos ex belli pericūlo servāre. Itāque tu⁸ ad⁹ pugnam festīna proeliumque renōva! Deos orēmus¹⁰, ut⁴ Graecis victoriā parent. Sed oro te², ut⁴ copias ex proelio revōces, si¹¹ Trojānos fugavēris. Satis¹² est castra Graecōrum ab¹³ adversariis liberavisse et copias Trojanōrum fugavisse. Trojam non expugnābis».

c) Sed Patrōclus, cum¹ Trojānos ex castris propulsavisset et fugavisset, copias suas incitāvit, ut² oppīdum Trojam expugnārent. Hector, Priāmi filius, cum³ Patrōclum spectāret, advolāvit et hastā⁴ sua⁴ virum incautum necāvit. Hector Patrōclum non⁵ necavisset⁵, si⁶ Patrōclus copias ex proelio revocavisset⁶. Utīnam⁷, Patrōcle, amīco obtemperavisses⁷ et proelium in campo vitavisses!

12. Ὁ Κιγκινάτος.

Cum¹ vita rustīca antīquos Romānos valde² delectāret, multi viri in agris habitābant, ut³ auxilio⁴ servōrum agros arārent.

Etiā Cincinnātus, vir multis⁵ victoriis⁵ clarus, in villā suā habitābat et agros arābat. Aliquando⁶ nuntii Romanōrum ex oppīdo ad Cincinnātum festinavērunt et virum belli perītum oravērunt, ut³ patriam ex belli pericūlo liberāret. Nuntii nuntiavērunt: « Aequi co-

pias nostras pugnā⁷ superavērunt et Roman oppugnant. Desperarēmus⁸, nisi⁹ abs¹⁰ te auxilium exspectarēmus ». Cincinnātus nuntiis obtemperāvit et ad op̄p̄idum festināvit, ut³ cum¹¹ adversariis bellāret. Cum¹² Aequos fugavisset, Cincinnāto satis erat patriam liberavisse; ad aratrum et ad tauros suos remigrāvit, ut³ cum¹³ servis suis denūo¹⁴ agros arāret.

13. Οἱ Ρωμαῖοι.

Patria Romanōrum fuit Italia. — Romāni semper¹ bellicōsi fuērunt. — Utīnam² semper etiam humāni et justi fuissent! — Etiam alii³ popūli Italiae bellicōsi erant, sed Romāni cunctos audaciā⁴ superavērunt. — Magna erat audacia et constantia Romanōrum. — Jam⁵ pueros arma delectābant; pilis⁶ et gladiis⁶ pugnābant. — Viris magnum gaudium erat in castris esse et cum⁷ adversariis dimicāre. — Gloriā⁸ belli clari fuērunt Scipio⁹, Marius, Sulla, Pompejus, Caesar¹⁰. — Si bellum non erat, Romāni agros arābant et sedūli agricōlae erant. — Etiam littēras Romāni amavērunt. — Ex numēro poētārum Vergilium, Horatium, Ovidium nomināmus. — Inter¹¹ viros doctos¹² eloquentiā⁸ clarus fuit Cicero¹³.

14. Ζεὺς καὶ ἄνθρωποι.

Jupp̄iter¹ incōlas terrae aliquando² interrōgat: « E-stisne³ contenti⁴ fortūnā vestrā? ». Sed nec⁵ nauta nec⁵ agricōla neque⁵ relīqui incōlae terrae fortūnā suā contenti erant. « Mea vita » inquit⁶ agricōla « injucunda est, cum⁷ plena sit molestiārum ; utīnam⁸ pro⁹ agricōlā nau-ta essem! Si nauta ero, navigābo in longinquam ter-ram et comparābo magnas divitias ». « Mea vita » in-

quit nauta «semper est miséra, cum⁷ nunquam¹⁰ navigavérim sine¹¹ pericúlis ; utīnam⁸ pro nautā essem agricōla ! Si agricōla ero, apud¹² meos libēros semper ero vitaque mea erit tuta a¹³ ventis et undis ». Tum¹⁴ deus : « Er̄itis contenti fortūnā vestrā. Sed si semel¹⁵ benignus fuēro, postea¹⁶ non ero. Tu, nauta, esto agricōla ; tu, agricōla, esto nauta». Unus¹⁷ antea¹⁸ fuerat nauta, nunc¹⁹ erat agricōla ; alter¹⁷ antea fuerat agricōla, nunc erat nauta. Sed paulo²⁰ post²⁰ et nauta et agricōla clamant : « Utīnam contenti fuissēmus fortūnā nostrā ! Beāti fuīmus olim²¹, nunc sumus miséri. Sed jure²² sumus miséri, cum⁷ fortūnā bonā non contenti fuerīmus ».

15. Οἱ ἀρχαῖοι Γερμανοί.

Germania, Germanōrum patria, olim terra aspēra fuit cum¹ multis fluviiis, magnis silvis, latis agris et campis. Opp̄ida antīquis Germānis deerant ; in vicis aut² in agris habitābant aut² intra³ silvas domicilia collocavérant. Aedificia lignea et plerumque⁴ parva erant ; ornamentum aedificiis deerat.

Et viri et femīnae magnā figūrā⁵ erant ; oc̄uli erant caerulei, capilli rutili. Viris jucundum erat proeliis⁶ et bellis⁶ interesse⁶, quod⁷ gloriae cupidi erant et pericūla amābant. Honestum erat multos adversarios necavisse. Multum⁸ etiam in silvis erant, ut⁹ ursos, lupos, apros aliasque¹⁰ bestias necārent ; saepe¹¹ a domiciliis abērant et cum popūlis finitīmis bellābant. Viri, qui¹² audaciā¹³ clari et belli perīti erant, copiis praeerant¹⁴; in proelio amīcis¹⁵ adērant¹⁵. Viros, qui¹² bello non interērant, cuncti ignāvos vocābant.

16. Ὁ στρατὸς τῶν Ρωμαίων.

Exercitus Romānus semper fortiter pugnābat ; sed saepe superātus et fugātus est ; non superātus esset¹, si² viri belli perīti exercitui praefuissent. — Romāni collocābant equitātum plerumque³ in cornībus exercītūs ; ad⁴ Cannas, ubi⁵ Romāni a⁶ Poenis superāti et fugāti sunt, equitātus Romānus in dextro cornu, equitātus sociōrum in sinistro cornu collocātus erat. Equitati Poenōrum Mahabal⁷ praeerat, peditati Hannibal. — Etiam ad⁴ lacum Trasimēnum exercitus Romānus a⁶ Poenis superātus et fugātus est. Post⁸ pugnam in oppido Romanōrum magnus erat luctus ; constan-tia autem⁹ senātūs Romāni mira fuit. — Nisi¹⁰ equi stre-pitu¹¹ armōrum perturbāti essent, Romāni impētum equitātūs Helvetiōrum sustentavissent¹². Etiam currus¹³ exercituum Britannōrum exercitībus Romānis saepe periculōsi fuērunt. — Constantia magistratum Roma-nōrum et audacia virōrum impavidōrum saepe exercītūs Romānos ab¹⁴ interītu servāvit. Aliquando¹⁵ exer-cītus Romānus in magno pericūlo erat. Sed P.¹⁶ Decius Mus¹⁷, qui¹⁸ cum aliis magistratībus exercitui praeerat, exercītum ex pericūlo liberāvit. Itaque et ab⁶ exercītu et a⁶ senātu laudātus est, quod¹⁹ exercītum ab¹⁴ interītu servāvit.

17. Ἔπιδρομὴ τῶν Γάλλων — Κάμιλλος.

Cum¹ Camillus exsilio² multātus esset, Roma rebus adversis³ multos annos⁴ vexāta est. Galli enim in plānitiam Galliae Cisalpīnae⁵ intravērant. Viri et specie⁶ magnā et magno anīmo⁶ erant, sed sine⁷ disciplīnā pugnā-

bant. Jam opp̄ida Etruscōrum occupavērant. Etrusci in re dubiā fidem Romanōrum frustra imploravērunt.

Ad⁸ Alliam — non procul⁹ a Romā — totum fere¹⁰ diem in acie dimicātum est¹¹. Romāni fugāti sunt. Solum¹² Capitolium, ubi praesidium erat, servātum est. Species Romae erat miséra, dies fuit ater : res publīca¹³ Romāna in summo pericūlo erat. Spes auxiliī parva erat. Tandem¹⁴ fortūna rei publīcae Romānae¹⁵ secunda fuit. Camillus enim ex exsilio revocātus patriam ex pernicie servāvit.

18. Κίμβροι καὶ Τεύτονες.

a) Cimbri et Teutōni populi Germaniae erant. Olim¹ agri Germaniae fecundi non erant. Cum² numērus incolārum magnus esset, Cimbri et Teutōni cum³ cunctis rebus suis ex patriā emigravērunt et in Galliā nova domicilia occupavērunt. Gallia Cisalpīna erat provincia rei publīcae Romānae. Advēnae erant viri novā specie et mirā acie⁴ oculōrum et saevo vultu⁴ et magnā audaciā⁴ ; nullam⁵ rem magis⁶ amābant quam⁷ proelia et pericula. Equitātus Cimbris et Teutōnis deerat ; peditātu⁸ pugnābant. Exercitībus viri bellicōsi et valīdi praeerant. Adventu⁹ Germanōrum non modo¹⁰ incōlis Galliae, sed etiam¹⁰ senatui et magistratībus Romānis magnus metus parātus est ; pernices rei publīcae adesse videbātur¹¹.

b) Postquam¹ Romāni multis² proeliis² ab³ exercītu Germanōrum superāti sunt, Marius, vir rei bellīcae⁴ perītus, exercitui Romāno praefuit et rem publīcam Romānam ab⁵ interītu servāvit. A³ Mario exercitui Teutenōrum in Galliā, deinde⁶ copiis Cimbrōrum in Italiā per-

nicies parāta est. Res publīca Romāna et magistrātūs⁷ Romāni magno metu⁸ liberāti sunt. Post⁹ victorias gaudium popūli Romāni permagnum erat ; copiae Marii post⁹ redītum a³ senātu multis rebus pretiōsis¹⁰ donātae sunt ; Marius ipse¹¹ pater¹² patriae appellātus est.

Reliquiae superāti exercitūs Cimbrōrum et Teutonōrum in Germaniam remigravērunt.

19. Κασσάνδρας μαντεία.

« Stultum est, Trojāni, sperāre, quamdiu¹ Helēna raptā² habītat intra³ muros nostros. Quoties⁴ jam ego rogāvi, ut⁵ imperio divīno obtemperarētis. Sed semper frustra⁶ orabamīni, semper mea verba repudiaabantur. Utīnam⁷ vestra consilia mutentur ! Utīnam meis verbis obtemperētis ! Frustra immolātis hic⁸ deis. Frustra tam⁹ pugnabātur⁹. Frustra pugnātur¹⁰ pro¹¹ pueris et femīnis. Frustra necabuntur multi Trojāni ante¹² muros. Jam provideo¹³ incendium oppīdi et interītum incolārum Trojae. Jam video¹⁴ copias adversariōrum ante¹² muros. Utīnam¹⁵ nunquam¹⁶ nostrum oppīdum expugnarētur ! Sed expugnabītur, incōlae necabuntur, frusta femīnae lacrimābunt et obsecrābunt adversarios ne¹⁷ necentur, ne¹⁷ priventur carā vitā¹⁸ ».

20. Ὁ Ἀσκληπιός.

Roma olim molestā pestilentīa¹ vastabātur. In rebus adversis² oracūlum interrogātūr. « Aesculapius » inquit sacra dei ministra « deus medicōrum est. Si³ ini- mīco anīmo⁴ aduersus⁵ Romānos erit, nullis remediis¹ morbus levabītur ; si amīco anīmo⁴ erit, ex pericūlo Romāni servabuntur. Si⁶ Aesculapius auxilium suum op-

p̄do vestro negāret⁶, alios deos frustra implorarētis⁷. Sed Aesculapius auxilium suum non negābit, si imperio divīno obtemperab̄tis. Praeclārum templum dei est in opp̄do Epidauro. Inde⁸ deus navigio⁹ in insūlam¹⁰ vestram Tiberīnam¹⁰ apportētur¹¹; ibi¹² deo sacrificia parentur¹¹. Postrēmo¹³ templum Aesculapii in insūlā aedificētur¹¹». — Praeter¹⁴ templum in insūlā Tiberīnā situm¹⁵ Aesculapio alia templa erant aut¹⁶ in lucis aut¹⁶ ad¹⁷ aquas. Aegri in templum portabantur, ibi a¹⁸ deo sanabantur. Gallus, nuntius diēi, Aesculapio immolabātur.

21. Ὁ Δούρειος ἵππος.

Graeci paene¹ decem annos² frustra Trojam oppu-
gnābant. Tandem³ Ulixes⁴, rex⁵ Ithācae, qui⁶ propter pru-
dentiam suam Minervae valde placēbat, Graecos convo-
cāvit et incitavit, ut⁷ dolum adhibērent. «Popūlo⁸ Tro-
janōrum armis⁹ non nocēmus» inquit; «dolum adhibeā-
mus¹⁰! Itāque consilio meo parēte! Magnum equum li-
gneum aedificab̄imus et alvum equi viris¹¹ armatis¹¹ com-
pleb̄imus et in navigiis nostris apud¹² propinquam insūlam
Tenēdum ex̄tum rei exspectab̄imus. Utinam consilium
meum vobis¹³ placeat!» Cum¹⁴ consilium viri callidi Grae-
cis placēret, equum ligneum auxilio Minervae aedifica-
vērunt et viris strenuis complevērunt; deinde¹⁵ ad¹⁶
insūlam Tenēdum navigavērunt et in ora latēbant.

22. Θάνατος τοῦ Λαοχόοντος.

Equus ligneus non diu latuit, sed Trojānis mirum
aspectum praebuit et initio¹ cunctos perterrituit. Multis
viris multisque femīnis placuit ex opp̄do in campum
festināre, ut² equum spectārent. Alii³ effigiem equi timē-

bant et silēbant, alii³ suos admonēbant, ut² simulacrum in opp̄do collocārent. Tum⁴ Laocoōn⁵, minister deōrum, cum⁶ filiis advolāvit et Trojānos admonuit, ut² equum delērent. « Timeo » inquit « ne⁷ patriae nostrae⁸ ab⁹ equo Graecōrum pericūlum immineat. Verbis meis fidem habēte : equus deis nostris displīcet. De¹⁰ patriā nostrā bene¹⁰ merebītis¹⁰, si equum delebītis. Sed si equum conservaverītis, dolebītis, et multae femīnae interītum virōrum et filiōrum deflēbunt ». Sed Laocoōn frustra Trojānos a¹¹ consilio deterrēre studuit et jussu¹² Minervae cum⁶ filiis suis morsībus¹³ hydrārum necātus est.

23. Γάϊος Μούκιος Σκαιόλας.

a) Cum¹ Porsenna, rex² Clusii, Romam oppugnāret, Romāni valde terrīti sunt, et magistrātūs timēbant, ne³ opp̄dum expugnarētur et delerētur. Tum C.⁴ Mucius Scaevōla bene de patriā suā meruit. A⁵ Scaevōla enim⁶ et (ab⁵) amīcis Scaevōlæ consilium⁷ habītum est⁷, quomodo⁸ Porsenna consilio⁹ prohibēri et Roma impētu Porsennae liberāri posset¹⁰. In consilio adulescentūlis placuit. « Unus¹¹ ex nobis¹² in castra adversariōrum intret¹³ et Porsennam necet¹³ ! Tantā audaciā¹⁴ adversarii bello¹⁵ deterrebuntur¹⁵ ». Metu¹⁴ poenae et supplicii a¹⁶ consilio suo non deterrītus¹⁶ Mucius in castra adversariōrum intrāvit et virum pretiōsis vestimentis¹⁷ ornātum necāvit. Non autem Porsennam, sed scribam Porsennae necavērat.

b) Tum Porsenna colloquium cum¹ Mucio habuit. In colloquio Mucius magnā audaciā² fuit. A Porsennā interrogātur, quis³ esset ; Mucius : « Romānus » inquit « sum ; C. Mucius nomīnor. Te⁴ necāre in anīmo habui⁵; falsā specie⁶ deceptus⁷ scribam necāvi. Doleo, quod⁸ frustra scri-

ba necātus est ; tu⁹ ab aliis necabēris. Nam cruciātus et supplicium a Romānis non timentur, si patriam liberāre in anīmo habent ». Pericūlo⁶ terrītus et irā⁶ inflammātus rex¹⁰ imperāvit, ut¹¹ tormenta apportarentur et Mucius vexarētur. Mucius autem «Cruciātu⁶» inquit «non ter- reor» et dextram in flammam arae injēcit¹² et cremāvit. Tantā audaciā¹³ Mucii Porsenna a bello Romanōrum de- terrītus est.

24. Ὁ Αννίβας.

Hannībal, filius Hamilecāris, jam¹ juvēnis exercitui Carthaginiensium praefuit et cum² Romanis diu³ bellāvit. Magna est gloria belli Hannibālis ; primus⁴ erat pe- dītum et primus equītum ; Hannibālem sui mil̄tes et cives amābant, Romāni et socii Romanōrum timēbant. Copiis Romanōrum cons̄iles praeerant. Unus⁵ ex consulībus Scipio erat. Hannībal, cum⁶ a Scipiōne superātus es- set, iram civium et odium hostium vitāvit et in aliēnas terras migrāvit ; postrēmo⁷ hospes Prusiae, regis Bithy- niae, erat. Sed Romāni etiam senem timēbant et delē- re studēbant. Propterea⁸ Hannībal venēno⁹ se ipse ne- cāvit¹⁰.

25. Ὁ Ρωμαϊκὸς θρίαμβος.

Juppīter, frater Neptūni, summus¹ deus Romanōrum, a Romānis pater deōrum hominumque appellabātur. In monte Capitolīno opp̄di Romanōrum Juppīter prae- clārum templum habēbat. Imperatōres Romāni, qui² tri- umphābant, cum³ milit̄ibus ad⁴ templum summi dei com- meābant. Ad currum triumphatōris equi albi alligāti e- rant. Ante⁵ currum reges hostium superatōrum⁶, catēnīs⁷

onerāti, pedībus⁸ migrābant, post⁹ currum triumphantis filii (migrābant); tum¹⁰ totus¹¹ exercītus apparēbat: pedītes et equītes erant. Et imperātor et milītes a civībus laeto clamōre¹² salutabantur. Imperātor in templo summi dei sacrificābat; milītes frumento et vino et pecunīā donabantur; reges et duces populōrum superatōrum⁶ ne-
cabantur.

26. Οἱ Γράκχοι.

Ti¹. Gracchus et C². Gracchus fratres erant. Mater Gracchōrum erat Cornelia, filia Scipiōnis Africāni, mulier magnā dignitāte³. Gracchi tribūni⁴ plebis erant. Magno amōre⁵ patriae et libertatis, magnā fortitudīne⁵, magnā auctoritāte⁵ apud⁶ plebem eminēbant. Ut⁷ misēram condiciōnem plebis levārent, novas leges rogavērunt⁸. Sed leges Gracchōrum patrībus⁹ non placēbant, quod¹⁰ dominatiōni patrum periculōsae erant. Itāque patres Gracchos delēre studēbant. Et revēra¹¹ fratrībus misēram mortem paravērunt.

27. Λόγος Ρωμαίου δημάρχου.

Plebs pars popūli Romāni erat. Plebi Romānae tribūni plebis praeerant. Multi tribūni bene de plebe Romānā meruērunt.

Postquam¹ plebs Romāna diu² legībus sevēris³ patrum vexāta est, unus ex tribūnis plebis in contiōne hanc⁴ oratiōnem⁴ habuit⁵. «Condicio nostra» inquit «misēra est. Duris legībus³ et molestā dominatiōne³ patrum plebs Romāna vexātur. Fecundae regiōnes Italiae plebi negantur, quamquam tota natio Romanōrum has⁶ regiōnes occupāvit. Quod⁷ fame³ vexāmur, valetūdo se-

num et mulierum, juvēnum et virgīnum mala est. Se-
verītas dominatiōnis patrum plebi Romānae causa se-
ditiōnis erit. Itāque itērum⁸ ex urbe in Sacrum montem
emigrēmus et plebem a⁹ patrībus separēmus!»

Postquam¹ oratio habīta est, universa plebs oratiō-
nem laudāvit, et magna pars civium ex urbe in Sacrum
montem emigrāre in anīmo habuit¹⁰. Sed precībus¹¹ et
promissis¹¹ patrum ira plebis placāta est.

28. Ἡ ἀρπαγὴ τῆς Ἐλένης ὑπὸ τοῦ Πάριδος.

a) Antīquis temporībus¹ Trojanōrum, gentis Asiae,
rex erat Priāmus. Priāmus filium habēbat, cui² nomen
erat Paris, juvēnem magna pulchritudīne³ corpōris. Pa-
ris aliquando⁴ per⁵ mare Aegaeum⁶ in Graeciam na-
vigāvit, ut⁷ Menelāum, regem Spartae, visitāret. Spar-
ta erat caput terrae Lacedaemoniōrum. Menelāus uxō-
rem habēbat nomīne⁸ Helēnam. Uxor Menelāi non so-
lum Lacaenas, sed cunctas mulieres pulchritudīne⁹ cor-
pōris superābat.

b) Cum¹ rex aliquando ab² urbe Spartā abesset, Pa-
ris Helēnam orāvit, ut³ navem suam spectāret. Spar-
ta ad flumen Eurōtam sita erat⁴. Helēna, Parīdis vo-
luntāti obtempērans, cum⁵ hospīte ad flumen migrāvit,
ubi⁶ navis Trojanōrum in portu erat. Postquam nau-
tae Helēnam in navem portavērunt, regīna dona a Pa-
rīde apportāta spectābat. Intērim⁷ Paris nautis impe-
rāvit, ut³ ex portu flumīnis in mare apertum⁸ navigā-
rent. Ita⁹ Paris Helēnam fraude¹⁰ et dolo¹⁰ raptāvit et
jus hospitii violāvit. Hoc¹¹ scelus Parīdis poëta Homērus
in carminībus suis commemōrat.

29. Ρωμαῖοι ποιηταί.

Romāni antīquis temporibus¹ laudabili² amōre patriae et agricultūrae erant et fertīles agros auxilio fideliū servōrum arābant. Itāque Cato, scriptor Romānus, civībus suis salutaria p̄aecepta de³ agricultūrā dedit⁴; sed op̄era Catōnis magis⁵ utilia quam⁶ suavia erant. Artes et litt̄erae Augusti demum⁷ aetāte¹ in urbe Romanōrum florēbant, postquam tristia et turpia bella civilia termināta sunt.

In num̄ero insignium poëtārum Vergilius et Horatius et Ovidius fuērunt. Carmīna Vergilii carminībus Homēri similia sunt : bellum et proelia his⁸ poëtis communia sunt. Etiam Horatius illustris poëta est et anīmos omnium mortalium etiam nunc delectat. Ovidii carmīna, quae⁹ carminībus Vergilii et Homēri dissimilia sunt, brevi tempōre¹ vobis¹⁰ nota et jucunda erunt.

30. Ἰταλία.

Italia, magna paeninsūla, inter mare Tyrrhēnum et mare Adriatīcum patet.— Jugum Apennīni paene totam paeninsūlam montībus⁴ et collībus¹ implet.— Sed circa² Padum flumen magna planities est.— Ibi³ urbes celebres sitae sunt : Mediolānum, Cremōna, Verōna.— In hac⁴ planitie acria proelia inter Romānos et Gallos et Carthaginienses et Germānos fuērunt.— Copiis equestrībus⁵ Carthaginiensium planities secunda⁶ erat.— Itāque copiae pedestres⁷ Romanōrum ibi³ ab equitātu Carthaginiensium superātae sunt.— Nam equi Carthaginensium acres et celēres erant.— In equestri⁸ ad Ticīnum proelio⁸ consul Scipio vulnerātus et celēri⁹ auxilio⁹ filii

ab¹⁰ interītu servātus est.—Etiam prope¹¹ Romam, urbem celēbrem, caput Italiae, magna planities est.—Ad litus maris Tyrrhēni campi palustres sunt ; itāque aēr ibi salūber non est.

31. Καρχηδών.

Carthāgo erat colonia Tyriōrum. Carthāgo a Didōne, virgīne prudenti et audāci, in litōre Afrīcae aedificāta est. Vetēres incōlae Carthagīnis diu nautae audāces, mercatōres prudentes, agricōlae diligentes, homīnes felīces erant. Navībus suis¹ etiam in Siciliam et in Hispaniam navigavērunt et magnam partem fertilium terrārum occupavērunt. Sed in rebus secundis² superbi, in rebus adversis³ non constantes erant et de⁴ fortūnā desperābant. Itāque a Romānis, popūlo modesto et constanti, post bella vehementia superāti sunt. Carthāgo, vetus aemūla Romae, solo aequāta est⁵, quod⁶ Cato senex semper cives suos admonēbat, ut⁷ Carthāgo delerētur.

32. Ὁ Τρωϊκὸς πόλεμος.

In Trojāno litōre castra Graecōrum non procul¹ ab urbe Trojā erant. In castris erant naves Graecōrum. Ante² vetēra moenia magnae et celebris urbis Trojae multos annos³ et aestāte⁴ et hiēme⁴ pugnabātur⁵. Ibi⁶ audax Diomēdes cum Aenēā et deā Venēre pugnābat, ibi Paris cum Menelāo, ibi Patrōclus cum Sarpedōne, fidēli socio Trojanōrum. Ibi Trojāni pugnābant, quamdiu⁷ discordia fortium ducum Agamemnōnis et Achillis erat.

Post⁸ decem annos urbs a Graecis expugnāta est. Vetēres poëtae multa narrant de⁹ expugnatiōne Trojae, de equo ligneo et ingenti magnitudīne ejus¹⁰, de terri-

bīli incendio urbīs, de crudēli caede incolārum, de morte regis Priāmi, de servitudīne Hecūbae et filiae et divītum quondam¹¹ et felicium, jam¹² autem paupērum et infelicium feminārum Trojae.

33. Οἱ Πέρσαι.

Antiquissimis temporībus⁴ Persae fortiores et bellicosiores erant quam² cetéri omnes Asiae populi.— Cyrus, vir fortissimus et prudentissimus, Persas imperio³ Medōrum, gentis multo⁴ infirmiōris et ignaviōris, liberravērat et condītor ingentis regni Persārum fuit.— Cyrus unus ex nobilissimis regibus fuit. Vehementissimo impētu⁵ omnes hostes, velut⁶ Lydos et Babylonios, populos multo⁴ nobiliōres et potentiōres, superāvit.— Brevisſimo⁷ temporis spatio⁷ regnum Persārum amplissimum fuit, et reges Persārum divitissimi et potentissimi fuērunt omnium regum Asiae.— Persae non modo cum popūlis Asiae bellavērunt, sed etiam cum gentibus aliārum terrārum.

Paulatim⁸ autem Persae divitiis⁹ et luxuriā⁹ imbeliliōres et molliōres facti sunt¹⁰.— Diu Graeci, qui¹¹ in litorē Asiae et in Eurōpā habitābant, pro libertate patriae cum Persis pugnavērunt.— Quamquam Persae ampliore numēro¹² milītum Graecos superābant, tamen¹³ exercitūs Graecōrum multis proeliis¹⁴ victores fuērunt; nam Graeci constantiōres erant et imperio¹⁵ ducum fortiorum parēbant.

34. Αἱ μάχαι τῶν Ἐλλήνων ἐν Μαραθῶνι, Θερμοπύλαις, Σαλαμῖνι καὶ Πλαταιαῖς.

Nihil¹ est clarius quam² pugna ad Marathōnem, ubi³

Miltiādes multo⁴ minōre exercītu⁵ copias pedestres et equestres Persārum fugāvit et paene delēvit.— Quid⁶ pulchrius et honestius est quam² certamīna in Thermopylis? Ibi⁷ Leonīdas, vir fortissīmus et generosissīmus, qui⁸ minīmo exercitui praeerat, vehementissīmos impētūs multo⁴ majōris exercītūs Persārum diu sustinuit. Sed cum omnībus comitībus vitam efflāvit⁹. Nam homo pessīmus, nomine¹⁰ Ephialtes, prodītor patriae suae, Persis (δτν.) viam per montes monstravērat, ut¹¹ Graecis interītum parārent.

Nulla¹² pugna nobilior erat quam² pugna navālis¹³ ad Salamīnem. Ibi⁷ commūnis classis Graecōrum multo⁴ majōri classi hostium dolo⁵ Themistōclis, viri prudentissīmi, et celerrīmo omnium navium impētū⁵ maxīmam cladem parāvit.— Quid⁶ illustrius fuit quam² proelium ad Plataeas? Ibi⁷ exercītus Lacedaemoniōrum et Atheniensium, qui⁸ optīmis ducībus, Pausaniae et Aristīdi, parēbat, maxīmum exercītum Persārum superāvit et fugāvit et paene delēvit.

35. Διάλογος.

Alexander. Salve¹, amīce! Ubi² heri³ fuisti? ad te meavēram, ut⁴ tibi librum monstrārem, qui⁵ mihi a patre meo donātus est, sed abēras. Pater tuus mihi: «ignōro» inquit «cubi filius meus sit».

Paulus. Doleo, quod⁶ afui. Avus meus me invitavērat, ut⁴ hortum suum et fructūs arbōrum spectārem.

A. Quam⁷ felix tu es! Ego avum non habeo, qui⁸ mei memor sit⁸.

P. Quid⁹ inest in libro tuo? Si tibi jucundum est, ex libro tuo mihi et fratrībus meis recīta!

A. Libenter¹⁰ vobis recitābo. Itāque vos oro, ut⁴ cras¹¹ sub¹² vespērum in villā patris mei adsītis. Aderitisne¹³?

P. Aderīmus; nihil nobis jucundius est. Nihil magis¹⁴ nos delectat quam¹⁵ fabūlae et historiae et dicta sapientium virōrum. Sed cur non statim¹⁶ mihi recītas?

A. Si id¹⁷ tibi gratius est, libenter¹⁰ tibi obtemperābo; tu autem memoriā tene¹⁸, quod¹⁹ tibi recitābo! Unus ex septem²⁰ sapientībus, qui²¹ Bias appellabātur: « Omnia mea » inquit « mecum²² porto ».—Socrātes: « Melior pars nostri » inquit « immortālis est » et « Conscientia est vox deōrum in nobis » et « Nemo²³ vestrum, si pec- cavērit, beātus erit ».—Solo exclamāvit: « Nemo nostrum ante mortem beātus nomināri potest²⁴ ».—Pythagōras: « Amīcus » inquit « alter ego est ».—Maecēnas autem in testamento suo Augusto, imperatōri Romāno, mandāvit: « Horatii ut²⁵ mei memor es! » Satisne²⁶ recitāvi?

P. Gratiam tibi habeo²⁷, quod⁶ mihi jam hodie ex libro tuo recitavisti. Magnum gaudium mihi paravisti. Sed si me amas, librum tuum mihi commōda, ut⁴ una²⁸ cum²⁸ fratrībus meis me fabūlis²⁹, quae³⁰ in libro sunt, delectem! Nos omnes gratiam tibi habebīmus et tui memōres erīmus. Commodabisne librum?

A. Commodābo; ecce³¹ liber meus! Vale³²!

P. Vale. optīme amīce!

36. Ὁ Ἀννίβας ἐνθαρρύνει τοὺς στρατιώτας του.

Hannībal, clarissīmus ille Poenōrum imperātor, cum¹ Alpium montes altissīmos superavisset, milītum anīmum² hac oratiōne³ confirmāvit².

« Vidētis, milītes fortissīmi, Italiam illam, domici-

lium hostium nostrōrum. Galli, incōlae harum regiōnum, socii amicique nostri erunt: hi nobis omnes res necessarias praebēbunt; hi erunt hostes acerrīmi Romanōrum illōrum improbōrum. Urbes opulentae, Roma ista, caput ipsum, et opes urbis illīus praeda vestra erunt. Haec omnia in manībus vestris sunt. Romāni ipsi in maxīmo sunt timōre. Vos ipsi expugnavistis Saguntum, oppīdum illud firmissīmum, superavistis Pyrenaeos illos montes, victōres fuitis Gallōrum: etiam victōres erītis Romanōrum illōrum ».

37. Κατιλίνας — Κικέρων.

Catilīna homo improbissimus fuit. Ejus consilia rei piblīcae Romānae perniciōsa erant. Nam in anīmo habēbat magistrātūs Romānos necāre et pro¹ iis ipse rem pubīcam Romānam administrāre et popūlum cum sociis suis expilāre. Sed Cicēro, qui² illo anno³ consul erat, consilio⁴ et fortitudīne suā⁴ eum ita⁵ terruit et coērcuit, ut⁵ consilia ejus irrīta essent. Catilīna, postquam frustra Cicerōnem necāre temptāvit, ex urbe Romā evāsit⁶, ut⁷ in Etruriā copiis amicōrum praeesset. Sed superātus et ipse in proelio necātus est. Socii autem ejus, qui⁸ in urbe erant, jussu⁹ Cicerōnis necāti sunt, quamquam¹⁰ nonnulli¹¹ nobīles Romāni vitam eōrum servāre studuerant.—Eundem Cicerōnem, qui optīme de patriā suā meruerat, postea cives accusavērunt, quod¹² cives Romānos necavisset, eumque relegavērunt. Sed jussu⁹ eorundem Romanōrum brevi¹³ in patriam revocātus est.

Idem Cicēro miserrīmum exītum vitae habuit. Nam jussu Antonii, qui ei inimīcus erat et eum timēbat, ne-

cātus est. Memoriam autem ejus usque ad¹⁴ nostram aetātem homīnes servavērunt.

38. Κροῖσος καὶ Σόλων.

a) Croesus, rex Lydōrum, in urbe Asiae habitābat, cui nomen erat Sardes. Hic rex, cuius divitiae erant ingentes, tantam potentiam tantasque opes habēbat, ut¹ fama ejus in omnībus terris et apud² omnes gentes maxīma esset. Itāque non modo amīci et hospītes, quos multos semper habent divītes, sed etiam peregrīni saepe in illā urbe erant, ut³ opes illīus spectārent.

b) Aliquando⁴ Solo Atheniensis, quem Graeci inter septem² sapientes numeravērunt, apud Croesum fuit, cuius hospes erat, et rex imperāvit, ut³ ei (δτκ.) omnes divitiae regiae monstrarentur. Deinde⁴ a Croeso interrogātus est, quis felicissīmus omnium homīnum esset. Ille: «Tellus Atheniensis» inquit «meā sententiā⁵ felicissīmus fuit; nam ei (δτκ.) boni et probi liberi erant et pro⁶ patriā pugnans vitam efflāvit». Tum⁷ Croesus: «Quid?» inquit «Egone tibi felicissīmus esse non videor?» Et Solo: «Res humānae» inquit «cadūcae sunt et saepe mutantur. Quid incertius est quam⁹ opes et divitiae? Pauci homīnes usque ad¹⁰ ultīmum diem vitae fidis amīcis, tranquillo anīmo, bonā valetudīne delectantur. Itāque nemo ante mortem a me beātus nominabītur». Haec verba Solōnis Croeso, qui magnā¹¹ erat superbiā¹¹, non placuērunt, et rex sapientiam illīus parvi¹² aestimāvit. Sed paulo post¹³ fortūna regis ita¹⁴ mutāta est, ut¹⁴ ipse de¹⁵ felicitāte suā dubitāret.

c) Illis temporībus¹ rex Persārum erat Cyrus, de quo supra² sermo fuit. Cyri potentia tanta erat, ut³

omnes gentes, quibuscum⁴ bellābat, superāret. Croesus, cui magna potentia Cyri displicēbat, bellum parāvit et cum magno exercitu in agros Persārum intrāvit. Sed Cyrus exercitū Croesi superāvit et urbem Sardem expugnāvit. Croesum vero⁵ ipsum cremāre cogītans in rogo collocāvit. In eo⁶ stans⁷ Croesus ter⁸ Solōnis nōmen exclamāvit. Tum Cyrus interrogāvit Croesum, quis Solo esset et cur auxilium ejus implorāret. Et Croesus: «Auxilium» inquit «Solōnis non implorāvi; sed memor eram verbōrum sapientissimi illīus viri, quae memoriae meae⁹ mandavi⁹: Nemo ante mortem a me beātus nominabītur». His verbis¹⁰ perturbātus Cyrus Croesum pericūlo, in quo erat, liberāvit eumque orāvit, ut¹¹ amīcus suus esset. Sed regnum suum Croesus non recuperāvit.

39. Φιλοπατρία Σπαρτιάτιδος.

Nuntius quidam Lacedaemonius, qui ex pugnā in urbem properavērat, mulieri, cuius quinque¹ filii in acie necāti erant, interroganti, quid de² bello nuntiāret, filiōrum mortem nuntiāvit. Tum illa: «Non hoc» inquit «te interrogāvi, sed illud tu mihi nuntia, utrum³ nos hostem superaverimus, an³ ab eo superāti simus». Is¹ cum⁴ praeclāram victoriam Lacedaemoniōrum et cladem hostium nuntiavisset, mulier pro⁵ suo erga⁶ patriam amōre: «Vos» inquit «dei immortāles, laudo, quod⁷ patriam servavistis; filiōrum mortem, quamquam⁸ est acerbissīma, aequo⁹ tamen anīmo⁹ tolerābo».

Tantus amor patriae in Lacaenārum anīmis erat.

40. Μύρμηξ καὶ τέττιξ.

Formīca diligenter¹ et prudenter² frumentum ae-

stāte³ collegērat⁴, ut⁵ hiēme³ cibum habēret. Sed cicāda de futūro tempōre non congitavērat. Itāque cum⁶ hiems esset, non habēbat, unde⁷ nutritrētur, et formīcam rogāvit, ut⁵ sibi cibum impertīret. Illa autem : « Quid impe-dīvit » inquit « quomīnus⁸ aestāte³ cogitāres de futūro tempōre ? Quibus negotiis⁹ impedīta eras ? » Cicāda ad haec verba respondit ; « Cantāvi in agris et in campis ; tu vocem meam, qua¹⁰ omnes delectāvi, non audivisti? » Cum⁶ haec verba cicādae adivisset, formīca : « Audīvi » inquit « vocem tuam ; sed cum⁶ te monērem, ut⁵ labo-rāres, consilio meo non oboedivisti. Qui consilio pru-dentium non oboedivērit, jure¹¹ puniētur. Qui aestāte³ de futūro tempōre non cogitavērit, hiēme³ jure¹¹ esu-riet. Cibus tibi a nobis non impertiētur ».

41. Αἰνείας.

Cum¹ Graeci decīmo² anno³ belli Trojam dolo⁴ ex-pugnavissent, urbs incendio delēta est, incōlae necāti, femīnae vinctae et in Graeciam transportātae sunt, ut⁵ servīrent. In numēro eōrum Trojanōrum, quos dei ser-vavērunt, fuit Aenēas, filius Venēris, vir fortissīmus et prudentissīmus. Is jam initio⁶ consilia et facinōra Parī-dis nunquam⁷ probavērat et cum¹ sensisset, quanta⁸ esset injuria hujus viri, optavērat et suasērat, ut⁵ bel-lum finirētur. At⁹ cum¹ hoc consilium repudiātum es-set, neque¹⁰ laborībus neque¹⁰ vulnerībus fatigātus om-nībus proeliis interfuerat et cum ipso Achille pugnavērat.

Tum¹¹ fugā⁴ vitam servāvit et tantā¹² fuit pietātē¹², ut¹³ patrem senem umēris suis ex urbe portāret. Cum cetēris Trojānis, qui ex clade servāti erant, postea in Italiam venit ibique¹⁴ novam patriam reppērit.

42. Ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ αἱ Σειρῆνες.

Cum⁴ Ulixes insulae² Sirēnum appropinquāret, divīnae illae virgīnes in litōre, quod mirā³ florū copiā³ vestītū erat, sic⁴ cantābant :

« Navīga huc⁵, Ulixes, clarissime rex, cujus laude terrae et maria complēta sunt. Carmīna nostra sunt dulciōra quam mel. Omnes curae, etiamsi⁶ gravissimae sunt, leniuntur carminib⁹ nostris³. Advōla ; invitāmus et rogāmus te. Nos omnia scimus. Audies de laborib⁹ periculisque belli Trojāni ; cantabimus de incendio Trojae, quo³ illi labōres finīti sunt. Oboedi et audi, ut⁷ omnes nautae nobis oboediēbant ».

Sic⁸ Sirēnes cantābant. Et oboedivisset Ulixes, nisi⁹ vincūlis¹⁰, quibus³ in nave religātus erat, impedītus esset.

43. Τὸ Ρωμαϊκὸν κράτος.

a) Rei publīcae Romānae initio⁴ unus vir praeerat, qui rex appellabātur. A duōbus fratrībus Roma aedificāta est, a Romūlo et Remo, anno septingentesimo quinquagesimo tertio² ante³ Christum³ natum³. Post mortem Remi Romūlus primus rex Romanōrum fuit. Septem reges Romāni fuērunt : primus erat Romūlus, secundus Numa Pompilius, tertius Tullus Hostilius, quartus Ancus Marcius, quintus Tarquinius Priscus, sextus Servius Tullius, septimus Tarquinius Superbus. Romāni, postquam dominatiōne⁴ regum se liberavērunt anno quingentesimo decimo² a.⁵ Chr.⁵ n.⁵, duos consūles creavērunt, qui⁶ rem publīcam Romānam administrārent⁶. Brutus et Collatīnus primi consūles fuērunt. Praeterea⁷ multi alii magistrātūs erant : censōres, prae-

tōres, aedīles, quaestōres, tribūni plebis. Romāni, ut⁸ imperium amplificārent, cum omnībus fere⁹ Italiae popūlis bellavērunt. Tria bella Romāni cum Samnitībus gessērunt¹⁰. Duo consūles, Decii, pater et filius, alter bello¹¹ Latinōrum¹², alter bello¹¹ Samnitium¹² pro patriā pugnantes vitam efflavērunt. Ab¹³ anno ducentes̄mo sexages̄mo sexto a⁵. Chr⁵. n⁵. tota fere⁹ Italia Romānis parēbat.

b) Tria bella inter Romānos et Carthaginienses erant, quae Punīca appellantur. Secundo bello Punīco¹ (ab² anno ducentes̄mo duodevices̄mo usque ad³ ultimum annum ejusdem saecūli) Romāni primis quattuor pugnis a Poenis superāti sunt. Post tertiam cladem unūs viri prudentiā⁴ et constantiā⁴ res publīca Romāna servāta est, Fabii Maxīmi dictatōris. Eōdem bello¹ tres Scipiōnes diversis⁵ temporībus⁵ summam⁶ imperii⁶ tenebant : duo⁷, qui fratres erant, in Hispaniā cum Carthaginiensibus pugnavērunt et ambo in pugnā necāti sunt ; tertius⁸ ex iis Hannibālem, qui per⁹ quindēcim annos victor¹⁰ Italiam occupātam tenuerat, in Africā superāvit (anno ducentes̄mo secundo a. Chr. n.) et hac victoriā⁴ bellum septendēcim annōrum finīvit. Tertio bello Punīco¹ Carthāgo a Romānis delēta est ; urbs septendēcim dies¹¹ noctesque¹¹ flagrābat anno centes̄mo quadrages̄mo sexto. Eōdem anno¹ etiam Corinthum, opulentiss̄mam urbem Graeciae, Romāni delevērunt.

c) Cum duōbus popūlis Germaniae, Cimbris et Teutōnis, Romāni duodēcim annos¹ bellavērunt. Illi, postquam omnes exercitūs Romānos fugavērunt et agros vastavērunt totamque Galliam occupavērunt, duōbus atrociss̄mis proeliis a Romānis superāti sunt annis² cen-

tesimo secundo et centesimo primo. His duabus pugnis multa milia hominum necata sunt.

d) Ultimo¹ ante Christum natum saeculo¹ res publica Romana tribus bellis civilibus² vexata est. Anno sexagesimo tertio¹ Cicero fortitudine³ et prudentia³ nefaria consilia Catilinae oppressit⁴. Ab anno duodesagesimo Caesar, qui anno undesexagesimo consul fuerat, septem annos cum Gallis bellavit. Caesar initio sex, deinde octo, postremo⁵ decem legiones habuit. Potentia Caesaris tanta erat, ut⁶ rex esse videretur⁶; id civibus displicuit. Itaque anno quadragesimo quarto conjurati⁷ eum viginti tribus³ vulneribus³ necavérunt. Post Caesaris mortem per duodecim annos bellum civile inter Octaviānum, herēdem Caesaris, et Antonium fuit. Sed anno tricesimo primo Antonius ab Octaviāno pugnā navali⁸ superatus est. Ab illo tempore imperium Romanum uni viro paruit, qui imperator appellabatur. - Augustus primus imperator Romanorum fuit. Imperatores per quingentos septem annos imperio Romano praerant (ab anno tricesimo primo ante Chr. n. usque ad annum quadringentesimum septuagesimum sextum post⁹ Chr.⁹ n.⁹). Hoc anno populi Germaniae ultimum imperatorem, cui nomen erat Romulus Augustulus, imperio¹⁰ privavérunt.

44. Τί λέγει ἡ τοῦ "Εκτορος σκιὰ ἐμφανισθεῖσα πρὸς τὸν Αἰνείαν.

Aeneas in somnis¹ supra² caput suum videt Hectorum, quem Achilles necavérat turpibusque vulneribus³ laceravérat. Erat autem Hector eadem specie⁴, qua⁴ tum⁵ fuerat. « Quid⁶ » inquit « jaces, mi⁷ amīce, in lecto nihil

metuens ? Jam ex illo equo ligneo, quem in arce constituitis, Graecōrum fortissīmi in urbem ruunt, jam ruit in urbem a⁸ litōre multitūdo hostium. Saevient in hac urbe, dum⁹ eversa erit et templa ejus incensa erunt. Utīnam ne¹⁰ ligneum illud monstrum in arce a¹¹ vobis constitūtum esset¹⁰ ! Utīnam ne¹⁰ templa fronde³ et florībus³ ornavissētis¹⁰ ! Nunc levītas vestra punītur, laetitia in dolōrem convertītur. Tu vero¹², vir fortissīme, nondum¹³ ad infēros descendes. Te dei immortāles elegērunt, ut¹⁴ deos patrios serves et in novā urbe constitutas. Mandant tibi, ut in terrā longinquā oppīdum novum aedifīces. Comprehende igītur simulacra deōrum et ex incendio serva !» His verbis¹⁵ admonītus, Aenēas somno¹⁶ solūtus est. Statim¹⁷ arma induit ; jam enim ingens clamor et armōrum sonītus audiebantur.

45. Προφητεία τοῦ Νηρέως.

Cum¹ Paris Helēnam per mare abducēret, Nereus irā² incensus haec praedīxit : « Haec mulier, quam nunc in patriam tuam addūcis, a Graecis reducētur. Utīnam Menelāus te cum³ mulière infīdā in mari deprehendisset et necavisset ! Nunc vero non tu solum puniēris, sed etiam patria tua puniētur. Cum⁴ multum diuque armis⁵ conflixerītis⁴, urbs illa clarissīma, quam Priāmus regit et tam multi reges ante Priānum rexērunt, evertētur. Nondum intellexisti veritātem oratiōnis meae ; cum intellexeris eam, clades vestra nullis lacrīmis⁵ avertētur. Utīnam ne⁶ navem tuam in Graeciam direxisses⁶ ! Utīnam ne⁶ jus hospitii a te neglectum et contemptum esset !» Sic Nereus monēbat. Sed Paris monentem contemnēbat eique aures non praebebēbat.

46. Λόγος τοῦ Καίσαρος.

Cum¹ Ariovistus, rex Suebōrum, Romānis bellum indixisset et copias suas adducēret, milītes Romāni ita² perterrīti sunt, ut² Caesar hanc oratiōnem apud³ eos habēret :

« Jam diu bellum gerītis, milites ; meis auspiciis⁴ copias Helvetiōrum magno proelio⁵ vicistis. Vincere igītur scitis, si fortis imperātor vos dicit. Itāque nescio, cur nunc tantus timor anīmos vestros occupavērit. Me-tuitisne⁶, ne⁷ a Germānis vincamīni ? Optatisne, ut⁸ nobis a senātu auxilia mittantur, priusquam⁹ proelium cum Germānis committāmus ? Hostes non multitudīne, sed fortitudīne milītum vincuntur. Magnae ignaviae¹⁰ vos arguo, quod¹¹ ipsum aspectum Germanōrum metūtis. Sed anīmus vobis restituētur, si audiverītis, quod vobis dicam : hi Germāni non fortiores sunt quam ei, quos C.¹² Marius vicit. Vinci igītur possunt¹³ et vincen-tur, credīte mihi !».

Hac oratiōne ita² anīmos milītum acuit, ut² omnes postero die¹⁴ pugnam poscērent et summā fortitudīne¹⁵ proelium committērent. Hostes ab eis victi sunt.

47. Ὁ Βίας.

Bias unus ex illis septem sapientībus fuit, quorum nomīna antīquis temporībus¹ clarissīma erant, quia² sa-pientiā³ omnes homīnes superāre videbantur. Bias ha-bitābat in urbe Priēnā, quae in Cariā sita erat⁴. Cum⁵ aliquando hostes hanc urbem cepissent, omnes cives ex urbe fugērunt et multas res secum⁶ asportavērunt. Bias a nonnullis admonītus est, ut⁷ idem facēret neque

hostibus omnes res suas permitt̄eret. Tum ille : « Omnia mea » inquit « mecum⁶ porto ».

48. Ἡ δικαιοσύνη τοῦ Αὐγούστου.

Augustus aliquando a Vedio Pollio ad¹ convivium invitatus erat. Cum² jam accubisset, accidit³, ut unus ex Vedii servis vas franḡeret crystallinum. Statim⁴ in piscinam rapi eum jussit Vedius et objici muraenis⁵. Sed puero, cui vas excid̄erat, contigit⁶, ut ex manibus eorum evad̄eret, qui eum comprehendērant. Confūgit ad Augustum, id unum⁷ petens, ne⁸ piscibus⁹ objicerētur, sed alio modo⁹ interficerētur. Augustus, dolore¹⁰ et misericordia¹⁰ motus¹¹ : « Tu » inquit « omnino¹² non interficiēris ; vobis¹³ autem, servi, praecipio, ut¹⁴ vasa omnia crystallina frangātis piscinamque compleātis ».

49. Ο Τυρταῖος.

Messenii bello¹ victi² a Lacedaemoniis jugum servitūtis durae cum³ indignatiōne tolerabant. Cum⁴ occasio deficiendi data esset⁴, illud jugum dejecērunt. Lacedaemonii, cum⁵ belli finem facere non possent⁵, oraculum⁶ Delphicum consulere⁶ consilium cepērunt⁷. Consulētibus hoc oraculūm⁸ editum est⁸: « Athēnis⁹ dux petendus est. Graves clades accipiētis, nisi ducem arcessiverītis Athēnis⁹ ». Oboedivērunt oraculo nec frustra¹⁰ ducem¹¹ ab¹¹ Atheniensibus petivērānt¹¹. At¹² qualem accepērunt ! Poëtam claudum reique militaris¹³ ignarum, cui nomen erat Tyrtaeus. Primo¹⁴ igitur putabunt se deceptos vel ignominia¹⁵ affectos esse¹⁵. Sed paulo post sententiam mutavērunt. Carminibus¹⁶ enim Tyrtaei tam alācres facti sunt¹⁷ ad pugnandum et vincendum, ut¹⁸ praeclara-

rissīmam victoriam parērent. Ita Messeniōrum potentia concussa¹⁹ et bellum felicissīme²⁰ confectum est.

50. Ἡ πρὸς τὴν Ἀρτέμιδα ἀσέβεια τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ ἡ τιμωρία αὐτοῦ.

Agamemnon cum¹ ad Aulidem morarētur, venāri solēbat. Aliquando in luco, ubi² Diāna venāri solēbat, venātus est. Cum¹ autem cervam pulcherrīmam, quae Diānae sacra erat, interfecisset, valde³ gavīsus est. « Ne⁴ Diāna quidem⁴ » inquit « arcu⁵ sagittisque⁵ melius⁶ uti potest ». Dea irāta⁷ a⁸ rege, qui talia dicere ausus erat, poenas⁸ repetīvit⁸. Subīto⁹ enim tanta tranquillītas maris consecūta est, ut¹⁰ classis egrēdi non posset.

Princīpes hac re perterrīti Calchāntem vatem consuluērunt, quis deus Graecis irascerētur. Is primum, cum¹¹ iram regis verītus verum profitēri non audēret, tacuit. Denīque¹² cum¹ Achilles pollicītus esset se eum tutatūrum esse : « Diāna » inquit « Agamēnōni irascītur, cum¹¹ cervam sacram interficere ausus sit. Is nisi Iphigenīam, filiam suam, deae immolavērit, ventum¹³ secundum¹³ non nanciscētur ». Tum rex : « Tu » inquit « Calchas, mihi mala nuntiāre soles. Quis suam filiam immolāre audēbit ? Ego id non faciam ». Denīque autem a principībus coāctus filiam cum matre arcessīvit.

51. Ὁ Λεωνίδας.

Leonīdas, rex Lacedaemoniōrum, ad Thermopylas profectūrus erat¹. Ephōris, cum² nimis³ parvas copias ab eo duci dixissent, hoc respondit : « Satis⁴ magnas duco ad id, quod actūrus sum⁵ ». Illi interrogant : « Nonne⁶ in anīmo habes⁷ victoriam parēre ? Num⁸ aliud consi-

lium cepisti ? » At ille : « Specie⁹ » inquit « proficiscor, ut¹⁰ barbāros ab adītu ad fines nostros prohibeam ; revēra¹¹, ut¹⁰ moriar pro Graeciā ». Castris¹² vero ad Thermopýlas posītis¹² ita suos allocūtus est : « Barbāros adesse scitis ; non licet nobis tempus in consultatio- nībus consumēre : jam igītur aut moriendum est nobis¹³ aut vincendi sunt barbāri ».

52. Θάνατος τοῦ ὑπάτου Αἰμιλίου ἐν τῇ παρὰ τὰς Κάννας μάχῃ.

Anno¹ a. Chr. n.² ducentesimo sexto decimo¹ Aemilius et Terentius consulatu³ fungebantur. Gerebātur tum bellum cum Hannibale Poeno. Ad⁴ Cannas Terentius invīto collēgā⁵ copias in aciem edūxit. Secūtus est Aemilius, ne⁶ collēgam deserēret. Primo equestre proelium⁷ fuit. Equites Romāni pulsi terga vertērunt. Deinde copiae pedestres manum conseruērunt⁸. Ne⁹ ii quidem⁹ rem bene gessērunt¹⁰. Romanōrum ii, quibus Aemilius praeerat, aliquamdiū¹¹ impētum sustinuērunt. Postrēmo consule graviter vulnērato hi quoque¹² fusi sunt. Lentūlus tribūnus¹³ milītum cum¹⁴ praetervēhens equo¹⁵ sedentem in saxo consūlem vidisset, his verbis¹⁶ eum allocūtus est : « Adhuc¹⁷ tibi, Aemili, vires supersunt et ego te tuēri possum. Cape igītur hunc equum, ne hanc pugnam morte¹⁶ consūlis fatālem facias ». At ille respondit : « Ego non jam⁸ convalescam ; tu, Lentūle, sequere cetēros, ne⁶ utrumque nostrūm¹⁹ ho- stes opprīmant. Romae²⁰ hortāre senatōres, ut²¹ urbem muniant et praesidiis¹⁶ firment ». Dum²² ita colloquuntur²², jam hostes adsunt²³. Consūlem obruunt telis¹⁶, Lentūlum ex eōrum manībus erīpit equus.

53. Ὁ ὄρκος τοῦ Ἀννίβα.

Hamilcar, pater Hannibalis, in Hispaniam imperator profecturus¹ Carthagīne² deis immortalibus sacrificāvit. Quae³ sacrificatio dum⁴ conficiebātur, ad aram stans ex filio quaesīvit⁵, num⁶ secum in bellum proficisci cupēret. Hannibal id libenter⁷ accēpit atque multis blanditiis patrem consecrāvit, ne⁸ dubitāret ducere. « Faciam » inquit Hamilcar « quod oras, mi⁹ fili, si fidem mihi dedēris, quam postōlo. Hanc aram tenens jura te nunquam amīcum populi Romāni futūrum esse !» Hoc jusjurandum Hannibal puer novem annōrum patri dedit ac¹⁰ per¹¹ totam vitam tam¹² fideliter¹³ conservāvit, ut¹² nemo unquam¹⁴ Romānis infestior fuērit.

54. Ὁ Ἀμίλκας εἰς τὴν Ἰσπανίαν.

Anno¹ a. Chr. n. ducentesimo tricesimo septimo Hamilcar in Hispaniam missus est, ut² ibi cum bellicōsis gentibus bellāret. Is in Hispaniam secum duxit Hasdrubalem, juvēnem illustrem, cui propter³ praeclāram indolem filiam suam in matrimonium dedērat, et Hannibalem filium, puērum novem annōrum. Mare transgressus Hamilcar magnas res secundā fortūnā⁴ gessit : bellicosissimas gentes subēgit, permulta oppida cepit, magnas opes collēgit magnumque et fortem exercitū sibi comparāvit. Jam bellum Romānis indicere meditabātur, cum⁵ subīto⁶ mortuus est : nono anno¹ postquam in Hispaniam venērat, adversus⁷ bellicōsam gentem Vettōnum pugnans cecidit.

Corrigens 4-10.12.60

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ

1.—1 ἀφαιρτκ. τοῦ δργάνου = διὰ μετὰ γνκ. — 2 in μετ' ἀφαιρτκ. σημαίνει τὴν ἐν τόπῳ στάσιν = ἐν μετὰ δτκ. — 3 καὶ (προσθετικός).

Rosa, ae. — amo. — silva, ae. — umbra, ae. — cena, ae. — paro. — laudo. — Graecia, ae. — orno. — filia, ae. — mensa, ae. — corōna, ac. — dea, ae. — Vesta, ae. — adōro. — ara, ae. — bestia, ae. — habīto. — aquila, ae. — capto. — gallīna, ae. — insidiae, ārum.

2. — 1 ἐφ' ὅσον. — 2 τὶ ; — 3 κλητική. — 4 ex μετ' ἀφαιρτκ. = ἐκ μετὰ γνκ.

Patria, ae. — incōla, ae. — nauta, ae. — apporto. — divitiae, ārum. — fenestra, ae. — casa, ae. — specto. — puella, ae. — exspecto. — avia, ae.

3. — 1 ἀφαιρτκ. τοῦ δργάνου = διὰ μετὰ γνκ. — 2 ante μετ' αἰτιατκ. = πρὸ μετὰ γνκ. — 3 ἐπὶ πολύ. — 4 in μετ' ἀφαιρτκ. = ἐν μετὰ δτκ. — 5 τὶ ; — 6 χθές. — 7 κλητική.

Sapientia, ae. — Attīca, ae. — ara, ae. — Sparta, ae. — pugna, ae. — coma, ae. — Musa, ae. — sacrificio. — ambūlo. — insūla, ae.

4.—1 ἔστι (εἴναι). — 2 ἔχει. — 3 in μετ' ἀφαιρτκ. σημαίνει τὴν ἐν τόπῳ στάσιν = ἐν μετὰ δτκ. — 4 εἰσὶν (εἴναι). — 5 ἤσαν. — 6 ἀφαιρτκ. τοῦ δργάνου = διὰ μετὰ γνκ. — 7 ἦτο.

Eurōpa, ae. — ora, ae. — agricōla, ae. — poëta, ae. — laudo. — gloria, ae. — via, ae. — statua, ae. — littērae, ārum. — doctrīna, ae. — victoria, ae.

5.—1 in μετ' ἀφαιρτκ. = ἐν μετὰ δτκ. — 2 ἤσαν. — 3 ἦτο. — 4 διότι. — 5 ἀφαιρτκ τοῦ δργάνου = διὰ μετὰ γνκ.

Romānus, i. — multus, a, um. — deus, i. — numērus, i. — Saturnus, i. — aqua, ae. — immōlo. — taurus, i. — equus, i. — vinum, i. — uva, ae. — mercatūra, ae. — eloquentia, ae. — monstro. — medicīna, ae. — templum, i. — lucus, i. — herba, ae.

6. — 1 ἀφαιρτκ. τοῦ δργάνου = διὰ μετὰ γνκ. — 2 δέν. — 3 καθημερινῶς. — 4 = atque (= καὶ) fossā (ἀφαιρτκ. τοῦ δργάνου).

Arma, ὄrum. — telum, i. — pugno. — sagitta, ae. — longus, a, um. — bellum, i. — castra, ὄrum. — collōco. — vallum, i. — fossa, ae. — firmo. — altus, a, um. — latus, a, um. — tutus, a, um.

7. — 1 quamquam = ἀν καί. — 2 διότι. — 3 Ἀπόλλων. — 4 ἐπειδή. — 5 καὶ (προσθετικός). — 6 ἀφαιρτκ. τοῦ δργάνου = διὰ μετὰ γνκ. — 7 κατ' ἔτος. — 8 in μετ' αἰτιατκ. = εἰς μετ' αἰτιατκ.

Clarus, a, um. — Graecus, i. — carus, a, um. — parvus, a, um. — Latōna, ae. — appello. — plenus, a, um. — laurus, i. — neco. — navīgo.

8. — a) 1 διότι. — 2 ἀν καί. — 3 ὅμως. — 4 διότι. — 5 ἀφαιρτκ. τοῦ δργάνου = διὰ μετὰ γνκ. — 6 = atque (= καὶ) armis (ἀφαιρτκ. τοῦ δργάνου). — 7 ὅθεν. — 8 διότι. — 9 ad μετ' αἰτιατκ. = εἰς μετ' αἰτιατκ. — 10 inter μετ' αἰτιατκ. = μεταξὸν μετὰ γνκ. inter ludos = κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἀγώνων. — 11 ἐπειδή. — 12 contra μετ' αἰτιατκ. = ἐναντίον, κατὰ μετὰ γνκ. — 13 bellum paro = παρασκευάζομαι πρὸς πόλεμον. — 14 ἀλλά.

Roma, ae. — aedifīco. — murus, i. — novus, a, um. — oppidum, i. — vitupero. — secundus, a, um. — popūlus, i. — supēro. — terra, ae. — finitimus, a, um. — occūpo. — expugno. — dolus, i. — Sabīnus, i. — Sabīna, ae. — Iudus, i. — publīcus, a, um. — invīto. — rapto. — discordia, ae. — placō. — amicitia, ae. — concilio.

b) 1 διατκ. — 2 διότι. — 3 πῶς; — 4 ἀν καί. — 5 δέν.
Neco. — filia, ae.

9. — 1 Ἀννίβας. — 2 ante μετ' αἰτιατκ. = πρὸ μετὰ γνκ. — 3 his verbis = διὰ τῶν δε τῶν λέξεων: μὲ τὰς ἔξης λέξεις. — 4 ἐπειδή. —

5 ὑμᾶς. — 6 nisi = ἐὰν δέν. — 7 γενναίως. — 8 = atque vicos. — 9 νῦν. — 10 δτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικείμ. τοῦ impérat. — 11 ἐάν. — 12 ex μετ' ἀφαιρτκ. = ἐκ μετὰ γνκ. — 13 ἐγώ. — 14 post μετ' αἰτιατκ. = μετὰ μετ' αἰτιατκ. — 15 λοιπόν. — 16 pro μετ' ἀφαιρτκ. = ὑπὲρ μετὰ γνκ. — 17 ὑμῶν αὐτοῖς. — 18 τῇ βοηθείᾳ.

An̄mus, i. — Poeni, ōrum. — inflammo. — magnus, a, um. — pericūlum, i. — convōco. — Afrīca, ae. — supēro. — campus, i. — vicus, i. — vasto. — impēro. — libēro. — impavīdus, a, um. — dono. — ignāvus, a, um. — vitupēro. — castīgo. — focus, i. — di-mīco. — auxilium, ii. — fugo. — hostia, ae. — immōlo. — celēbro.

10. — a) 1 inter μετ' αἰτιατκ. = μεταξὺ μετὰ γνκ. — 2 situs, a, um = κείμενος. — 3 = atque sedūlā (ἀφαιρετκ. τοῦ δργάνου). — 4 εἶχον. — 5 ὅθεν. — 6 apud μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετὰ δτκ.

Etruria, ae. — Campania, ae. — priscus, a, um. — Latīni, ōrum. — industrius, a, um. — habīto. — amplus, a, um. — frugifēr, ēra, ērum. — sedūlus, a, um. — industria, ae. — ager, gri. — aro. — pascuum, i. — armenta, ōrum. — frumentum, i. — aurum, i. — argentum, i. — ignōro. — domicilium, ii. — ligneus, a, um. — hortus, i. — pomifēr, ēra, ērum.

b) 1 libēri culpā malitiāque = ἀπηλλαγμένοι πταίσματος καὶ κακίας. — 2 εἶχον. — 3 καί. — 4 summus, a, um = μέγιστος.

Pius, a, um. — probus, a, um. — vir, viri. — justus, a, um. — liber, ēra, ērum. — culpa, ae. — malitia, ae. — tranquillus, a, um. — vita, ae. — singūli, ae, a. — pagus, i. — pulcher, chra, chrum. — aedifīco. — sacer, era, crum. — donum, i. — creber, bra, brum.

11. — a) 1 δέκα. — 2 ἡ αἰτιατκ. ἐπὶ χρόνου παρὰ Λατίνοις σημαίνει δτι καὶ παρὰ τοῖς "Ελλησι, δηλ. τὴν χρονικὴν διάρκειαν. — 3 cum μετ' ἀφαιρτκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 4 Ἀχιλλεύς. — 5 "Εκτωρ. — 6 ἀφαιρετικὴ τοῦ κατά τι. — 7 ἐπειδή. — 8 Ἀγαμέμνων. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ δργάνου. — 10 suus, a, um, κτητικὴ ἀντανυμ. προσώπου γ'. — 11 a copiis sepāro = ἀποχωρίζω ἀπὸ τοῦ στρατοῦ. — 12 in μετ' αἰτιατκ. = εἰς μετ' αἰτιατκ.

Annus, i. — Trojānus, i. — bello. — cunctus, a, um. — Patrō-

clus, i. — factum, i. — viōlo. — copiae, ārum. — revōco. — cetēri,
ae, a. — propulso.

b) 1 τότε. — 2 σέ. — 3 εῖπεν. — 4 ut σύνδεσμος τελικὸς (= ἕνα)
μεθ' ὑποτακτ. — 5 ἕνα μή. — 6 cum σύνδεσμος μεθ' ὑποτακτ. = ἐπει-
δή. — 7 ἐμέ. — 8 σύ. — 9 ad μετ' αἰτιατκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 10
ὑποτακτ. προτροπὴν σημαίνουσα = ἡς μεθ' ὑποτακτ. — 11 si = ἔάν. —
12 ἀρκούντως satis est = ἀρκεῖ. — 13 ab μετ' ἀφαιρτκ. = ἀπὸ μετὰ γνκ.

Renōvo. — expugno. — navigium, ii. — cremo. — juro. — la-
cerīma, ae. — honestus, a, um. — miser, ēra, ērum. — servo. — fe-
stīno. — oro. — adversarius, ii.

c) 1 cum σύνδεσμος μεθ' ὑποτακτ. = ἀφοῦ. — 2 ἕνα. — 3 δτε. —
4 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 5 δὲν θὰ ἐφόνευεν. — 6 si μεθ' ὑποτακτ.
παραγομένων χρόνων δῆλοι ὑπόθεσιν ἀπραγματοποίητον· ἐν τῇ ἀπο-
δόσει τίθεται ὡσαύτως ὑποτακτ. παραγομένων χρόνων (= ἔὰν ἀνεκά-
λει... δὲν θὰ ἐφόνευεν). — 7 utinam (= εἴθε), μεθ' ὑποτακτ. παρα-
γομένων χρόνων δῆλοι εὐχὴν ἀνεκπλήρωτον.

Incīto. — Priāmus, i. — advōlo. — incautus, a, um. — obtem-
pēro. — vito.

12. — 1 ἐπειδή. — 2 λίαν. — 3 ἕνα. — 4 τῇ βοηθείᾳ. — 5 ἀφαιρτκ.
τοῦ αἰτίου. — 6 ποτέ, κάποτε. — 7 ἐν μάχῃ. — 8 θὰ ἀπηλπίζομεν. —
9 nisi (= ἔὰν δὲν) μεθ' ὑποτακτ. παραγομένου χρόνου πρὸς δῆλωσιν
ὑποθέσεως μή πραγματοποιηθείσης. — 10 abs te = παρὰ σοῦ. — 11
cum μετ' ἀφαιρτκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 12 ἀφοῦ. — 13 cum μετ'
ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 14 ἐκ νέου.

Rustīcus, a, um. — delecto. — servus, i. — nuntius, ii. — perī-
tus, a, um. — nuntio. — Aequi, īrum. — oppugno. — despēro. —
aratrum, i. — remīgro.

13. — 1 πάντοτε. — 2 εἴθε (πρβλ. 11, c, 7). — 3 ἄλλοι. — 4
ἀφαιρτκ. τοῦ κατά τι. — 5 ἥδη. — 6 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 7 cum
μετ' ἀφαιρτκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 8 ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου. — 9 Σκι-
πίων. — 10 Καῖσαρ. — 11 inter μετ' αἰτιατκ. = μεταξὺ μετὰ γνκ. — 12
doctus, a, um = πεπαιδευμένος. — 13 Κικέρων.

Bellicōsus, a, um. — humānus, a, um. — nomīno.

14. — 1 Ζεύς. — 2 ποτέ, κάποτε. — 3-νε ἐρωτηματικὸν μόριον προσαρτώμενον εἰς τὸ τέλος τῆς λέξεως, διὰ τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἐρώτησις = ἀράγε· estisne ? ἀράγε εἴσθε ; — 4 contentus, a, um (μετ' ἀφαιρτκ.) = εὐχαριστημένος (μέ τι, ἀπό τι). — 5 nec... nec... neque = οὔτε... οὔτε... οὔτε. — 6 εἰπεν. — 7 ἐπειδή. — 8 εἴθε (πρβλ. 11, c, 7). — 9 pro μετ' ἀφαιρτκ. = ἀντὶ μετὰ γνω. — 10 οὐδέποτε. — 11 sine μετ' ἀφαιρτκ. = ἀνεν μετὰ γνω. — 12 apud μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετὰ δτκ. — 13 a μετ' ἀφαιρτκ. = ἀπὸ μετὰ γνω. — 14 τότε. — 15 ἀπαξ. — 16 μετὰ ταῦτα. — 17 unus... alter = ὁ εἰς... ὁ ἔτερος. — 18 πρότερον. — 19 νῦν. — 20 μετ' ὀλίγον. — 21 ποτέ, κάποτε. — 22 δικαίως.

Interrōgo. — relīquus, a, um. — injucundus, a, um. — plenus, a, um. — molestia, ae. — navīgo. — longinquus, a, um. — compāro. — libēri, ūrum. — tutus, a, um. — ventus, i. — unda, ae. — clamo. — heātus, a, um. — bonus, a, um.

15. — 1 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνω. — 2 ἡ (διαζευκτικ.). — 3 intra μετ' αἰτιατκ. = ἐντὸς μετὰ γνω. — 4 plerumque = ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ. — 5 ἀφαιρετκ. ίδιότητος. — 6 intersum proeliis et bellis (δτκ) = παρευρίσκομαι (λαμβάνω μέρος) εἰς τὰς μάχας καὶ τοὺς πολέμους. — 7 διότι. — 8 πολὺν χρόνον. — 9 ἵνα. — 10 = atque alias : (alias, a, ud = ἄλλος, η, ο). — 11 πολλάκις. — 12 οἴτινες. — 13 ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου. — 14 copiis (δτκ.) prae sum = προϊσταμαι, ἡγοῦμαι τοῦ στρατοῦ. — 15 amīcis (δτκ.) adsum = παρίσταμαι, βοηθῶ τοῖς φίλοις.

Desum, defūi, deesse. — collōeo. — figūra, ae. — ocūlus, i. — caeruleus, a, um. — capillus, i. — rutīlus, a, um. — jucundus, a, um. — intersum, fūi. esse. — cupīdus, a, um. — honestus, a, um. — ursus, i. — lupus, i. — aper, pri. — absum, afūi, abesse. — prae sum, fūi, esse. — adsum, affūi, adesse. — ignāvus, a, um. — voco.

16. — 1 non superātus esset = δὲν θὰ ἐνικᾶτο. — 2 si praefui ssent = ἐὰν προτεταντο. — 3 βλ. 15, 4. — 4 ad μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετ' αἰτιατκ. — 5 ὅπου. — 6 = ὑπὸ μετὰ γνω. πρὸς δήλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — Μαζόρβας. — 8 post μετ' αἰτιατκ. = μετὰ μετ'

αἰτιατ. — 9 ὄμως. — 10 ἐὰν δὲν (*πρβλ.* 12, 9). — 11 ἀφαιρτκ. ποιητικοῦ αἰτίου = ὑπὸ μετὰ γνκ. — 12 θὰ ὑπέμενον. — 13 ὀνομαστ. πληθυντ. — 14 = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 15 βλ. 14, 2. — 16 = Puplius = Πόπλιος. — 17 Μῆς. — 18 ὅστις. — 19 διότι.

Equitātus, ūs. — cornu, ūs. — Cannae, ārum. — dexter, tra, trum. — socius, i. — sinister, stra, strum. — lacus, us. — Trasimēnus, i. — luctus, ūs. — senātus, ūs. — mirus, a, um. — equus, i. — strepitūs, ūs. — perturbo, āvi, ātum, āre. — Helvetii, ūrum. — sustento, āvi, ātum, āre. — currus, ūs. — Britanni, ūrum. — periculōsus, a, um. — magistrātus, ūs. — impavīdus, a, um. — interītus, ūs. — servo, āvi, ātum, āre.

17. — 1 cum σύνδεσμος μεθ' ὑποτακτ. = ἀφοῦ. — 2 ἀφαιρετκ. τοῦ ὀργάνου. — 3 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου = ὑπὸ μετὰ γνκ: res adversae ἀτυχίαι. — 4 ἡ αἰτιατκ. ἐπὶ χρόνου σημαίνει χρονικὴν διάρκειαν. — 5 Gallia Cisalpīna ἡ ἐντεῦθεν τῶν "Αλπεων Γαλλία (ἡ σημερινὴ βόρειος Ἰταλία). — 6 ἀφαιρετκ. ἴδιότητος. — 7 sine μετ' ἀφαιρτκ. = ἀνεν μετὰ γνκ. — 8 ad μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετ' αἰτιατκ. — 9 procul a R. μακρὰν τῆς Ρώμης. — 10 σχεδόν. — 11 dimicātum est μάχῃ διεξήχθη. — 12 μόνον. — 13 res publīca πολιτεία. — 14 τέλος. — 15 δτκ.

Exsiliūm, ii. — multo. — vexo. — planities, ēi. — intro. — species, ēi. — disciplīna, ae. — Etrusci, ūrum. — occūpo. — dubius, a, um. — fides, ēi. — implōro. — Allia, ae. — totus, a, um. — dies, ēi. — acies, ēi. — fugo. — servo. — miser, ēra, ērum. — auxilium, ii. — secundus, a, um. — revđco. — pernicies, ēi.

18. — a) 1 βλ. 14, 21. — 2 cum σύνδεσμος μεθ' ὑποτακτ. = ἐπειδή. — 3 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 4 ἀφαιρτκ. ἴδιότητος. — 5 nullus, a, um = οὐδείς. — 6 μᾶλλον. — 7 ἡ (συγκριτικός). — 8 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου = ὑπὸ μετὰ γνκ. — 10 non modo.... sed etiam = ὅχι μόνον ... ἀλλὰ καί. — 11 ἐφαίνετο.

Cimbri, ūrum. — Teutōni, ūrum. — fecundus, a, um. — emřgro, āvi, ātum, āre. — occūpo, āvi, ātum, āre. — advěna, ae. —

saevus, a, um. — vultus, ūs. — val̄idus, a, um. — adventus, ūs. — metus, ūs.

b) 1 postquam, σύνδεσμ. χρονι. = ἀφοῦ. — 2 multis proeliis == ἐν πολλαῖς μάχαις. — 3 ὑπὸ μετὰ γν. πρὸς δήλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 4 res bellīca = τὰ πολεμικά. — 5 = ἀπὸ μετὰ γν. — 6 ἔπειτα. — 7 ὀνομαστ. πληθυντ. — 8 ἀφαιρετ. τοῦ ἀντικειμ. εἰς τὸ liberāti sunt. — 9 post μετ' αἰτιατ. = μετὰ μετ' αἰτιατ. — 10 ἀφαιρετ. τοῦ δργάνου. — 11 αὐτός. — 12 πατήρ.

Peritus, a, um. — permagnus, a, um. — redītus, ūs. — pretiōsus, a, um. — dono, āvi, ātum, āre. — appello, āvi, ātum, āre. — reliquiae, ārum.

19. — 1 ἐφ' ὅσον. — 2 raptus, a, um = ὀρπαγείς. — 3 intra μετ' αἰτιατ. = ἐντὸς μετὰ γν. — 4 ποσάκις. — 5 ut σύνδεσμος τελικὸς [= ἵνα] μεθ' ὑποτακτ. — 6 μάτην. — 7 utinam [= εἴθε] μεθ' ὑποτακτ. ἐνεστ. ἡ παραχρ. δηλοῦ εὐχὴν ἐκπληρώσιμον. — 8 ἐνταῦθα. — 9 tam p. = τοσοῦτος διεξῆγετο πόλεμος. — 10 ἀγῶν γίνεται. — 11 pro μετ' ἀφαιρετ. = ὑπὲρ μετὰ γν. — 12 ante μετ' αἰτιατ. = πρὸ μετὰ γν. — 13 προβλέπω. — 14 βλέπω. — 15 utinam [= εἴθε] μεθ' ὑποτακτ. παραγομένων χρόνων δηλοῦ εὐχὴν ἀνεκπλήρωτον. — 16 μηδέποτε. — 17 ne = ἵνα μή. — 18 ἀφαιρετ. τοῦ ἀντικειμ. εἰς τὸ priventur.

Stultus, a, um. — spero, āvi, ātum, āre. — hab̄ito, āvi, ātum, āre. — murus, i. — rogo, āvi, ātum, āre. — imperium, ii. — divīnus, a, um. — obtemp̄ero, āvi, ātum, āre. — repudio, āvi, ātum, āre. — consilium, ii. — muto, āvi, ātum, āre. — neco, āvi, ātum, āre. — adversarius, ii. — lacrīmo, āvi, ātum, āre. — obsēcro, āvi, ātum, āre. — privo, āvi, ātum, āre. — carus, a, um.

20. — 1 ἀφαιρετ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου = ὑπὸ μετὰ γν. — 2 res adversae = ἀτυχίαι. — 3 si = ἐάν. — 4 ἀφαιρετ. ἴδιότητος. — 5 aduersus μετ' αἰτιατ. = πρὸς μετ' αἰτιατ. — 6 si.... negāret = ἂν ἥρνειτο. — 7 θὰ ἐπεκαλεῖσθε. — 8 ἐκεῖθεν = ἐξ ἐκείνου τοῦ τόπου. — 9 ἀφαιρετ. τοῦ δργάνου. — 10 insūla.... Tiberīna = ἡ νῆσος τοῦ Τιβέρεως. — 11 ὑποτακτ. δηλοῦσα προτροπὴν = ἀς μεθ' ὑποτακτ. — 12 ἐδῶ. — 13 τέλος. — 14 praeter μετ' αἰτιατ. = πλὴν μετὰ γν. —

15 situs, a, um = κείμενος. — 16 aut.... aut = ἢ ἢ. — 17 ad μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετ' αἰτιατκ. — 18 = ὑπὸ μετὰ γνκ.

Molestus, a, um. — pestilentia, ae. — vasto, āvi, ātum, āre. — παθητ. vastor, vastatus sum, āri. — medīcus, i. — remedium, ii. — levo, āvi, ātum, āre. — nego, āvi, ātum, āre. — implōro, āvi, ātum, āre. — praeclārus, a, um. — Epidaurus, i. — navigium, ii. — sacrificium, ii. — aedifīco, āvi, ātum, āre. — porto, āvi, ātum, āre. — sano, āvi, ātum, āre.

21. — 1 σχεδόν. — 2 ἡ αἰτιατκ. ἐπὶ χρόνου παρὰ Λατίνοις σημαίνει ὅτι καὶ παρὰ τοῖς "Ελλησι, δηλ. χρονικὴν διάρκειαν. — 3 τέλος. — 4 Ὁδυσσεύς. — 5 βασιλεύς. — 6 ὄστις. — 7 ἴνα. — 8 δοτκ. χρησιμεύουσα ώς ἀντικμ. εἰς τὸ ποcēmus. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ δργάνου. — 10 ὑποτακτ. δηλοῦσα προτροπήν = ἀς μεθ' ὑποτακτ. — 11 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ώς ἀντικμ. τὸ complebīmus· τὸ δὲ armātus, a, um = ἔνοπλος. — 12 apud μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετὰ δτκ. — 13 ὑμῖν. — 14 cum σύνδεσμος αἰτιολογκ. μεθ' ὑποτακτ. = ἐπειδή. — 15 ἔπειτα. — 16 ad μετ' αἰτιατκ. = εἰς μετ' αἰτιατκ.

Oppugno, āvi, ātum, āre. — Ithāca, ae. — placeo, ūi, ūtum, ēre. — incīto, āvi, ātum, āre. — dolus, i.— adhibeo, ūi, ūtum, ēre. — consilium, ii. — pareo, ūi, ēre. — ligneus, a, um. — alvus, i. — compleo, ēvi, ētum, ēre. — propinquus, a, um. — Tenēdus, i. — exītus, ūs. — callīdus, a, um. — strenuuς, a, um. — navīgo, āvi, ātum, āre. — lateo, ūi, ēre.

22. — 1 κατ' ἀρχάς. — 2 ἴνα. — 3 alii.... alii = ἄλλοι μέν ἄλλοι δέ. — 4 τότε. — 5 Λαοκόων. — 6 cum μετ' ἀφαιρετκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 7 ne = μήπως. — 8 δτκ. χρησιμεύουσα ώς ἀντικείμ. εἰς τὸ immineat. — 9 = παρὰ μετὰ γνκ. — 10 de patriā bene mereo = εὐεργετῶ τὴν πατέριδα. — 11 = ἀπό μετὰ γνκ. — 12 τῇ διαταγῇ. — 13 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.

Mirus, a, um. — adspectus, ūs. — praebeo, ūi, ūtum, ēre. — perterreo, ūi, ūtum, ēre. — festīno, āvi, ātum, āre. — effigies, ēi. — timeo, ūi, ēre. — sileo, ūi, ēre. — admoneo, ūi, ūtum, ēre. — advōlo, āvi, ātum, āre. — deleo, ēvi, ētum, ēre. — immineo, ēre. — fides, ēi. — habeo, ūi, ūtum, ēre. — displiceo, ūi, ūtum, ēre. —

mereo, ūi, ūtum, ēre. — conservo, āvi, ātum, āre. — doleo, ūi, ēre. — defleo, ēvi, ētum, ēre. — deterreo, ūi, ūtum, ēre. — studeo, ūi, ēre. — morsus, ūs. — hydra, ae.

23. — a) 1 δτε. — 2 βασιλεύς. — 3 μήπως. — 4 = Caius [πρόφ. Gajus]. — 5 = ὑπὸ μετὰ γνκ. πρὸς δήλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 6 διότι. — 7 consilium habeo = κάμνω συμβούλιον. — 8 quomodo = πῶς. — 9 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ prohibēri, ὅπερ ἔξαρταται ἐκ τοῦ posset. — 10 ἡδύνατο. — 11 εῖς. — 12 ex nobis = ἐξ ἡμῶν. — 13 ὑποτκτ. δηλοῦσα προτροπὴν = δις μεθ' ὑποτακτ. — 14 ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου = διὰ μετ' αἰτιατ. — 15 bello deterreor = ἀποτρέπομαι τοῦ πολέμου. — 16 a consilio deterreor = ἀποτρέπομαι τοῦ σχεδίου. — 17 ἀφαιρτκ. τοῦ δργάνου.

Clusium, ii. — terreo, ūi, ūtum, ēre. — παθ. terreor, ūtus sum, ēri. — prohibeo, ūi, ūtum, ēre. — adulescentūlus, i. — intro, āvi, ātum, āre. — metus, ūs. — poena, ae. — supplicium, ii. — pretiōsus, a, um. — vestimentum, i. — scriba, ae.

b) 1 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 2 ἀφαιρτκ. ἰδιότητος. — 3 τίς. — 4 σέ. — 5 in anīmo habeo = ἔχω ἐν νῷ, διανοοῦμαι. — 6 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 7 deceptus, a, um = ἀπατηθεῖς. — 8 διότι. — 9 σύ. — 10 βασιλεύς. — 11 ἴνα. — 12 ἐνέθηκε. — 13 ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου = διὰ μετ' αἰτιατκ.

Falsus, a, um. — species, ēi. — cruciātus, ūs. — ira, ae. — inflammo, āvi, ātum, āre. — tormentum, i. — vexo, āvi, ātum, āre. — flamma, ae. — cremo, āvi, ātum, āre.

24. — 1 ἡδη. — 2 cum μετ' ἀφαιρτκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 3 ἐπὶ πολὺν χρόνον. — 4 primus pedītum = ὁ πρῶτος ἐκ τῶν πεζῶν. — 5 εῖς. — 6 ἀφοῦ. — 7 τέλος. — 8 διὰ τοῦτο. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ δργάνου. — 10 se ipse necāvit = αὐτὸς ἐσυτὸν ἐφόνευσεν = ηύτοκτόνησεν.

Hamilcar, ūris. — Carthaginenses, ium. — pedes, ūtis. — eques, ūtis. — miles, ūtis. — civis, is. — consul, ūlis. — ira, ae. — odium, ii. — hostis, is. — alienus, a, um. — Prusia, ae. — rex, gis. — Bithynia, ae. — senex, senis. — studeo, ūi, ēre. — venēnum, i.

25. — 1 summus, a, um = ὑπέρτατος. — 2 οἴτινες. — 3 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 4 ad μετ' αἰτιατκ. = εἰς μετ' αἰτιατκ. — 5 ante μετ' αἰτιατκ. = πρὸ μετὰ γνκ. — 6 superātus, a, um = ἡτημένος. — 7 ἀφαιρτκ. τοῦ δργάνου. — 8 πεζῆ. — 9 post μετ' αἰτιατκ. = ὅπισθεν μετὰ γνκ. — 10 ἔπειτα. — 11 totus, a, um = ὅλος. — 12 ἀφαιρτκ. τοῦ τρόπου = μετὰ μετὰ γνκ.

Homo, ūnis. — mons, ntis. — Capitolīnus, a, um. — imperātor, ὄris. — triumpho, āvi, ātum, āre. — commeo, āvi, ātum, āre. — currus, ūs. — triumphātor, ὄris. — albus, a, um. — allīgo, āvi, ātum, āre. — catēna, ae. — onēro, āvi, ātum, āre. — pes, pedis. — migro, āvi, ātum, āre. — appareo, ūi, ēre. — laetus, a, um. — clamor, ὄris. — salūto, āvi, ātum, āre. — pecunia, ae.

26. — 1 = Tiberius. — 2 = Caius (πρόφ. Gajus). — 3 ἀφαιρτκ. ἰδιότητος. — 4 tribūnus plebis = δήμαρχος. — 5 ἀφαιρτκ. τοῦ κατά τι : amor patriae = ἡ πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπη, ἡ φιλοπατρία. — 6 apud μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετὰ δτκ. — 7 ἵνα. — 8 rogo legem = προτείνω νόμον. — 9 patres, um = oī πατρίκιοι. — 10 διότι. — 11 τῷ ὅντι, πράγματι.

Africānus, i. — dignitas, ātis. — libertas, ātis. — fortitūdo, ūnis. — auctoritas, ātis. — plebs, bis. — emineo, ūi, ēre. — condicio, ὄnis. — levo, āvi, ātum, āre. — lex, legis. — placebo, ūi, ēre. — dominatio, ὄnis. — periculōsus, a, um. — mors, rtis.

27. — 1 ἀφοῦ. — 2 ἐπὶ πολὺ. — 3 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 4 hanc oratiōnem = τόνδε τὸν λόγον. — 5 habeo oratiōnem = ἀπαιγγέλλω λόγον. — 6 ταύτας. — 7 ἔπειδή. — 8 δευτέρων φοράν, πάλιν. — 9 = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 10 in anīmo habeo = διανοοῦμαι. — 11 ἀφαιρτκ. τοῦ δργάνου.

Sevērus, a, um. — contio, ὄnis. — oratio, ὄnis. — durus, a um. — molestus, a, um. — regio, ὄnis. — fames, is. — senex, is. — virgo, ūnis. — seditio, ὄnis. — urbs, bis. — mons, ntis. — emīgro, āvi, ātum, āre. — sepāro, āvi, ātum, āre. — universus, a, um. — precess, cum. — promissum, i.

28. — a) 1 ἀφαιρετκ. τοῦ χρόνου. — 2 ᾧ = εἰς ὅν. — 3 ἀφαιρτκ.

ἰδιότητος. — 4 ποτέ, κάποτε. — 5 per μετ' αἰτιατκ. = διὰ μετὰ γνκ. — 6 mare Aegaeum = Αἰγαῖον πέλαγος. — 7 ἵνα. — 8 ὀνόματι. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ κατά τι.

Tempus, pōris. — gens, ntis. — pulchritūdo, ūnis. — corpus, pōris. — mare, ris. — Menelāus, i. — visīto, āvi, ātum, āre. — uxor, ūris. — Helēna, ae. — Lacaena, ae.

b) 1 ὅτε. — 2 = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 3 ἵνα. — 4 sita erat ἔκειτο. — 5 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 6 ὅπου. — 7 ἐν τῷ μεταξύ. — 8 apertus, a, um = ἀναπεπταμένος, ἀνοικτός. — 9 οὗτω. — 10 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 11 τοῦτο.

Navis, is. — flumen, mīnis. — specto, āvi, ātum, āre. — Eurōtas, ae. — voluntas, ātis. — hospes, ūtis. — impēro, āvi, ātum, āre. — fraus, fraudis. — rapto, āvi, ātum, āre. — jus, juris. — hospitium, ii. — viōlo, āvi, ātum, āre. — scelus, ēris. — carmen, ūnis. — commēmōro, āvi, ātum, āre.

29. — 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 2 ἀφαιρετκ. ἰδιότητος: amor patriae et agricultūrae = ἀγάπη πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὴν γεωργίαν. — 3 de μετ' ἀφαιρτκ. = περὶ μετὰ γνκ — 4 ἔδωκε. — 5 μᾶλλον. — 6 ἢ (συγκριτικός). — 7 τέλος, πρῶτον. — 8 τούτους. — 9 τὰ ὄποια. — 10 ὕμιν.

Laudabīlis, e. — fertīlis, e. — fidēlis, e. — salutāris, e. — praeceptum, i. — opus, ēris. — utīlis, e. — suāvis, e. — ars, rtis. — aetas, ātis. — tristis, e. — turpis, e. — civīlis, e. — termīno 1. — insignis, e. — simīlis, e. — commūnis, e. — omnis, e. — mortālis, e. — dissimīlis, e. — brevis, e.

30. — 1 ἀφαιρτκ. χρησμεύουσα ὡς ἀντικείμενον τοῦ implet. — 2 circa μετ' αἰτιατ. = περὶ μετ' αἰτιατκ. — 3 ἐνταῦθα. — in hac = ἐν ταύτῃ. — 5 copiae equestres = τὸ ἴππικόν. — 6 secundus, a, um = εὐνοϊκός, ἐπιτήδειος. — 7 copiae pedestres = τὸ πεζικόν. — 8 equestre proelium = ἴππομαχία. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 10 = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 11 prope μετ' αἰτιατκ. = πλησίον μετὰ γνκ.

Tyrrhēnus, a, um. — Adriatīcus, a, um. — pateo, ūi, ēre. — Apennīnus, i. — collis, is. — impleo, ēvi, ētum, ēre. — Padus, i. — celēber, bris, bre. — acer, cris, cre. — equester, stris, stre. — pede-

ster, stris, stre. — celer, ēris, ēre. — Ticīnus, i. — vulnēro, āvi, ātum, āre. — litus, ūris. — paluster, stris, stre.

31. — 1 ἀφαιρτκ. τοῦ δργάνου. — 2 res secundae = εύτυχία. — 3 res adversae = ἀτυχία. — 4 de μετ' ἀφαιρτκ. = περὶ μετὰ γν. — 5 solo aequo = κατεδαφίζω. — 6 διότι. — 7 ἵνα.

Tyrius, a, um. — Dido, ūnis. — prudens, ntis. — audax, ācis. — vetus, ēris. — mercātor, ūris. — dilīgens, ntis. — felix, īcis. — pars, rtis. — fertīlis, e. — superbus, a, um. — constans, ntis. — despēro, āvi, ātum, āre. — modestus, a, um. — vehēmens, ntis. — solum, i. — admoneo, ūi, ūtum, ēre.

32. — 1 procul ab urbe μακρὰν τῆς πόλεως. — 2 ante μετ' αἰτιατκ. = πρὸ μετὰ γν. — 3 αἰτιατκ. δηλοῦσα χρονικὴ διάρκειαν. — 4 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 5 ἀγάν (πόλεμος) διεξήγετο. — 6 ἐκεῖ. — 7 ἐφ' ὅσον. — 8 post μετ' αἰτιατκ. = μετὰ μετ' αἰτιατκ. — 9 de μετ' ἀφαιρτκ. = περὶ μετὰ γν. — 10 αὐτοῦ (δηλ. τοῦ δουρείου ἵππου). — 11 κάποτε. — 12 ἥδη.

Litus, ūris. — navis, is. — celēber, bris, bre. — aestas, ātis. — hiems, ēmis. — Venus, ēris. — Sarpēdon, ūnis. — expugnatio, ūnis. — ingens, ntis. — magnitūdo, inis. — terribīlis, e. — crudēlis, e. — caedes, is. — servitūdo, ūnis. — Hecūba, ae. — dives, ūtis. — felix, īcis. — pauper, ēris. — infēlix, īcis.

33. — 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 2 ἡ (συγκριτικός). — 3 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικρ. εἰς τὸ liberavērat. — 4 πολύ. — 5 ἀφαιρτκ. τοῦ δργάνου. — 6 καθώς. — 7 ἀφαιρτκ. χρονικὴ δηλοῦσα τὸν χρόνον. ἐντὸς τοῦ ὅποιον γίνεται τι. — 8 κατὰ μικρόν. — 9 ἀφαιρετκ. τοῦ αἰτίου, 10 facti sunt = ἐγένοντο. — 11 οἰτινες. — 12 ἀφαιρτκ. τοῦ κατά τι. — 13 ὅμως. — 14 multis proeliis = ἐν πολλαῖς μάχαις. — 15 δτκ. χρη- σιμεύουσα ὡς ἀντικείμενον τοῦ parēbant.

Medus, i. — infirmus, a, um. — ignāvus, a, um. — nobīlis, e. — impētus, ūs. — Lydus, i. — Babylonius, i. — potens, ntis. — brevis, e. — spatium, ii. — amplus, a, um. — luxuria, ae. — imbellis, e. — mollis, e. — pareo, ūi, ēre.

34. — 1 οὐδέν. — 2 ἡ (συγκριτικός). — 3 ἔνθα. — 4 πολύ. — 5

ἀφαιρετικ. τοῦ δργάνου. — 6 τί ; — 7 ἐνταῦθα. — 8 ὅστις. — 9 vitam efflo = ἐκπνέω τὸν βίον: ἀποθήσκω. — 10 ὀνόματι. — 11 ἵνα. — 12 nullus, a, um = οὐδείς. — 13 pugna navālis = ναυμαχία.

Marāthon, ὄνις. — Thermopylae, ἄρυμ. — generōsus, a, um. — comes, ἵτις. — clades, is. — Pausanias, ae. — Aristides, is.

35. — 1 προστακτ. τοῦ salveo. — 2 ποῦ ; — 3 χθές. — 4 ἵνα. — 5 δπερ (βιβλίον). — 6 διότι. — 7 πόσον πολὺ. — 8 ὅστις νὰ εἰναι. — 9 τί. — 10 ἀσμένως, εὐχαρίστως. — 11 αὔριον. — 12 sub μετ' αἰτ. = περὶ μετ' αἰτ. — 13 - ne ἐρωτηματικὸν μόριον προσαρτώμενον ἐν τέλει τῆς λέξεως, διὰ τῆς δόπιας γίνεται ἡ ἐρωτησις = ἄραγε aderitisne ? = ἄραγε θὰ παρευρεθῇτε ; — 14 μᾶλλον. — 15 ἡ (συγκριτικός). — 16 εὐθύς. — 17 τοῦτο. — 18 memoriā teneo = κρατῶ ἐν τῇ μνήμῃ, ἐνθυμοῦμαι. — 19 δ.τι. — 20 ἑπτά. — 21 ὅστις. — 22 ἡ πρόθεσις cum συντασσομένη μετὰ τῆς ἀφαιρτκ. τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμ. ἑπιτάσσεται. — 23 οὐδείς. — 24 δύναται. — 25 ὁς, καθὼς. — 26 ἄραγε ἀρκετά ; — 27 gratiam habeo = δφείλω χάριν. — 28 unā cum = ὅμοι, μετὰ (μετὰ γνω). — 29 ἀφαιρτκ. τοῦ δργάνου. — 30 οἵτινες (μῆθοι). — 31 ἴδού. — 32 προστακτ. τοῦ valeo.

Salveo, ēre. — ignōro, āvi, ātum, āre. — arbor, ὄρις. — rec̄ito, āvi, ātum, āre. — vesper, ēri. — fabūla, ae. — historia, ae. — dictum, i. — sapiens, ntis. — gratus, a, um. — pecco, āvi, ātum, āre. — exclāmo, āvi, ātum, āre. — mors, rtis. — testamentum, i. — mando, āvi, ātum, āre. — Horatius, ii. — gratia, ae. — valeo, ūi, ēre.

36. — 1 ἀφοῦ. — 2 confirmo anīmum milītum = ἐνισχύω τὸ φρόνημα (τὸ θάρρος) τῶν στρατιωτῶν : ἐνθαρρύνω τοὺς στρατιώτας. — 3 ἀφαιρτκ. τοῦ δργάνου.

Poeni, ὄρυμ. — video, vīdi, vīsum, ēre. — necessarius, a, um. — imprōbus, a, um. — opulentus, a, um. — opes, um. — manus, ūs. — timor, ὄρις. — Saguntum, i. — firmus, a, um. — Pyrenaei, ὄρυμ.

37. — 1 pro μετ' ἀφαιρτκ. = ἀντὶ μετὰ γνω. — 2 ὅστις. — 3 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 4 ἀφαιρτκ. τοῦ δργάνου. — 5 ita.... ut = τόσον....

ώστε. — 6 ἐξῆλθε. — 7 ἵνα. — 8 οἴτινες. — 9 τῇ διαταγῇ. — 10 quam-quam = ἀν καί. — 11 nonnullus, a, um = τις. — 12 ὅτι. — 13 brevi = ἐν βραχεῖ (χρόνῳ). — 14 usque ad = μέχρι (μετὰ γνω).

Perniciōsus, a, um. — administro, āvi, ātum, āre. — socius, i. — expilo, āvi, ātum, āre. — terreo, ūi, ūtum, ēre. — coerceo, ūi, ūtum, ēre. — irritus, a, um. — tempto, āvi, ātum, āre. — Etruria, ae. — accūso, āvi, ātum, āre. — relēgo, āvi, ātum, āre. — revōco, āvi, ātum, āre. — Antonius, ii. — aetas, ātis.

38. — a) 1 ut ἀποτελεσματικὸς μεθ' ὑποτακτ. = ὥστε. — 2 apud μετ' αἰτ. = παρὰ μετὰ δοτικ. — 3 ἵνα.

Tantus, a, um. — peregrīnus, a, um.

b) 1 ποτέ, κάποτε. — 2 ἐπτά. — 3 ἵνα. — 4 ἔπειτα. — 5 meā sententiā = κατὰ τὴν ἐμὴν γνῶμην. — 6 pro μετ' ἀφαιρετκ. = ὑπὲρ μετὰ γνω. — 7 τότε. — 8 φαίνομαι. — 9 ἡ (συγχριτικός). — 10 usque ad = μέχρι (μετὰ γνω). — 11 ἀφαιρετκ. ίδιότητος. — 12 γνω. τῆς ἀξίας· parvi aestimō = ὀλίγον ἐκτιμῶ. — 13 paulo post = μετ' ὀλίγον. — 14 ita.... ut = τόσον.... ὥστε. — 15 de μετ' ἀφαιρετκ. = περὶ μετὰ γνω.

Numēro, āvi, ātum, āre. — regius, a, um. — humānus, a, um. — cadūcus, a, um. — incertus, a, um. — paucus, a, um. — ultimus, a, um. — tranquillus, a, um. — valetūdo, inis. — felicītas, ātis. — dubīto, āvi. ātum. āre.

c) 1 ἀφαιρετκ. τοῦ χρόνου. — 2 ἀνωτέρω. — 3 ὥστε. — 4 ἡ πρόθεσις eum συντασσομένη μετὰ τῆς ἀφαιρετκ. τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν ἐπιτάσσεται: quibuscum = πρὸς ἡ (ἔθνη). — 5 δέ. — 6 δηλ. rogo. — 7 ιστάμενος. — 8 τρίς. — 9 memoriae mando = ἐντυπῶ (ἐγχαράττω) τῇ μνήμῃ — 10 ἀφαιρετκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 11 ἵνα.

Cogīto, āvi, ātum, āre. — rogus, i. — perturbo, āvi, ātum, āre. — recupero, āvi, ātum, āre.

39. — 1 πέντε. — 2 = περὶ μετὰ γνω. — 3 utrum-an πότερον - ἡ. — 4 ἀφοῦ. — 5 pro μετ' ἀφαιρετκ. = κατὰ μετ' αἰτιατκ. — 6 erga μετ' αἰτιατκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 7 διότι. — 8 ἀν καί. — 9 ἀφαιρετκ. τοῦ τρόπου = μετὰ μετὰ γνω.

Mulier, ēris. — propēro, āvi, ātum, āre. — acerbus, a, um. — aequus, a, um. — tolēro, āvi, ātum, āre.

40. — 1 ἐπιμελῶς. — 2 φρονίμως. — 3 ἀφαιρετκ. τοῦ χρόνου. — 4 εῖχε συναθροίσει. — 5 ἵνα. — 6 ὅτε. — 7 δόποθεν: ἀπὸ ποῦ. — 8 quo minus τίθεται (ἀντὶ τοῦ νε) κατόπιν τῶν καλύσεως σημαντικ. ρημ. = ἵνα μή, ὥστε νὰ μή. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 10 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 11 δικαίως.

Cibus, i. — nutrio, īvi, ītum, īre. — impertio, īvi, ītum, īre. — impedio, īvi, ītum, īre. — negotium, ii. — respondeo, ndi, nsum, īre. — canto, īvi, ītum, īre. — audio, īvi, ītum, īre. — labōro. īvi ītum, īre. — oboedio, īvi, ītum, īre. — punio, īvi, ītum, īre. — esurio, īvi, ītum, īre.

41. — 1 ἀφοῦ. — 2 decim̄us, a, um = δέκατος. — 3 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 4 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 5 ἵνα. — 6 κατ' ἀρχάς. — 7 οὐδέποτε. — 8 quantus, a, um = δόποσος. — 9 ἀλλά. — 10 neque.... neque = οὔτε....οὔτε. — 11 ἔπειτα. — 12 ἀφαιρτκ. ιδιότητος. — 13 ὥστε. — 14 = atque ibi.

Incendium, ii. — vincio, nxi, netum, īre. — transporto, īvi, ītum, īre. — servio, īvi, ītum, īre. — Venus, īris. — facīnus, īris. — probo, īvi, ītum, īre. — sentio, nsi, nsum, īre. — opto, īvi, ītum, īre. — suadeo, suāsi, suāsum, īre. — finio, īvi, ītum, īre. — fatigo, īvi, ītum, īre. — pietas, ītis. — umērus, i. — venio, vēni, ntum, īre. — reperio, rep̄p̄ri, repertum, īre.

42. — 1 ὅτε. — 2 δοτκ. χρησιμέύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ appropinquāret. — 3 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 4 ᾠδε, ὡς ἔξηγ̄ς. — 5 ἐδῶ, εἰς τοὺς τὸν τόπον. — 6 ἀν καί. — 7 ὡς. — 8 οὕτω. — 9 nisi = ἐὰν δὲν (πρβλ. 12, 9). — 10 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.

Sirēnes, um. — appropinquō, īvi, ītum, īre. — divīnus, a, um. — flos, ris. — vestio, īvi ḷ īi, ītum, īre. — dulcis, e. — cura, ae. — lenio, īvi ḷ īi, ītum, īre. — scio, īvi, ītum, īre. — vinculum, i. — relīgo, īvi, ītum, īre.

43. — a) 1 κατ' ἀρχάς. — 2 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 3 ante Christum natum = πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ. — 4 ἀφαιρτκ. τοῦ ἐμμέσου ἀντικμ. τοῦ liberavērunt. — 5 = ante Christum natum. — 6 qui.... administrārent = ἵνα οὗτοι διοικήσωσι. — 7 πρὸς τούτοις. — 8 ἵνα. — 9 σχεδόν. — 10 διεξήγαγον. — 11 ἐν τῷ πολέμῳ. — 12 γνκ. ἀντικειμενκ. εἰς τὸ bello. — 13 ab = ἀπὸ μετὰ γνκ.

Duo, duae, duo. — creo, āvi, ātum, āre. — administro, āvi, ātum, āre. — censor, ūris. — praetor, ūris. — aedīlis, is. — quaestor, ūris. — amplifīco, āvi, ātum, āre. — Samnītes, um.

b) 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 2 = ἀπὸ μετὰ γενκ. — 3 usque ad = μέχρι (μετὰ γνκ.). — 4 ἀφαιρτκ. τοῦ δργάνου. — 5 ἐν διαφόροις χρόνοις. — 6 summa imperii = ἡ ἀρχηγία. — 7 δηλ. ὁ Πόπλιος Σκι- πίων (ὑπατος τὸ 218 π. Χ.) καὶ ὁ Γναῖος Σκιπίων (ὑπατος τὸ 222 π. Χ.). — 8 δηλ. ὁ Πόπλιος Σκιπίων (ὑπατος τὸ 205), ὁ υἱὸς τοῦ ἐν Ι- σπανίᾳ φονευθέντος Ποπολίου Σκιπίωνος. — 9 ἡ per ἐνταῦθα μετ' αἰ- τιατκ. ἐτέθη ἀντὶ ἀπλῆς αἰτιατκ. δηλούσης χρονικὴν διάρκειαν. — 10 κτγρμ. = ὡς νικητής. — 11 ἡ αἰτιατκ. ἐπὶ χρόνου δηλοῦ τὴν χρονικὴν διάρκειαν.

Punīcus, a, um. — idem, eādem, idem. — saecūlum, i. — Fabius, i. — dictātor, ūris. — diversus, a, um. — flagro, āvi, ātum, āre.

c) 1 αἰτιατκ. δηλοῦσα χρονικὴν διάρκειαν. — 2 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. Atrox, ūcis.

d) 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 2 bellum civīle = ἐμφύλιος πόλε- μος. — 3 ἀφαιρτκ. τοῦ δργάνου. — 4 κατέθλιψε, ἐμπατίωσε. — 5 τέλος. — 6 ut.... viderētur = ὡστε ἐφχίνετο. — 7 conjurātus, i = συνωμότης. — 8 pugna navālis = ἡ ναυμαχία. — 9 post Christum natum = μετὰ Χριστὸν γεννηθέντα = μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ : μ. Χ. — 10 ἀφαιρτκ. τοῦ ἐμμέσου ἀντκμ. εἰς τὸ privavērunt.

Nefarius, a, um. — legio, ūnis. — Octaviānus, i. — heres, ēdis.

44. — 1 in somnis = καθ' ὑπνον. — 2 supra μετ' αἰτιατκ. = ὑπὲρ μετ' αἰτ. — ἀφαιρτκ. τοῦ δργάνου. — 4 ἀφαιρτκ. Ἰδιότητος. — 5 τότε (ὅτε δηλ. ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀγιλλέως). — 6 διατί. — 7 mi, κλητικὴ τοῦ ἐνικοῦ τῆς κτητικῆς ἀντων. meus, a, um. — 8 = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 9 dum = ἔως ὅτου. — 10 utīnam ne = εἴθε νὰ μή· μεθ' ὑποτακτ. παραγομένου χρόνου δηλοῦ εὔχὴν ὀνεκπλήρωτον. — 11 = ὑπὸ μετὰ γνκ. — 12 δέ. — 13 nondum = οὕπω : δέν.... ἀκόμη. — 14 ἵνα. — 15 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 16 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντι- κείμ. εἰς τὸ solūtus est. — 17 εὐθύς.

Turpis, e. — lacero, āvi, ātum, āre. — jaceo, ūi, ēre. — lectus, i. — metuo, ūi, ēre. — constituo, ūi, ūtum, ēre. — ruo, rūi, rūtum,

čre. — litus, ſoris. — saevio, ſi, itum, ire. — evertō, rti, rsum, ēre. — converto, rti, rsum, ēre. — infēri, ūrum. — descendō, ndi, nsum, ēre. — elīgo, lēgi, lectum, ēre. — comprehendō, ndi, nsum, ēre. — solvo, lvi, solūtum, ēre. — indūo, dūti, dūtum, ēre.

45. — 1 ὅτε. — 2 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου εἰς τὸ incensus. — 3 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 4 cum....conflixer̄tis = ἀφοῦ συγχρουσθήτε. — 5 ἀφαιρτκ. τοῦ δργάνου. — 6 utinam ne εἴθε νὰ μὴ (πρβλ. 44, 10).

Abdūco, xi, ctum, ēre. — incendo, ndi, nsum, ēre. — prae-dīco, xi, ctum, ēre. — addūco, xi, ctum, ēre. — redūco, xi, ctum, ēre. — deprehendo, ndi, nsum, ēre. — conflīgo, flixi, flixtum, ēre. — rego, xi, ctum, ēre. — intellēgo, lexi, lectum, ēre. — verītas, ātis. — averto, rti, rsum, ēre. — dirīgo, rexī, rectum, ēre. — neglīgo, exi, ectum, ēre. — contemno, msi, mptum, ēre. — auris, is.

46. — 1 ὅτε. — 2 ita.... ut = τόσον....ώστε. — 3 apud μετ' αἰτιατκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 4 meis auspiciis (ἀφαιρτκ. τοῦ τρόπου) = ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν μου. — 5 magno proelio = ἐν μεγάλῃ μάχῃ. — 6 - ne ἐρωτηματκ. μόριον προσαρτώμενον ἐν τέλει τῆς λέξεως, διὰ τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἐρώτησις = ἀρά γε metuitisne ? ἀρά γε φοβεῖσθε ; — 7 μήπως. — 8 ἵνα. — 9 πρὶν ἥ. — 10 γνκ. τῆς αἰτίας. — 11 διότι. — 12 = Caius (πρόφ. Gajus). — 13 δύνανται. — 14 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 15 ἀφαιρτκ. τοῦ τρόπου.

Suēbi, ūrum. — indīco, xi, ctum, ēre. — gero, gessi, gestum, ēre. — vinco, vici, victum, ēre. — duco, xi, ctum, ēre. — metuo, ūi, ēre. — mitto, misi, missum, ēre. — committo, misi, missum, ēre. — restituo, stitūi, stitūtum, ēre. — dico, xi, ctum, ēre. — credo, dīdi, dītum, ēre. — acuo, ūi, ūtum, ēre. — posco, poposci, ēre.

47. — 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 2 διότι. — 3 ἀφαιρτκ. τοῦ κατὰ τι. — 4 ἔκειτο. — 5 ὅταν. — 6 ἡ πρόθεσις cum συντασσομένη μετὰ τῆς ἀφαιρτκ. τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμῶν ἐπιτάσσεται. — 7 ἵνα.

Priēna, ae. — Caria, ae. — capio, cēpi, captum, ēre. — fugio, fūgi, fugītum, ēre. — asporto, āvi, ātum, āre. — nonnullus, a, um. — facio, fēci, factum, ēre. — permitto, misi, missum, ēre.

48. — 1 εἰς. — 2 ἀφοῦ. — 3 accidit, ut = συνέβη νά. — 4 εὐθύς. — 5 δτκ. — 6 contigit, ut = accidit, ut. — 7 μόνον. — 8 ίνα μή. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ τρόπου. — 10 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 11 καταληφθείς. — 12 omnino non = πάντως δέν : οὐδαμῶς. — 13 δτκ. χρηματεύουσα ώς ἀντικείμ. εἰς τὸ praecipio. — 14 ίνα.

Vedius, ii. — Pollio, ὅnis. — convivium, ii. — accumbo, cubui, cubitum, ἔre. — vas, vasis. — frango, frēgi, fractum, ἔre. — crystallinus, a, um. — piscina, ae. — rapio, rapui, raptum, ἔre. — jubeo, jussi, jussum, ἔre. — objicio, jēci, jectum, ἔre. — muraena, ae. — excido, cīdi, ἔre. — evādo, si, sum, ἔre. — comprehendō, ndi, nsum, ἔre. — confugio, fūgi, fugitum, ἔre. — peto, īvi, ītum, ἔre. — piscis, is. — interficio, fēci, fectum, ἔre. — misericordia, ae. — moveo, mōvi, motum, ἔre. — compleo 2. — praecipio, cēpi, ceptum, ἔre.

49. — 1 bello = ἐν πολέμῳ. — 2 παθ. πρκμ. τοῦ vinco. — 3 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γν. — 4 cum....data esset = ὅτε ἐδόθη. — 5 cum....non possent = ἐπειδὴ δὲν ἤδυναντο. — 6 oracūlum consūlo = ἐρωτῶ τὸ μαντεῖον. — 7 consilium capio = λαμβάνω ἀπόφασιν, ἀποφασίζω. — 8 oracūlum edo = χρησιμοδοτῶ. — 9 ἀφαιρτκ. δηλοῦσσα τὴν ἀπὸ τόπου κίνησιν = ἐξ Ἀθηγῶν. — 10 μάτην. — 11 peto ab aliquo aliquid = ζητῶ τι παρὰ τινος. — 12 ἀλλά. — 13 res militaris = τὰ πολεμικά. — 14 κατὰ πρῶτον. — 15 ignominiā aliquem afficio = ὀνειδίζω τινά. — 16 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 17 facti sunt = ἐγένοντο. — 18 ὥστε. — 19 νοητέον τὸ est. — 20 εὔτυχέστατα.

Jugum, i. — servitus, ӯtis. — indignatio, ὅnis. — tolēro 1. — deficio, fēci, fectum, ἔre. — dejicio, jēci, jectum, ἔre. — Delphicus, a, um. — consūlo, sului, sultum, ἔre. — edo, edīdi, editum, ἔre. — peto, petīvi, petītum, ἔre. — accipio, cēpi, ceptum, ἔre. — arcesso, īvi, ītum, ἔre. — qualis, e. — ignarus, a, um. — decipio, cēpi, ceptum, ἔre. — afficio, fēci, fectum, ἔre. — aläcer, cris, cre. — pario, pepéri, partum, ἔre. — concutio, cussi, cussum, ἔre. — conficio, fēci, fectum, ἔre.

50. — 1 ὅτε. — 2 ἔνθα. — 3 σφόδρα, πολύ. — 4 ne...quidem = οὐδέ. — 5 ἀφαιρτκ. χρηματεύουσα ώς ἀντικμ. τοῦ uti ἀπαρεμφ. τοῦ

utor. — 6 κάλλιον. — 7 irātus, a, um = δργισθείς. — 8 repēto poenas ab alīquo = τιμωρῶ τινα. — 9 αἰφνης. — 10 ὕστε. — 11 ἐπειδή. — 12 τέλος. — 13 ventus secundus = οὖριος ἄνεμος.

Aulis, ūdis. — moror, ātus sum, āri. — venor, ātus sum, āri. — soleo, ūtus sum, ēri. — gaudeo, gavīsus sum, ēre. — arcus, ūs. — utor, usus sum, uti. — talis, e. — audeo, ausus sum, ēre. — repēto, īvi, ītum, ēre. — consēquor, consecūtus sum, sēqui. — egredior, gressus sum, grēdi. — possum, potui, posse. — Calchas, antis. — vates, is. — irascor, ātus sum, sci. — vereor, ūtus sum, ēri. — verum, i. — profiteor, fessus sum, ēri. — polliceor, cītus sum, ēri. — tutor, ātus sum, āri. — nanciscor, nactus sum, nancisci. — cogo, coēgi, coāctum, ēre.

51. — 1 profectūrus sum, πιριφραστικ. συζυγία = μέλλω νὰ πορευθῶ. — 2 ὅτε. — 3 λίαν, πολύ. — 4 ἀρκούντως. — 5 actūrus sum, περιφραστ. συζυγία = μέλλω νὰ πράξω. — 6 nonne ἐρωτηματικ. μόριον ἐν εὐθείαις ἐρωτήσεσι = πᾶς δέν; — 7 in anīmo habeo = διανοῦμαι. — 8 num ἐρωτηματ. μόριον ἐν εὐθείαις ἐρωτήσεσι = μήπως, ἔρχεται; — 9 κατὰ τὸ φαινόμενον. — 10 ἵνα. — 11 revēra = πράγματι (δέ). — 12 castra pono = στρατοπεδεύω. — 13 δτκ. χρησιμέύοντα ώς ποιητικὸν αἴτιον τοῦ moriendum est = πρέπει ἡμεῖς ν' ἀποθάνωμεν.

Proficiscor, fectus sum, sci. — ephōrus, i. — ago, egi, actum, ēre. — barbārus, a, um. — adītus, ūs. — morior, mortūus sum, mori. — pono, posūi, posītum, ēre. — allōquor, locūtus sum, lōqui. — licet, ūit, ēre. — consulatio, ūnis. — consūmo, sumpsi, sumptum, ēre.

52. — 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 2 = ante Christum natum = πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ. — 3 ἀφαιρτκ. χρησιμέύοντα ώς ἀντικμ. τοῦ fungebantur. fungor δὲ consulātu = τελῶ καθήκοντα ὑπάτου. — 4 ad μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετ' αἰτιατκ. — 5 invīto collēgā = ἀκοντος τοῦ συνάρχοντος. — 6 ἵνα μή. — 7 equestre proelium = ἵππομαχία. — 8 manum consēro = συμπλέκομαι, συνάπτω μάχην. — 9 ne....quidem = οὐδέ. — 10 rem bene gero = τὸ πρᾶγμα (τὸν πόλεμον) διεξάγω καλῶς: νικῶ. — 11 ἐπί τινα χρόνον. — 12 quoque

σύνδεσμος ἐπιτασσόμενος : καὶ . — 13 tribūnus milītum = χιλίαρχος (διοικητής λεγεῶνος). — 14 ὅτε . — 15 ἔφιππος . — 16 ἀφαιρτκ. τοῦ δργάνου . — 17 ἀκόμη . — 18 non jam = οὐκέτι : δέν....πλέον . — 19 γενκ. πληθυντ. τῆς προσωπ. ἀντωνυμίας τοῦ α' προσώπ. — 20 γνκ. δηλοῦσα τὴν ἐν τῷ τόπῳ στάσιν = ἐν Ρώμῃ . — 21 ἵνα . — 22 dum μετὰ ἐνεστῶτος ἀντὶ παρατκ. dum colloquuntur = ἐνῷ συνδιελέγοντο . — 23 ἴστορκ. ἐνεστώς .

Consulātus, ūs. — fungor, nctus sum, i. — Poenus, i. — Cannae, ārum. — edūco, xi, ctum, ēre. — sequor, secūtus sum, sequi. — desēro, ūi, rtum, ēre. — pello, pepūli, pulsum, ēre. — verto, rti, rsum, ēre. — consēro. ūi, rtum, ēre. — fundo, fūdi, fūsum, ēre. — praetervēhor, vectus sum, i. — sedeо, sēdi, sessum, ēre. — sa-xum, i. — tueor, tuītus sum, ēri. — fatālis, e. — convalesco, valui, ēre. — uterque, utraque, utrumque. — opprīmo, pressi, pres-sum, ēre. — munio, īvi, ītum, īre. — collōquor, locūtus sum, lōqui. — obrūo, ūi, rūtum, ēre. — eripio, ripūi, reptum, ēre.

53. — 1 μέλλων νὰ πορευθῇ. — 2 ἐκ Καρχηδόνος . — 3 αὔτη δέ . — 4 ἐνῷ. — 5 quaero ex filio ἐρωτῶ τὸν νίον. — 6 ἀν. — 7 ἀσμένως . — 8 ἵνα μή . — 9 κλητ. τῆς ἀντων. meus ἐμός: mi fili νίέ μου. — 10 καὶ . — 11 per μετ' αἰτιατκ. = κατὰ μετ' αἰτιατκ. — 12 tam-ut τόσον ὄστε . — 13 πιστῶς . — 14 ποτέ .

Conficio, fēci, fectum, ēre. — sto, stēti, stātum, āre. — quaero, quaeſīvi, quaeſītum, ēre. — accipio, cēpi, ceptum, ēre. — cupio, pīvi, pītum, ēre. — blanditia, ae. — do, dēdi, dātum, āre. — infestus, a, um.

54. — 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου . — 2 ἵνα . — 3 = διὰ μετ' αἰτιατκ. — 4 secundā fortūnā τύχη ἀγαθῆ, μὲ εύνοικὴν τύχην : μὲ τὴν εὔνοιαν (: τὴν βοήθειαν) τῆς τύχης . — 5 ὅτε . — 6 αἴφνης . — 7 aduersus μετ' αἰτιατ. = ἐναρτίον μετὰ γνκ.

Hasdrūbal, ālis. — illustris, e. — indōles, is. — transgredior, gressus sum, i. — gero, gessi, gestum, ēre. — subīgo, ēgi, actum, ēre. — collīgo, lēgi, lectum, ēre. — indīco, dixi, dictum, ēre. — medītor, ātus sum, āri. — Vettōnes, um.— cado, cecīdi, casum, ēre.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

A

a, ab καὶ abs, πρόθεσις μετ' ἀφαιρτκ. = 1) ἀπό, 2) ὑπὸ μετὰ γνκ. πρὸς δήλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.

abduīco, xi, ctum, ēre, 3 ἀπάγω. absum, afūi, abesse, εῖμαι ἀπών, εἶμαι μακράν.

ac, σύνδ. καὶ.

accipio, cēpi, ceptum, ēre, 3 λαμβάνω, δέχομαι, παραδέχομαι.

accumbo, cubūi, cubūtum, ēre, 3 κατακλίνομαι (κατ' ἐξοχὴν ἐπὶ τῶν δειπνούντων).

accūso, āvi, ātum, āre, 1 κατηγορῶ.

acer, cris, cre, σφοδρός, δεινός.

acerbus, a, um, πικρός.

Achilles, is, ἀρ. Ἀχιλλεύς.

acies, ēi, θ. 1) ὀξύτης· acies occulōrum ὀξυδέρκεια· 2) (τάξις μάχης) παράταξις· in acie ἐκ παρατάξεως, κατὰ μέτωπον· 3) μάχη.

acuo, ūi, ūtum, ēre, 3 παροξύνω, παρορμῶ.

ad, πρόθεσις μετ' αἰτιατκ. = 1)

παρά τινι, τι, 2) ἐν τινι, πρός τινα.

addūco, xi, ctum, ēre, 3 προσ-άγω, ἄγω.

adhibeo, ūi, ūtum, ēre, 2 μετα-χειρίζομαι.

adhue, ἐπίρρ. ἀκόμη.

adītus, ūs, ἀρ. εἴσοδος.

administro, āvi, ātum, āre, 1 διοικῶ.

admoneo, ūi, ūtum, ēre, 2 παρακινῶ, προτρέπω.

adōro, āvi, ātum, āre, 1 λατρεύω.

Adriaticus, a, um, Ἄδριατικός.

adsum, affūi, adesse, παρίσταμαι, βοηθῶ, παρευρίσκομαι.

adulescentūlus, i, ἀρ. νεανίας, νέος.

advēna, ae, ἀρ. ἐπηλυς.

adventus, ūs, ἀρ. ἀφιξις.

adversarius, ii, ἀρ. ἐχθρός.

adversus, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. 1) = πρὸς μετ' αἰτιατκ. 2) = ἐναντίον μετὰ γνκ.

adversus, a, um, ἐναντίος· res

adversae = συμφοραί, ἀτυχίαι.

advōlo, āvi, ātum, āre, 1 σπεύδω.

- aedificium, ii, οὐδ. οἰκοδόμημα.
 aediſſeo, āvi, ātum, āre, 1 οἰκοδόμως, κατασκευάζω.
 aediſſis, is, ἀρ. ἀγροανόμος.
 Aegaeum mare, Αἰγαῖον πέλαγος.
 aeger, gra, grum, ἀσθενής.
 Aemilius, ii, ἀρ. Αἰμίλιος.
 aemūlus, a, um, ἀντίζηλος.
 Aenēas, ae, ἀρ. Αἰνείας.
 Aequi, ūrum, ἀρ. Αἴκουνοι (ἀρχαῖος Ἰταλικὸς λαὸς ἐγκατεστημένος εἰς τὴν ὁρεινὴν χώραν τοῦ ἔνω 'Αντίου (παραποτάμου τοῦ Τιβέρεως).
 aequo, āvi, ātum, āre, 1 ισῶ.
 aequo solo = κατεδαφίζω.
 aequus, a, um, ὅμαλός, ἵσος· aequus anīmus, ἀπάνθεια, ἀταραξία ψυχῆς.
 aēr, aēris, ἀρ. ἀήρ.
 Aesculapius, ii, ἀρ. Ἀσκληπιός.
 aestas, ātis, θ. Θέρος· aestāte = κατὰ τὸ θέρος.
 aestīmo, āvi, ātum, āre, 1 ἐκτιμῶ· parvi aestīmo ὀλίγον ἐκτιμῶ.
 aetas, ātis, θ. χρόνος (βίου), ἐποχή.
 Aetna, ae, θ. Αἴτνα.
 afficio, fēci, fectum, ēre, 3 περιβάλλω· afficio ingnominia = διειδίζω.
 Afrīca, ae, θ. Ἀφρική.
 Africānus, a, um, Ἀφρικανὸς (ἐπωνυμία τοῦ Ποπλίου Κορηνγάλιου Σκιπιωνος, τοῦ νυκητοῦ τοῦ
 'Αννίβα).
 Agamemnon, ūnis, ἀρ. Ἄγαμέμνων.
 ager, gri, ἀρ. ἀγρός.
 ago, egi, actum, ēre, 3 ἄγω, πράττω.
 agricōla, ae, ἀρ. γεωργός.
 agricultūra, ae, θ. γεωργία.
 alācer, cris, e, πρόθυμος.
 albus, a, um, λευκός.
 Alexander, dri, ἀρ. Ἀλέξανδρος.
 aliēnus, a, um, ἀλλότριος, ξένος.
 aliquamdīu, ἐπί τινα χρόνον.
 aliquando, ἐπίρρο. ποτέ, κάποτε.
 alias, a, ud, ἄλλος.
 Allia, ae, ἀρ. Ἀλλίας, μικρὸς παραπόταμος τοῦ Τιβέρεως ἐν Λατίῳ.
 allīgo, āvi, ātum, āre, 1 προσδένω.
 allōquor, locūtus sum, lōqui, 3 προσφωνῶ.
 Alpes, ium, θ. Ἀλπεις.
 alter, ēra, ērum, ὁ ἕτερος.
 altus, a, um, ὑψηλός.
 alvus, i, θ. κοιλία.
 ambo, ae, o, ἀμφότεροι, αι, α.
 ambūlo, āvi, ātum, āre, 1 περιπατῶ.
 amicitia, ae, θ. φιλία.
 amīcus, i, ἀρ. φίλος.
 amo, āvi, ātum, āre, 1 ἀγαπῶ.
 amor, ūris, ἀρ. ἀγάπη· amor patriae = ἡ πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπη, φιλοπατρία.
 amplifīco, āvi, ātum, āre, 1 ἐ-

- παυξάνω, ἐπεκτείνω.
amplus, a, um εὐρύς, εὐρύχωρος,
μέγας.
Ancus, i, ἀρ. Ἀγκος.
anīmus, i, ἀρ. ψυχή, νοῦς, φρό-
νημα, θάρρος.
annus, i, ἀρ. ἔτος.
ante, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = πρὸ
(τοπικ. καὶ χρονικ.).
antea, ἐπίρρ. πρότερον.
antīquus, a, um, ἀρχαῖος, πα-
λαιός.
Antonius, ii, ἀρ. Ἀντώνιος.
Apennīnus, i, ἀρ. τὰ Ἀπέννινα
ὄρη.
aper, pri, ἀρ. κάπρος.
apertus, a, um, ἀνοικτός.
Apollo, īnis, ἀρ. Ἀπόλλων.
appareo, ūi, ītum, ēre, 2 φαίνο-
μαι.
appello, āvi, ātum, āre, 1 καλῶ,
δονομάζω.
apporto, āvi, ātum, āre, 1 προσ-
κομίζω, φέρω.
appropinquō, āvi, ātum, āre, 1
πλησιάζω.
apud, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = παρὰ
μετὰ δικ. ἡ πρὸς μετ' αἰτιατκ.
aqua, ae, θ. ὕδωρ.
aquīla, ae, θ. ἀετός.
ara, ae, θ. βωμός.
arastrum, i, οὐδ. ἀροτρον.
arbor, ὄρις, θ. δένδρον.
arcesso, īvi, ītum, ēre, 3 μετα-
πέμπομαι, στέλλω καὶ προσ-
καλῶ.
- arcus, ūs, ἀρ. τόξον.
argentum, i, οὐδ. ἀργυρος.
Ariovistus, i, ἀρ. Ἀριοβίστος.
Aristīdes, is, ἀρ. Ἀριστείδης.
arma, ὄρυμ, οὐδ. δπλα (ἀμυ-
τικά) : ἀντίθετ. tela, ὄρυμ δπλα
(ἐπιθετικά).
armātus, a, um, ἔνοπλος.
armentum, i, οὐδ. ἀγέλη.
aro, āvi, ātum, āre, ἀροτροῦ, καλ-
λιεργῶ.
arguo, ūi, ūtum, ēre, 3 κατη-
γορῶ.
ars, artis, θ. τέχνη.
arx, arcis, θ. ἀκρόπολις.
Asia, ae, θ. Ἀσία.
aspectus, ūs, ἀρ. θέα, ὅψις.
asper, ēra, ērum, τραχύς, σφο-
δρός.
asporto, āvi, ātum, āre, 1 ἀπο-
κομίζω.
at, σύνδ. ἀλλά, δέ.
ater, tra, trum, σκοτεινός, μέλας·
dies ater ἡμέρα ἀποφράς.
Athēnae, ārum, θ. Ἀθῆναι.
Atheniensis, e, Ἀθηναῖος· οὐσ.
Athenienses, ium, ἀρ. πληθ.
οἱ Ἀθηναῖοι.
atque, σύνδ. κατ.
atrox, ὄcīs, δεινός, φοβερός.
Attīca, ae, θ. Ἀττική.
auctorītas, ātis, θ. ἐπιρροή, ὑπό-
ληψις.
audacia, ae, θ. τόλμη.
audax, ācis, τολμηρός.
audeo, ausus sum, ēre, 2 τολμῶ.

audio, īvi, ītum, īre, 4 ἀκούω. Augustūlus, i, ἀρ. Αὔγουστος. Augustus, i, ἀρ. Αὔγουστος. Aulis, īdis, θ. Αὐλίς. auris, is, θ. οὖς· praebeo aures alieui προσέχω εἰς τινα, ἀκούω τινά. aurum, i, οὐδ. χρυσός. auspiciū, ii, οὐδ. 1) οἰωνοσκοπία· 2) ἀρχηγία. aut, σύνδεσμος = ἢ (διαξευκτικός). autem, σύνδεσμος = δέ, ὅμως. auxilium, ii, οὐδ. βοήθεια. avertō, rti, rsum, īre, 3 ἀποτρέπω. avia, ae, θ. μάμπη. avus, i, ἀρ. πάππος.

B

Babylonii, ūrum, ἀρ. Βαβυλώνιοι. Bacchus, i, ἀρ. Βάκχος. barbārus, a, um, βάρβαρος. beatūs, a, um, εὐδαίμων. bellicōsus, a, um, πολεμικός. bellīcus, a, um, πολεμικός· res bellīca τὰ πολεμικά. bello, īvi, ītum, īre, 1 πολεμῶ. bellum, i, οὐδ. πόλεμος. bene, ἐπίρρο. καλῶς. benignus, a, um, εὐμενής. bestia, ae, θ. θηρίον, ζῷον. Bias, antis, ἀρ. Βίας. Bithynia, ae, θ. Βιθυνία.

blanditia, ae, θ. θωπεία (μάλ. ἐν τῷ πληθ.). bonus, a, um, ἀγαθός, καλός. Brennus, i, ἀρ. Βρέννος (ἀρχήγος τῶν Γάλλων). brevis, e, βραχὺς· brevi (temprōre) ἐν βραχεῖ χρόνῳ : ἐντὸς διάγου χρόνου. Britanni, ūrum, ἀρ. Βρεταννοί. Brutus, i, ἀρ. Βροῦτος.

C

C = Caius, i, (πρόφ. Gajus), ἀρ. Γάϊος. cado, cecīdi, casum, īre, 3 πτω (ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης) φονεύομαι. cadūcus, a, um, φθαρτός, μάταιος. caedes, is, θ. σφαγή. caeruleus, a, um, κυανοῦς. Caesar, īris, ἀρ. Καῖσαρ. Calchas, antis, ἀρ. Κάλχας. callīdus, a, um, πανοῦργος. Camillus, i, ἀρ. Κάμιλλος, Ρωμαῖος στρατηγὸς καὶ πολιτικὸς τοῦ Δ' αἰῶνος π. X. Campania, ae, θ. Καμπανία, χώρα ἐπὶ τῆς Δ. παραλίας τῆς Ιταλίας. campus, i, ἀρ. πεδιάς. Cannae, īrum, θ. Κάνναι (πόλις τῆς Ἀπουλίας, χώρας ἐπὶ τῆς ΝΑ. πλευρᾶς τῆς Ιταλίας). canto, īvi, ītum, īre, 1 ᾠδῶ,

- ψάλλω.
 capio, cēpi, captum, ēre, 3 λαμ-
 βάνω, καταλαμβάνω, κυριεύω.
 capillus, i, ἀρ. κόμη.
 Capitolium, ii, οὐδ. Καπιτώλιον
 (ἡ ἀκρόπολις τῆς ἀρχαίας Ρώ-
 μης ἐπὶ τοῦ Καπιτωλίνου λό-
 φου). Capitolīnus, a, um, Κα-
 πιτώλιος· Capitolīnus mons Κα-
 πιτώλιος λόφος.
 capto, āvi, ātum, āre, 1 θηρῶ,
 συλλαμβάνω.
 caput, capītis, οὐδ. πρωτεύουσα
 (ἐπὶ τόπου).
 Caria, ae, θ. Καρία.
 carmen, īnis, οὐδ. ἄσμα, ποίημα.
 Carthaginienses, ium, ἀρ. oī Καρ-
 χηδόνιοι.
 Carthāgo, īnis, θ. Καρχηδών.
 carus, a, um, προσφιλής.
 casa, ae, θ. καλύβη.
 castīgo, āvi, ātum, āre, 1 κολά-
 ζω, τιμωρῶ.
 castra, ūrum, οὐδ. στρατόπεδον.
 catēna, ae, θ. ἄλυσις.
 Catilīna, ae, ἀρ. Κατιλίνας.
 Cato, ūnis, ἀρ. Κάτων, Ρωμαῖος
 πολιτικὸς καὶ συγγραφεὺς (234-
 149 π. X.).
 causa, ae, θ. αἰτία.
 celēber, bris, bre, ὀνομαστός, πε-
 ρίφημος, πολυάνθρωπος.
 celēbro, āvi, ātum, āre, 1 ψάλλω,
 ύμνω.
 celer, ēris, ēre, ταχύς.
 celerītas, ātis, θ. ταχύτης.
- cena, ae, θ. δεῖπνον.
 censor, ūris, ἀρ. τιμητής.
 centesīmus, a, um, ἑκατοστός.
 certāmen, īnis, οὐδ. ἀγών.
 cerva, ae, θ. ἔλαφος.
 cetēri, ae, a, oī λοιποί.
 Christus, i, ἀρ. Χριστός.
 cibus, i, ἀρ. τροφή.
 cicāda, ae, θ. τέττιξ.
 Cicēro, ūnis, ἀρ. Κικέρων.
 Cimbri, ūrum, ἀρ. Κιμβροί.
 Cincinnātus, i, ἀρ. Κιγκυννάτος.
 circa, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = περὶ
 τινα, πέριξ τινός.
 Cisalpīnus, a, um, ὁ ἐντεῦθεν τῶν
 "Αλπεων.
 civīlis, e, πολιτικός· bellum ci-
 vile = ἐμφύλιος πόλεμος.
 civis, is, ἀρ. πολίτης, συμπολίτης.
 civītas, ātis, θ. πολιτεία.
 clades, is, θ. ὅλεθρος, συμφορά,
 ῆττα.
 clamo, āvi, ātum, āre, 1 κραυ-
 γάζω.
 clamor, ūris, ἀρ. κραυγή.
 clarus, a, um, περίφημος, ἔνδοξος,
 δόνομαστός.
 classis, is, θ. στόλος.
 claudus, a, um, χωλός.
 Clusium, ii, οὐδ. Κλούσιον (πόλις
 τῆς Ἐτρουρίας).
 coāctus, a, um, ἀναγκασθείς.
 coērceo, īui, ītum, īre, 2 συγ-
 κρατῶ.
 cogīto, āvi, ātum, āre, 1 σκέ-
 πτομαι.

- cogo, coēgi, coactum, ēre, 3 ἀναγκάζω.
- Collatīnus, i, ἀρ. Κολλατῖνος.
- collēga, ae, ἀρ. συνάρχων.
- collīgo, lēgi, lectum, ēre, 3 συναθροίζω.
- collis, is, ἀρ. λόφος.
- collōeo, āvi, ātum, āre, 1 τάσσω, τοποθετῶ, ἰδρύω.
- colloquium, ii, οὐδ. συνδιάλεξις, συνομιλία.
- collōquor, locūtus sum, lōqui, 3 συνδιαλέγομαι.
- colonia, ae, θ. ἀποικία.
- coma, ae, θ. κόμη.
- comes, ītis, ἀρ. διπαδός, ἐταῖρος.
- commemōro, āvi, ātum, āre, 1 μνημονεύω.
- commeo, āvi, ātum, āre, 1 πορεύομαι.
- committo, mīsi, missum, ēre, 3 συνάπτω.
- commōdo, āvi, ātum, āre, 1 διδω, διανείζω.
- commūnis, e, κοινός.
- compāro, āvi, ātum, āre, 1 πορίζω, ἀποκτῶ, παρασκευάζω.
- compleo, ēvi, ētum, ēre, 2 πληρῶ.
- comprehendo, ndi, nsum, ēre, 3 λαμβάνω.
- concilio, āvi, ātum, āre, 1 συνάπτω.
- concutio, cussi, cussum, ēre, 3 διασείω, παραλύω.
- condicío, ūnis, θ. κατάστασις.
- condītor, ūris, ἀρ. ἴδρυτής.
- conficio, fēci, fectum, ēre, 3 1) τελῶ· 2) τελειώνω τι, περιφατῶ.
- confirmo, āvi, ātum, āre, 1 ἐντισχύω.
- conflīgo, flixi, flictum, ēre, 3 συμπλέκομαι.
- configlio, fūgi, fugitum, ēre, 3 καταφεύγω.
- conjurātus, i, ἀρ. συνωμότης.
- conscientia, ae, θ. συνείδησις.
- consēquor, secūtus sum, sēqui, 3 ἐπακολουθῶ.
- consēro, serūi, rtum, ēre, 3· consēro manum συμπλέκομαι, συνάπτω μάχην.
- conservo, āvi, ātum, āre, 1 διαφυλάττω, διατηρῶ.
- consilium, ii, οὐδ. σκέψις, σχέδιον, συμβουλή, γνώμη, συμβούλιον, ἀπόφασις.
- constans, ntis, εὐσταθής, καρτερός.
- constantia, ae, θ. εὐστάθεια, καρτερία.
- constituo, ūi, ūtum, ēre, 3 καθίστημι, ἵστημι, παρατάσσω, ἀποφασίζω.
- consul, ūlis, ἀρ. ὑπατος.
- consulātus, ūs, ἀρ. ὑπατεία.
- consūlo, sulūi, Itum, ēre, 3 συμβουλεύομαι, ἐρωτῶ.
- consultatio, ūnis, θ. διαβούλιον, σύσκεψις.
- consūmo, sumpsi, sumptum, ēre.

- 3 καταναλίσκω.
contemno, mpsi, mtum, ēre, 3
καταφροῦ. .
contentus, a, um, εὐχαριστημέ-
νος.
contio, ūnis, θ. συνέλευσις.
contra, πρόθ. μετ' αἰτιατικ. = ἀ-
πέραντι, κατά τινος.
convalesco, valūi, ēre, 3 ἀνα-
ρρώνυμαι.
converto, ti, rsum, ēre, 3 μετα-
βάλλω, μετατρέπω.
convivium, ii, οὐδ. συμπόσιον.
convōco, āvi, ātum, āre, 1 συγ-
καλῶ.
copia, ae, θ. ἀφθονία· ἐν τῷ πληθ.
copiae, ārum = δύναμις (στρα-
τιωτική), στρατός.
Corinthus, i, θ. Κόρινθος.
Cornelia, ae, θ. Κορνηλία.
cōrōna, ae, θ. στέφανος.
cornu, ūs, οὐδ. κέρας (στρατοῦ).
corpus, ūris, οὐδ. σῶμα.
cotidie, ἐπίρρ. καθημερινῶς.
cras, ἐπίρρ. αὔριον.
creber, bra, brum, πολυάριθμος.
credo, dīdi, dītum, ēre, 3 πι-
στεύω.
cremo, āvi, ātum, āre, 1 καίω.
Cremōna, ae, Κρεμώνη.
creo, āvi, ātum, āre, 1 ἐκλέγω.
cresco, crēvi, crētum, ēre, 3 αὐ-
ξάνομαι.
Croesus, i, ἀρ. Κροῖσος.
cruciātus, ūs, ἀρ. βάσανος.
crudēlis, e, σκληρός.
- crystallīnus, a, um, κρυστάλλινος.
culpa, ae, θ. πταισμα.
cum, πρόθ. μετ' ἀφαιρτκ. σύν,
μετά τινος, πρός τινα. — σύνδ.
ὅτε, ἀφοῦ, ἐπειδή.
cunctus, a, um, σύμπας.
cupidītas, ātis, θ. ἐπιθυμία.
cupio, pīvi, pītum, ēre, 3 ἐπι-
θυμῶ.
cupidus, a, um, ἐπιθυμητικός.
eur, ἐπίρρ. διατί.
eura, ae, θ. μέριμνα, φροντίς.
currus, ūs, ἀρ. ἄρμα.
Cyrus, i, ἀρ. Κῦρος.
- D
- de, πρόθ. μετ' ἀφαιρετκ. = περί^{τινος.}
dea, ae, θ. θεά.
debeo, ūi, ūtum, ēre, 2 δφείλω.
decem, δέκα.
decim̄us, a, um, δέκατος.
decipio, cēpi, ceptum, ēre, 3 ἀ-
πατῶ.
Decius, ii, ἀρ. Δέκιος.
deficio, fēci, fectum, ēre, 3 ἀφί-
σταμαι, ἀποστατῶ.
defleo, ēvi, ētum, ēre, 2 θρηνῶ,
κλαίω τινὰ ἢ τι.
dēinde, ἐπίρρ. ἐπειτα.
dejicio, jēci, jectum, ēre, ἀπο-
βάλλω, ἀποσείω.
delecto, āvi, ātum, āre, 1 τέρπω.
deleo, ēvi, ētum, ēre, 2 καταστρέ-
φω, ἀφανίζω.

Delphīcus, a, um, Δελφικός.
 Delus, i, θ. Δῆλος.
 demum, ἐπίρρο. τέλος, τὸ πρῶτον,
 κατὰ πρῶτον.
 denique, ἐπίρρο. τέλος.
 denūo, ἐπίρρο. ἐκ νέου.
 deprehendo, ndi, nsum, ἔρε, 3
 συλλαμβάνω.
 descendō, ndi, nsum, ἔρε, 3 κατα-
 βαίνω.
 desēro, serui, rtum, ἔρε, 3 κατα-
 λείπω, παραιτῶ εἰς τὸ μέσον.
 despēro, āvi, ātum, āre, 1 ἀπελπί-
 ζομαι, χάνω κάθε ἐλπίδα.
 desum, defui, deesse, ἐλείπω.
 deterreo, ūi, ūtum, ἔρε, 2 κωλύω,
 ἀποτρέπω.
 deus, i, ἄρ. θεός.
 dexter, xtra, xtrum, δεξιός.
 Diāna, ae, θ. Ἀρτεμις.
 dico, xi, ctum, ἔρε, 3 λέγω.
 dictātor, ὅris, ἄρ. δικτάτωρ.
 dictum, i, ovd. φητόν, ἀπόφθεγμα.
 Dido, ūnis, θ. Διδώ (θυγάτηρ τοῦ
 Βήλου, βασιλέως τῆς Τύρου).
 ἡ Καρχηδόνων ἐκτίσθη ὑπ' αὐτῆς
 τὸ 888 π. X.
 dies, ēi, ἄρ. ἡμέρα· in dies = καθ'
 ἡμέραν.
 dignitas, ātis, θ. ὑπόληψις.
 diligens, ntis, ἐπιμελής.
 diligenter, ἐπίρρο. ἐπιμελῶς.
 dimicō, āvi, ātum, āre, 1 ἀγωνί-
 ζομαι, μάχομαι.
 Diomēdes, is, ἄρ. Διομήδης.
 dirigo, rexī, rectum, ἔρε, 3 διευ-

θύνω.
 disciplīna, ae, θ. τάξις, πειθαρ-
 χία.
 discordia, ae, θ. διχόνοια, ἔρις.
 displiceo, ūi, ūtum, ἔρε, 2 ἀπα-
 ρέσκω.
 dissimīlis, e, ἀνόμοιος.
 diu, ἐπὶ πολὺ, πολὺν χρόνον.
 diversus, a, um, διάφορος.
 dives, ūtis, πλούσιος.
 divīnus, a, um, θεῖος.
 divitiae, ārum, θ. πλοῦτος.
 do, dēdi, dātum, dāre, 1 δίδω.
 doctrīna, ae, θ. ἐπιστήμη, παι-
 δεία.
 doctus, a, um, πεπαιδευμένος.
 doleo, ūi, ἔρε, 2 λυποῦμαι.
 dolor, ὅris, ἄρ. λύπη, πόνος.
 dolus, i, ἄρ. δόλος.
 domesticus, a, um, οἰκιακός.
 domicilium, ii, ovd. κατοικία.
 dominatio, ὅnis, θ. ἐξουσία, δε-
 σποτεία, κυριαρχία.
 domīnus, i, ἄρ. κύριος.
 dono, āvi, ātum, āre, 1 δωροῦ-
 μαι, προσφέρω δῶρα, φιλο-
 δωρᾶ.
 donum, i, ovd. δῶρον.
 dubīto, āvi, ātum, āre, 1 ἀμφι-
 βάλλω.
 dubius, a, um, ἀμφίβολος· res du-
 bia κρίσιμος περίστασις.
 ducentesīmus, a, um, διακοσιο-
 στός.
 duco, duxī, ductum, ἔρε, 3 ἄγω, ὀ-
 δηγῶ, λαμβάνω (τινὰ) μαζί μου.

dulcis, e, ἡδύς, γλυκύς.
dum, σύνδ. ἐφ' ὅσον, ἔως ὅτου,
ἔνθ.
duo, duae, duo, δύο.
duodēcim, δώδεκα.
duodesexagesimus, a, um, πεντη-
κοστὸς ὅγδοος.
durus, a, um, σκληρός.
dux, ducis, ἀρ. ἀρχηγός, στρα-
τηγός.

E

ecce, ἰδού.
edo, dīdi, dītum, ēre, 3 ἐκδίδω.
edūco, xi, etum, ēre, 3 ἐξάγω.
effigies, ēi, θ. (ἀφ)ομοίωμα, εἰκών.
efflo, āvi, ātum, āre, 1 ἐκπνέω.
efflo vitam = ἐκπνέω τὸν βίον,
ἀποθνήσκω.
ego, ἐγώ.
egredior, egressus sum, egrēdi,
3 ἐξέρχομαι, ἐκπλέω.
eligo, elēgi, electum, ēre, 3 ἐκ-
λέγω.
eloquentia, ae, θ. εὐγλωττία.
emīgro, āvi, ātum, āre, 1 ἐξανί-
σταμαι, μετοικῶ.
emineo, ūi, ēre, 2 ἐξέχω, δια-
πρέπω.
enim, σύνδ. διότι.
Ephialtes, is, ἀρ. Ἐφιάλτης.
ephōrus, i, ἀρ. ἔφορος (ἐν-
Σπάρτη).
Epidaurus, i, θ. Ἐπίδαυρος.
eques, equit̄is, ἀρ. ἵππεύς.

equester, stris, stre, ἵππικός.
copiae equestres = τὸ ἵππικόν.
equestre proelium = ἵππομα-
χία.
equitātus, ūs, ἀρ. ἵππος.
equus, i, ἀρ. ἵππος.
erga, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = πρός
μετ' αἰτιατκ.
eripio, ripūi, reptum, ēre, 3 ἐξ-
αρπάζω, ἀπαλλάσσω, σφέζω.
esurio, īvi, ītum, īre, 4 πεινῶ.
et, σύνδ. καὶ.
etiam, σύνδ. καὶ (προσθετικός),
προσέτι.
etiamsi, εἰ καὶ, ἀν καὶ.
Etruria, ae, θ. Ἐτρουρία (νῦν
Τοσκάνη). χώρα ἐπὶ τῆς Δ. πα-
ραλίας τῆς Ἰταλίας.
Etrusci, ὅρυμ, ἀρ. Ἐτροῦσκοι
(Τυρρηνοί).
Eurōpa, ae, θ. Εὐρώπη.
Eurōtas, ae, ἀρ. Εὐρώτας.
evādo, si, sum, ēre, 3 ἐκφεύγω.
evertō, ti, sum, ēre, 3 κατα-
σκάπτω.
ex, πρόθ. μετ' ἀφαιρτκ. = ἐξ.
excīdo, cīdi, ēre, 3 (ἐκ)πιπτω.
exclāmo, āvi, ātum, āre, 1 ἀνα-
φωνῶ.
exercītus, ūs, ἀρ. στρατός.
exītus, ūs, ἀρ. ἔκβασις.
expīlo, āvi, ātum, āre, 1 συλῶ,
λεηλατῶ.
expugnatio, ūnis, θ. ἐκπόρθησις.
expugno, āvi, ātum, āre, 1 ἐκπο-
λιορκῶ, ἐκπορθῶ, νικῶ.

exsilium, ii, οὐδ. ἔξορία.
exspecto, āvi, ātum, āre, 1 περι-
μένω.

F

fabūla, ae, θ. μῦθος.
faciūs, ὄris, οὐδ. πρᾶξις, ἔργον
(μάλιστα πονηρόν).
facio, fēci, factum, ēre, 3 ποιῶ.
factum, i, οὐδ. ἔργον, πρᾶξις.
falsus, a, um, φευδής.
fama, ae, θ. φήμη.
fames, is, θ. πεῖνα.
fatalis, e, μοιραῖος, δλέθριος.
fatīgo, āvi ātum, āre, 1 κατα-
πονῶ.
· Favius, ii, ἀρ. Φάβιος.
fecundus, a, um, εὔφορος.
felicissīme, εὐτυχέστατα.
felicitas, ātis, θ. εὐτυχία, εὐδαι-
μονία.
felix, īcis, εὐτυχής, εὐδαίμων.
femīna, ae, θ. γυνή.
fenestra, ae, παράθυρον.
fere, ἐπίρρ. σχεδόν.
fertilis, e, εὔφορος.
festīno, āvi, ātum, āre, 1 σπεύδω.
fidēlis, e, πιστός.
fidelīter, ἐπίρρ. πιστῶς.
fides, ēi, θ. 1) πίστις· 2) ἐνορκος
διαβεβαίωσις, ὑπόσχεσις· 3) προ-
στασία, βοήθεια.
fidus, a, um, πιστός.
figūra, ae, θ. μορφή.
filia, ae, θ. θυγάτηρ.

filius, ii, ἀρ. υἱός.
finio, īvi, ītum, īre, 4 τελειώνω.
finis, is, θ. τέλος· ἐν τῷ πληθ. =
χώρα.
finitīmus, a, um, ὅμορος, γει-
τονικός.
fio, factus sum, fiēri, γίγνομαι..
firmo, āvi, ātum, āre, 1 στερεῶ,
δχυρῶ.
firmus, a, um, δχυρός.
flagro, āvi, ātum, āre, 1 καίο-
μαι.
flamma, ae, θ. φλόξ.
floreo, ūi, ēre, 2 ἀκμάζω.
flos, floris, ἀρ. ἄνθος.
flumen, mīnis, οὐδ. ποταμός.
fluvius, ii, ἀρ. ποταμός.
focus, i, ἀρ. ἐστία.
formīca, ae, θ. μύρμηξ.
fortis, e, γενναῖος, ἀνδρεῖος.
fortīter, γενναῖως, ἀνδρεῖως.
fortitūdo, īnis, θ. ἴσχυς, ἀνδρεία.
fortūna, ae, θ. τύχη.
fossa, ae, θ. τάφρος.
frango, frēgi, fractum, ēre, 3
θραύω.
frater, tris, ἀρ. ἀδελφός.
fraus, fraudis, θ. ἀπάτη.
frons, ndis, θ. φύλλωμα.
fructus, ūs, ἀρ. καρπός.
frugifer, ēra, ērum, καρποφόρος.
frumentum, i, οὐδ. σῖτος.
frustra, ἐπίρρ. μάτην.
fuga, ae, θ. φυγή.
fugio, fūgi, fugītum, ēre, 3
φεύγω.

fugo, āvi, ātum, āre, 1 φυγα-
δεύω, τρέπω εἰς φυγήν.

fungor, nctus sum, i, 3 ἐπιτελῶ.
fundo, fūdi, fūsum, ēre, 3 δια-
σκορπίζω.

futūrus, a, um, μέλλων· futurum
tempus τὸ μέλλον.

G

galea, ae, θ. κράνος, περικεφα-
λαία.

Gallia, ae, θ. Γαλλία.

gallīna, ae, θ. ὄρνις, ἀλεκτορίς.

Gallus, i, ἀρ. Γάλλος.

gallus, i, ἀρ. ἀλέκτωρ.

gaudeo, gavīsus sum, ēre, 2
χαίρω.

gaudium, ii, οὐδ. χαρά.

generōsus, a, um, γενναιόφρων,
μεγαλόψυχος.

gens, ntis, θ. ἔθνος.

Germania, ae, θ. Γερμανία.

Germānus, i, ἀρ. Γερμανός.

gero, gessi, gestum, ēre, 3 πράτ-
τω, κατορθῶ· gero bellum =
διεξάγω πόλεμον, πολεμῶ.

gladius, ii, ἀρ. ξίφος.

gloria, ae, θ. δόξα.

Gracchus, i, ἀρ. Γράκχος.

Graecia, ae, θ. Ἑλλάς.

Graecus, i, ἀρ. Ἔλλην.

gratia, ae, θ. χάρις, εὐγνωμοσύνη.

gratus, a, um, ἀρεστός.

gravis, e, βαρύς, δεινός, ὀχληρός.

gavīter, ἐπίρρ. βαρέως.

H

habeo, ūi, ītum, ēre, 2 ἔχω· in
anīmo habeo = διανοοῦμαι· gra-
tiam habeo = ὀφείλω χάριν·
habeo oratiōnem = ἀπαγγέλω
λόγον.

habīto, āvi, ātum, āre, 1 κα-
τοικῶ.

Hamilcar, āris, ἀρ. Ἀμίλχας.

Hannībal, ālis, ἀρ. Ἀννίβας.

Hasdrūbal, ālis, ἀρ. Ἀσδρούβας.

hasta, ae, θ. δόρυ.

Hector, ὄris, ἀρ. Ἔκτωρ.

Hecūba, ae, θ. Ἐκάθη.

Helēna, ae, θ. Ἐλένη.

Helvetii, ὄrum, ἀρ. Ἐλβετοί.

herba, ae, θ. χόρτον, βιοτάνη,
χλόη.

heres, ēdis, ἀρ. κληρονόμος.

heri, ἐπίρρ. χθές.

hic, ἐπίρρ. ἐνταῦθα.

hic, haec, hoc, δόξε, οὗτος.

hiems, ēmis, θ. χειμών· hiēme
κατὰ τὸν χειμῶνα.

Hispania, ae, θ. Ἰσπανία.

historia, ae, θ. ιστορία.

hodie, ἐπίρρ. σήμερον.

Homērus, i, ἀρ. Ὄμηρος.

homo, īnis, ἀρ. ἄνθρωπος.

honestus, a, um, ἔντιμος.

Horatius, ii, ἀρ. Ὁράτιος.

hortor, ātus sum, āri, 1 προ-
τρέπω.

hortus, i, ἀρ. κῆπος.

hospes, ītis, ἀρ. ξένος, φιλοξενού-

- μενος παρά τινι.
hospitium, ii, οὐδ. ξενία, φιλο-
ξενία.
- hostia, ae, θ. ἱερεῖον, σφάγιον.
Hostilius, ii, ἀρ. Ὁστίλιος.
- hostis, is, ἔχθρος, πολέμιος.
hue, ἐπίρρο. ἐδῶ, εἰς τοῦτον τὸν
τόπον.
- humānus, a, um, φιλάνθρωπος,
ἀνθρώπινος.
- hydra, ae, θ. Ὅδρα (νερόφιδο).
- |
- ibi, ἐπίρρο. ἐκεῖ.
idem, eādem, idem, ὁ αὐτός.
igītur, σύνδ. λοιπόν.
ignārus, a, um, ἄπειρος.
ignavia, ae, θ. δειλία.
ignāvus, a, um, ἄπολμος, δειλός.
ignominia, ae, θ. δνειδος.
ignōro, āvi, ātum, āre, 1 ἀγνοῶ.
ille, a, ud, ἐκεῖνος.
illūstris, e, ἐπιφανής, λαμπρός.
illustro, āvi, ātum, āre, 1 ὑμνῶ.
imbellis, e, ἀπόλεμος.
immīgro, āvi, ātum, āre, 1 μετοι-
κίζω.
immineo, ēre, 2 ἐπικρέμαμαι, ἀ-
πειλῶ.
immōlo, āvi, ātum, āre, 1 θυσι-
άζω.
immortālis, e, ἀθάνατος.
impavīdus, a, um, ἀπτόνητος, θαρ-
ραλέος.
impedio, īvi, ītum, īre, 4 κω-
- λύω, ἐμποδίζω.
imperātor, ūris, ἀρ. αὐτοκράτωρ,
στρατηγός.
- imperium, ii, οὐδ. κράτος, ἀρχή,
ἐξουσία, προσταγή.
- impēro, āvi, ātum, āre, 1 ἀρχω,
διατάσσω.
- impertio, īvi, ītum, īre, 4 μετα-
δίδωμι, δίδω μέρος ἐκ τινος.
- impētus, ūs, ἀρ. ἔφοδος.
- impleo, ēvi, ētum, ēre, 2 πληρῶ.
implōro, āvi, ātum, āre, 1 ἐπι-
καλοῦμαι.
- imprōbus, a, um, φαῦλος, κακός.
in, πρόθ. 1) μετ' αἰτιατκ. = εἰς,
πρὸς· 2) μετ' ἀφαιρτκ. = ἐν.
- incautus, a, um, ἀπροφύλακτος,
ἀπερίσκεπτος.
- incendium, ii, οὐδ. πυρόληγσις,
πυρκαϊά.
- incendo, ndi, nsum, ēre, 3 ἀνά-
πτω, ἐξάπτω, πυρπολῶ, καίω.
- incertus, a, um, ἀβέβαιος.
- incīto, āvi, ātum, āre, 1 προτρέ-
πω, παροτρύνω.
- incōla, ae, ἀρ. κάτοικος.
- inde, ἐπίρρο. ἐκεῖθεν, ἐκ τούτου.
- indīco, dixi, ctum, ēre, 3 κη-
ρύσσω.
- indignatio, ūnis, θ. ἀγανάκτησις.
- indōles, is, θ. εὑφυῖα.
- indūo, dūi, dūtum, ēre, 3 ἐνδύω.
- industria, ae, θ. φιλοπονία.
- industrius, a, um, φιλόπονος.
- infēlix, īcis, δυστυχής.
- infēri, ūrum, ἀρ. οἱ κάτω, οἱ ἐν

- "Αδου = ὁ "Αδης.
infestus, a, um, δυσμενής, ἐχθρός.
infidus, a, um, ἀπιστος.
infirmus, a, um, ἀσθενής.
inflammo, ἄvi, ātum, āre, 1 πα-
ροξύνω, ἔξαπτω, διεγέιρω.
ingens, ntis, μέγιστος, ἅπειρος.
inimicus, a, um, δυσμενής: inimic-
eus, i, οὐσ. ἀρ. ἐχθρός.
initium, ii, οὐδ. ἀρχή: initio, ἀ-
ραιρτκ. τοῦ χρόνου = κατ' ἀρ-
χάς.
injicio, jēci, jectum, ēre, 3 ἐμ-
βάλλω.
injucundus, a, um, ἀγδής, ἀτερ-
πής.
injuria, ae, θ. ἀδικία.
inquit, εἶπε.
insidiae, ārum, θ. ἐνέδρα, ἐνέδραι.
insignis, e, ἐπιφανής, ἔνδοξος.
insūla, ae, θ. νῆσος.
insum, fui, esse, ἐνυπάρχω.
intellēgo, exi, ectum, ēre, 3 ἐν-
νοῶ.
inter, πρόθ. μετ' αἰτιατ. = μεταξύ.
interficio, fēci, fectum, ēre, 3 φο-
νεύω.
intērim, ἐπίρρο. ἐν τῷ μεταξύ.
inter̄tus, ūs, ἀρ. καταστροφή, ὅλε-
θρος.
interr̄dgo, ἄvi, ātum, āre, 1 ἐ-
ρωτῶ.
intersum, fui, esse, παρευρίσκο-
μαι: intersum bellis = λαμβάνω
μέρος εἰς τοὺς πολέμους.
intra, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = ἐντός
μετὰ γνκ.
intro, āvi, ātum, āre, 1 εἰσέρ-
χομαι.
invīto, āvi, ātum, āre, 1 προσ-
καλῶ.
invītus, a, um, ἄκων.
Iphigenīa, ae, θ. Ἰφιγένεια.
ipse, a, um, αὐτός.
ira, ae, θ. ἡ ὀργή.
irascor,—, irasci, 3 ὀργίζομαι.
irātus, a, um, ὀργισθείς.
irrītus, a, um, μάταιος.
is, ea, id, αὐτός, οὗτος.
iste, ista, istud, οὗτος.
ita, ἐπίρρ. οὕτω: ita... ut = 1) τέ-
σον... ὥστε: 2) οὕτως... ὥστε.
Italia, ae, θ. Ἰταλία.
itāque, σύνδ. ὅθεν.
itērum, ἐπίρρ. δευτέρων φοράν,
πάλιν.
Ithāca, ae, θ. Ἰθάκη.
- J
- jaceo, ūi, ēre, 2 κεῖμαι, κατάκει-
μαι.
jam, ἐπίρρ. ἥδη: non jam = οὐκ-
έτι: jam diu πολὺν ἥδη χρόνον.
Janus, i, ἀρ. Ἰανός.
jubeo, jussi, jussum, ēre, 2 δια-
τάσσω.
jucundus, a, um, εὐχάριστος, ἡδύς.
jugum, i, οὐδ. ράχις (ὅρους),
ζυγὸς (δουλείας).
Julius, ii, ἀρ. Ἰούλιος.
Jupp̄ter, Jovis, ἀρ. Ζεύς.

- jure, δικαιώς.
 juro, ἄντι, ἀτομ, ἄρε, 1 ὅμνύω,
 δρχίζομαι.
 jus, juris, οὐδ. δίκαιον.
 jus-jurandum, juris jurandi, οὐδ.
 ὅρκος.
 jussus, ὁ, ἀρ. εὔχρ. μόνον ἐν τῇ
 ἐν. ὀφαιρτκ. jussu = τῇ δια-
 ταγῇ.
 justus, a, um, δίκαιος.
 juvēnis, is, ἀρ. νέος.
- L
- labor, ὄρις, ἀρ. μόχθος, ταλαιπω-
 ρία.
 labōro, ἄντι, ἀτομ, ἄρε, 1 μοχθῶ,
 κοπιάζω, ἐργάζομαι.
 Lacaena, ae, θ. Λάκαινα.
 Lacedaemonius, a, um, Λακεδαι-
 μόνιος· οὐσ. Lacedaemonii, ὄ-
 ρυμ, ἀρ. Λακεδαιμόνιοι.
 lacēro, ἄντι, ἀτομ, ἄρε, 1 σπαράτ-
 τω, διασχίζω, κατακρεουργῶ.
 lacrīma, ae, θ. δάκρυον.
 lacrīmo, ἄντι, ἀτομ, ἄρε, 1 δα-
 κρύω.
 lacus, ὁ, ἀρ. λίμνη.
 laetus, a, um, εὐθυμος, φαιδρός.
 Laocoōn, ntis, ἀρ. Λαοκόνων.
 lateo, ςι, ἔρε, 2 κρύπτομαι.
 Latīni, ὄρυμ, ἀρ. Λατῖνοι.
 Latīnus, i, ἀρ. Λατῖνος.
 Latium, ii, οὐδ. τὸ Λάτιον.
 Latōna, ae, θ. Λητώ.
 latus, a, um, εύρυς.
- laudabīlis, e, ἐπαινετός, ἀξιέπαι-
 νος.
 laudo, ἄντι, ἀτομ, ἄρε, 1 ἐπαινῶ,
 δοξάζω.
 laurus, i, θ. δάφνη.
 laus, laudis, θ. ἐπαινος.
 lectus, i, ἀρ. κλίνη.
 legātus, i, ἀρ. πρεσβευτής.
 legio, ὄνις, θ. λεγεών (σῶμα στρα-
 τιωτικὸν ἐκ πεζῶν καὶ ἵππεων
 παρ' ὀρχαίοις Ρωμαίοις, δυνάμεως
 4.000 - 6.000 ἀνδρῶν).
 lenio, ἕτι καὶ ii, ἕτιμ, ἕτε, 4
 πραύνω.
 Lentūlus, i, ἀρ. Λέντλος.
 Leonīdas, ae, ἀρ. Λεωνίδας.
 levītas, ἀτις, θ. κουφότης, κουφό-
 νοια.
 levo, ἄντι, ἀτομ, ἄρε, 1 ἀνακου-
 ρίζω.
 lex, legis, θ. νόμος.
 libenter, ἐπίρρ. ἀσμένως.
 liber, ἔρα, ἔρυμ, ἐλεύθερος, ἀπηλ-
 λαγμένος.
 liber, bri, ἀρ. βιβλίον.
 libēri, ὄρυμ, ἀρ. τὰ τέκνα.
 libēro, ἄντι, ἀτομ, ἄρε, 1 ἐλευθερῶ,
 ἀπαλλάσσω.
 libertas, ἀτις, θ. ἐλευθερία.
 licet, licuit, ἔρε, 2 ἐπιτρέπεται.
 ligneus, a, um, ξύλινος.
 littērae, ἄρυμ, θ. γράμματα, ἐπι-
 στῆμαι.
 litus, ὄρις, οὐδ. ἀκτή, παραλία.
 locus, i, ἀρ. τόπος, θέσις.
 longinquus, a, um, ἀπομεμα-

χρυσμένος.
 longus, a, um, μακρός.
 lorica, ae, θ. θώραξ.
 luctus, ūs, ἀρ. πένθος.
 lucus, i, ἀρ. ἄλσος, ἵερὸν δάσος.
 ludus, i, ἀρ. παιγνίδιον· ἐν τῷ πληθ. = ἀγῶνες.
 lupus, i, ἀρ. λύκος.
 luxuria, ae, θ. τρυφή, ἡδυπάθεια.
 Lydi, ὅρυμ, ἀρ. Λυδοί.
 Lysander, dri, ἀρ. Λύσανδρος.

M

Maecenas, ātis, ἀρ. Μαιεύνας· εὐγενῆς καὶ πλούσιος Ρωμαῖος, φίλος τοῦ αὐτοκράτορος Αὐγούστου.
 magis, ἐπίρρ. μᾶλλον.
 magistrātus, ūs, ἀρ. ἀρχή· ἐν τῷ πληθ. = ἀρχοντες.
 magnitūdo, ūnis, θ. μέγεθος.
 magnus, a, um, μέγας, πολύς.
 Maharbal, ālis, ἀρ. Μαχάρβας.
 major, jus, μείζων· majōres, um = πρόγονοι.
 malitia, ae, θ. κακία.
 malum, i, οὐδ. τὸ κακόν.
 malus, a, um, κακός, φαῦλος.
 mando, āvi, ātum, āre, 1 παραγγέλω· mando memoriae = ἐντυπῶ (ἐγχαράττω) τῇ μνήμῃ.
 manus, ūs, θ. χείρ. manum consēro = συμπλέκομαι, συνάπτω μάχην.

Marathon, ūnis, ἀρ. Μαραθών.
 Marcius, ii, ἀρ. Μάρκιος.
 mare, is, οὐδ. θάλασσα.
 Marius, ii, ἀρ. Μάριος.
 mater, matris, θ. μήτηρ.
 matrimonium, ii, οὐδ. γάμος.
 maximus, a, um, μέγιστος.
 Maximus, i, ἀρ. Μάξιμος.
 medicīna, ae, θ. ιατρική.
 medīcus, i, ἀρ. ιατρός.
 Mediolānum, i, οὐδ. Μεδιόλανον.
 medītor, ātus sum, āri, 1 σκέπτομαι.
 Medus, i, ἀρ. Μῆδος.
 mel, llis, οὐδ. μέλι.
 melior, us, καλλίων.
 memor, ὄρις, μνήμων.
 memoria, ae, θ. μνήμη.
 Menelāus, i, ἀρ. Μενέλαος.
 mensa, ae, θ. τράπεζα.
 meo, āvi, ātum, āre, 1 πορεύομαι, ἔρχομαι.
 mercātor, ὄρις, ἀρ. ἔμπορος.
 mercatūra, ae, θ. ἔμπόριον.
 Mercurius, ii, ἀρ. Ἔρμης.
 meroe, ūi, ēre, 2 εἴμαι ἀξιος.
 meroe bene de alíquo = εὔρετῶ, ὀφελῶ τινα.
 Messenii, ὅρυμ, ἀρ. Μεσσήνιοι.
 metuo, ūi, ēre, 3 φοβοῦμαι.
 metus, ūs, ἀρ. φόβος.
 meus, a, um, ἐμός.
 migro, āvi, ātum, āre, 1 μεταβαίνω, πορεύομαι.
 miles, lītis, ἀρ. στρατιώτης.
 militāris, e, πολεμικός: res mi-

- litāres = τὰ πολεμικά.
 militia, ae, θ. στρατεία.
 mille, χίλιοι, ἐν τῷ ἑνικῷ ἔκλιτον
 ἐπίθ., ἐν τῷ πληθ. milia, um,
 κτλ. οὐσ. κλιτόν.
 Miltiādes, is, ἀρ. Μιλτιάδης.
 Minerva, ae, θ. Ἀθηνᾶ.
 minister, stri, ἀρ. διάκονος, θε-
 ράπων.
 ministra, ae, θ. διάκονος, θερα-
 παινίς.
 minīmus, a, um, ἐλάχιστος.
 minor, us, μικρότερος.
 mirus, a, um, θαυμαστός.
 miser, ēra, ērum, ἄθλιος, ἐλεει-
 νός, δυστυχής.
 misericordia, ae, θ. οἰκτος.
 mitto, misi, missum, ēre, 3 πέμ-
 πω, στέλλω.
 modestus, a, um, σώφρων.
 modo, ἐπίρρ. μόνον.
 modus, i, ἀρ. τρόπος.
 moenia, um, οὐδ. τείχη.
 molestia, ae, θ. ὅγλησις, δυσχέ-
 ρεια.
 molestus, a, um, βαρύς, ὅγληρός.
 mollis, e, μαλακός, ἀπαλός.
 moneo, ūi, ūtum, ēre, 2 προ-
 τρέπω, συμβουλεύω.
 mons, ntis, ἀρ. ὕρος.
 monstro. āvi, ātum, āre, 1 δει-
 κνύω.
 monstrum, i, οὐδ. τέρας.
 morbus, i, ἀρ. νόσος.
 morior, mortūus sum, mori, 3
 ἀποθνήσκω.
- moror, ātus sum, āri, 1 δια-
 τρίβω.
 mors, rtis, θ. θάνατος.
 morsus, ūs, ἀρ. δῆγμα.
 mortālis, e, θνητός.
 moveo, mōvi, mōtum, ēre, 2
 κινῶ.
 Mucius, ii, ἀρ. Μούκιος.
 mulier, ēris, θ. γυνή.
 multitūdo, ūnis, θ. πλῆθος, πλῆ-
 θύς.
 multo, āvi, ātum, āre, 1 τιμωρῶ.
 multo exsilio ἐξορίζω.
 multus, a, um, πολὺς· ἡ αἵτιατ.
 multum καὶ ἀφαιρτ. multo
 (ἐπὶ συγκρίσεως) ἐπίρρ. = πο-
 λύ, πολὺν χρόνον, πολλῶ.
 munio, ūvi, ūtum, ūre, 4 δύναμι.
 muraena, ae, θ. μύραινα (ἰχθύς
 κν. σμέρνα).
 murus, i, ἀρ. τεῖχος.
 Musae, ārum, θ. Μοῦσαι.
 muto, āvi, ātum, āre, 1 μετα-
 βάλλω, ἀλλάσσω.

N

- nam, σύνδ. διότι.
 nanciscor, nactus sum, nanci-
 sci, 3 τυγχάνω.
 narro, āvi, ātum, āre, 1 διη-
 γοῦμαι.
 natio, ūnis, θ. ἔθνος.
 natus, a, um, γεγονώς, γεννηθείς.
 nauta, ae, ἀρ. ναύτης.
 navālis, e, ναυτικός· navālis pu-

- gna = ναυμαχία.
 navīgo, āvi, ātum, āre, 1 πλέω.
 navis, is, θ. ναῦς.
 -ne, ἐρωτημ. μόριον προσαρτώμε-
 νον ἐν τέλει τῆς λέξεως, διὰ τῆς
 ὅποιας γίνεται ἡ ἐρωτησις =
 ἔρωγε.
 ne, σύνδεσμος = μήπως, ἵνα μή·
 ne - quidem = οὐδέ.
 necessarius, a, um, ἀναγκαῖος.
 neco, āvi, ātum, āre, 1 φονεύω.
 nefarius, a, um, ἀνόσιος.
 neglīgo, ēxi, ectum, ēre, 3
 ἀμελῶ.
 nego, āvi, ātum, āre, 1 ἀρνοῦ-
 μαι.
 negotium, ii, οὐδ. ὑπόθεσις, ἀ-
 σχολία.
 nemo, γνω. nullius, δτκ. nemīni,
 αἰτ. nemīnem, ἀφ. nullo, ἀφ.
 οὐδείς.
 Neptūnus, i, ἀρ. Ποσειδῶν.
 neque καὶ nec, σύνδ. οὔτε, καὶ δέν.
 Nereus, i, ἀρ. Νηρεὺς (θαλάσ-
 σιος θεός). θυγατέρες τούτου αἱ
 Νηρηίδες.
 nescio, īvi καὶ ū, ītum, īre, 4
 ἀγνοῶ, δὲν γνωρίζω.
 nihil, οὐδ. ἀκλιτον = οὐδέν, μη-
 δέν.
 nimis, ἐπίρρ. λίαν, πολύ.
 nisi, σύνδ. εἰ μή, ἐὰν μή.
 nobīlis, e, εὔγενής, ἐπιφανής,
 γνωστός.
 noceo, ū, ūtum, ēre, 2 βλάπτω.
 nomen, ūnis, οὐδ. ὄνομα.
- nomīno, āvi, ātum, āre, 1 ὄνο-
 μάζω.
 non, δέν.
 nondum, οὕπω.
 nonne, ἐρωτμ. μόριον ἐν εὑθείαις
 ἐρωτήσεσι = πῶς δέν;
 nonnullus, a, um, τίς.
 nonus, a, um, ἔνατος.
 noster, stra, strum, ἡμέτερος.
 notus, a, um, γνωστός.
 novem, ἐννέα.
 novus, a, um, νέος, ἀσυνήθης.
 nox, ctis, θ. νύξ.
 nullus, a, um, οὐδείς, μηδείς.
 num, ἐρωτηματικὸν μόριον 1) ἐν
 εὑθείαις ἐρωτήσεσι = μήπως, ἔ-
 ρωγε; 2) ἐν πλαγ. ἐρωτ. = ἀν.
 Numa, ae, ἀρ. Νουμᾶς.
 numēro, āvi, ātum, āre, 1 ἀρι-
 θμῶ.
 numērus, i, ἀρ. ἀριθμός.
 nunc, ἐπίρρ. νῦν, τώρα.
 nunquam, ἐπίρρ. οὐδέποτε.
 nuntio, āvi, ātum, āre, 1 ἀναγ-
 γέλλω.
 nuntius, ii, ἀγγελος, ἀγγελιαφό-
 ρος.
 nuper, ἐπίρρ. ἀρτι, πρὸ ὀλίγου.
 nutrio, īvi, ītum, īre, 4 τρέφω.

Ο

- oboedio, īvi, ītum, īre, 4 ὑπα-
 κούω, πείθομαι.
 objicio, jēci, jectum, ēre, 3 φί-
 πτω.

obrūo, rūi, rūtum, ēre, 3 κατακαλύπτω.
 obsēcro, āvi, ātum, āre, 1 īκετεύω.
 obtempēro, āvi, ātum, āre, 1 πείθομαι, ὑπακούω.
 occasio, ūnis, θ. εὐκαιρία.
 occūpo, āvi, ātum, āre, 1 καταλαμβάνω.
 Octaviānus, i, ἀρ. Ὁκταβιανός.
 octo, δκτώ.
 ocūlus, i, ἀρ. δρθαλμός.
 odium, ii, οὐδ. τὸ μῖσος.
 officium, ii, οὐδ. καθῆκον.
 olim, ἐπίρρ. ποτέ, κάποτε.
 omnīs, e, πᾶς.
 omnīno, ἐπίρρ. πάντως· omnīno non, οὐδαμῶς.
 onēro, āvi, ātum, āre, 1 ἐπιβαρύνω.
 opes, um, θ. πλοῦτος, θησαυροί, εὐπορία.
 oppidum, i, οὐδ. πόλις.
 opprīmo, pressi, pressum, ēre, 3 καταπιέζω, ματαιῶ, καταστρέψω.
 oppugno, āvi, ātum, āre, 1 πολιορκῶ.
 optīmus, a, um, ἄριστος.
 opto, āvi, ātum, āre, 1 εὔχομαι, παρακαλῶ, ἐπιθυμῶ.
 opulentus, a, um, πλούσιος.
 opus, ēris, οὐδ. ἔργον.
 ora, ae, ἀκτή, παραλία.
 oracūlum, i, οὐδ. μαντεῖον, χρησμός.

oratio, ūnis, θ. λόγος.
 ornamentum, i, οὐδ. κόσμημα.
 orno, āvi, ātum, āre, 1 κοσμῶ.
 oro, āvi, ātum, āre, 1 παρακαλῶ.
 otīosus, a, um, ἀπράγμων, ἀργός.
 Ovidius, ii, ἀρ. Ὁβίδιος.

P

P. = Publius, ii, ἀρσ. Πόπλιος.
 Padus, i, ἀρ. Πάδος, ποταμὸς τῆς Ἰταλίας (νῦν Po).
 paene, ἐπίρρ. σχεδόν.
 paeninsūla, ae, θ. χερσόνησος.
 pagus, i, ἀρ. κώμη.
 paluster, stris, stre, ἐλώδης.
 pareo, ūi, ēre, 2 ὑπακούω.
 pario, pepēri, partum, ēre, 3 παρασκευάζω, παρέχω.
 Paris, ūdis, ἀρ. Πάρις.
 paro, āvi, ātum, āre, 1 παρασκευάζω, παρέχω, προξενῶ· paro bellum = παρασκευάζω πόλεμον, παρασκευάζομαι πρὸς πόλεμον.
 pars, partis, θ. μέρος.
 parvus, a, um, μικρός.
 pascuum, i, οὐδ. βιοσκῆ.
 pateo, ūi, ēre, 2 ἀναπέπτωμαι, ἔκτείνομαι.
 pater, tris, ἀρ. πατήρ· patres, um = οἱ πατρίκιοι.
 patria, ae, θ. πατρίς.
 patricii, ūrum, ἀρ. πατρίκιοι.
 patrius, a, um, πάτριος, πατρῷος.
 Patrōclus, i, ἀρ. Πάτροκλος.

- paucus, a, um, (σχεδὸν μόνον κα-
τὰ πληθ.). δλίγοι..
- paulātim, ἐπίρρ. κατὰ μικρόν.
- paulo, ἐπιρρ. ἀφαιρτκ. μικρῷ, δ-
λίγον. paulo post = μετ' δλίγον.
- Paulus, i, ἀρ. Παῦλος.
- pauper, ἔρις, πτωχός.
- Pausanias, ae, ἀρ. Παυσανίας.
- pax, pacis, θ. εἰρήνη.
- pecco, āvi, ātum, āre, 1 ἄμαρ-
τάνω.
- pecunia, ae, θ. χρήματα, περι-
ουσία.
- pedes, ὕις, ἀρ. ὁ πεζὸς (στρα-
τιώτης).
- pedester, stris, stre, πεζικός· co-
piae pedestres = τὸ πεζικόν.
- peditātus, ūs, ἀρ. πεζικόν.
- pello, pep̄li, pulsum, ēre, 3 ἀ-
ποκρούω.
- per, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = ἀνά τι,
κατά τι, διά τινος.
- peregrīnus, a, um, ξένος.
- periculōsus, a, um, ἐπικίνδυνος.
- pericūlum, i, οὐδ. κίνδυνος.
- perītus, a, um, ἔμπειρος.
- permagnus, a, um, πολὺ μέγας.
- permitto, mīsi, missum, ēre,
3 ἐπιτρέπω, παραδίδω.
- permultus, a, um, πάρα πολύς.
- pernicies, ēi, θ. δλεθρος.
- perniciōsus, a, um, δλέθριος.
- Persae, ārum, ἀρ. Πέρσαι.
- perterreo, ūi, ītum, ēre, 2 κα-
ταφοβῶ, καταπλήσσω, κατατρο-
μάζω.
- perturbo, āvi, ātum, āre, 1 τα-
ράττω.
- pes, pedis, ἀρ. πούς· pedībus =
πεζῆ.
- pessīmus, a, um, χείριστος.
- pestilentia, ae, θ. λοιμός.
- peto, īvi καὶ ūi, ītum, ēre, 3
ζητῶ, παρακαλῶ.
- pietas, ātis, θ. εὔσεβεια.
- piger, gra, grum, νωθρός.
- pilum, i, οὐδ. ἀκόντιον.
- piscīna, ae, θ. ἰχθυοτροφεῖον.
- piscis, is, ἀρ. ἰχθύς.
- pius, a, um, εὔσεβής.
- placeo, ūi, ītum, ēre, 2 ἀρέσκω.
- placo, āvi, ātum, āre, 1 ἐξιλεῶ,
καταπραύνω.
- planities, ēi, θ. πεδιάς.
- Plataeae, ārum, θ. Πλαταιαι.
- platānus, i, θ. πλάτανος.
- plebs, plebis, θ. πληθύς, πληθεῖοι.
- plenus, a, um, πλήρης.
- plerumque, ἐπίρρ. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ.
- poena, ae, θ. ποινή.
- Poeni, ūrum, ἀρ. Καρχηδόνιοι.
- Poenus, a, um, Καρχηδόνιος.
- poëta, ae, ἀρ. ποιητής.
- polliceor, cītus sum, cēri, 2 ὑπι-
σχυοῦμαι.
- Pollio, ūnis, ἀρ., βλ. Vedius.
- pomīfer, ēra, ērum, δπωροφό-
ρος.
- Pompējus, i, ἀρ. Πομπήιος.
- Pompilius, ii, ἀρ. Πομπίλιος.
- pono, posūi, posītum, ēre, 3
θέτω· pono castra = στρατο-

- πεδεύω.
 pop̄lus, i, ἀρ. λαός.
 pop̄lus, i, θ. λεύκη.
 Porsenna, ae, ἀρ. Πορσήνας.
 porto, āvi, ātum. āre, 1 κομίζω,
 φέρω.
 portus, ūs, ἀρ. λιμήν.
 posco, poposci, poscere, 3 ζητῶ.
 possum, potui, posse, δύναμαι.
 post, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = μετά τι.
 postea, ἐπίρρ. ὕστερον.
 posterus, ὕστερος· postero die
 τῇ ὕστεραιά.
 postquam, σύνδ. χρον. = ἀφοῦ,
 ἀφ' ὅτου.
 postrēmo, ἐπίρρ. τελευταῖον, τέλος.
 postūlo, āvi, ātum, āre, 1 ἀ-
 παιτῶ.
 potens, ntis, ἰσχυρός, δυνατός, ἰ-
 κανός.
 potentia, ae, θ. δύναμις, ἰσχύς.
 praebeo, būi, bītum, ēre, 2 πα-
 ρέχω.
 praeceptum, i, οὐδ. παραίνεσις,
 συμβουλή.
 praecipio, cēpi, ceptum, ēre, 3
 διατάσσω.
 praeclārus, a, um, περίφημος, ἔν-
 δοξος, δόνομαστός, ἐξαίρετος.
 praeda, ae, θ. λεία.
 praedīco, xi, ctum, ēre, 3 προ-
 λέγω.
 praesidium, ii, οὐδ. φρουρά.
 praesum, fui, esse, προτίταμαι,
 ἡγοῦμαι.
 praeter, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. =
- πλήν, ἐκτός.
 praeterea, ἐπίρρ. πρὸς τούτοις.
 praetervēhor, vectus sum, i, 3
 παρέρχομαι.
 praetor, ὄρις, ἀρ. πραίτωρ, στρα-
 τηγός.
 preces, precum, θ. παράκλησις.
 pretiōsus, a, um, πολύτιμος.
 Priāmus, i, ἀρ. Πρίαμος.
 Priēna, ae, θ. Πριήνη.
 primo, ἐπίρρ. κατὰ πρῶτον.
 primus, a, um, πρῶτος.
 princeps, cīpis, ἀρ. ἡγεμών.
 priscus, a, um, ἀρχαῖος.
 Priscus, i, ἀρ. Πρίσκος (πρεσβύ-
 τερος).
 priusquam, σύνδ. πρὶν ἥ.
 privo, āvi, ātum, āre, 1 στερῶ.
 pro, πρόθ. μετ' ἀφαιρτκ. = ἀντὶ¹
 μετὰ γν., ὑπὲρ μετὰ γν., συμ-
 φώνως πρός τι.
 probo, āvi, ātum, āre, 1 ἐπιδοκι-
 μάζω.
 probus, a, um, χρηστός, ἀγαθός.
 procul, ἐπίρρ. μακράν.
 prodītor, ὄρις, ἀρ. προδότης.
 proelium, ii, οὐδ. μάχη.
 proficiscor, profectus sum, pro-
 ficisci, 3 παρεύομαι.
 profiteor, fessus sum, ēri, 2 ὁμο-
 λογῶ, λέγω.
 prohibeo, būi, bītum, ēre, 2 κω-
 λύω, ἐμποδίζω.
 promissum, i, οὐδ. ὑπόσχεσις.
 prope, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = πλη-
 σίον τινός.

propéro, āvi, ātum, āre, 1
σπεύδω.

propinquus, a, um, ἐγγὺς ὅν,
πλησιόχωρος.

propter, πρόθ. μετ' αἰτιατκ = διὰ
μετ' αἰτιατκ.

propterea, ἐπίρρ. διὰ τοῦτο.

propulso, āvi, ātum, āre 1 ἀπο-
κρούω, ἀπωθῶ.

provideo, vīdi, vīsum, ēre, 2
προβλέπω.

provincia, ae, θ. ἐπαρχία.

prudens, ntis, συνετός.

prudenter, ἐπίρρ. συνετῶς, φρο-
νίμως.

prudentia, ae, θ. σύνεσις, φρό-
νησις.

Prusia, ae, ἀρ. Προυσίας.

publīcus, a, um, δημόσιος.

puebla, ae, θ. κοράσιον.

puer, ēri, ἀρ. παις, δοῦλος.

pugna, ae, θ. μάχη.

pugno, āvi, ātum, āre, 1 μάχομαι,
πολεμῶ.

pulcher, chra, chrum, ὡραῖος.

pulchritūdo, īnis, θ. ὡραιότης.

Punīcus, a, um, Καρχηδονιακός.

punio, īvi, ītum, īre, 4 τιμωρῶ.

puto, āvi, ātum, āre, 1 νομίζω.

Pyrenaei, ὄρη, ἀρ. τὰ Πυρηναῖα.

Pythagōras, ae, ἀρ. Πυθαγόρας,
μέγας σοφὸς τῆς ἀρχαιότητος ἐκ

Σάμου (572 - 500 π. X.).

Q

quadragēsīmus, a, um, τεσσαρα-

κοστός.

quadringētesīmus, a, um, τετρα-
κοσιοστός.

quaero, sīvi, sītum, ēre, 3 ἐ-
ρωτῶ.

quaestor, ὄρις, ἀρ. ταμίας.

qualis, e, όποιος.

quam, ἐπίρρ. 1) μετ' ἐπιθ.: πό-
σον πολύ. 2) μετὰ συγχριτι-
κόν : ἥ.

quamdiū, ἐπίρρ. ἐφ' ὅσον.

quamquam, σύνδ. εἰ καὶ, ἀν καὶ.

quantus, a, um, (ό)πόσιος.

quartus, a, um τέταρτος.

quasi, ἐπίρρ. ὥσπερ.

quattuor, τέσσαρες, α.

-que, ἐγκλιτ. τε, καὶ.

qui ? quae ? quod ? τίς ; τί ;
qui, quae, quod, ὅς, ὅστις, ὁ ό-
ποιος.

quia, σύνδ. διότι, ἐπειδή.

quicunque, quaecumque, quod-
cumque = ὁστισδήποτε.

quidam, quaedam, quiddam ἥ
quoddam, τίς, τί.

quiētus, a, um, ἡσυχος.

quindēcim, δέκα πέντε.

quingētesīmus, a, um, πεντακο-
σιοστός.

quingenti, ae, a, πεντακόσιοι.

quinquagesīmus, a, um, πεντη-
κοστός.

quinque, πέντε.

quintus, a, um, πέμπτος.

quis ? quid ? τίς ; τί ;

quod, σύνδ. διότι, ἐπειδή.

quom̄inus, σύνδ. τιθέμενος (ἀντὶ τοῦ ne) μετὰ κωλύσεως σημαντικὰ ρ. = ἵνα μή, ὅστε νὰ μή. quomodo, ἐπίρρ. τίνι τρόπῳ, πῶς. quondam, ἐπίρρ. κάποτε. quoniam, σύνδ. ἐπειδή. quoque, σύνδ. ἐπιτασσόμενος = καί, ὥσαύτως, ἔτι. quotannis, ἐπίρρ. κατ' ἔτος. quoties, ἐπίρρ. ὥσάκις.

R

rapio, rapui, raptum, ἔτε, 3 ἀρ- πάζω, σύρω. rapto, ἄντι, ἄτυμ, ἄτε, 1 ἀρ- πάζω. raptus, a, um, ἀρπαγεῖς. raro, ἐπίρρ. σπανίως. ratio, ὅνις, θ. τρόπος. rec̄ito, ἄντι, ἄτυμ, ἄτε, 1 ἀναγι- νώσκω. recuperō, ἄντι, ἄτυμ, ἄτε, 1 ἀνα- κτῶμαι. red̄itus, ὕς, ἀρ. ἐπάνοδος. redūco, xi, ctum, ἔτε, 3 ἐπανά- γω, ἐπαναφέρω. regīna, ae, θ. βασίλισσα. regio, ὅνις, θ. χώρα. regius, a, um, βασιλικός. regnum, i, οὐδ. βασίλειον. rego, xi, ctum, ἔτε, 3 κυβερνῶ, διοικῶ. relēgo, ἄντι, ἄτυμ, ἄτε, 1 ἐξο- φίζω. relīgo, ἄντι, ἄτυμ, ἄτε, 1 δένω

(τινά). reliquiae, ἄρυμ, θ. λείψανα. relīquus, a, um, λοιπός, ὑπό- λοιπος. remedium, ii, οὐδ. φάρμακον (γιατρικό). remīgro, ἄντι, ἄτυμ, ἄτε, 1 ἐπα- νέρχομαι. Remus, i, ἀρ. Ρέμος. renōvo, ἄντι, ἄτυμ, ἄτε, 1 ἀνα- νεῶ. reperio, repp̄eri, pertum, ἔτε, 4 ἀνευρίσκω. repēto, ἴντι, ἴτυμ, ἔτε, 3 ἀπαιτῶ. repēto poenas ab alīquo = τι- μωρῶ τινα. repudio, ἄντι, ἄτυμ, ἄτε, 1 ἀποδο- κιμάζω, ἀπορρίπτω. res, rei, θ. πρᾶγμα· res adversae = ἀτυχίαι· res bellīca = τὰ πο- λεμικά· res militāris = τὰ πολε- μικά· res publīca = πολιτεία· res secundae = εὐτυχίαι. respondeo, spondi, sponsum, ἔτε, 2 ἀποκρίνομαι. restituo, stitūi, stitūtum, ἔτε, 3 πάλιν ὀνορθῶ. revēra, ἐπίρρ. τῷ ὄντι, ἀληθῶς. revōco, ἄντι, ἄτυμ, ἄτε, 1 ἀνα- καλῶ. rex, regis, ἀρ. βασιλεύς. rogo, ἄντι, ἄτυμ, ἄτε, 1·1) παρα- καλῶ· 2) rogo legem, προτείνω νόμον. rogus, i, ἀρ. πυρά. Roma, ae, θ. Ρώμη.

Romānus, a, um, Ρωμαῖκός.
 Romānus, i, ἀρ. Ρωμαῖος.
 Romūlus, i, ἀρ. Ρωμύλος.
 rosa, ae, θ. ρόδον (τριαντάφυλλον).
 ruo, rui, rutum, ἔρε, 3 δρυμῶ.
 rustīcus, a, um, ἀγροτικός.
 rutīlus, a, um, πυρρός, ξανθός.

S

Sabīna, ae, θ. Σαβίνη.
 Sabīnus, i, ἀρ. Σαβίνος.
 sacer, cra, erum, ἱερός.
 sacrificatio, ὅνις, θ. θυσία.
 sacrificium, ii, οὐδ. θυσία.
 sacrificīco, ἄντι, ἄτυ, ἄρε, 1 θυσία.
 saecūlum, i, οὐδ. αἰών.
 saepe, ἐπίρρ. πολλάκις.
 saevio, ii, ītum, ἵτρε, 4 μαίνομαι.
 saevus, a, um, ἄγριος.
 sagitta, ae, θ. βέλος.
 Saguntum, i, οὐδ. Σάγουντον (ἀρχαία πόλις τῆς Ἰσπανίας).
 Salāmis, īnis, θ. Σαλαμίς.
 salūber, bris, bre, ὑγιεινός.
 salutāris, e, σωτήριος, γρήσιμος.
 salūto, ἄντι, ἄτυ, ἄρε, 1 γαιρετίζω.
 salveo, ἔρε, 2 εὔχερηστος ἡ προστακτικὴ salve = γαῖρε.
 Samnītes, tum, ἀρ. Σαμνῖται (λαὸς τῆς Κάτω Ἰταλίας).
 sano, ἄντι, ἄτυ, ἄρε, 1 θεραπεύω.

sanus, a, um, ὕγιες.
 sapiens, ntis, σοφός.
 sapientia, ae, θ. σοφία.
 Sardes, ium, θ. Σάρδεις.
 Sarpēdon, ὅνις, ἀρ. Σαρπηδών,
 βασιλεὺς τῶν Λυκίων.
 satis, ἐπίρρ. ἀρκούντως, ἀρκετόν.
 satis est ἀρκεῖ.
 Saturnus, i, Κρόνος.
 saxum, i, οὐδ. λίθος.
 Scaevōla, ae, ἀρ. Σκαιόλας.
 scelus, ἔρις, οὐδ. ἀνοσιούργημα.
 schola, ae, θ. σχολεῖον.
 seio, scivi, scītum, scīre, 4 γνώσκω, γνωρίζω.
 Scipio, ὅνις, ἀρσ. Σκιπίων.
 scriba, ae, ἀρ. γραφεὺς.
 scriptor, ὄρις, ἀρ. συγγραφέύς.
 scutum, i, οὐδ. ἀσπίς (ποδήρος).
 secum = cum se μεθ' ἔχωτο.
 secundus, a, um, δεύτερος, εὐμενής· planities secunda = πεδιάζεις ἐπιτηδεία (κατάλληλος).
 res secundae = εύτυχίαι· secundus ventus = οὖρος ἀνεμος· secunda fortūna = εύνοη· καὶ τύχη.
 sed, σύνδ. ἀλλά· sed etiam = ἀλλὰ καί.
 sedeo, sedi, sessum, ἔρε, 2 κάθημαι.
 seditio, ὅνις, θ. στάσις.
 sedūlus, a, um, πρόθυμος, φιλόπονος.
 semel, ἐπίρρ. ἀριθμ. ἅπαξ.
 semper, ἐπίρρ. πάντοτε.

- senātor, ὄρις, ἀρσ. συγκλητικός.
 senātus, ὑs, ἀρσ. σύγκλητος.
 senex, senis, ἀρσ. γέρων, ἐν βαθεῖ
 γῆρατι.
 sententia, ae, θ. γνώμη· meā
 sententiā = κατὰ τὴν ἐμὴν
 γνώμην.
 sentio, sensi, sensum, īre, 4 ἀν-
 τιλαμβάνομαι, ἔννοῶ.
 sepāro, āvi, ātum, āre, 1 χω-
 ρίζω.
 septem, ἑπτά.
 septendēcim, δέκα ἑπτά.
 septīmus, a, um, ἐβδόμος.
 septingentesīmus, a, um, ἑπτα-
 κοσιοστός.
 septuagesīmus, a, um, ἐβδόμη-
 κοστός.
 sequor, secūtus sum, sequi, 3
 ἀκολουθῶ.
 sermo, ὄnis, ἀρ. λόγος.
 servio, īvi, ītum, īre, 4 εῖμαι ἡ
 ὑπηρετῶ ὡς δοῦλος.
 servītus, tūtis, θ. δουλεία.
 Servius, ii, ἀρσ. Σέρβιος.
 servo, āvi, ātum, āre, 1 σφέζω,
 διατηρῶ, διαφύλαττω.
 servus, i, ἀρ. δοῦλος.
 severītas, ātis, θ. αὐστηρότης.
 sevērus, a, um, αὐστηρός.
 sex, ἕξ.
 sexagesīmus, a, um, ἑξήκοστός.
 sextus, a, um, ἑκτος.
 sī, σύνδ. εἰ, ἔάν, ἀν.
 sic, ἐπίρρ. οὕτω, ὥδε (ὡς ἑξῆς).
 Sicilia, ae, θ. Σικελία.
 sileo, ūi, ēre, 2 σιωπῶ.
 silva, ae, θ. δάσος.
 simīlis, e, ὅμοιος.
 simulacrum, i, οὐδ. ὁμοίωμα, εἰ-
 κών, ἄγαλμα.
 sine, πρόθ. μετ' ἀφαιρτκ. = ἄνευ.
 singūli, ae, a, ἔκαστος, εἰς ἔκα-
 στος, ἀνὰ ἔνα.
 sinister, stra, strum, ἀριστερός.
 Sirēnes, um, θ. Σειρῆνες.
 situs, a, um, κείμενος· situs sum
 = κεῖμαι.
 socius, ii, ἀρ. κοινωνός, σύμμα-
 χος, ἑταῖρος, ὀπαδός.
 Socrātes, is, ἀρ. Σωκράτης.
 soleo, solītus sum, ēre, 2 συν-
 γθίζω.
 Solo, ὄnis, ἀρσ. Σόλων.
 solum, i, οὐδ. ἔδαφος· aequo solo
 = κατεδαφίζω.
 solus, a, um, μόνος· solum, ἐπίρρ.
 μόνον· non solum = οὐ μόνον.
 solvo, solvi, solūtum, ēre, 3 λύω,
 ἀπαλλάσσω.
 somnus, i, ἀρ. ὅπνος.
 sonītus, ūs, ἀρ. ἤχος.
 Sparta, ae, θ. Σπάρτη.
 spatium, ii, οὐδ. διάστημα.
 species, ēi, θ. ὄψις, μορφή· spe-
 cie = κατὰ τὸ φαινόμενον.
 specto, āvi, ātum, āre, 1 βλέπω,
 παρατηρῶ.
 spero, āvi, ātum, āre, 1 ἐλπίζω.
 spes, spei, θ. ἐλπίς.
 spiro, āvi, ātum, āre, 1 ἀνα-
 πνέω, ζῶ.

- statim, ἐπίρρ. εὐθύς.
 statua, ae, θ. ἄγαλμα.
 sto, steti, statum, āre, 1 ἵστα-
 μαι.
 strenuus, a, um, δραστήριος.
 strepītus, ūs, ἀρ. κρότος, θόρυ-
 βος.
 studeo, dūi, ēre, 2 προσπαθῶ.
 stultus, a, um, μωρός, ἀνόητος.
 suadeo, suāsi, suāsum, ēre, 2
 πείθω, συμβουλεύω.
 suāvis, e, ἡδύς, γλυκύς, ἐπαγω-
 γός, εὐχάριστος.
 sub, πρόθ. μετ' αἰτ. = περὶ μετ'
 αἰτιατκ.
 subīgo, bēgi, bactum, ēre, 3
 ὑποτάσσω.
 subīto, ἐπίρρ. αἴφνης.
 Suēbi, ɔrum, ἀρ. Σουηβοι (γερ-
 μανικὸν ἔθνος).
 sui, sibi, se, ἀντων. αὐτοπαθ. =
 ἔαυτοῦ — ἔαυτῶν.
 Sulla, ae, ἀρ. Σύλλας.
 sum, fui, esse, εἰμί, εἴμαι.
 summa, ae, θ. τὸ ὅλον· summa
 imperii = ἡγεμονία, ἀρχηγία.
 summus, a, um, μέγιστος, ὑπέρ-
 τατος, ἀνώτατος.
 superbia, ae, θ. ὑπερηφάνεια.
 superbus, a, um, ὑπερήφανος.
 Superbus, i, ἀρ. Σούπερβος (ὑ-
 περήφανος).
 supēro, āvi, ātum, āre, 1 νικῶ,
 καταβάλλω, ὑπερβάλλω, ὑπερ-
 βαίνω.
 supersum, fui, esse, ὑπολείπομαι.
- supplicium, ii, οὐδ. τιμωρία, μά-
 λιστα δὲ ἡ ἐσχάτη, ὁ θάνατος.
 supra, ἐπίρρ. ἀνωτέρω.
 supra, πρόθ. μετ' αἰτ. = ὑπέρ μετ'
 αἰτιατ.
 sustento, āvi, ātum, āre, 1 ὑπο-
 μένω.
 sustineo, tinūi, tentum, ēre, 2
 ὑπομένω.
 suus, a, um, ὁ, ἡ, τὸ ἔαυτοῦ, ἔαυ-
 τῆς.
- T
- taceo, ūi, ūtum, ēre, 2 σιωπῶ.
 talis, e, τοιοῦτος.
 tam, ἐπίρρ. τόσον (πολὺ).
 tamen, σύνδ. ὅμως.
 tandem, ἐπίρρ. ἐπὶ τέλους.
 tantus, a, um, τοσοῦτος.
 Tarquinius, ii, ἀρ. Ταρκύνιος.
 taurus, i, ἀρ. ταῦρος.
 Tellus, i, ἀρ. Τέλλος.
 telum, i, οὐδ. βέλος· πλ. tela,
 ɔrum = ὅπλα ἐπιθετικὰ (ἀντίο.
 arma, ɔrum).
 templum, i, οὐδ. ναός.
 tempto, āvi, ātum, āre, 1 ἀπο-
 πειρῶμαι.
 tempus, ɔris, οὐδ. χρόνος.
 Tenēdus, i, θ. Τένεδος.
 teneo, tenūi, tentum, ēre, 2 κρα-
 τῶ, ἔχω, διατηρῶ· memorī
 teneo = ἐν τῇ μνήμῃ κρατῶ,
 ἐνθυμοῦμαι.
 ter, ἐπίρρ. τρίς.

- Terentius, ii, ἀρ. Τερέντιος.
 tergum, i, οὐδ. νῶτον· terga verto
 = στρέφω τὰ νῶτα, τρέπομαι εἰς
 (ἀτακτον) φυγήν.
 termīno, ἄντι, ἄτομ, ἄρε, 1 πε-
 ρατῶ, τελειώνω.
 terra, ae, θ. γῆ, χώρα.
 terreo, rūi, rūtum, ἔρε 2 τρομά-
 ζω, φοβῶ, ταράσσω.
 terribilis, e, φοβερός.
 terror, ὄρις, ἀρ. τρόμος.
 tertius, a, um, τρίτος.
 testamentum, i, οὐδ. διαθήκη.
 Teutōni, ὄρυμ, ἀρ. Τεύτονες.
 Themistōcles, is, ἀρ. Θεμιστο-
 κλῆς.
 Thermopylae, ἄρυμ, θ. Θερμο-
 πύλαι.
 Ti = Tiberius, ii, ἀρ. Τιβέριος.
 Teberīnus, a, um, ὁ ἀνήκων εἰς
 τὸν Τίβεριν. Tiberīna insula
 = νῆσος τοῦ Τιβέρεως.
 Ticīnus, i, ἀρ. Τίκινος (παραπό-
 ταμος τοῦ Πάδου).
 timeo, ̄ι, ἔρε, 2 φοβοῦμαι.
 timor, ὄρις, ἀρ. φόβος.
 tolēro, ἄντι, ἄτομ, ἄρε, 1 ὑπο-
 μένω.
 tormentum, i, οὐδ. βασανιστή-
 ριον.
 totus, a, um, ὅλος, δλόκληρος.
 tranquillitas, ἄτις, θ. νηνεμία.
 tranquillus, a, um, ἡσυχος, ἀτά-
 ρακτος.
 transgredior, gressus sum, i,
 3 διαβαίνω, διαπλέω.
 transporto, ἄντι, ἄτομ, ἄρε, 1
 μετακομίζω.
 Trasimēnus, i, ἀρ. Τρασιμένη
 (λίμνη τῆς Ἐτρουρίας).
 tres, tria, τρεῖς, τρία.
 tribūnus milītum, χιλίαρχος.
 tribūnus plebis, καὶ ἀπλῶς tri-
 būnus, i, δήμαρχος.
 tricesimus, a, um, τριακοστός.
 tristis, e, θλιβερός.
 triumphātor, ὄρις, ἀρ. θριαμβευ-
 τής.
 triumpho, ἄντι, ἄτομ, ἄρε, 1
 θριαμβεύω, κατάγω θρίαμβον.
 Troja, ae, θ. Τροία.
 Trojānus, a, um, Τρωϊός· Tro-
 jāni, ὄρυμ = Τρῶες.
 tu, σύ.
 tueor, (tutātus sum), ἔρι, 2 προ-
 φυλάττω, διασφάζω.
 Tullius, ii, ἀρ. Τύλλιος.
 Tullus, i, ἀρ. Τύλλος.
 tum, ἐπίρρο. τότε, ἔπειτα.
 turpis, e, αἰσχρός, ἐπονείδιστος.
 tutor, tātus sum, tāri, 1 προ-
 στατεύω.
 tutus, a, um, ἀσφαλής.
 tuus, a, um, σός.
 Tyrii, ὄρυμ, ἀρ. Τύριοι (κάτοι-
 κοι τῆς Τύρου, πόλεως τῆς Συ-
 ρίας).
 Tyrrhēnus, a, um, Τυρρην-
 κός.
 transgredior, gressus sum, i, Tyrtaeus, i, ἀρ. Τυρταῖος.

U

ubi ? ἐπίρρ. ποῦ ;
 ubi, ἐπίρρ. ἔνθα, ὅπου.
 Ulixes, is, ἀρ. Ὁδυσσεύς.
 ultimus, a, um, ἔσχατος.
 umbra, ae, θ. σκιά.
 umerus, i, ἀρ. ὅμος.
 unda, ae, θ. κῦμα.
 unde, ἐπίρρ. ὅπόθεν.
 undesexagesimus, a, um, πεντηκοστὸς ἔνατος.
 universus, a, um, σύμπαξ.
 unquam (προηγουμένης ἀρνήσεως) ποτέ.
 unus, a, um, εἷς, μόνος· unā cum = δυοῦ μέ.
 urbs, bis, θ. πόλις, ἄστυ.
 ursus, i, ἀρ. ἄρκτος.
 usque ad μέχρι.
 ut, ὡς, καθώς, ἵνα, ὥστε.
 uter, utra, utrum, πότερος· utrum — an πότερον — ἢ.
 uterque, utrāque, utrumque, ἐκάτερος, ἀμφότεροι.
 utilis, e, ὁφέλιμος.
 utinam, εἴθε.
 utor, usus sum, uti, 3 μεταχειρίζομαι.
 uva, ae, θ. σταφύλη.
 uxor, ōris, θ. σύζυγος.

V

valde, ἐπίρρ. σφόδρα, πολὺ.
 valeo, lūi, ēre, 2 ὑγιαίνω.

valetūdo, ūnis, θ. κατάστασις ὑγείας· bona valetūdo ὑγεία.
 valīdus, a, um, εὔρωστος, ρωμαλέος.
 vallum, i, οὐδ. γαράκωμα, πρόχωμα.
 varius, a, um, ποικίλος, διάφορος.
 vas, vasis, οὐδ. ἀγγεῖον· ὁ πληθυμόνον κατὰ τὴν β' κλίσιν vasa ὄρυμ.
 vasto, āvi, ātum, āre, 1 λεηλατῶ, ἐρημῶ.
 vates, is, ἀρ. μάντις.
 Vedia Pollio, ἀρ. Βήδιος Πολίων, πλούσιος Ρωμαῖος ἴππεύς.
 vehēmens, ntis, σφοδρός, ὁρμητικός.
 velut, ἐπίρρ. ὁς, ὕσπερ.
 venēnum, i, οὐδ. δηλητήριον.
 venio, vēni, ventum, īre, 4 ἔρχομαι.
 venor, ātus sum, āri, 1 κυνηγῶ.
 ventus, i, ἀρ. ἄνεμος.
 Venus, ēris, θ. Ἀφροδίτη.
 verbum, i, οὐδ. λόγος, λέξις.
 vereor, rītus sum, rēri, 2 φοβούμαι.
 Vergilius, ii, ἀρ. Βεργίλιος.
 verītas, ātis, θ. ἀλήθεια.
 vero, σύνδ. δέ, ἀλλά.
 Verōna, ae, θ. Βερόνη.
 verto, rti, rsum, ēre, 3 στρέψω·
 verto terga στρέψω τὰ νῶτα : τρέπομαι εἰς (ἄτακτον) φυγήν.
 verum, i, οὐδ. τὸ ἀληθές.

- vesper, ēri, ἀρ. ἐσπέρα.
 Vesta, ae, θ. Ἐστία.
 vester, stra, strum, ὑμέτερος (ἴδιος σας).
 vestimentum, i, οὐδ. ἱμάτιον, ἐσθῆται.
 vestio, īvi, ītum, īre, 4 ἐνδύω, καλύπτω.
 Vettōnes, um, ἀρ. Βέττωνες, ἔθνος τῆς Ἰσπανίας.
 vetus, tēris, παλαιός, ἀρχαῖος.
 vexo, āvi, ātum, āre, 1 βλάπτω, κακῶ, διαφθείρω, βασανίζω.
 via, ae, θ. δόδος.
 vicīnus, a, um, γειτονικός.
 victor, ὅris, ἀρ. νικητής.
 victoria, ae, θ. νίκη.
 victus, ūs, ἀρ. τὰ πρὸς τὸν βίον, τὰ ἐπιτήδεια.
 vietus, i, ἀρ. κώμη.
 video, vidi, visum, ēre, 2 βλέπω.
 παθ. videor, visus sum, ēri δοκῶ, φαίνομαι.
 viginti, εἴκοσι.
 villa, ae, θ. ἔπαυλις.
 vincio, nxi, nctum, īre, 4 δένω, δεσμεύω.
 vinco, vīci, victum, ēre, 3 νικῶ.
 vincūlum, i, οὐδ. δεσμός.
 vinum, i, οὐδ. οἶνος.
 viōlo, āvi, ātum, āre, 1 βιάζομαι τινα, κακοποιῶ, βλάπτω.
 vir, viri, ἀρ. ἀνήρ.
 virgo, gīnis, θ. παρθένος.
 vis, alτ. vim, ἀρ. πληθ. vires, virium κτλ. θ. δύναμις.
 visiōto, āvi, ātum, āre, 1 ἐπισκέπτομαι.
 vita, ae, θ. ζωή, βίος.
 vito, āvi, ātum, āre, 1 ἀποφεύγω.
 vitupero, āvi, ātum, āre, 1 ψέγω, κατηγορῶ.
 voco, āvi, ātum, āre, 1 καλῶ, προσκαλῶ.
 voluntas, ātis, θ. θέλησις.
 vox, vocis, θ. φωνή.
 vulnēro, āvi, ātum, āre, 1 πληγώνω.
 vulnus, nēris, οὐδ. τραῦμα, πληγή, κτύπημα.
 vultus, ūs, ἀρ. ὄψις, πρόσωπον.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ
ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΑ ΔΙΑ ΤΩΝ ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΗΝ ΠΕΡΙΚΟΠΩΝ

Α'. Ἀφαίρετική.

1. Ἀφαίρετική τοῦ ὄργάνου. Περικοπαί : 1. 3 - 11. 13. 17. 18. 20. 21. 23- 25.
27. 28. 31 - 37.
2. Ἀφαίρετική τῆς ίδιότητος. Περικοπαί : 15. 17. 18. 20. 23. 26. 28. 29. 38.
41. 44.
3. Ἀφαίρετική τοῦ τρόπου. Περικοπαί : 14. 25. 28. 39. 46. 48.
4. Ἀφαίρετική τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. Περικοπαί : 16. 17. 18. 20. 22. 23. 27.
38. 40. 42. 44. 45.
5. Ἀφαίρετική τοῦ ἀναγκαστικοῦ αἰτίου. Περικοπαί : 12. 13. 15. 23. 33.
6. Ἀφαίρετική τοῦ κατά τι ἡ τῆς ἀναφορᾶς. Περικοπαί : 11. 13. 26. 28. 33. 47.
7. Ἀφαίρετική τοῦ χρόνου. Περικοπαί : 28. 29. 32. 33. 37 - 41. 43. 46. 47. 52. 54.

Β'. Προθέσεις.

1. a ἢ ab. Περικοπαί : 16. 18. 20. 23 - 25. 28. 31.
2. ad. Περικοπαί : 8. 11. 12. 16. 17. 20. 21. 30.
3. ante. Περικοπαί : 3. 9. 19. 25. 32.
4. apud. Περικοπαί : 10. 14. 21. 26. 38. 46.
5. cum. Περικοπαί : 11 - 13. 15 - 18. 22 - 25. 28.
6. de. Περικοπαί : 32. 39.
7. ex. Περικοπαί : 2. 9. 11 - 13. 17. 18. 20. 22 - 24. 48.
8. in. Περικοπαί : 1. 3 - 5. 9 - 18.
9. inter. Περικοπαί : 8. 10. 13. 30. 43.
10. post. Περικοπαί : 9. 16. 18. 25. 32.
11. pro. Περικοπαί : 9. 14. 19. 33. 37. 38. 39.

Γ'. Σύνδεσμοι.

1. cum. α) χρονικός. Περικοπαί : 11. 12. 16. 17. 23. 24. 28. 36. 39. 40 - 52. 54.
β) αἰτιολογικός. Περικοπαί : 11. 12. 14. 18. 21. 49. 50.
2. postquam. Περικοπαί : 18. 27 - 29. 37. 43.
3. quod (αἰτιολογικός). Περικοπαί : 8. 11. 15. 23. 27. 31. 39.
4. ut. α) τελικός. Περικοπαί : 11. 12. 15. 21-23. 26. 28. 35. 37. 38. 40. 41.
β) ἀποτελεσματικός. Περικοπαί : 37. 38. 41. 46. 49. 50.
5. ne. (τελικός). Περικοπαί : 11. 19. 22. 48. 52. 53.
6. si. Περικοπαί : 9. 11. 13. 14. 16. 20. 22. 24.
7. nisi. Περικοπαί : 9. 12. 16. 42. 49. 50.
8. quamquam. Περικοπαί : 7. 8. 27. 33. 37. 39.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1 — 2. Πρώτη κλίσις. 'Ενεστώς τῆς ὁριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
3. Πρώτη κλίσις. Παρατατικὸς τῆς ὁριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
4. Πρὸς ἐπανάληψιν.
5 — 7. Οὐσιαστικὰ δευτέρας κλίσεως εἰς - us καὶ um. 'Ἐπίθετα δευτέρας κλίσεως εἰς - us, a, um.
8. Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντέλικος τῆς ὁριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
9. 'Ενεστώς τῆς προστατικῆς καὶ οἱ μέλλοντες τῆς ὁριστικῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
10. Οὐσιαστικὰ δευτέρας κλίσεως εἰς - er καὶ - ir. 'Ἐπίθετα δευτέρας κλίσεως εἰς - er, (ᚢ) ra, (ᚢ) rum.
11 — 12. 'Ενεστώς καὶ παρακείμενος ἀπορεμφάτου τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας. Οἱ χρόνοι τῆς ὑποτακτικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
13 — 14. Τὸ βοηθητικὸν esse.
15. Σύνθετα τοῦ esse.
16. Τετάρτη κλίσις. Οἱ ἀπὸ τοῦ θέματος τοῦ ὑπτίου σχηματιζόμενοι τύποι τῆς παθητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
17. Ηὔμπτη κλίσις.
18. Πρὸς ἐπανάληψιν.
19 — 20. Οἱ ἀπὸ τοῦ θέματος τοῦ ἐνεστῶτος σχηματιζόμενοι τύποι τῆς παθητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
21 — 22. Δευτέρα συζυγία. 'Ἐνεργητικὴ φωνή.
23. Δευτέρα συζυγία. Παθητικὴ φωνή.
24 — 25. Οὐσιαστικὰ τρίτης κλίσεως ἀρσενικά.
26 — 27. Οὐσιαστικὰ τρίτης κλίσεως θηλυκά.
28. Οὐσιαστικὰ τρίτης κλίσεως οὐδέτερα.
29. 'Ἐπίθετα τρίτης κλίσεως εἰς - is, e.
30. 'Ἐπίθετα τρίτης κλίσεως εἰς - er, (ᚢ) ris, (ᚢ) re.
31. 'Ἐπίθετα τρίτης κλίσεως μονοκατάληκτα.
32. Πρὸς ἐπανάληψιν.
33. 'Ομαλὴ σύγκρισις ἐπιθέτων.
34. 'Ανώμαλος σύγκρισις ἐπιθέτων.
35. Προσωπικαὶ καὶ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι.
36 — 37. Δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι.
38. 'Αναφορικαὶ καὶ ἐρωτηματικαὶ ἀντωνυμίαι.
39. Πρὸς ἐπανάληψιν.
40 — 42. Τετάρτη συζυγία.
43. 'Αριθμητικά.
44 — 46. Τρίτη συζυγία.
47 — 49. Ρήματα τρίτης συζυγίας εἰς - io λήγοντα.
50 — 52. Ρήματα ἀποθετικαὶ καὶ ἡμιαποθετικαὶ.
53 — 54. Πρὸς ἐπανάληψιν.

L H O M O N D

ΤΗΛΕΒΙΟΝ ΠΕΡΙΕΡΧΟΜΕΝΩΝ

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

LHOMOND
DE VIRIS ILLUSTRIBUS
URBIS ROMAE

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1957

αιμόνη

de Viris Illustribus
Orbis Romanorum

Επίτευξη της Επιχείρησης
της Δημόσιας Καταπλοκής

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ἡ ἐκλογὴ τῶν διηγημάτων ἔγινεν ἀπὸ τοῦ βιβλίου τοῦ Γάλλου κληρικοῦ καὶ παιδαγωγοῦ Καρόλου - Φραγκίσκου Lhomond. Συμμορφούμενοι πρὸς τὴν προκήρυξιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας οὐ μόνον περιεκόψαμεν, ἀλλὰ καὶ ἐτροποποιήσαμεν, ὡς καὶ ἄλλοι ἐκδόται μέχρι σήμερον ἔχουσι πράξει, τὸ ἀρχικὸν κείμενον τοῦ συγγραφέως ἐκεῖ, ἔνθα ἐκρίναμεν τοῦτο σκόπιμον χάριν τῶν ἀρχαρίων μαθητῶν πρὸς ἀπλουστέραν διατύπωσιν τῶν νοημάτων ἢ πρὸς ἐπίτευξιν δοκιμωτέρας συντάξεως.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω μεταβολῶν ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν ἐπὶ τῶν ἔξῆς :

α) Ἐσημειώθησαν διὰ κυρῶν τυπογραφικῶν στοιχείων λέξεις λίαν στενῶς πρὸς ἀλλήλας συσχετιζόμεναι.

β) Λέξεις ἢ φράσεις παρεμπίπτουσαι ἢ ἐπεξηγητικαί, αἱ ὅποιαι διακόπτουσι τὴν πρότασιν ἢ γίνονται ἐμπόδιον εἰς τὴν στενὴν σχέσιν δύο προτάσεων, ἐτέθησαν μεταξὺ δύο γραμμῶν.

“Οσον δ’ ἀφορᾷ εἰς τὰς ἑρμηνευτικὰς σημειώσεις, ἀκολουθήσαντες τὸ παράδειγμα ἄλλων, παρεθέσαμεν εἰς τὸ τέλος τῶν πλείστων τεμαχίων φράσεις τινάς, εἰλημμένας ἐκ τοῦ κειμένου, ἐν μεταφράσει ἐλευθέρᾳ πως, ἀφ’ ἐνδεικόντων πρὸς συμπλήρωσιν τῶν σημειώσεων, ἀφ’ ἐπέρου δὲ πρὸς πλουτισμὸν τοῦ λεξιογρικοῦ θησαυροῦ τῶν μαθητῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς περαιτέρω μίμησιν δι’ ἀποδόσεως ὁμοίως καὶ ἄλλων χωρίων.

E.A.S.

ΖΩΤΟΛΟΓΟΣ

από την επίδειξη που έγινε τοπική κατάσταση στην Ελλάς. Η απομνημόνευση της πρώτης στην πόλη της Αθήνας στην περιοχή της Καλλυντούσσης διατηρείται στην αρχαία αρχιτεκτονική της πόλης με την παραπομπή της στην πρώτη πόλη της Αθηναϊκής περιοχής. Η πρώτη πόλη της Αθηναϊκής περιοχής ήταν η πόλη της Λαγκαδέμης οπότε την πρώτη πόλη της Αθηναϊκής περιοχής θα μπορούσε να γίνεται την πόλη της Αθηναϊκής περιοχής. Η πρώτη πόλη της Αθηναϊκής περιοχής ήταν η πόλη της Λαγκαδέμης οπότε την πρώτη πόλη της Αθηναϊκής περιοχής θα μπορούσε να γίνεται την πόλη της Αθηναϊκής περιοχής. Η πρώτη πόλη της Αθηναϊκής περιοχής ήταν η πόλη της Λαγκαδέμης οπότε την πρώτη πόλη της Αθηναϊκής περιοχής θα μπορούσε να γίνεται την πόλη της Αθηναϊκής περιοχής. Η πρώτη πόλη της Αθηναϊκής περιοχής ήταν η πόλη της Λαγκαδέμης οπότε την πρώτη πόλη της Αθηναϊκής περιοχής θα μπορούσε να γίνεται την πόλη της Αθηναϊκής περιοχής. Η πρώτη πόλη της Αθηναϊκής περιοχής ήταν η πόλη της Λαγκαδέμης οπότε την πρώτη πόλη της Αθηναϊκής περιοχής θα μπορούσε να γίνεται την πόλη της Αθηναϊκής περιοχής.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ LHOMOND

abbé Charles-François

Ο Lhomond ἐγεννήθη ἐν Chaulnes (Somme) τῷ 1727. Φοιτήσας εἰς τὸ Κολλέγιον Inville ἐν Παρισίοις ἡκολούθησεν ἐκκλησιαστικὸν στάδιον καὶ διωρίσθη διδάσκαλος ἐν τῷ αὐτῷ σχολείῳ. Μετὰ τὴν κατάργησιν τούτου ὁ Lhomond ἐδίδαξεν ἐπὶ εἰκοσαετίᾳν καὶ πλέον εἰς τὸ περίλαμπρον Κολλέγιον τὸ ἰδρυθὲν τὸν ΙΔ' αἰῶνα ὑπὸ τοῦ Καρδιναλίου Lemoine, περιορισθεὶς εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν μαθημάτων τῆς μικροτέρας τάξεως, ἐξ ἀγάπης πρὸς τοὺς μικροὺς μαθητάς, χάριν τῶν ὅποιων ἀφιέρωσε τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεώς του, συγγράψας διάφορα βιβλία.

Ἐκτὸς ἀλλων βιβλίων θρησκευτικοῦ περιεχομένου συνέταξε δι' ἀρχαρίους ἀναγνωστικὸν de viris illustribus urbis Romae τῷ 1778 καὶ Λατινικὴν γραμματικὴν τῷ 1779. Ἐν τῷ ἀναγνωστικῷ βιβλίῳ παρουσιάζει, ὡς λέγει, ὁ Lhomond τοὺς βίους ἐπιφανῶν ἀνδρῶν τῆς 'Ρώμης ἀπὸ τοῦ 'Ρωμύλου μέχρι τοῦ Αὔγουστου (753 π.Χ. — 14 μ.Χ.) μεταχειρισθεὶς ὡς πηγὰς τοὺς Λατίνους ἱστορικούς (Κορνήλιον Νέπωτα, Τίτον Λίβιον, Βαλέριον Μάξιμον, Φλᾶρον, Σουητώνιον, Ιουστῖνον) ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ νὰ κινήσῃ τὴν περιεργίαν τῶν νεαρῶν μαθητῶν καὶ νὰ μορφώσῃ τὰ ἥθη αὐτῶν διὰ παραδειγμάτων ἀρετῆς, ἐπιεικείας, ἀφιλοκερδείας, μεγαλοψύχιας, εὐεργεσίας καὶ φιλοπατρίας.

Ἄρνηθεὶς νὰ δώσῃ ὄρκον εἰς τὰς ἐπὶ τῆς θρησκείας πολιτικὰς ἀξιώσεις τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως ἐφυλακίσθη τὸν Αὔγουστον τοῦ 1792 μετ' ὄλλων αληρικῶν ἐν τῇ εἰς φυλακὴν μετατραπείσῃ ἐκκλησίᾳ τοῦ Saint - Firmin, ἀλλ' ἡλευθερώθη μετ' ὀλίγας ἡμέρας τῇ ἐπεμβάσει τοῦ Tallien, παλαιοῦ μαθητοῦ του. Απέθανεν δὲ τοῖν τοῦ 1794 εἰς ἡλικίαν 67 ἔτῶν.

Οἱ Γάλλοι ἐτίμησαν τὸν Lhomond στήσαντες (τῷ 1860) ἀνδριάντας αὐτοῦ ἐν ταῖς πόλεσιν Amiens καὶ Chaulnes. Καὶ σήμερον ὁδὸς τις τῶν Παρισίων φέρει τὸ ὄνομα τοῦ σεμνοῦ ἴερέως καὶ διδασκάλου.

ΔΙΟΜΗΝΙΟΥ ΛΙΦΑΡΤΟΙ

της ΑΕΤ) ήταν (επιπλέον) πρώτοι να γίνουν μέμβραν της Ε' Κυπριανής αντιθεστούντων και αλλοι να σχηματίσουν τη διάσπορη σχάρα της αρχαίας φυλής. Μάλιστα το δικαστήριο έστησε πάρα πολλά λόγια στην αποδοχή της αρχαίας φυλής όπως η παραπομπή πετρών στην αρχαία θέση της αρχαίας Αίγας όπως οι αρχαίες κοινωνίες άφησαν πίστα στην αρχαία φυλή για την επιλεγμένη γεωπονία. Ταξίδια και αποτρέψεις για την επιλεγμένη γεωπονία ήταν απόλυτα απόδειξη της αρχαίας φυλής μεταξύ της οποίας κατόπιν οι λόγια της αρχαίας φυλής γίνονται σημαντικά.

Το σημείο απαρκείται προσεκτικούτερη έκθεση προς τις πάροις μεταπλάσιες που προκάλεσαν την απότομη απόσταση που έδωσε στην αρχαία φυλή την τακτική πολεμούσα την Αιγαία από την Κύπρο στην αρχαία φυλή της Αιγαίας. Η αρχαία φυλή της Αιγαίας παρατίθεται στην αρχαία απόσταση που προκάλεσε την απόσταση της αρχαίας φυλής της Αιγαίας από την αρχαία φυλή της Αιγαίας. Η αρχαία φυλή της Αιγαίας παρατίθεται στην αρχαία απόσταση που προκάλεσε την αρχαία φυλή της Αιγαίας από την αρχαία φυλή της Αιγαίας. Η αρχαία φυλή της Αιγαίας παρατίθεται στην αρχαία απόσταση που προκάλεσε την αρχαία φυλή της Αιγαίας από την αρχαία φυλή της Αιγαίας.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ

I. ROMANI IMPERII EXORDIUM

1

Proca, rex Albanorum, duos filios, Numitōrem et Amulium habuit. Numitōri — qui natu maior erat — regnum relīquit ; sed Amulius — pulso fratre — regnavit et — ut eum subōle privaret — Rheam Silviam, eius filiam, Vestae sacerdotem fecit. Haec tamen, quam deus Mars amavit, geminos pueros, Romulum et Remum, edidit. Amulius vero ipsam in vincula coniecit, parvulos — alveo impositos — abiecit in Tiberim, qui tunc forte super ripas erat effusus ; sed — relabente flumine — liberos aqua in sicco reliquit. Vastae tum in iis locis solitudines erant. Lupa — ut fama est — ad vagitum puerorum accurrit, infantes linguā lambit, ubera eorum ori admovit matremque se gessit.

2

Gum lupa saepius ad parvulos — veluti ad catulos — reverteretur, Faustulus — pastor regius — rem animadvertisit, pueros sustulit et Accae Laurentiae coniugi dedit educandos. Sic Romulus et Remus inter pastores primo ludicris certaminibus vires auxerunt, deinde venantes saltus peragrare latronesque a rapīna pecorum arcēre coepērunt. Quare iis insidiati sunt latrones, a quibus Remus captus est ; Romulus autem vi se defendit. Tum Faustulus — necessitate compulsus — indicavit Romulo, quis avus eorum, quae mater esset. Romulus statim — armatis pastoriibus — Albam properavit.

3

Interea Remum latrones ad Amulium regem perduxerunt, dicentes eum Numitoris agros infestare. Itaque Remus Numi-

tori a rege ad supplicium traditus est ; at Numitor — considerato adulescentis vultu — nepotem agnovit. Nam Remus oris linearimentis erat matri simillimus aetasque eius temporis expositionis congruebat. Dum ea res animum Numitoris anxium tenet, reperente Romulus — genere cognito — supervenit, fratrem liberavit, et — Amulio interfecto — avum Numitorem in regnum restituit.

4

Deinde Romulus et Remus urbem in iisdem locis — ubi expositi educative erant — condiderunt; sed orta est de imperio inter eos contentio, uter nomen novae urbi daret eamque regereret : adhibuerunt auspicia. Remus sex vultures, Romulus duodecim vidiit. Sic Romulus, augurio victor, urbem e suo nomine Romam vocavit, et — ut eam *prius* legibus *quam* moenibus muniret — edixit, ne quis vallum transiliret. Quod Remus — invidia adductus — transiluit irridens. Eum iratus Romulus interfecit, his increpans verbis : « Sic deinceps pereat quicumque transiliet moenia mea ». Ita solus potitus est imperio Romulus.

5

Romulus imaginem urbis *magis quam* urbem fecerat ; deerant incolae. Erat in proximo lucus ; hunc asylum fecit. Eo statim multitudo latronum pastorumque confugit. Cum vero uxores ipse populusque non haberent, legatos circa vicinas gentes misit, qui societatem conubiumque novo populo peterent. Sed nusquam benigne audita est legatio ; ludibriū etiam additum : « Cur non feminis quoque asylum aperiūstis ; Id enim compar foret conubium ». Romulus — aegritudinem animi dissimulans — ludos parat : indici deinde finitimus spectaculum iubet. Multi convenerunt maximeque Sabini cum liberis et coniugibus. *Ubi* spectaculi tempus venit eoque conversi omnium oculi mentesque erant, *tum* — signo dato — iuvenes Romani discurrunt, et filias Sabinorum rapiunt.

6

Haec fuit statim causa belli. Sabini enim ob virgines raptas bellum adversus Romanos moverunt et — cum Romae appropin-

quarent — Tarpeiam virginem nacti sunt, quae — aquam sacrorum extra moenia petitum — descenderat. Huius pater Romanae praeerat Iarci. Titus Tatius, Sabinorum dux, Tarpeiae dixit : « Optionem muneris tibi dabo, si exercitum meum in Capitolium perduxeris ». Illa petiit, quod Sabini in sinistris manibus gerebant, videlicet anulos et armillas. Tatius dolose promisit ; sed postquam virgo Sabinos in arcem perduxit, eam scutis obrui iussit ; nam et scuta in laevis habuerant. Sic impia proditio celeri poena vindicata est.

7

Romulus adversus Tatium ad certamen processit, et in eo loco — ubi nunc Romanum forum est — pugnam conseruit. Primo impetu vir inter Romanos insignis — nomine Hostilius — fortissime dimicans cecidit ; cuius interitu consternati Romani fugere coeperunt. Iam Sabini clamitabant : « Vicimus perfidos hospites, imbellies hostes. Nunc sciunt longe *aliud* esse virgines rapere, *aliud* pugnare cum viris ».

Tunc Romulus — arma ad caelum tollens — Iovi aedem vovit et exercitus — *seu* forte *seu* divinitus — restitit. Itaque proelium redintegratur; sed raptae mulieres — crinibus passis — ausae sunt se inter tela volantia inferre et *hinc* patres hinc viros orantes pacem conciliaverunt.

8

II. TULLUS HOSTILIUS ROMANORUM REX TERTIUS

Mortuo Numa, Tullus Hostilius rex creatus est. Hic non solum proximo regi dissimilis, sed etiam Romulo ferocior fuit. Eo regnante, bellum inter Albanos et Romanos exortum est. Ducibus Hostilio et Fufetio placuit paucorum manibus fata utriusque populi committi. Erant apud Romanos trigemini Horatii, trigemini quoque apud Albanos Curiatii. Cum iis agunt reges, ut pro sua quisque patria dimicent ferro. Foedus ictum est *ea lego, ut unde* victoria *ibi* quoque imperium esset. Itaque trigemini arma capiunt, et in medium inter duas acies procedunt. Consederant utrimque duo exercitus. Datur signum infestisque armis terni juvenes — magnorum exercituum animos gerentes — concurrunt.

Ut primo concursu increpuerunt arma micantesque fulserunt gladii, horror ingens spectantes perstrinxit. Consertis deinde manibus, statim duo Romani, *alter* super *alterum* exspirantes, ceciderunt; tres Albani vulnerati sunt. Ad casum Romanorum conclamavit gaudio exercitus Albanus. Romanos iam spes tota deserebat. Unum Horatium tres Curiatii circumsteterant. Tum unus, qui forte integer fuit, Romanus — quia tribus impar erat — fugam simulavit; singulos, per intervalla insequentes, separatim aggressus necavit. Sic unius viri manu parta victoria Romanis est. Deinde Fufetius exercitum Albanum domum abduxit.

9

Romani ovantes ac gratulantes Horatium accipiunt, et domum deducunt. Princeps ibat Horatius trium fratum spolia prae se gerens. Cui obvia fuit soror virgo, quae uni ex Curiatis despensa fuerat. Haec — viso super humeros fratris paludamento sponsi, quod ipsa confecerat — flere et crines solvere coepit. Movit ferocis iuvenis animum comploratio sororis in tanto gaudio publico; itaque — stricto gladio — transfigit puellam, simul eam verbis increpans: « Abi hinc cum immaturo amore ad sponsum, oblita fratum, oblita patriae. Sic pereat quaecumque Romana lugebit hostem ».

10

III. IUNIUS BRUTUS ROMANORUM CONSUL PRIMUS

Expulsis regibus duo consules creati sunt, L. Iunius Brutus et L. Tarquinius Collatinus, Lucretiae maritus. Annuum iis imperium tributum est, ne per diuturnitatem potestatis insolentiores fierent. Sed Collatino paulo post dignitas sublata est, quod invisum erat populo Tarquiniorum nomen. In eius locum P. Valerius Publicola consul creatus est. Sed erant in iuventute Romana adulescentes aliquot, sodales Tarquiniorum, qui novum imperium aegre ferebant. Hi cum legatis — quos rex ad bona sua repetenda Romam miserat — de restituendis regibus colloquuntur, ipsos Bruti consulis filios in societatem consilii adsumunt. Sermonem eorum ex servis unus exceptit, et rem ad consules detulit. Coniurati omnes, in

quibus erant liberi Bruti consulis, in vincula coniecti sunt, deinde damnati. Missi lictores eos nudatos virgis caedunt securique feriunt. Supplicii *non* spectator *modo*, *sed et* exactor erat Brutus, qui tunc patrem exuit, ut consulem ageret.

11

IV. HORATIUS COCLES

Porsenna, rex Etruscorum, ad restituendos in regnum Tarquinios cum infesto exercitu Romam venit. Primo impetu Ianiculum cepit. Non unquam alias ante tantus terror Romanos invasit : adeo valida res tum Clusina erat magnumque Porsennae nomen. Ex agris in urbem demigrant ; urbem ipsam saepiunt praesidiis. Alia urbis pars muris, alia Tiberi obiecto tuta videbatur. Pons Sublicius iter paene hostibus dedit, nisi unus vir fuisse Horatius Coles, illo cognomine appellatus, quod in alio proelio alterum oculum amiserat. Is — extrema pontis parte occupata — aciem hostium solus sustinuit, donec pons a tergo interrumpetur. Audacia sua obstupefecit hostes ; ponte rescisso, armatus in Tiberim desiluit, et incolumis ad suos tranavit. Grata erga tantam virtutem civitas fuit. Statua Horatii in comitio posita est ; agri *tantum* ei publice datum est *quantum* uno die circumaravit.

12

V. MUCIUS SCAEVOLA

Cum Porsenna Romam obsideret, C. Mucius, vir Romanae constantiae, senatum adiit, et veniam transfugiendi ad hostes petit necem regis reprobmittens. Accepta potestate in castra hostium venit. Ibi in confertissima turba proprie regium tribunal constitit. Stipendum tunc forte militibus dabatur, et scriba ad latus regis pari fere ornatu sedebat. Mucius, similitudine deceptus scribam pro rege sicā necavit. Quo facto comprehensus dextram in conspectu regis imposuit in foculum ad sacrificium accensum, velut manum puniens, quod in caede peccasset. Attonitus miraculo rex iuvenem amoveri ab altaribus iussit. Tum Mucius, quasi benefi-

cium remunerans, aperte dixit trecentos, sui similes, adversus eum coniurasse. Qua re Porsenna exterritus pacem cum Romanis fecit. Mucio prata trans Tiberim dono cives dederunt, quae M u c i a p r a t a appellata sunt, et Scaevela dictus est, quod sinistra tantum manu utebatur eique statua honoris gratia constituta est.

13

VI. MENENIUS AGRIPPA

Menenius Agrippa concordiam inter patres plebemque restituit. Nam plebs cum contra patricios infensa ad montem sacrum secessisset, quod a senatu atque consulibus tributo ac militia premeretur, patres Agrippam, virum facundum et popularem, ad plebem miserunt, qui eam senatui reconciliaret. Is, ubi in conspectum plebis venit, nihil aliud quam hoc narrasse fertur ; « Olim — inquit — humani artus, cum ventrem otiosum cernerent, ab eo discordarunt conspiraruntque, ne manus ad os cibum ferrent, neve os acciperet datum aut dentes conficerent. At, dum ventrem domare volunt, ipsi quoque defecerunt totumque corpus ad extremam tabem venit. Tum demum intellexerunt ventris haud segne ministerium esse eumque acceptos cibos concoquere et per omnia membra distribuere ; itaque cum eo in gratiam redierunt. Sic — inquit — senatus et populus, quasi unum corpus, discordiā pereunt, valent concordiā ».

Hac fabulā Menenius hominum mentes flexit ; plebs in urbem regressa est. Creavit tamen tribunos, qui libertatem suam adversus nobilitatis superbiam defenderent. Paulo post mortuus est Menenius, vir omni vita *pariter* patribus *ac* plebi carus. Is tamen in *tanta* paupertate decessit, *ut* eum populus — collatis quadrantibus — sepeliverit, et locum sepulcro senatus publice dederit. Potest consolari pauperes Menenius, sed multo magis docere locupletes, quam non sit necessaria solidam laudem cupienti nimis anxia divitiarum comparatio.

14

VII. LUCIUS QUINCTIUS CINCINNATUS

Aequi Minucium consulem atque exercitum eius circumcessos tenebant. Id ubi Romam nuntiatum est, *tantus* pavor, *tanta* trepidatio fuit, *quanta* si urbem ipsam non castra hostes obsiderent. Cum autem in altero consule parum esse praesidii videretur, dictatorem dici placuit, ut is rem afflictam restitueret. L. Quinctius Cincinnatus omnium consensu dictator dictus est.

Ille, spes unica imperii Romani, trans Tiberim tunc quattuor iugerum agrum manibus suis colebat. Ad quem missi legati nudum eum arantem offenderunt. Salute data redditaque Quinctius togam propere e tugurio proferre uxorem iussit, ut senatus mandata togatus audiret.

15

Postquam — abstero pulvere ac sudore — togā indutus processit Quinctius, dictatorem eum legati gratulantes consalutant; quantus terror in exercitu sit, exponunt. Quinctius igitur Cincinnatus Romam venit, et — antecedentibus lictoribus — domum deductus est. Paulo post — caesis hostibus — exercitum Romanum liberavit urbemque triumphans ingresssus est. Quinctius sexto decimo die dictaturā — quam in sex menses acceperat — se abdicavit, et ad aratum rediit.

16

VIII. MARCUS FURIUS CAMILLUS

Cum Marcus Furius Camillus urbem Falerios obsideret, ludi magister plurimos et nobilissimos inde pueros velut ambulandi gratiā eductos in castra Romanorum perduxit. Quibus Camillo traditis, non erat dubium quin Falisci — deposito bello — sese Romanis dedituri essent. Sed Camillus perfidiam proditoris detestatus : « Non ad similem tui — inquit — venisti : sunt belli sicut et pacis iura : arma habemus non adversus eam aetatem — cui etiam in captis urbibus parcimus — sed adversus armatos, qui castra Romana apud Veios oppugnaverunt ». Denudari deinde ludi ma-

gistrum iussit, eum — manibus post tergum alligatis — in urbem reducendum pueris tradidit. Statim Falisci, beneficio magis quam armis victi, portas Romanis aperuerunt.

17

Sed Camillus post multa in patriam merita exsilio mulctatus, quod praedam inique divisisset, Ardeam concessit. Urbe egrediens, a diis precatus est, ut, si innoxio sibi ea iniuria fieret, desiderium sui facerent ingratae civitati quamprimum. Neque multo postea res evenit. Galli, post pugnam Alliensem, victores ante solis occasum ad urbem Romam perveniunt. Postquam hostes adesse nuntiatum est, Manlius, cum urbem omnem defendere non posset, cum iuventute Romana in arcem Capitolium fugit ; seniores vero domos regressi sunt, sed senatores quidam ornati honorum insignibus, aetate confecti in foro manserunt. Galli senatorum gravitatem admirati sunt, donec Gallus quidam barbam longam. M. Papirii tangere ausus est. Statim Papirius scipione eburneo caput Galli percussit. Ab ea re initium caedis ortum est : ceteri senes sedibus eburneis insidentes trucidati sunt. Galli deinde impetum facere in arcem statuunt. Noctu Capitolium taciti ascenderunt ; iamque in summum saxum evaserant, cum anseres sacri clangore alarumque strepitu Manlium, virum bello egregium, exciverunt. Hic ceteros ad arma vocat, et Gallos ascendentēs deiecit.

18

Tunc consensu omnium placuit ab exsilio Camillum acciri. Missi igitur ad eum legati, et ipse dictator absens dictus est. Interim Galli obsidione fatigati et fame oppressi constituerunt, ut obsidionem haud magna mercede relinquerent. Pactum est pretium mille pondo auri.

Nondum omni auro appenso Camillus dictator, qui Romani exercitus reliquias collegerat, intervenit ; auferri aurum de medio iubet hostesque ex improviso aggressus maximo proelio devicit. Ne nuntius quidem cladis relictus est. Dictator — recuperatā ex hostibus patriā — urbem ingressus est triumphans, et a militibus « parens patriae conditorque alter urbis » appellatus est.

19

IX. TITUS MANLIUS TORQUATUS

Cum postea Galli ad tertium lapidem trans Anienem fluvium castra posuissent, exercitus Romanus ab urbe profectus est, et in citeriore ripa fluvii constituit. Pons in medio erat ; tune Gallus quidam eximia corporis magnitudine in vacuum pontem processit, et, quam maxima voce potuit : « *Quem nunc — inquit — Roma fortissimum habet, is procedat agendum ad pugnam, ut eventus certaminis nostri ostendat, utra gens bello sit melior* » Diu inter milites Romanos silentium fuit. Tum Titus Manlius, adulescens nobilis, ex statione ad imperatorem pergit : « *iniussu tuo — inquit — imperator, extra ordinem nunquam pugnaverim, etiamsi certam victoriam videam ; si tu permittis, volo illi belluae ostendere me ex illo ortum esse, qui Gallorum agmen ex rupe Tarpeia deturbavit* ». Cui imperator : « *Macte virtute — inquit — T. Manli, esto : perge, et nomen Romanum invictum praesta* ». Ubi constiterunt inter duas acies, Gallus ensem cum ingenti sonitu in arma Manlii deiecit. Manlius vero inter corpus et arma Galli sese insinuans uno et altero ictu ventrem gladio transfodit ; deinde ei iacenti torquem, quo ornatus erat, detraxit, quem cruento respersum collo circumdedit suo. Hinc *et ipse et posteri eius Torquati cognomen acceperunt.*

20

Idem Manlius, postea consul factus bello Latino, ut disciplinam militarem restitueret, edixit, ne quis extra ordinem in hostes pugnaret. Forte T. Manlius, consulis filius, prope stationem hostium accesserat. Ubi is, qui Latino equitatui praeerat, consulis filium agnovit : « *Visne — inquit — congregdi tecum, ut singularis proelii eventu cernatur quanto eques Latinus Romano praestet ?* ». Movit ferocem iuvenis animum *seu* ira, *seu* detrectandi certaminis pudor. Itaque, oblitus imperii paterni, in certamen ruit, et Latinum ex equo excussum transfixit spoliisque lectis in castra ad patrem venit. Extemplo filium aversatus consul milites classico advocat. Qui postquam frequentes convenerunt : « *Quando quidem — in-*

quit — tu, fili, contra imperium consulis pugnavisti, oportet ut disciplinam poenā tuā restituas. Triste quidem exemplum sed in posterum salubre iuventuti eris. I, lictor, adliga ad palum ». Metu omnes obstupuerunt ; sed, postquam — cervice caesa — fusus est crux, in questus et lamenta eruperunt. Manlio Romam redeunti seniores tantum obviam exierunt : iuventus *et* tunc eum, *et* omni deinde vitā execrata est.

21

X. PUBLIUS DECIUS

P. Decius, Valerio Maximo Cornelio Cocco consulibus, tribunus militum fuit. Exercitu Romano in angustiis clauso, Decius editum collem conspexit imminentem hostium castris. Accepto praesidio verticem occupavit, hostes terruit, consuli spatium dedit ad subducendum agmen in aequiorem locum. Ipse — colle, quem insederat, undique armatis circumdato — intempesta nocte, per medias hostium custodias somno oppressas incolumis evasit. Quare ab exercitu donatus est coronā obsidionali, quae dabatur *ei*, qui obsidione cives liberasset. Consul fuit bello Latino cum Manlio Torquato. Tunc cum utrique consuli somnio obvenisset, *eum* populum victorem fore, *cuius* dux in proelio cecidisset, convenit inter eos, ut is, cuius cornu in acie laboraret, diis se Manibus devoveret. Inclinante sua parte Decius armatus in equum insiluit ac se in medios hostes immisit. Concidit obrutus telis, et victoriā suis reliquit.

22

XI. GAIUS FABRICIUS

Gaius Fabricius unus fuit ex legatis, qui ad Pyrrhum de capti- vis redimendis venerant. Cuius postquam audivit Pyrrhus magnum esse apud Romanos nomen — ut viri boni et bello egregii, sed admodum pauperis — eum prae ceteris honorifice ac liberaliter accepit eique munera atque aurum obtulit. Omnia Fabricius repudiavit.

Postero die, cum illum Pyrrhus vellet exterrere conspectu su- bito elephanti, imperavit suis, ut Fabricio, secum colloquenti,

bellua post aulaea admoveretur. Quod ubi factum est — signo dato remotisque aulaeis repente — bellua stridorem horrendum emisit et manum super Fabricii caput suspendit. Sed ille placide subridens : « Neque — inquit — *heri* me aurum tuum pellexit, neque *hodie* commovet bellua tua ».

Fabricii virtutem admiratus Pyrrhus illum secreto invitavit, ut patriam^T desereret secumque vellere, quarta etiam regni sui parte oblata. Cui Fabricius ita respondit : « Si me virum bonum iudicas, cur me vis corrumpere ? sin vero malum, cur me ambis ? ».

23

Anno interiecto — omni spe pacis inter Pyrrhum et Romanos conciliandae ablata — Fabricius, consul factus, contra eum missus est. Cumque vicina castra ipse et rex haberent, medicus regis nocte ad Fabricium venit, et : « Si tu mihi — inquit — praemium dederis, ego regem veneno necabo ». Hunc Fabricius vincitum reduci iussit ad Pyrrhum et ei dici, quae contra caput eius medicus spopondisset. Tunc rex admiratus eum dixisse fertur : « Ille est Fabricius, qui difficilius ab honestate quam sol a suo cursu posset averti ».

Fabricius omnem vitam in gloria paupertate exegit *adeoque* inops decessit, *ut* filiabus nullam dotem reliquerit. At senatus patris sibi partes desumpsit, et — datis ex communi aerario dotibus — eas collocavit.

24

XII. MARCUS ATILIUS REGULUS

Marcus Regulus Poenos magna clade affecit. Deinde in Africam primus Romanorum ducum traiecit. Clupeam urbem et trecenta castella expugnavit ; *neque* cum hominibus *tantum sed etiam* cum monstribus dimicavit. Regulo, ob res bene gestas, imperium in annum proximum prorogatum est. Quod ubi ille cognovit, senatus scripsit villicum suum in agello — quem septem iugerum habebat — mortuum esse et servum, occasionem nactum, aufugisse, ablato instrumento rustico ; ideoque petere se, ut sibi successor in Africam mitteretur, ne — deserto agro — omnia ad vivendum necessaria uxori et liberis deessent. Senatus — acceptis litteris — res, quas

Regulus amiserat, publica pecunia redimi iussit ; agellum colendum locavit, alimenta coniugi ac liberis praebuit. Regulus deinde multis proeliis Carthaginiensium opes contudit eosque pacem petere coegerit. Quam cum Regulus nollet nisi durissimis condicionibus dare, illi a Lacedaemoniis auxilium petierunt.

25

Carthaginienses — duce Xanthippo Lacedaemonio, viro belli peritissimo — bellum renovarunt ac Regulum ultima pernicie vice-runt ; nam duo tantum milia hominum ex omni Romano exercitu superfuerunt, et Regulus ipse captus, et in carcerem coniectus est. Deinde Regulus Romam de captivis commutandis — dato iureiurando — missus est ut, si non impetravisset, rediret ipse Carthaginem. Qui cum Romam venisset, in senatum introductus mandata exposuit : sententiam ne diceret recusavit ; quamdiu iureiurando hostium teneretur, se non esse senatorem. Iussus tamen sententiam dicere, negavit esse utile captivos Poenos reddi, quod illi adulescentes et boni duces essent, ipse vero iam senectute confectus. Cuius cum valuisse auctoritas, captivi retenti sunt.

Regulus deinde *cum* retineretur a propinquis et amicis, *tamen* Carthaginem rediit ; neque vero tunc ignorabat se ad crudelissimum hostem et ad exquisita supplicia proficisci, sed iusuardum conservandum putavit. Reversum Carthaginienses omni cruciatu necaverunt. Palpebris enim resectis aliquandiu in loco tenebricoso tenuerunt ; deinde — cum sol esset ardentissimus — repente eductum intueri caelum coegerunt. Postremo in arcam ligneam, in qua undique clavi praeacuti eminebant, incluserunt. Ita dum fessum corpus stimulis ferreis confoditur, vigiliis et dolore continuo extinctus est. Hic fuit Atilii Reguli exitus, ipsa quoque vita — *etsi* per maximam gloriam diu *acta* — clarior et illustrior.

26

XIII. QUINTUS FABIUS MAXIMUS

Quintus Fabius iam senex filio suo consuli legatus fuit ; cumque in eius castra veniret, filius obviam patri progressus est; duodecim

lictores pro more anteibant. Equo vehebatur senex nec — appropinquante consule — descendit. Iam ex lictoribus undecim verecundiā paternaē maiestatis taciti praeterierant. Quod cum consul animadvertisset, proximum lictorem iussit inclamare Fabio patri, ut ex equo descenderet. Pater tum desiliens : « Non ego, fili, — inquit — tuum imperium contempsi, sed experiri volui, an scires consulem te agere ».

Ad summam senectutem vixit Fabius Maximus, dignus tanto cognomine. Cautior quam promptior habitus est, sed insita eius ingenio prudentia *bello*, *quod* tum gerebatur, aptissima erat. Nemini dubium est, quin rem Romanam cunctando restituerit. Nam *ut* Scipio celeritate sua Carthaginem oppressit, *sic* Fabius cunctatione id egit, ne Roma opprimi posset.

27

XIV. LUCIUS AEMILIUS PAULUS ET GAIUS TERENTIUS VARRO

Hannibal in Apuliam pervenerat. Adversus eum Roma profecti sunt duo consules, L. Aemilius Paulus et C. Terentius Varro. Paulo sollers Fabii cunctatio magis placebat ; Varo autem ferox et temerarius acriora consilia sequebatur. Ambo consules ad vicum, qui Cannae appellabatur, castra posuerunt. Ibi insitam Varroni temeritatem fortuna aliquo levium proeliorum successu aluerat ; itaque — invito collega — aciem instruxit, et signum pugnae dedit. Victor cæsusque est Romanus exercitus ; nusquam graviore vulnere afflita est res publica. Aemilius Paulus telis obrutus cecidit ; quem cum media in pugna oppletum cruento conspexisset quidam tribunus militum : « Cape — inquit — hunc equum, et fuge, Aemili ». « Quin tu potius — respondit Paulus — abi, nuntia patribus, ut urbem muniant ac, priusquam hostis victor adveniat, praesidiis firment : tu me patere in hac militum meorum strage exspirare ». Alter consul cum paucis equitibus Venusiam perfugit.

28

Hannibali victori cum ceteri gratularentur suaderentque, ut quietem *et* ipse sumeret *et* fassis militibus daret, unus ex eius pra-

fectis, Maharbal, minime cessandum ratus, Hannibalem hortabatur, ut statim Romam pergeret, die quinto victor in Capitolio epulaturus. Cumque Hannibal illud non probaret, Maharbal : « Vincere scis, Hannibal, — inquit — victoriā uti nescis ». Mora eius diei satis creditur saluti fuisse urbi et imperio. Dein Hannibal — relictā Romā — in Campaniam devertit cuius deliciis mox exercitus ardor elanguit.

29

XV. MARGUS CLAUDIUS MARCELLUS

Postea cum Sicilia a Romanis ad Poenos defecisset, Marcellus consul creatus Syracusas — urbem Siciliae nobilissimam — oppugnavit. Diuturna fuit obsidio, neque urbem, nisi post tres annos, cepit Marcellus. Rem confecisset celerius, nisi unus vir ea tempestate Syracusis fuisse. Is erat Archimedes, vir admirabili ingenio praeditus, qui — multis machinis inventis — opera Romanorum brevi disturbabat. Captis Syracusis, Marcellus — eximia viri prudentia delectatus — ut capiti illius parceretur edixit. Archimedes — dum in pulvere quasdam formas describit attentius — patriam suam captam esse non senserat. Miles praedandi causa in domum eius irrupit, et minantis voce quisnam esset eum interrogavit. Archimedes, propter cupiditatem *illud* investigandi, *quod* requirerbat, nomen suum non indicavit, sed : « Noli — inquit —, obserero, circulos meos turbare ». Quapropter a milite obtruncatus est. Eius mortem aegre tulit Marcellus sepulturaeque curam habuit.

30

XVI. PUBLIUS CORNELIUS SCIPIO AFRICANUS

Profectus igitur in Hispaniam Scipio Carthaginem novam, quo die venit, expugnavit. Eo congestae erant omnes paene Africae et Hispaniae opes, quibus omnibus potitus est Scipio. Inter captivos ad eum adducta est eximiae formae adulta virgo. Sed ubi comperit eam illustri loco inter Celtiberos natam principique eius gentis adulescenti, Allucio nomine, desponsam esse — arcessitatis parentibus et sponso — eam reddidit. Parentes virginis, qui

ad eam redimendam magnum auri pondus attulerant, Scipionem orabant, ut id a se donum recipere. Scipio aurum ante pedes poni iussit, vocatoque sponso : « Super dotem — inquit — quam accepturus a socero es, haec tibi a me dotalia dona accedant ». Allucius domum reversus grato animo Celtiberos Romanis conciliavit.

31

Deinde Scipio Hasdrubalem victum ex Hispania expulit. Castris hostium potitus, omnem praedam militibus concessit ; captivos Hispanos sine pretio domum dimisit ; Afros vero vendi iussit. Erat inter eos puer adultus, regii generis, forma insigni. Quem percontatus est Scipio quis et cuias esset, et cur id aetatis in castris fuisset. « Numida sum — inquit puer — Massivam populares vocant ; patre amissso apud avum maternum, Numidia regem, educatus sum. Cum avunculo Masinissa — qui nuper subsidio Carthaginiensibus venit — in Hispaniam traxi ; prohibitus propter aetatem a Masinissa, nunquam ante proelium inii. Eo die quo pugnatum est cum Romanis — inscio avunculo, clam armis et equo sumpto — in aciem exii ; ibi — prolapso equo — captus sum a Romanis ».

Hunc Scipio interrogavit velletne ad avunculum reverti. Id vero se cupere respondit puer, effusis gaudio lacrimis. Tum Scipio anulum aureum equumque ornatum puero donavit datisque equitibus, qui tuto deducerent, dimisit.

32

Cum P. Cornelius Scipio se erga Hispanos clementer gessisset, circumfusa multitudo eum regem omnium consensu appellavit. At Scipio cum silentium fieri per praeconem iussisset : « Nomen imperatoris — inquit — quo me mei milites appellaverunt, mihi maximum est ; regium nomen, *alibi* magnum, *Romae* intolerabile est. Si *id* amplissimum iudicatis, *quod* regale est, vobis licet existimare regalem in me esse animum ; sed oro vos, ut a regis appellatione abstineatis ». Senserunt etiam barbari magnitudinem animi, qua Scipio *id* aspernabatur, *quod* ceteri mortales admirantur, et concupiscunt.

33

Carthaginienses, metu perculti, oratores triginta seniorum principes ad petendam pacem mittunt. Qui, ubi in castra Romana venerunt, veniam civitati petebant non culpam purgantes, sed initium culpae in Hannibalem transferentes. Inde — condicionibus a Scipione latis omnibus acceptis — legati Carthaginienses Romam profecti sunt, ut, *quae* ab illo pacta essent, *ea* patrum ac populi auctoritate confirmarentur.

Ita pace terra marique parta, Scipio — exercitu in naves imposito — Romam revertit. Ad quem advenientem concursus ingens factus est : effusa *non ex urbibus modo sed etiam ex agris* multitudo vias obsidebat. Scipio inter gratulantium plausus triumpho omnium clarissimo urbem est invictus, primusque nomine victae a se gentis est nobilitatus Africanusque appellatus.

34

Hannibal, a Scipione victus, suisque inquis, ad Antiochum, Syriae regem, confugit eumque hostem Romanis fecit. Missi sunt Romā legati ad Antiochum, in quibus erat Scipio Africanus. Qui, cum Hannibale Ephesi collocutus, ab eo quaesivit, quem fuisse maximum imperatorem crederet. Respondit Hannibal Alexandrum, Macedonum regem, maximum sibi videri, quod parva manu innumerabiles exercitus fudisset. Interroganti deinde, quem secundum poneret : « Pyrrhum — inquit — quod primus castra metari docuit nemoque illo elegantius loca cepit, et praesidia disposuit ». Sciscitanti denique, quem tertium duceret, semet ipsum dixit. Tum ridens Scipio : « Quidnam tu dices — inquit — si me vicisses ? ». « Me vero — inquit Hannibal — *et ante Alexandrum et ante Pyrrhum et ante alios omnes posuissem* ». Ita — improviso assentationis genere — Scipionem e grege imperatorum velut inaestimabilem, secernebat.

35

Cum Scipio Africanus in Literna villa se contineret, complures praedonum duces ad eum videndum forte confluxerunt. Scipio eos ad vim faciendam venire ratus, praesidium servorum in tecto

collocavit aliaque parabat, quae ad eos repellendos erant necessaria. Quod ubi praedones animadverterunt — abiectis armis — ianuae appropinquant nuntiantque se non vitae eius hostes, sed virtutis admiratores venisse, conspectum tanti viri expetentes. Quod postquam audivit Scipio, fores reserari eosque introduci iussit. Illi postes ianuae tanquam religiosissimam aram venerati, cupide Scipionis dextram apprehenderunt ac diu deosculati sunt ; deinde — positis ante vestibulum donis — laeti domum revertentur. Paulo post mortuus est Scipio moriensque ab uxore petivit ne corpus suum Romam referretur.

36

XVII. LUCIUS AEMILIUS PAULUS MACEDONICUS

Postquam Perseum consolatus est Aemilius Paulus, sermonem ad Romanos circumstantes convertit : « Videtis — inquit — exemplum insigne mutationis rerum humanarum. Vobis haec praecipue dico, iuvenes. Ideo neminem decet in quemquam superbe agere nec praesenti credere fortunae ».

Confecto bello Aemilius Paulus regiā nave ingentis magnitudinis — nam sedecim ordines remorum habuisse dicitur — ad urbem est subvectus. Fuit eius triumphus omnium longe magnificentissimus. Completae erant omnes Tiberis ripae obviam effusa multitudine. Populus — extuctis per forum tabulatis in modum theatrorum — spectavit in candidis togis. Aperta tempa omnia et sertis coronata, ture fumabant. In tres dies distributa est pompa spectaculi. Primus dies vix suffecit transvehendis signis tabulisque ; sequenti die translata sunt arma, galeae, scuta, loricae, pharetrae argentumque signatum. Tertio die, multo mane, ducere agmen coeperunt tubicines, non festos sollemnium pomparum modos, sed bellicum sonantes, quasi in aciem procedendum esset. Deinde agebantur pingues cornibus auratis et vittis redimiti boves centum et viginti. Sequebantur Persei liberi — comitate educatorum et magistrorum turba — qui manus ad spectatores cum lacrimis miserabiliter tendebant, et pueros docebant populi Romani misericordiam suppliciter implorare. Post filios incedebat cum uxore Perseus, stupenti et attonito viro similis. Inde quadringentae coronaē aureae

portabantur ab omnibus fere Graeciae civitatibus dono missae. Postremo ipse in curru Paulus vehebatur auro purpuraque fulgens, qui *cum* dignitate alia corporis *tum* senecta ipsa magnam maiestatem prae se ferebat. Post currum, inter alios illustres viros, filii duo Aemilii; deinde equites turmatim et cohortes peditum. Paulo a senatu et populo Romano concessum est, ut ludis circensibus veste triumphali uteretur eique cognomen Macedonico inditum est.

37

Aemilius Paulus omni Macedonum gazā — quae fuit maxima — potitus *tantam* in aerarium populi Romani pecuniam invexit, *ut* unius imperatoris praeda finem attulerit tributorum. At hic per alios homines cuncta administravit, nec *quidquam* ex thesauris regiis in domum suam intulit *praeter* memoriam nominis sempiternam. Mortuus est *adeo* pauper, *ut* dos eius uxori non potuerit exsolvi, nisi vendito fundo, quem unum reliquerat. Exsequiae eius non *tam* auro et ebore *quam* omnium benevolentia et studio fuerant insignes. Macedoniae principes — qui tunc Romae erant legationis nomine — umeros suos funebri lecto sponte sua subiecerunt. *Quem* enim in bello ob virtutem timuerant, *eundem* in pace ob iustitiam diligebant.

38

XVIII. PUBLIUS CORNELIUS SCIPIO AEMILIANUS

P. Scipio Aemilianus, Pauli Macedonici filius adoptione Scipionis Africani nepos, a tenera aetate Graecis litteris a Polybio, praestantis ingenii viro, eruditus est. Ex eius doctrina *tantos* fructus tulit, *ut* non modo aequales suos, *sed etiam* maiores natu omni virtutum genere superaret. Temperantiae et continentiae laudem ante omnia comparare studuit; quod quidem difficile tunc erat: miro enim impetu ad libidines et epulas iuvenes Romani eo tempore ferebantur. At Scipio contrarium vitae institutum secutus publicam modestiae et continentiae famam est adeptus. Polybiū semper domi militiaeque secum habuit; semper inter arma ac studia versatus *aut* corpus periculis *aut* animum disciplinis exercuit.

39

Cum duo consules, quorum *alter* inops, *alter* avarus erat, in senatu contenderent, *uter* in Hispaniam ad bellum gerendum mitteretur ac magna inter patres esset dissensio, rogatus sententiam Scipio Aemilianus : « Neutrum — inquit — mihi mitti placet, quia *alter* nihil habet, *alteri* nihil est satis ».

Iudicabat enim et inopiam et avaritiam debere abesse pariter ad rem bene gerendam. Alioquin maxime verendum est, ne publicum munus quaestui habeatur, et praeda communis in privatum imperatoris lucrum convertatur. Ab hac culpa longe alienus fuit Scipio : nam post duos inclitos consulatus et totidem triumphos, officio legationis fungens, septem tantum servos secum duxit. E Carthaginis et Numantiae spoliis comparare plures certe potuerat, sed — Carthagine eversa — nihilo fuit locupletior quam ante. Itaque, cum per populi Romani socios et extereras nationes iter faceret, non mancipia eius, sed victoriae numerabantur, nec *quantum* auri et argenti, sed *quantum* dignitatis atque gloriae secum ferret, aestimabatur.

40

Paulo post Scipio repente in lectulo exanimis est inventus. De tanti viri morte nulla habita est quaestio eiusque corpus velato capite est elatum, ne livor in ore appareret. Metellus Macedonicus, etsi Scipionis inimicus, audita nece, in forum advolavit ibique maesto vultu clamavit : « Concurrite, cives, moenia urbis nostrae eversa sunt : Scipioni vis illata est ». Idem Metellus filios suos iussit funebri eius lecto umeros subicere dicens : « Nunquam a vobis id officium maiori viro praestari poterit ».

Scipionis patrimonium *tam* exiguum fuit, *ut* triginta duas libras argenti, duas et selibram auri tantum reliquerit.

41

XIX. TIBERIUS ET GAIUS GRACCHI

Tib. Gracchus et C. Gracchus Scipionis Africani ex filia nepotes erant. Horum adulescentia bonis artibus et magna omnium

spe floruit : ad egregiam enim indolem accedebat optima educatione. Exstant Corneliae matris epistolae, quibus appetet eos *non solum* in gremio matris educatos esse, *sed etiam* ab ea sermonis elegantiam hausisse. Maximum matronis ornamentum esse liberos, bene institutos, merito putabat sapientissima illa mulier. Cum Campana matrona, apud illam hospita, ornamenta sua — quae erant illa aetate pretiosissima — ostentaret ei muliebriter, Cornelia sermonem produxit usque eo dum a schola redirent liberi. Quos reversos hospitae exhibens : « En haec — inquit — mea ornamenta ». Nihil quidem istis adolescentibus *neque* a natura *neque* a doctrina defuit ; sed ambo rem publicam, quam tueri poterant, impie perturbare maluerunt.

42

Tib. Gracchus, tribunus plebis creatus, a senatu descivit ; populi favorem profusis largitionibus sibi conciliavit ; agros plebi dividebat, civitatem omnibus Italiciis dabat ; provincias novis coloniis replebat ; quibus rebus viam sibi ad regnum parare videbatur. Quare cum convocati patres deliberarent, quidnam faciendum esset, statim Tiberius Capitolium petit, manum ad caput referens ; quo signo salutem suam populo commendabat. Hoc nobilitas *ita* accepit, *quasi* diadema posceret. Tum Scipio Nasica, cum esset consobrinus Tib. Gracchi, patriam cognationi praeferens, sublata dextra, proclamavit : « Qui rem publicam salvam esse volunt, me sequantur ». Dein Gracchum fugientem persecutus, in eum irruit suaque manu interfecit. Mortui Tiberii corpus in Tiberim proiectum est.

43

C. Gracchum *idem* furor, *qui* fratrem Tiberium, invasit ; *seu* vindicandae fraternae necis, *seu* comparandae regiae potentiae causā, *vix* tribunatum adeptus est, *cum* pessima coepit inire consilia : maximas largitiones fecit ; aerarium effudit ; legem de frumento plebi dividendo tulit. His perniciosis Gracchi consiliis, quanta poterant contentionē, obsistebant omnes boni, in quibus maxime Piso, vir consularis. Is, cum multa contra legem frumentariam dixisset — lege tamen lata — ad frumentum cum ceteris

acciendum venit. Gracchus ubi animadvertisit in coetu Pisonem stantem, eum sic compellavit, audiente populo Romano : « Qui tibi constas, Piso, cum *ea* lege frumentum petas, *quam* dissuasti ? » Cui Piso : « Nolim quidem, Gracche, — inquit — mea bona tibi viritim dividere liceat, sed, si facies, partem petam ». Quo responso aperte declaravit vir gravis et sapiens lege, *quam* tulerat Gracchus, patrimonium publicum dissipari.

44

Decretum a senatu latum est, ut videret consul Opimus, ne quid detrimenti res publica caperet ; quod, nisi in maximo discrimine, decerni non solebat. C. Gracchus — armata familiā — Aventinum occupaverat. Quam ob rem consul — vocato ad arma populo — Gaium aggressus est ; qui pulsus, dum a templo Dianaē desilit, talum intorsit, et, cum iam a satellitibus Opimii comprehendetur, iugulum servo praebuit ; qui dominum et mox semetipsum super domini corpus interemit. Consul promiserat se pro capite Gracchi aurum repensurum esse. Quare Septimuleius quidam lanceā praefixum Gaii caput attulit eique aequale auri pondus persolutum est. Sunt qui tradunt — cerebro exempto — illum — infuso plumbo — caput, quo gravius efficeretur, explesse.

45

XX. PUBLIUS RUTILIUS RUFUS

P. Rutilius Rufus vitae innocentia enituit, et, cum nemo esset in civitate illo integrior nemo sanctior, omni honore dignus est habitus, et consul factus. Cum eum amicus quidam rem iniustum aliquando rogaret, et Rutilius constanter negaret, indignatus amicus : « Quid ergo — inquit — mihi opus est amicitia tuā, si quod rogo non facis ? ». « immo — respondit Rutilius — quid mihi tuā, si tuā gratiā aliquid inhoneste facturus sim ? ». Sciebat, quippe vir sanctus, *tam* contra officium esse amico tribuere, quod aequum non sit, *quam* non tribuere id, quod recte possimus ; atque si forte amici a nobis postularent, quae honesta non sunt, religionem et fidem esse amicitiae anteponendam.

46

XXI. GAIUS MARIUS

C. Marius humili loco natus, militiae tirocinium in Hispania, duce Scipione, posuit. Erat imprimis Scipioni carus ob singularem virtutem et impigram ad pericula et labores alacritatem. Quodam die cum forte post cenam Scipio cum amicis colloqueretur, dixit aliquis : « Si quid tibi, Scipio, acciderit eritne rei publicae alter tui similis imperator ? ». Tum Scipio, percusso leniter Marii umero : « Fortasse hic », inquit. Quo dicto excitatus Marius dignos rebus — quas postea gessit — spiritus sumpsit.

47

Tunc Romae primum civile bellum ortum est. Cum enim Sulla consul contra Mithridatem, regem Ponti, mitteretur, ei Marius lege — quam Sulpicius tribunus plebis ad populum tulerat — illud imperium eripuit. Qua re commotus Sulla cum exercitu Romam venit, eam armis occupavit Sulpicium interfecit Marium fugavit. Marius hostes persequentes fugiens aliquamdiu in palude delituit. Sed paulo post repertus, et — ut erat nudo corpore caenoque oblitus — inieicto in collum loro Minturnas raptus est, et in carcerem coniectus. Missus etiam est ad eum occidendum servus publicus, natione Cimber ; quem Marius vultūs maiestate deterruit. Cum enim hominem ad se — strieto gladio — venientem vidisset : « Tune — inquit — Marium audebis occidere ? ». Ille attonitus ac tremens — abiecto ferro — fugit. Marius postea, ab *iis* ipsis, qui prius eum occidere voluerant, e carcere emissus est.

48

Marius, acceptā naviculā, in Africam traiecit, et in agrum Carthaginensem pervenit. Ibi cum in locis solitariis sederet, venit ad eum lictor Sextilii praetoris, qui hanc provinciam administrabat. Marius ab eo — quem nunquam laeserat — aliquod humanitatis officium expectabat ; at lictor decidere eum provinciā iussit, nisi vellet in se animadvertisse. Torvis oculis eum intuens, Marius nullum dabat responsum. Lictori, interroganti iterum eum, ecquid

praetori vellet renuntiari : « Abi — inquit — nuntia te vidisse C. Marium in Carthaginis magnae ruinis sedentem ».

Duobus clarissimis exemplis de inconstantia rerum humana-
rum eum admonebat, cum et urbis maximae excidium et viri cla-
rissimi casum ob oculos poneret.

49

Erat Mario ingenuarum artium et liberalium studiorum con-
temptor animus. Cum aedem Honoris se de manubii hostium
facturum vovisset, spretā peregrinorum marmororum nobilitate
artificumque Graecorum peritiā, eam vulgari lapide per artificem
Romanum faciendam curavit. Graecas etiam litteras aspernaba-
tur, quod suis doctoribus parum ad virtutem prodessent. At idem
fortis et validus et adversus dolorem confirmatus. Cum ei varices
in crure searentur, vetuit se alligari. Acrem tamen fuisse doloris
morsum ipse ostendit : nam medico, alterum erus postulantι,
noluit praebere, quod *maior* esset remedii *quam* morbi dolor.

50

XXII. LUCIUS CORNELIUS SULLA

Sulla propter motus urbanos cum victore exercitu Romam properavit ; *eos*, qui Mario favebant, omnes superavit. Nihil illā victoriā fuit crudelius. Sulla, dictator creatus, vel in *eos*, qui se sua sponte dediderant, iussit animadvertisse. Quattuor milia dedi-
torum inermium civium in circō interfici iussit. Quis autem *illos*
potest computare, *quos* in urbe passim, quisquis voluit, occidit,
donec admoneret Fufidius quidam, vivere aliquos debere, ut
essent, quibus imperaret ? Novo et inaudito exemplo tabulam
proscriptionis proposuit, qua nomina *eorum*, qui occidendi es-
sent, continebantur ; cumque omnium orta esset indignatio pos-
tridie plura etiam adiecit nomina. Ingens caesorum fuit multitu-
do. Saevitiae causam etiam avaritia praebuit, multoque *plures*
propter divitias *quam* propter odium victoris necati sunt. Civis
quidam innoxius — cui fundus in agro Albano erat — legens pros-
criptorum nomina, se quoque adscriptum vidit : « Vae inquit — mi-

sero mihi ; me fundus Albanus persequitur ». Neque longe progressus, a *quodam*, qui eum agnoverat, percussus est.

51

Sulla deinde, in villam profectus, rusticari et venando vitam ducere coepit. Ibi mordō pediculari correptus interiit, vir ingentis animi, cupidus voluptatum, sed gloriae cupidior. Litteris Graecis et Latinis eruditus et virorum litteratorum *adeo* amans, *ut* sedulitatem etiam mali cuiusdam poetae aliquo premio dignam duxerit ; nam, cum ille epigramma ipsi obtulisset, praemium Sulla iussit ei statim dari, ea tamen lege, *ne* quid postea scribebat. Ante victoriam laudandus ; in *iis* vero, *quae* secuta sunt, nunquam satis vituperandus : urbem enim et Italiam civilis sanguinis fluminibus inundavit. *Non solum* in vivos saeviit *sed ne* mortuis *quidem* pepercit : nam C. Marii : cuius, *etsi* postea inimicus, aliquando *tamen* quaestor fuerat — erutos cineres in Tiberim proiecit. Qua crudelitate rerum praeclare gestarum gloriam corrupit.

52

XXIII. LUCIUS LICINIUS LUCULLUS

Habebat Lucullus villam prospectu et ambulatione pulcherrimam. Quo cum venisset Pompeius, *id* unum reprehendit, *quod* ea habitatio esset quidem aestate peramoena, sed hieme minus commoda videretur ; cui Lucullus : « Putasne — inquit — me minus sapere quam hirundines, *quae*, adveniente hieme, sedem commutant ? ». Villarum magnificentiae respondebat epularum sumptus. Cum aliquando modica ei — utpote soli — cena esset apposita, coquum graviter obiurgavit ; eique excusanti ac dicenti se non debuisse lautum parare convivium, quod nemo esset ad cenam invitatus : « Quid ais ? » — inquit iratus Lucullus — « an nesciebas Lucullum hodie cenaturum esse apud Lucullum ? ».

53

XXIV. QUINTUS SERTORIUS

Cum aliquando Sertorii milites pugnam inconsulte flagitarent nec iam eorum impetus posset cohiberi, Sertorius duos in eorum

conspectu equos constituit, praevalidum alterum, alterum vero infirmissimum ; deinde equi infirmi caudam a robusto iuvene totam simul abrumpi iussit, validi autem equi singulos pilos ab imbecillo sene paulatim avelli. Irritus adulescentis labor risum omnibus movit : senex autem, quamvis tremula manu, id perfecit quod imperatum ei erat. Cumque milites non satis intellegenter, quorsum ea res spectaret, Sertorius ad eos conversus : « Equi caudae — inquit — similis est hostium exercitus : qui partem aggreditur, facile potest opprimere ; contra nihil proficiet, qui universum conabitur prosternere ». Sic Sertorius vafro consilio eos ad suam sententiam perduxit.

54

XXV. GNAEUS POMPEIUS MAGNUS

Transgressus inde in Africam Pompeius Iarbam, Numidiae regem, qui Marii partibus favebat, bello persecutus est. Intra dies quadraginta hostem oppressit, et Africam subegit adulescens quattuor et viginti annorum.. Tum ei litterae a Sulla redditae sunt, quibus iubebatur exercitum dimittere et cum una legione successorem exspectare. Pompeius, quamquam aegre id tulit, tamen paruit et Romam reversus est. Revertenti incredibilis multitudo obviam ivit ; Sulla quoque eum laetus exceptit et Magni cognomine consulutavit. Nihilominus Pompeio triumphum petenti restitit. Neque vero ea re a proposito deterritus est Pompeius aususque dicere plures solem orientem adorare quam occidentem ; quo dicto significabat Sullae potentiam minui, suam vero crescere. Ea voce audita Sulla, iuvenis constantiam admiratus, exclamavit : « Triumphet ! triumphet ! ».

55

Viris doctis magnum honorem habebat Pompeius. Ex Syria decedens — confecto bello Mithridatico — cum Rhodium venisset, nobilissimum philosophum Posidonium cupiit audire. Sed cum adivisset eum tunc graviter aegrotare, quod vehementer ex podagra laborabat, voluit saltem Pompeius eum visere. Mos erat, ut — quando consul aedes aliquas ingressurus erat — lictor fores virga percuteret, admonens consulem adesse ; at Pompeius

vetuit percuti honoris causā fores Posidonii. Quem ut vidiit, et salutavit, moleste dixit se ferre, quod eum non posset audire. At ille : « Tu vero — inquit — potes, nec commitam, ut dolor corporis efficiat, ut frustra tantus vir ad me veniat ». Itaque cubans graviter et copiose disseruit de hoc ipso : *nihil* esse bonum nisi *quod* honestum esset, et *nihil* malum dici posse, *quod* turpe non esset. Cum vero dolores interdum acriter eum pungerent, saepe : « Nihil agis » — inquit — « dolor ! quamvis sis molestus, nunquam te esse malum confitebor ».

56

XXVI. GAIUS IULIUS CAESAR

Bellis civilibus confectis, Caesar, dictator in perpetuum creatus, insolentius agere coepit ; nam senatum ad se venientem sedens excepit, et quandam ut assurget monentem irato vultu respexit. Cum autem M. Antonius, Caesaris in omnibus bellis comes et tunc in consulatu collega, ei, in sella aurea sedenti pro rostris, diadema — insigne regium — imponeret, id *ita* ab eo est repulsum, ut non offensus videretur. Quare coniuratum est in eum a sexaginta et amplius viris, Cassio et Bruto ducibus conspirationis. Cum igitur Caesar idibus Martiis in senatum venisset, eum assidentem coniurati specie officii circumsteterunt illicoque unus ex eis — quasi aliquid rogaturus — proprius accessit eique renuenti togam ab utroque umero apprehendit. Deinde Caesarem clamantem : « Ista quidem vis est ». P. Casca, unus e praecipijs coniuratis, primus vulnerat paulo infra iugulum. Caesar Cascae brachium arreptum graphio traiecit conatusque prosilire alio vulnere tardatus est. Cum M. Brutum — quem filii loco — habebat in se irruentem vidisset, dixisse fertur : « Tu quoque, fili mi ! ». Dein, ubi animadvertisit undique se strictis pugionibus peti, togā caput obvolvit atque ita tribus et viginti plagiis confossus est.

57

Erat Caesar excelsā staturā, nigris vegetisque oculis, capite calvo : quam calvitii deformitatem aegre ferebat, quod obtrectatorum iocis obnoxia esset. Ideo ex omnibus honoribus, sibi a senatu

populoque decretis, non *aliud* recepit aut usurpavit libentius *quam* ius laureae perpetuo gestandae. Vini parcissimum eum fuisse *ne* inimici *quidem* negaverunt. Itaque Cato dicere solebat unum ex omnibus Caesarem ad evertendam rem publicam sobrium accessisse. Armorum et equitandi peritissimus erat ; laboris ultra fidem patiens, in agmine *nonnunquam* equo *saepius* pedibus anteibat, capite detecto, *sive* sol *sive* imber erat. Longissimas vias incredibili celeritate confecit, *ita ut* persaepe nuntios de se praevenerit ; neque eum morabantur flumina, quae *vel* nando *vel* innixus inflatis utribus traiciebat.

58

XXVII. MARCUS PORCIUS CATO UTICENSIS

Insignis et imitatione digna fuit Catonis erga fratrem benevolentia. Cum enim interrogatus esset, quem omnium maxime diligenter, respondit : « Fratrem ». Iterum interrogatus, quem secundum maxime diligenter, iterum, « Fratrem » respondit. Quaerenti tertio idem responsum dedit, donec ille a percontando desisteret. Crevit cum aetate ille Catonis in fratrem amor : ab eius latere non discedebat ; ei omnibus in rebus morem gerebat. Annos natus viginti sine fratre nunquam cenaverat, nunquam iter suscepserat, nunquam in forum prodierat. Cum frater — qui erat tribunus militum — ad bellum profectus esset, ne eum desereret, voluntaria stipendia fecit. Diversum tamen erat utriusque ingenium : in utroque probi mores, sed Catonis indoles severior erat.

59

Cum Caesar consul legem agrariam rei publicae perniciosam tulisset, Cato solus — ceteris exterritis — huic legi obstitit. Iratus Caesar Catonem extrahi curia et in vincula rapi iussit : at ille nihil de libertate linguae remisit, sed in ipsa ad carcerem via de lege disputabat civesque commonebat, ut talia molientibus adversarentur. Catonem sequebantur maesti patres ; quorum unus obiurgatus a Caesare, quod — nondum misso senatu — discederet : « Malo — inquit — esse cum Catone in carcere, quam tecum in curia ». Exspectabat Caesar, dum humilibus precibus Cato utere-

tur ; quod ubi frustra a se sperari intellexit, pudore victus, unum e tribunis misit, qui Catonem e carcere emitteret.

60

XXVIII. MARCUS TULLIΟ^{ΟΣ} CICERO

M. Tullius Cicero, equestri genere, Arpini — quod est Volscorum oppidum — natus est. A patre Romam missus, *eas* artes, *quibus* aetas puerilis ad humanitatem solet informari, *tanta cum* praeceptorum *tum* discipulorum admiratione didicit, *ut* aequales e schola redeuntes, medium, tanquam regem, circumstantes domum ducerent.

M. Tullius Cicero adulescens eloquentiam et libertatem suam adversus Sullanos ostendit. Chrysogonum quendam, Sullae liberum, parricidii accusatum acriter insectatus est, quod, dictatoris potentia fretus, in bona civium invadebat. Qua ex re Sullae invidiā veritus Cicero Athenas petivit, ubi Antiochum philosophum studiose audivit. Inde eloquentiae gratiā Rhodum se contulit, ubi Molonem, rhetorem tum desertissimum, magistrum habuit. Qui, cum Ciceronem dicentem audivisset, flevisse dicitur, quod praevideret per hunc Graecos a Romanis ingenii et eloquentiae laude superatum iri. Romam reversus, quaestor in Siciliam missus est. Nullius vero quaestura *aut* gratiō *aut* clarior fuit. Cum in magna annonae difficultate ingentem frumenti vim inde Romam mitteret, Siculos *initio* offendit; *postea* vero, ubi diligentiam, iustitiam et comitatē eius experti sunt, *maiores* quaestori suo honores *quam* ulli unquam praetori detulerunt. Romam e Sicilia reversus causis agendis *ita* floruit, *ut* inter omnes causarum patronos et esset et haberetur princeps.

61

M. Antonius — inita cum Octavio societate — Ciceronem iam diu sibi inimicum proscriptis. Qua re auditā Cicero transversis itineribus in villam — quae a mari proxime aberat — fugit indeque navem condescendit in Macedoniam transiturus. Cum vero eum identidem in altum provectum venti adversi rettulissent, regressus ad villam : « Moriar » — inquit — « in patria saepe servata ».

Mox adventantibus percussoribus, cum servi ad dimicandum fortiter fideliterque parati essent, ipse lecticam — qua vehebatur — deponi iussit, eosque quietos pati, quod sors iniqua cogeret. Prominenti ex lectica et immotam cervicem praebenti caput praecisum est. Manus quoque abscissae sunt; caput relatum est ad Antonium eiusque iussu inter duas manus in rostris positum est. Fulvia, Antonii uxor, caput manibus sumpsit, in genua imposuit extractamque linguam acu confixit.

62

XXIX. OCTAVIANUS CAESAR AUGUSTUS

Octavius Iuliae, Caesaris sororis, nepos patrem quadrimus amisit. A maiore avunculo adoptatus, eum in Hispaniam profectum secutus est. Deinde ab eo Apolloniam missus est, ut liberalibus studiis vacaret. Audita avunculi morte, Romam rediit, nomen Caesaris sumpsit collectoque veteranorum exercitu opem Decimo Bruto tulit, qui ab Antonio Mutinae obsidebatur.

Tandem Octavianus — hostibus victis — solus imperio potitus est. Reversus in Italiam Romam triumphans ingressus est. Tum, bellis toto orbe compositis, Iani gemini portas — quae bis tantum antea clausae fuerant — *primo* sub Numa rege, *iterum* post primum Punicum bellum, sua manu clausit praebuitque se clementem; multis enim ignovit vel *iis*, qui saepe graviter eum offenderant. Tunc omnes praeteritorum malorum oblivio cepit. Octaviano maximi honores a senatu delati sunt. Ipse Augustus cognominatus est, ei in eius honorem mensis Sextilis eodem nomine est appellatus, quod illo mense bellis civilibus finis esset impositus. Senatus populusque Romanus universus cognomen Patria et ei tribuerunt. Augustus, gaudio lacrimans, his verbis respondit: « Compos factus sum votorum meorum; neque aliud mihi optandum est quam ut hunc consensum vestrum ad ultimum vitae finem videre possim. »

63

Habitavit Augustus in aedibus modicis, neque laxitate neque cultu conspicuis ac per annos amplius quadraginta in eodem

cubiculo, hieme et aestate, mansit. Supellex quoque eius vix privatae elegantiae erat. Raro veste *alia* usus est *quam* confecta ab uxore, sorore, filia neptibusque. Altiuscula erant eius calceamenta, quo procerior quam erat videretur. Cibi minimi erat atque vulgaris : secundarium panem et pisciculos minutos et ficus virides maxime appetebat. Idem tamen Romam — quam pro maiestate imperii non satis ornatam invenerat — *adeo* excoluit, *ut* iure gloriaretur marmoream se relinquere, quam latericiam accepisset.

Augustus non amplius septem horas dormiebat, ac *ne* eas *quidem* continuas, sed in illo temporis spatio ter aut quater expergitcebatur. Si interruptum somnum recuperare non poterat, lectores arcessebat, donec eum resumeret. Cum audisset senatorum quandam, aere alieno oppressum, arte et graviter dormire solitum culcitam eius magno pretio emit. Mirantibus : « Habenda est » — inquit — « ad somnum culcita, in qua homo, qui tantum debebat, dormire potuit. »

64

Excercitationes campestres equorum et armorum statim post bella civilia omisit, et ad pilam primo folliculumque transiit ; mox animi laxandi causā, *modo* piscabatur hamo, *modo* talis nucibusque ludebat cum pueris minutis. Aleā multum delectabatur ; idque ei vitio datum est. Tandem — afflita valetudine — in Campaniam concessit, ubi — remisso ad otium animo — nullo hilari-tatis genere abstinuit. Supremo vitae die — petito speculo — capillum sibi comi iussit, et amicos circumstantes percontans est, num vitae mimum satis commode egisset ; adiecit et solitam clausulam : « Edite strepitum, vosque omnes cum gaudio applau-dite. » Obiit Nolae, sextum et septuagesimum annum agens.

1.9.1962

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Η ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΡΩΜΥΛΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΡΕΜΟΥ

Natu (ἀφαιρ. τοῦ κατά τι). Natu maior κατὰ τὴν ἡλικίαν μεγαλύτερος, πρεσβύτερος. Τὸ συγκρ. τίθεται, ὅταν πρόκειται περὶ δύο προσώπων ἢ δύο πραγμάτων [ἀλλως τίθεται τὸ ὑπερθετικὸν π.χ. natu maximus ὁ πρεσβύτερος ἐκ πολλῶν]. Pulso (ὁ. pello). Pulso fratre ἐνν. suo (ἀφαιρ. ἀπόλ. ἀντιστοιχοῦσα πρὸς γεν. ἀπόλυτον) = ἐκδιωχθέντος τοῦ ἀδελφοῦ (του), ἐκβαλών, ἀφοῦ ἐξεδίωξε τὸν ἀδελφόν (του). Ἡ ἀφαιρ. ἀπόλυτος παθητικῆς μετοχῆς ἀντικαθιστᾶ συνηθέστατα τὴν ἐλλείπουσαν μετοχὴν τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου τῆς λατινικῆς γλώσσης. Ut... privaret ἵνα... στερήσῃ. Eum αὐτὸν (δηλ. τὸν Νουμίτωρα). Subole (ἀφαιρ.) ἀπογόνων. Haec = Rhea Silvia. Fecit (ὁ. facio). Edidit (ὁ. edo). Coniecit (ὁ. conicio). Alveo δοτ. Impositos (ὁ. impono). Abiecit (ὁ. abicio). Effusus (ὁ. effundo). Relabente (ὁ. relabor). Lupa ὑπὸ τοῦ Ἀρεως (Mars) σταλεῖσα. Παράστασις χαλκῆ τῆς λυκαίνης, Ἐτρουσκικῆς τέχνης τοῦ 5ου αἰῶνος (Μουσεῖον 'Ρώμης) κατέστη αὐτὸν τοῦτο τὸ σύμβολον τῆς 'Ρώμης. Ομοία παράδοσις ὑπῆρχε παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς. Accurrit προκι. Lingua (ἐνν. sua) ἀφαιρ. ὀργαν. διὰ τῆς γλώσσης (τῆς). Ubera (ἐνν. sua). Ἡ ὀνομαστ. ἐνικοῦ uber. Eorum ori admovit = ori (δοτ. τοῦ os, oris στόμα) eorum (infantium). Admovit (ὁ. admoveo). Se ἀντικείμ. τοῦ gessit (ὁ. gero).

Αξία συγκρίσεως εἶναι ἡ παράδοσις τῆς νηπιακῆς ἡλικίας τοῦ 'Ρωμύλου πρὸς τὴν τοῦ Μωϋσέως, ἐκτεθέντος εἰς τὸν Νεῖλον, καὶ πρὸς τὴν τοῦ Διός, ἐκτραφέντος παρὰ τῆς αἰγάλης Ἀμαλθείας.

Φράσεις : Pulso fratre μετὰ τὴν ἐκδίωξιν τοῦ ἀδελφοῦ του. Parvulos alveo impositos abiecit τὰ νεογνὰ εἰς σκάφην ἐνέβαλε καὶ ἔφριψε. Qui super ripas erat effusus ὅστις εἶχε παρεκβῆ τὸ ῥεῖλρον (εἶχεν ὑπερεκχειλίσει). Relabente flumine ὑποχωροῦντος (ἐπανερχομένου) τοῦ ποταμοῦ εἰς τὴν κοίτην. Ut fama est κατὰ τὴν παράδοσιν. Matrem se gessit προσηγέγη ὡς μήτηρ (ἐφέρθη σὰν μητέρα).

2. Ο ΡΩΜΥΛΟΣ ΚΑΙ Ο ΡΕΜΟΣ ΠΑΡΑΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΟΙΜΕΝΟΣ ΦΑΥΣΤΥΛΟΥ

Cum... reverteretur ἐπειδὴ ἐπέστρεψε (ὁ . revertor). Saepius. (συγκρ . τοῦ ἐπιρρ . saepe) πολὺ συχνά . Έὰν δὲν δηλώνεται β' ὅρος τῆς συγκρίσεως, τότε μεταφράζεται διὰ τοῦ ἀρκούντως, πολύ, δλίγον καὶ τοῦ θετικοῦ .

Regius = regis (ὀνομ . rex). Rem (αἰτ . τοῦ res) τὸ πρᾶγμα, τὸ γεγονός .

Sustulit (ὁ . tollo). Educandoς ἐνν . esse : Primo... deinde κατ' ἀρχὰς... ἐπειτα . Certaminibus ἀφαιρ . δργαν . Vires αἰτ . πληθ . τοῦ vis . Auxerunt (ὁ . augeo). Venantes (ὁ . venor). Saltus αἰτ . πληθ . A rapina pecorum (ὀνομαστ . pecus, γεν . pecoris). Arcere coepere- runt (ὁ . coepi) = ἀπὸ τῆς ἀρπαγῆς τῶν προβάτων νὰ ἐμποδίζουν, νὰ ἀπωθοῦν ἥρχισαν . Iis (δοτ .) = Romulo et Remo . A quibus (δηλ . latronibus) ἀφαιρ . ποιητ . αἰτίου = ὑφ' ᾧν . Vi ἀφαιρ . δργαν . (ὀν . vis) . Necessitate ἀφαιρ . τῆς αἰτίας . Compulsus (ὁ . compello).

Quis avus (ἐνν . esset), quae mater esset τίς δ πάππος (ἥτο), τίς ή μήτηρ ἥτο . Τὸ ρῆμα τῆς πλαγίας ἐρωτήσεως (esset) τίθεται πάντοτε καθ' ὑποτακτ .

Armatis pastoribus (πρόβλ . ἀρ . 1 : pulso fratre). Albam εἰς τὴν "Αλβαν .

Φράσεις : Pueros dedit Accae educandoς ἔδωκε τὰ παιδιά εἰς τὴν Α . πρὸς ἀνατροφήν . Vi se defendit ἡμύνθη ἐνόπλως, προέβαλεν ἀντίστασιν . Necessitate compulsus ἀναγκασθείς, ἐξ ἀνάγκης . Arma- tis pastoribus ἔξοπλίσας τοὺς ποιμένας . Properavit Albam εἰς τὴν "Αλβαν (ταχέως) ἔσπευσεν .

3. Ο ΡΩΜΥΛΟΣ ΚΑΙ Ο ΡΕΜΟΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΝΟΥΜΙΤΩΡΟΣ

Eum (δηλ . Remun). A rege ποιητ . αἴτιον = ὑπὸ τοῦ βασιλέως . Ad supplicium πρὸς τιμωρίαν . Considerato vultu (ἐνν . Remi) πα- ρατηροθείστης τῆς ὄψεως (τοῦ προσώπου), παρατηρήσας τὸ πρόσωπον, τὴν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου (πρόβλ . ἀρ . 1 : pulso fratre). Agnovit (ὁ . agnosco). Oris (γεν . τοῦ os, oris). Lineamentis ἀφαιρ . τοῦ

κατά τι = κατὰ τὰ χαρακτηριστικὰ (τοῦ προσώπου). Matri = Rheae Silviae. Simillimus ὑπερθ. τοῦ similis. Dum... tenet ἐν ᾖ (χρόνῳ)... ἔκρατει. Τὸ τοιοῦτον dum ἀκολουθεῖται πάντοτε ἀπὸ ἐνεστῶτα τῆς δριστικῆς καὶ ἀν ἀκόμη τὸ κύριον ῥῆμα εἶναι χρόνου παρελθόντος, ὡς ἐνταῦθα. 'Ἐν τῇ νέᾳ Ἑλλην. μεταφράζεται ὁ ἐνεστῶς (tenet) διὰ παρατατικοῦ (ἔκρατει). Interfecto (ḥ. interficio) φονευθέντος, φονεύσας. Instituit πρκμ.

Φράσεις : Amilio interfecto μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀμουλίου. In regnum restituit πάλιν ἐκάθισεν εἰς τὸν βασιλικὸν θρόνον, ἀποκατέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν.

4. ΙΔΡΥΣΙΣ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΡΕΜΟΥ (754/753 π. Χ.)

Iisdem ἀφαιρ. τοῦ idem (ὁ αὐτός). Ubi δπου, (ἐν οἷς). Condiderunt (πρκμ. τοῦ condo). 'Ο πάππος Νουμίτωρ ἐξ εὐγνωμοσύνης παρεχώρησεν εἰς αὐτοὺς τὸ μέρος τοῦτο τῆς χώρας. Orta est (πρκμ. τοῦ orior). Uter daret (ḥ. do)... regeret πότερος (ποῖος ἐκ τῶν δύο) θὰ ἔδιδε... θὰ διώκει, θὰ ἐκυβέρνα (πλαγία ἐρώτησις). Adhibuerunt (ḥ. adhībeo). Auspicia οἱ Ῥωμαῖοι πρὸ πάσης σπουδαίας ἐπιχειρήσεως, ἀφορώσης τὸ δημόσιον καλόν, πρὸς ἔξιχνασιν τῆς βουλῆς τοῦ θεοῦ, παρετήρουν πρὸς μεσημβρίαν τὰ οὐράνια σημεῖα, τὴν ἀστραπήν, τὴν βροντήν, ἢ τὴν πτῆσιν καὶ τὸν κρωγμὸν τῶν πτηνῶν ἢ τὴν ὅρεξιν τῶν ἐν κλωβῷ ἵερῶν δρνίθων. Τοῦτο ἐκαλεῖτο οἰωνὸς (auspicium) καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τούτου οἰωνοσκοπία, οἰωνοσκόπημα (augurium), οἱ δ' ἐπιφορτισμένοι τὴν ἔξήγησιν τούτων ὀνομάζοντο οἰωνοσκόποι (augures). Vultures ἀντικ. τοῦ vidit (πρκμ. τοῦ video). Augurio (ἀφαιρ.). Victor (ἐνν. factus) νικητῆς γενόμενος, τῷ οἰωνισμῷ νικήσας (εὐνοηθεὶς ἐκ τῆς οἰωνοσκοπίας). Romam κατηγορ. εἰς τὸ urhem. Ut... muniret ἵνα ὀχυρώσῃ (περιφρουρήσῃ). Legibus (ἀφαιρ.). Moenibus ἀφαιρ. τοῦ moenia. Ne = ut non. Quis ἀπλοῦς τύπος ἀντὶ aliquis (δύοις τίθεται τὸ quis μετὰ τὸ ne, si, nisi, sive, seu, num καὶ cum). Quod (αἰτιατ.) = illud autem (vallum) τοῦτο δὲ τὸ χαράκωμα. Invidia (ἀφαιρ. τοῦ αἰτίου). Adductus = ἐκ φθόνου παρακινηθείς. Iratus (ḥ. irascor). Verbis ἀφαιρ. Sic pereat (ἐνεστ. ὑποτακτ. τοῦ pereo) ὡς ἀπόλοιτο, οὔτως εἴθε νὰ ἀπολεσθῇ (πρβλ. ḥ. 9). Qui-

cumque (γεν. cuiuscumque) πᾶς ὅστις, ὅστις δήποτε. Ο 'Ρωμύλος προσηγέθη κακῶς, ἀλλὰ ἐνήργησεν ὡς νομοθέτης, διότι ἡ ἀπείθεια εἰς τοὺς νόμους ἐπιφέρει τὴν διάλυσιν τοῦ Κράτους. Transiliet μέλλ. δριστ. Imperio (ἀφαιρ.) εἰς τὸ potitus est (δ. potior).

Φράσεις: Edixit ne quis vallum transiliret ἀπηγόρευσε νὰ ὑπερπηδήσῃ τις τὸ χαράκωμα. Potitus est imperio ἐκράτησε τῆς ἀρχῆς, τὴν ἀρχὴν ἔλαβεν, κύριος ἐγένετο τῆς ἀρχῆς (ἔξουσίας).

5. ΑΡΠΑΓΗ ΤΩΝ ΣΑΒΙΝΩΝ

Magis quam μᾶλλον ἦ. Deerant (πρκ. τοῦ desum). In proximo ἐνν. loco = ἐγγύτατα. Lucus. Τὸ ἄλσος τοῦτο εὐρίσκετο, ὡς ἔλεγον, μεταξὺ τῶν δύο κορυφῶν τοῦ Καπιτωλίου. Asylum κατηγορ. εἰς τὸ hunc (lucum). Τὸ ἄσυλον ἦτο γῶρος ἵερός, εἰς ὃν ἴκεται κατέφευγον ἐγκληματίαι, δοῦλοι, δραπέται, καὶ ἐθεωροῦντο ἐκεῖ, πλησίον τῶν βωμῶν, ἀσφαλεῖς καὶ ἀπαραβίαστοι. Ο 'Ρωμύλος ἔδωκε τὸ δικαίωμα τοῦ πολίτου εἰς πάντα, ὅστις θὰ κατέφευγεν εἰς τὸ ἄσυλον τοῦτο. Εο (ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν ἐρώτησιν quo ? (εἰς ποῖον μέρος) = εἰς τοῦτο τὸ μέρος, εἰς αὐτὸν τὸ ἄσυλον (= in lucum). Configuit πρκμ. τοῦ configuo. Cum vero... non haberent ἐπειδὴ ὅμως δὲν εἶχον. Ipse (δῆλ. Romulus). Populusque. Κυρίως οἱ ποιμένες καὶ οἱ λησταί. Uxores αἰτ. Circa gentes περὶ τὰ... ἔθνη. Legatos misit qui... peterent (qui = ut ii) ἵνα οὗτοι ζητήσωσι. Αναφορ. τελικὴ πρότασις (διὰ τοῦτο ἐτέθη ὑποτακτ.). Populo δοτ. Additum ἐνν. est (παθητ. πρκμ. τοῦ addo). Quidni (ἐνν. aiebant ἔλεγον). Feminis quoque (δοτ. χαριστική : καὶ εἰς τὰς γυναικας). Aperiūstis (δ. aperio). Foret πρτ. ὑποτ. τοῦ sum (= esset). Ludos πρόκειται περὶ ἀγώνων πρὸς τιμὴν τοῦ θεοῦ Κώνσου (Consus), ὅστις ἦτο τῶν ἀργαιοτάτων ἀγροτικῶν θεοτήτων τῆς 'Ρώμης. Indicēi (τοῦ indīco γ' συζ.) ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ iubet = διατάσσει νὰ κηρυχθῇ. Finitimis (δοτ. χαριστική). Liberis ὁν. liberi. Coniugibus ὁν. coniux θ. Eoque = et eo δῆλ. ad hoc ἢ in hoc spectaculum. Ubi... venit (πρκμ.) ὅτε ἥλθεν. Conversi... erant (τοῦ δ. convertor). Signo dato (πρβλ. ἀρ. 1 : pulso fratre) δώσας τὸ σημεῖον (δ 'Ρωμύλος). Discurrunt ἐκ διαφόρων μερῶν τρέχουσι.

Φράσεις: Eo conversi omnium oculi mentesque erant πάντων τὰ ὅμματα καὶ ὁ νοῦς ἦτο ἐστραμμένος εἰς τὸ θέαμα τοῦτο. Signo dato σημείου δοθέντος, ἀπὸ σημείου.

6. ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΣΑΒΙΝΩΝ. ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΤΑΡΠΗΙΑΣ

Haec καθ' ἔλξιν πρὸς τὸ κατηγορούμ. causa (ἀντί : hoc fuit causa) = αὐτὴ ὑπῆρξεν ἡ αἰτία (ἀφορμὴ) τοῦ πολέμου (ἀντί : αὐτὸς τὸ γεγονός ὑπῆρξεν ἡ ἀφορμὴ τοῦ πολέμου). Ob virgines raptas (μτχ. τοῦ rapior) διὰ τὰς ἀρπαγείσας παρθένους = ob raptum virginum διὰ τὴν ἀρπαγὴν τῶν παρθένων. Adversus πρόθ. μετ' αἰτ. Bellum. Οἱ κάτοικοι τῆς Καιτήνης (;), τῶν Ἀντεμνῶν (;) τῆς Κρουστομερίας, ὑπερασπίζοντες τοὺς Σαβίνους, ἐκήρυξαν τὸν πόλεμον κατὰ τῶν Ρωμαίων, ὅλα τούτους δὲ Ρώμulos ἀλληλοδιαδόχως ἐνίκησε καὶ μόνον οἱ Κυρῖται ὑπέβαλον τὴν Ρώμην εἰς κίνδυνον. Romae (δοτ.) cum appropinquarent ὅτε ἐπλησίαζον εἰς τὴν Ρώμην (ἀλλ' ἐνυπάρχει εἰς τὸ ευν καὶ ἡ αἰτία). Nacti sunt (πρκμ. τοῦ panceiscor). Aquam Sacrorum ἦτο καθιερωμένον εἰς θεότητα τὸ ὑδωρ ἐνίων πηγῶν οὖς ἐγίνετο χρῆσις κατὰ τὴν τέλεσιν τῶν θυσιῶν. Petitum α' ὑπτιον ὁ. peto πρὸς δήλωσιν τοῦ σκοποῦ = εἴχε καταβῆ, ἵνα ζητήσῃ ιερὸν ὑδωρ. Descenderat ἐκ τοῦ Καπιτωλίου. Εἶναι δὲ λόφος ἐφ' οὖς εἴχε κτισθῆ τὸ φρούριον καὶ ὁ ναὸς τοῦ Διός. Romanæ δοτ. Praeerat πρτ. praesum. Muneris (ὀν. munus) γεν. ἀντικειμεν. εἰς τὸ optionem. Petiti (πρκ. τοῦ peto). Quod (ἀντικείμ. τοῦ gerebant). Anulos et armillas. Δὲν εἶναι βέβαιοις ἀν δοιοι οἱ Σαβῖνοι ἔφερον δακτυλίους καὶ περιβραχίονα. Πάντως θραδύτερον ἦσαν ταῦτα ἐν Ρώμῃ ἐξατερικὰ γυνωρίσματα ἡ ἀμοιβαὶ δι' ἀνδρείαν ἐπιδειχθεῖσαν ἐν πολέμῳ. Ο γενναῖος Ρωμαῖος Sicinius Dentatus παραδίδουν, ὅτι ἔλαβε καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν στρατείαν 160 τὸν ἀριθμόν. Postquam... perduxit ἀφοι... ὀδηγησε. Scutis ἀφαιρ. δργαν. Obrui παθητικὸν ἀπαρμφ. τοῦ obruo ἐξαπτώμενον ἐκ τοῦ iussit (ὁ. iubeo). Et (ὡς ἐπίρρο.) = etiam ὀσαύτως. In laevis ἐν. manibus = ἐν ταῖς ἀριστερᾶς (εἰς τὰς ἀριστερὰς χεῖρας). Proditio. Η πέτρα, δόπθεν κατεκρημνίσθη ἡ Ταρπηία, ἐκλήθη κατά τινας Πέτρα Ταρπηία (Tar-

peium saxum ἡ Tarpeia rupes). Celeri poena ἀφαιρ. δργαν. δηλοῦσα τρόπον.

Φράσεις : Ob virgines raptas διὰ τὴν ἀρπαγὴν τῶν παρθένων.

7. Η ΝΙΚΗ ΤΩΝ ΡΩΜΑΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΣΑΒΙΝΩΝ

Processit πρκμ. (ḡ. procedo). In... loco. Ἡ μεταξὺ τοῦ Καπιτωλίου καὶ τοῦ Παλατίνου λόφου κειμένη μικρὰ πεδιάς. Romanum forum κατ' ἀρχὰς χῶρος ὁρθογώνιος, ἐνθα διεξήγοντο πολιτικαί, θρησκευτικαὶ καὶ δικαστικαὶ ὑποθέσεις. Forum δὲ ἀπλῶς δηλοῖ τόπον κινήσεως τοῦ ἐμπορίου. Ἐν τοῖς ἔπειτα χρόνοις τὸ Forum Romanum, περιστοιχούμενον ἀπὸ ὡραῖα οἰκοδομήματα, κατέστη ἐν Ἀράμη τὸ κέντρον τοῦ δημοσίου βίου.

Conseruit πρκμ. (ḡ. consero). Primo impetu (ἀφαιρ. τοῦ χρόνου) κατὰ τὴν πρώτην ἔφοδον (ἐρωτ. quando ? πότε). Insignis κατηγορ. Nomine ἀφαιρ. τοῦ κατά τι, κατὰ τὸ ὄνομα, ὄνομαζόμενος. Cedit πρκ. (ḡ. cedo). Cuius οὖ (γεν. τῆς ἀναφ. ἀντων. qui) = eius autem (ὄνομ. is). Interitu ἀφαιρ. τοῦ ἀναγκ. αἰτίου = ἔνεκα τῆς ἀπωλείας, τοῦ θανάτου. Cooperunt (ḡ. ἐλλειπτ. coepi). Vicimus (πρκμ. ḡ. vinco). Longe aliud πολύ, ὅλως διόλου ἄλλο (διαφορετικόν). Esse ὑποκείμ. τοῦ ἀπαρεμφ. τούτου εἶναι τὸ rapere (τὸ ἀρπάζειν τὰς παρθένους, ἡ ἀρπαγὴ τῶν παρθένων) καὶ τὸ pugnare, κατηγορούμενον δὲ τὸ aliud. Iovi δοτ. ἥθικὴ (ὀν. Iup(p)iter). Ὁ Ἀριάδνος δὲν ἐτήρησε τὴν ὑπόσχεσίν του, περιορισθεὶς εἰς τὴν ἵδρυσιν βωμοῦ εἰς τιμὴν τοῦ Iupiter Stator (Ζεὺς Στήσιος, ὁ ἀναχαιτίζων τοὺς φεύγοντας). Ὁ μετέπειτα ναὸς τοῦ Στησίου Διὸς ἐκτίσθη τῷ 294 π. Χ. ἐπὶ τῆς βορείου ακτίτυος τοῦ Παλατίνου λόφου. Divinitus ἐπίρρ. Restitit (πρκμ. ḡ. resisto). Crinibus passis (μτχ. ḡ. pando) ἀφαιρ. ἴδιότητος = μὲ λελυμένας τὰς κόμας, λυσίκομοι. Ausae sunt ἐτόλμησαν (ἡμιαποθετικὸν ḡ. audeo). Se inferre νὰ παρεμβληθοῦν, νὰ ἐιφθοῦν εἰς τὸ μέσον. Ἡ παρέμβασις αὕτη τῶν Σαβίνων γυναικῶν εἶναι τὸ θέμα πίνακος τοῦ διασήμου ζωγράφου Δαβίδ (1799 ἐν τῷ Μουσείῳ τοῦ Λούβρου). Volantia μτχ. τοῦ volo (α' συζυγίας). Hinc... hinc ἐνθεν μὲν (ἀφ' ἐνός)... ἐνθεν δὲ (ἀφ' ἐτέρου).

8. ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ALBA. OPATIOI KAI KOYRIATIOI

Mortuo (ὁ. morior) ἀφαιρ. ἀπόλ. Non solum... sed etiam ὅχι μόνον... ἀλλὰ καὶ. Proximo (δοτ.) τῷ ἐγγυτάτῳ, τῷ τελευταίῳ δῆλ. τῷ Nouumā (ὑπερθ. τοῦ propior). Romulo (ἀφαιρ.) β' ὁ. συγκρ. εἰς ἔδι ferocior (θετ. ἐπιθ. ferox) = quam Romulus. Eo regnante (ἀφαιρ. ἀπόλ.) = αὐτοῦ βασιλεύοντος. Exortum est (πρκμ. ὁ. exor- rior). Ο πόλεμος οὗτος ἔγινεν ἐξ αἰτίας ἀμοιβαίων ἐπιδρομῶν. Ducibus (δοτ.)... placuit (ἀπρόσ. ὁ. placet). Fata = fatum. Utriusque δν. uterque ἐκάτερος, καὶ δ εἰς καὶ δ ἄλλος χωριστά. Committi (παθ. ἀπρμφ. ὑποκ. τοῦ ἀπροσ. placuit). = τοῖς ἀρχηγοῖς ἐφάνη καλὸν νά... Manibus (δοτ. πληθ.). Apud Romanos... Albanos παρὰ τοῖς Ὄρωμαίοις... παρὰ τοῖς Ἀλβανοῖς (ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν...). Tò apud πάντοτε μὲ δρήματα δηλωτικὰ στάσεως = παρὰ δοτ. Cum iis agunt συνεννοοῦνται, διαπραγματεύονται οἱ βασιλεῖς μετ' αὐτῶν (τῶν Ὄρατίων καὶ Κουριατίων). Ut ἵνα, νά. Pro... patria sua quisque ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος ἔκαστος. Ferro (ἀφαιρ. ὁργαν.) σιδήρω, ὅπλοις, διὰ τῶν ὅπλων (= armis). Ea lege (ἀφαιρ. τροπ.) ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦτον. Ut ὅπως, ἵνα. Ἡ σύνταξις ut imperium quoque esset ibi, unde (ἀπὸ ὅπου) esset (θὰ ἦτο, θὰ ἴστατο) victoria. Imperium ἡ ἀρχή, δηλ. τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιτάσσειν. Ἡ Ὄρμη, ἀποικία τῆς Alba, δὲν ἤθελε νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν κυριαρχίαν τῆς μητροπόλεως. Ἐκ τῆς αἰτίας αὐτῆς προεκλήθη πόλεμος. Inter acies (αἰτ. πληθ.) μεταξὺ τῶν παρατεταγμένων ἀντιπάλων στρατῶν. Consederant (ὑπερσ. τοῦ ὁ. consido). Exercitus ὄνομ. πληθ. Infestis armis (ἀφ. τροπ.). σύνδεσον μὲ τὸ concurrunt (συγκρούονται). Terni (ἀριθμ. διανεμητικὸν) ἀνὰ τρεῖς ἐκατέρωθεν (τρεῖς ἀπὸ τὴν μίαν πλευρὰν καὶ τρεῖς ἀπὸ τὴν ἄλλην). Ἐκ τῆς σκηνῆς ταύτης τοῦ ὅρκου τοῦ Ὄρατίων ἐνεπνεύσθη δ περιφημος ζωγράφος Δαβὶδ (δ ὅρκος τῶν Ὄρατίων, 1785, Μουσεῖον Λούβρου). Animos τὸ θάρρος. Ut... (increpuerunt — fulserunt) εὐθὺς ὥς... Primo concursu (πρβλ. ἀρ. 7 : primo impetu). Fulserunt (πρκμ. ὁ. fulgeo). Spectantes (= spectatores) τοὺς (ἐκατέρωθεν) θεωμένους (θεατάς). Perstrinxit (ὁ. Perstringo). Consergis manibus (ἀφαιρ. ἀπόλ. ὁ. consergo) = δτε ἤλθον εἰς κεῖρας. Duo... alter super alterum δύο... δ μὲν ἐπὶ τοῦ δέ. Ceciderunt (πρκ. ὁ. cado). Ad casum εἰς τὴν πτῶ-

σιν, εἰς τὴν στιγμὴν τῆς πτώσεως. Gaudio (ἀφαιρ. τοῦ ἀναγκ. αἰτίου) = ὑπὸ χαρᾶς, ἔνεκα χαρᾶς Unum... tres ἐνα...τρεῖς, ἐνα μόνον...τρεῖς Circumsteterant (πρβλ. ὁ. circumsto καὶ ὁ. circumsisto). Tribus (δοτ.) impar τρισὶν (ἐν συγχρίσει πρὸς τρεῖς) ἄνισος. Singulos... aggressis necavit ἐνα ἔκαστον (ἀνὰ ἐνα τῶν Κουριατίων) προσβαλὼν ἐψύνευσε. Insequentes (αἰτ.) = τοὺς καταδιώκοντας, ἐκείνους οἱ ὅποιοι κατεδίωκον (αὐτόν). Manu τῷ ἀγῶνι (ἐνὸς ἀνδρός), ἐνὶ ἀνδρί. Parta est παρεσκευάσθη (ὁ. pario). Romanis (δοτ. ἡθική). Domum οἴκαδε, εἰς τὴν χώραν του, εἰς τὴν πατρίδα του. Ο Φουφήτιος κατὰ τὴν συνθήκην ὑπετάγη εἰς τὸν Τύλλον Ὀστίλιον.

Φράσεις: Mortuo Numa μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Νουμᾶ. Eo regnante ὑπὸ τὴν βασιλείαν (σκῆπτρον) τούτου. Dueibus placuit οἱ ἀρχηγοὶ ἀπεφάσισαν. Conclamavit gaudio exercitus ὁ στρατὸς ἀνέκραξεν ἐξ ἀγαλλιάσεως.

9. ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΟΡΑΤΙΑΣ

Ovantes. Εδῶ πρόκειται μόνον περὶ ἐπευφημιῶν καὶ κραυγῶν χαρᾶς τοῦ 'Ρωμ. στρατοῦ. Ή oratio (μικρὸς θρίαμβος) ἐγίνετο εἰς ερχομένου πεζῇ τοῦ στρατηγοῦ εἰς τὴν 'Ρώμην τῇ συνοδείᾳ αὐλῶν καὶ ἀνερχομένου ἐπισήμως εἰς τὸ Καπιτώλιον, ἵνα θυσιάσῃ πρόβατον (ovis, ἐξ οὗ καὶ ἡ ὀνομασία oratio). Gratulantes (ὁ. gratulor, ἀποθ.) ἐνν. ei (τῷ 'Ορατίῳ). Domum οἴκαδε, εἰς τὴν πατρίδα. Princeps χάριν ἐμφάσεως προηγήθη ἡ λέξις αὐτή: πρῶτος. Ibat (πρ. τοῦ ἀνωμ. ὁ. eo). Prae se (ἀφαιρ.) gerens προβαλλόμενος, κομίζων ὑπερηφάνως. Cui = ei autem τούτῳ δὲ (fratri). Obvia fuit ἥλθεν εἰς προϋπάντησιν, ἀπήντησεν. Ή συνάντησις ἔγινεν ἐκεῖ, ἐνθα βραδύτερον ἐκτίσθη ἡ Porta Capena, πρὸς N. τῆς 'Ρώμης. Soror virgo ἡ νεαρὰ (ἡ ἀνύπανδρος) ἀδελφή· αὐτῇ ἐκαλεῖτο Horatia. Uni ex Curiatiis = uni Curiatorum γεν. διαιρ. Desponsa τοῦ ὁ. despondeo. Τὰ σκῦλα ἐφέροντο ἐπὶ κορμοῦ, στηριζομένου ἐπὶ τοῦ ὄμου τοῦ νικητοῦ. Cognito μτχ. ἀπόλ.= ἀναγνωρισθείσης τῆς..., ἀναγνωρίσασα τὴν... Crines solvere (πρβλ. ἀνωτ. ἀρ. 7: crinibus passis). Animum = iram. Stricto gladio ἀφαιρ. ἀπόλυτος (ὁ. stringo) ἀνασπάσας τὸ ξίφος. Abi hinc... ad sponsum (abi προστ. τοῦ ὁ. abeo = ἀπελθε ἐντεῦθεν

(Ὂπαγε) νὰ εὔρης τὸν μνηστῆρά σου. Cum immaturo amore μετὰ τοῦ ἀώρου, ἀκαίρου (ἀτόπου) ἔρωτος. Oblita (ὁ. obliviscor) λησμονήσασα, ἐπιλήσμων. Sic pereat ὡς ἀπόλοιτο = οὕτως εἴθε νὰ ἀπολεσθῇ (ὑποτακτ. ἐνεστ. τοῦ ὁ. pereo), ίσοδυναμοῦσα πρὸς εὐκτικὴν ἑλληνικὴν (ἰδ. ἀρ. 4). Romana 'Ρωμαία (γυνή).

'Ο περίφημος ἀγῶν τῶν 'Ορατίων καὶ ὁ ἐπακολουθήσας φόνος τῆς ἀδελφῆς των παρέσχεν εἰς τὸν Corneille τὴν ὑπόθεσιν τῆς τραγῳδίας Horace, ἐκ τῶν ἀριστουργημάτων τοῦ κλασσικοῦ Γαλλικοῦ θεάτρου.

Φράσεις : Ovantes ac gratulantes ἐν μέσῳ ἐπευφημιῶν καὶ συγχαρητηρίων. Movit animum προεκάλεσε τὴν δργήν.

10. ΣΥΝΩΜΟΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ. Ο ΒΡΟΥΤΟΣ ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΕΙ ΕΙΣ ΘΑΝΑΤΟΝ ΤΟΥΣ ΓΙΟΥΣ ΑΥΤΟΥ

Expulsis regibus (ἀφαιρ. ἀπόλ.) ἐκδιωχθέντων τῶν βασιλέων (ὁ. expello) δηλ. τοῦ Ταρκυνίου τοῦ Ὑπερφράνου μετὰ τῆς οἰκογενείας του τῷ 509 π. X. Consules Ὂπατοι. Οὗτοι ἔλαβον τὰς βασιλικὰς προνομίας. Κατ' ἀρχὰς ἐκλήθησαν δικασταὶ (iudices), βραδύτερον δέ, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Δωδεκαδέτου, Ὂπατοι. Ne... fierent ἵνα μὴ γίνωνται. Insolentiores (κατηγορ.). Collatino (δοτ. ...) sublata est (ὁ. tollo) ἀπὸ τοῦ Κολλατίνου ἥρθη. Paulo post δὲ λίγον ἔπειτα, μετ' οὐ πολὺ. Populo δοτ. εἰς τὸ invisum. Ad bona sua repetenda (γερουνδ. ἔλξις) = ad repetendum bona sua πρὸς ἀπαίτησιν τῶν ἀγαθῶν του (πρὸς τὸ ἀπαιτῆσαι τά...). Romam εἰς τὴν Ῥώμην. De restituendis regibus (γερουνδ. ἔλξ.) = de restituendo reges περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν βασιλέων. Ipsos... filios αὐτὰ τὰ τέκνα. In societatem consilii εἰς συμμετοχὴν τοῦ σχεδίου. Unus ex servis = unus servorum τῶν δούλων εἰς. Excepit ἥκουσε (ὁ. excipio). Detulit (πραχ. ὁ. defero). Coniurati = coniuratores. In vincula εἰς τὴν φυλακήν. Coniecti sunt (ὁ. conicio). Damnati ἐνν. sunt. Missi ὁ. mitto. Virgis — securi ἀφαιρ. δργαν. Liberi δν. οὐσ. = τὰ τέκνα. Modo μόνον. Ut consulem ageret ἵνα ὑποκριθῇ τὸν Ὂπατον, ἵνα ἐκτελέσῃ τὸ καθῆκον αὐτοῦ ὡς Ὂπατος. ('Ο Voltaire ἐποίησεν τῷ 1730 ἐπὶ τῆς ὑπόθεσεως ταύτης τὴν τραγῳδίαν Brutus).

Φράσεις: Expulsis regibus μετὰ τὴν ἔξωσιν τῶν βασιλέων... In societatem consilii adsumunt καθιστῶσιν (αὐτοὺς) κοινωνούς τοῦ σχεδίου των.

11. ΗΡΩΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΟΡΑΤΙΟΥ ΚΟΚΛΙΤΟΣ

Ad restituendos Tarquinios (γερουσνδ. ἔλξις = ad restituendum Tarquinios) πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν Ταρκυνίων. Romam εἰς τὴν Ῥώμην. Vēnit (πρκμ.). Primo impetu (ἀφαιρ. χρον.). Non unquam = nunquam. Alias ἐπίρρ. Ante ἐπίρρ. Invasit Romanos κατέλαβε τοὺς Ῥωμαίους, ἐπέδραμεν ἐπὶ τοὺς Ῥωμαίους (δ. invado). Adeo valida οὕτως ἴσχυρά. Res Clusina ἡ Κλουσίνη πόλις, τὸ Κλούσιον (Clusium), τὰ τοῦ Κλουσίου. In urbem demigrant οἱ Ῥωμαῖοι ήσχολοῦντο κυρίως εἰς πολέμους καὶ εἰς τὴν γεωργίαν. Ἡ αἰφνίδιος εἰσβολὴ τοῦ Πορσήνα εὗρεν αὐτοὺς εἰς τοὺς ἄγρους ἐκτὸς τῆς πόλεως. Praesidiis ἀφαιρ. δργαν. Alia... alia ἄλλο μὲν... ἄλλο δὲ (μέρος). Mūris (ἐνν. obiectis) ἀφαιρ. ἀπόλ. Δηλοῦσα τὸ αἴτιον = ἔνεκα τῶν (προβεβλημένων) τειχῶν. Tiberi obiecto (δ. obicio) ἀφαιρ. ἀπόλ. = ἔνεκα τοῦ (ἔμπροσθεν ρέοντος) προβεβλημένου Τιβέρεως. Tuta (ἐνν. ab hostibus) ἀσφαλής, ἀπρόσβλητος. Τὸ μτχ. ἐπίθ. τοῦ ἀποθετικοῦ δ. tueor ἔχει ἐδῶ παθ. σημασίαν. Pons sublicius γέφυρα, ἡς τὸ ξύλινον σανίδωμα ἐτοποθετεῖτο ἐπὶ τῶν καταπήγων (sublica καταπήξ, πάσσαλος), δηλ. ἐπὶ παστάλων ἐκ κορμῶν δένδρων ἐμπεπηγμένων ἐντὸς τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ. Τοιαύτη γέφυρα, Συλίνη λεγομένη, εἶχε κατασκευασθῆ κατὰ τὴν παράδοσιν ὑπὸ τοῦ Ἀγκου Μαρκίου καὶ συνέδεε τὸν Ιανίκολον λόφον μὲ τὴν Ῥώμην. Iter paene dedit (= iter dedisset) σχεδὸν ἔδωκε, σχεδὸν παρέσχε δίοδον (καὶ revera dedisset = καὶ πράγματι θὰ ἔδιδε τότε). Nisi fuisset ἂν μὴ ὑπῆρχεν, ἂν μὴ εὑρίσκετο. Cocles γεν. Coclitis = κατὰ λέξιν : μονόφθαλμος. Cognomine (ἀφαιρ. τῆς ιδιότητ.) Quod διότι. Amiserat (δ. amitto). Extrema (ἀφαιρ.). Τὸ ἐσχατον μέρος τῆς γεφύρας, δηλ. τὸ πρὸς τὸ μέρος τῶν ἔχθρῶν. Donec — interrumpetur (χρον. τελικὴ πρότασις) ἔως ὅτου (τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς γεφύρας) λυθῇ, ἀποζευχθῇ. A tergo ἐκ τῶν νώτων (τοῦ Ὁρατίου). Audacia sua (ἀφαιρ. δργαν.). Ponte rescisso (ἀφαιρ. ἀπόλ. δ. rescindo = ἀφοῦ ἡ γέφυρα ἀπεκόπη, τῆς γεφύρας ἀποκοπεῖσης). Obstupesecit, desiluit ὑποκ. Horatius. Armatus ἔνοπλος.

Ad suos ἐνν. cives (συμπολίτας). Grata (κατηγ. = εὐγνώμων). Civitas τὸ σύνολον τῶν πολιτῶν, ἡ πόλις. In comitio ἐν τῷ κομιτεῖῳ (δηλ. ἔκεī ὅπου συνήρχετο ἡ παλαιοτάτη κατὰ φράτρας ἐκκλησίᾳ). Virtutem ἀρετὴν (πολεμικήν), ἀνδρείαν. Posita est (ὃ. pono). Agri γεν. τοῦ δικού εἰς τὸ tantum = τοσοῦτον ἄγροῦ, τοσοῦτος ἄγρος. Publice δημοσίᾳ, δημοσίᾳ ἐγκρίσει, ἐπισήμως. Quantum δσον... Uno die ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ.

Φράσεις : Muris et Tiberi obiecto tuta ἀπρόσβλητος ἔνεκα τεχνικῶν καὶ φυσικῶν ὁχυρωμάτων.

12. ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΑ ΤΟΥ ΜΟΥΚΙΟΥ ΣΚΑΙΟΛΑ

Cum... obsideret δτε ἐπολιόρκει (ὃ. obsideo). Romanae constantiae γεν. ίδιοτ. εἰς τὸ vir. Senatum adiit (ὃ. adeo) εἰς τὴν Σύγκλητον προσῆλθε. Veniam transfugiendi ἀδειαν τοῦ αὐτομολῆσαι. Accepta potestate (ἀφαιρ. ἀπόλ.) = δεκτῆς γενομένης τῆς ἀδειας, λαβὼν τὴν ἀδειαν (potestas = venia). Ibi = in castris. Prope tribunal πλησίον, ἐγγὺς τοῦ Βῆματος. Τὸ Βῆμα ἦτο μικρὸν ἐκ χώματος καὶ πόσας ὑψωμα, ἐφ' οὗ ἐδίκαζε ἢ ἐδημηγόρει πρὸς τοὺς στρατιώτας. Regium = regis. Constitit (ὃ. consisto). Forte ἐπιφρ. Dabatur (ὃ. do). Militibus δοτ. Ad latus παρὰ τὸ πλευρόν. Pari ornatu (ἀφαιρ. ίδιοτ. ἡ ὀνομ. par ornatus) = μετὰ (ἵσης) δμοίας στολῆς (ἐνδυμασίας), κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐνδεδυμένος. Similitudine (ἀφαιρ. αἰτίου) ἔνεκα τῆς... Deceptor (ὃ. decipio). Pro rege ἀντὶ τοῦ βασιλέως. Sica (ἀφαιρ. ὄργαν.). Quo facto (ἀφαιρ. ἀπόλ.) οὗ γενομένου, τούτου δὲ γενομένου. Comprehensus (ὃ. comprehendendo). In conspectu regis ἔνώπιον τοῦ βασιλέως. In foculum ἐπὶ πυρᾶς, ἐπὶ ἐσχάρας. Accenso μτχ. ἀναφορ. (ὃ. accendo). Ad sacrificium πρὸς θυσίαν, χάριν θυσίας. Quod pecasset (= pecavisset) διότι (ὡς ἔλεγεν ὁ Mucius) ἡ χεὶρ αὐτοῦ εἶχε σφαλῆ (εἶχε κάμει λάθος). Attonitus (ὃ. attono). Miraculo (ἀφαιρ. αἰτίας) ἔνεκα τοῦ καταπληκτικοῦ θεάματος. Ab altaribus ἀπὸ τοῦ βωμοῦ (ὀνομ. πληθ. altaria, ὁ βωμός). Quasi... remunerans ώσει ἀνταμείβων (εὐχαριστῶν διὰ...). Aperte dixit καθαρὰ ἐδήλωσε. Similes ἔαντοῦ δμοίως. Adversus πρόθ. Coniurasse = coniuravisse. Qua re (ἀφαιρ. αἰτίας) ἐξ ἦς (δηλώσεως).

Prata αἰτ. πληθ. Dono δοτ. τοῦ σκοποῦ, ὡς δῶρον (κατηγορ.). Scaevola κατὰ λέξιν (ἐκ τοῦ scaevus = σκαιός τ.ε. ἀριστερὸς καὶ vola τὸ κοῦλον τῆς χειρός, ἡ χεὶρ) = σκαιόχειρ, ἀριστερόχειρ. Tantum μόνον. Sinistra manu ἀφαιρ. ἀντικείμ. τοῦ utebatur (ὁ. utor). Honoris gratia τιμῆς ἔνεκα. Τὸ gratia, καθὼς καὶ τὸ causa, πάντοτε ἐπιτάσσεται.

Φράσεις : Necem regis reppromittens ὑπισχνούμενος εἰς ἀντάλλαγμα τὸν φόνον τοῦ βασιλέως. Iuvenem amoveri iussit διέταξε τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ νέου.

13. ΑΠΟΛΟΓΟΣ "Η ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΧΟΥ (494 — 459 π. Χ.)

Inter patres μεταξὺ τῶν πατρικίων, τῶν εὐγενῶν. Cum secessisset (ὁ. secedo) ἀφοῦ ἀπεχώρησε. Quod... premeretur διότι (ὡς ἐφρόνει) ἐπιέζετο (πρβλ. ἀρ. 12 : quod peccasset). A senatu atque consilibus ἀφαιρ. ποιητ. αἰτίου = ὑπὸ τῆς... Tributo ac militia (ἀφαιρ. αἰτ.) = ἐξ αἰτίας τῆς συνεισφορᾶς, (ἐξ αἰτίας τῶν φόρων) καὶ τῆς στρατείας. Plebem = plebeios. Miserunt... qui (= ut is ἵνα αὐτὸς) reconciliaret ἀναφορικὴ τελικὴ πρότασις. 'Η 'Ρώμη ἀνευ τῶν πληθείων δὲν ἤδυνατο νὰ ζήσῃ, ἀλλὰ καὶ ὁ γειτνιασμὸς αὐτῶν θὰ προεκάλει σοβαρὸν κίνδυνον. Eam = plebem. Ubi σύνδ. χρόν. = ὡς. Hoc (= hanc fabulam) τοῦτο (τὸν μῆθον αὐτόν). Καὶ ὁ La Fontaine παρέλαβε τὸν μῆθον τοῦτον *les membres et l'estomac*. Narasse = naravisse. Fertur = dicitur ὑποκ. Menenius. Inquit = εἶπε (ὁ. ἐλλειπτ. inquam). Humanī artus (ὄνομ. πληθ.) τὰ ἀνθρώπινα μέλη, τὰ μέλη τοῦ ἀνθρώπου. Cum cernerent ἐπειδὴ ἔβλεπον, βλέποντα (ὁ. cerno). Otiosum (κατηγορ.). Ab eo (= ventre) discordarunt = discordaverunt. Conspirarunt = conspiraverunt. Ne ἵνα μή, νὰ μή (ut non). Ferrent παρέχωσι, δίδωσιν (ὑποκ. manus αἱ χεῖρες). Neve (= et ne) aut (= neve) μηδέ. Os (γεν. oris ὑποκ. τοῦ acciperet). Datum δοθεῖσαν, διδομένην (ἐνν. cibum). Dum... volunt ἐνῷ ζήτελον, θέλοντα. Ipsi (= δηλ. artus αὐτὰ τὰ ἴδια μέλη). Defecerunt ἐξησθένησαν (= debilitati sunt ἐξηγητλῆθησαν). Vēnit (προκ.). Tum demum τότε τέλος. Haud segne (λιτότης) ὅχι νωθρά, ὅχι ἀργή. Eumque (δηλ. ven-

trem)... distribuere καὶ ὅτι αὐτὴ ἡ κοιλία (στόμαχος)... διεμοίραζε. Per ἀνά, εἰς... Ἡ πρόθ. δηλοῦ κατανομήν. Acceptos cibos τὰς τροφάς, ὃς ἐλάμβανεν (ὃς ἐδέχετο). Cum eo = cum ventre. In gratiam εἰς φιλίαν. Redierunt (ὁ. redeo). Senatus. Αὕτη παραβάλλεται πρὸς τὸ venter καὶ ὁ populus πρὸς τὸ humani artus. Discordia (ἀφαιρ. τοῦ αἰτίου).

Fabula (ἀφαιρ. ὄργαν.). Flexit (ὁ. flecto). Regressa est (ὁ. ἀποθ. regredior). Tribunos τοὺς δημάρχους. Οὗτοι ἐκλεγόμενοι ἐκ τῆς τάξεως τῶν πληγείων ἥσαν κατ' ἀρχὰς δύο, βραδύτερον πέντε καὶ τέλος δέκα. Ἐπροστάτευον τὴν πληθύν, ματαιώνοντες μὲ τὸ δικαίωμα τοῦ νετοῦ (= ἐνίσταμαι, ἐναντιοῦμαι) τὰς κατ' αὐτοὺς ἀσυμφόρους ἀποφάσεις τῆς Συγκλήτου καὶ τῶν ἀνωτέρων ὀρχόντων. Paulo post ὀλίγον ἔπειτα. Τὸ post ἐνταῦθα εἶναι ἐπίρρημα. Mortuus est (ὁ. morior)... Qui = ut ii ἵνα οὗτοι (πρβλ. ἀρ. 13 : miserunt qui). Omni vita (ἀφαιρ.) καθ' ὅλον τὸν βίον. Patribus δοτ. εἰς τὸ carus. Pariter... ac ὅμοίως... καὶ. In tanta... ut ἐν τοσαύτῃ (τόσον μεγάλη)... ὥστε. Collatis (ὁ. con-fero). Collatis quadrantibus (ἀφαιρ. ἀπόλ.) συλλεγέντων κοδραντῶν, συλλέξας νομισμάτια (κέρματα χαλκᾶ μικρᾶς ἀξίας) ἐκ συνεισφορᾶς (καθὼς ἐνίστε γίνεται καὶ σήμερον). Sepeliverit - dederit ἐδῶ τὸ συμπερασμ. ut συνετάχθη μὲ παρακείμ. ὑποτακτ. (ἀντὶ παρατ.), διότι δηλοῦται ἴστορ. γεγονός. 'Ο πρκμ. μεταφράζεται δι' ἀορίστου τῆς ἐλλην. γλώσσης = ὥστε ἔθαψεν... ἔδωκε. Locum sepulcro ἐνν. eius (δοτ. τοῦ σκοποῦ) τόπον διὰ τὸν τάφον, διὰ τὴν ταφὴν (αὐτοῦ ἔδωκε). Publice δημοσίᾳ δαπάνη. Multo (ἀφαιρ.) magis (potest) πολλῷ μᾶλλον, πολὺ περισσότερον (δύναται). Quam non sit necessaria (πλαγία ἐρώτ.) = (νὰ διδάξῃ) πόσον δὲν εἶναι ἀναγκαῖα (τὸ necessaria εἶναι κατηγορούμενον). Cupienti... laudem τῷ ἐπιθυμοῦντι ἔπαινον. Nimis anxia comparatio (ὑποκείμ. = ὁ περιφρόντιστος πορισμός, ἡ ὑπερβολικὴ ἐπιζήτησις πλούτου, ἡ περίφροντις πλουτοθηρία' (comparatio κυρίως εἶναι ἡ παρασκευή). Divitiarum (γεν. ἀντικειμενική).

Φράσεις : Nihil aliud quam hoc narasse fertur λέγεται, ὅτι περιωρίσθη εἰς τὸν ἔξῆς μόνον μῦθον.

14. ΠΑΝΙΚΟΣ ΕΝ ΤΗ ΡΩΜΗ ΚΑΙ Ο ΚΙΓΚΙΝΝΑΤΟΣ
(458 π. Χ.)

Eius = Minucii. Circumsessos (*περι*)κυκλωθέντας (ὁ. circumsedeo). Ubi (εὐθὺς) ὡς. Nuntiatum est ὑπὸ πέντε ἵππεων. Romam εἰς τὴν Ἀρμῆν. Pavor... trepidatio fuit. Ἡτο πρόσφατος ἀκόμη ἡ ἀνάμνησις τῆς καταλήψεως τοῦ Καπιτωλίου ὑπὸ τῶν Σαμνιτῶν (460 π. Χ.). Quanta (ἐνν. fuisset θὰ ὑπῆρχε). Obsiderent (ὁ. obsideo). Cum... videretur ἐπειδὴ ἐφαίνετο. In altero (ἐπιθ.) consule. Ὁ ἔτερος ὑπατος (Nautius) ἦτο ἀπησχολημένος ἐναντίον τῶν Σαβίνων. Praesidii γεν. διαιρ. εἰς τὸ parum = ὀλίγον βοηθείας, μικρὰ ἀσφάλεια. Dici ὑποκυ. τοῦ ἀπροσ. placuit (ἐνν. senatui) ἔδοξε (τῇ Συγκλήτῳ) ἐφάνη καλόν, ἀπεφασίσθη. Dictatorem. Ὁ δικτάτωρ ἀνηγορεύετο δ' ἔξ μόνον μῆνας ὑπὸ τῶν ὑπάτων εἰς λίαν κρισίμους καιρούς μετὰ γνώμην τῆς Συγκλήτου. "Οταν ἡ κρίσις παρήρχετο, ὁ δικτάτωρ ὥφειλε νὰ καταθέσῃ τὴν ἀρχήν, ἀν δὲ ὁ κίνδυνος ἐξηκολούθει, ἀνεκηρύσσετο ἄλλος. Ut συνδ. τελ. Afflictam (ὁ. affligor). Omnium (γεν. ὑποκειμ.). Omnium consensu παμψήφει. Unica spes (παράθεσις εἰς τὸ ille). Trans Tiberim ἀπέναντι δηλ. τοῦ Πεδίου τοῦ "Αρεως, μεταξὺ Τιβέρεως καὶ τοῦ Ἰανικόλου λόφου. Quattuor iugera (γεν. ἰδιοτ. εἰς τὸ agrum). Missi (ὁ. mittor). Nudum (κατηγ.) γυμνόν, ἦτοι φοροῦντα μόνον χιτῶνα (tunica) χωρὶς τὴν τήβεννον (toga), ὡς θὰ ἐλέγομεν σήμερον : ἀνασκούμπωμένον, μὲ τὰ μπράτσα ἔξω. Salute data reddita (ἀφαιρετικὰ ἀπολ.). Proferre φέρω, κομιζω ἔξω (ὁ. profero). Ut σύνδ. τελ. Senatus γεν. πτώσ. Togatus (κατηγορ.).

Φράσεις : Salute data redditaque μετ' ἀνταλλαγὴν χαιρετισμοῦ.

15. ΑΠΟ ΤΟΥ ΑΡΟΤΡΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΚΤΑΤΩΡΙΑΝ

Postquam... processit ἀφοῦ... προεχώρησε (ὁ. procedo). Absistero (ἀφαιρ. ἀπόλ. ὁ. abstergeo). Indutus toga (ἀφαιρ. ὅργαν.) ἐνδεδυμένος, περιβεβλημένος τὴν τήβεννον. Dictatorem (κατηγ.). Gratulantes ἀποθ. gratulor. Quantus sit (πλαγία ἐρώτησις, ἔξαρτωμένη ἐκ τοῦ exponunt=πόσον μέγας (φόβος) ὑπάρχει. Romam vēnit (πρκμ.

Ἐπέβη λέμβου ἴδιαιτέρας. Antecedentibus lictoribus (ἀφαιρ. ἀπολ.) προπορευομένων, ἡγουμένων ὁρθούχων. Εἰς τὴν ἀπέναντι ὅχθην τοῦ Τίβερεως ὑπεδέχθησαν αὐτὸν οἱ πλεῖστοι τῶν Συγκλητικῶν καὶ τὰ τρία τέκνα του. Οἱ lictores οὗτοι ἦσαν δημόσιοι ὑπηρέται τῶν ἀρχόντων (δικτάτωρος, ὑπάτου, στρατηγοῦ). Ὁ στρατηγὸς εἶχεν 6, ὁ ὑπάτος 12 καὶ ὁ δικτάτωρ 24 ὁρθούχους. Domum εἰς τὸν ἐν Πώμῃ οἴκον του. Deductus (ὁ. deducor). Caesis hostibus ἀφαιρ. ἀπολ. (ὁ. caedo). Οἱ Aequi νικηθέντες παρεδόθησαν καὶ ὑπὸ ζυγὸν ἤχθησαν. Triumphans ἐνν. de Aequis. Urbem ingressus est = in urbem ingressus est (ὁ. ingredior). Dictatura (ἀφαιρ. εἰς τὸ abdicavit). In sex menses δι' ἔξ μηνας. Acceperat (ὁ. accipio).

Φράσεις : Triumphans ἐν θριάμβῳ. Dictatura se abdicavit κατέθεσε τὴν δικτατωρίαν, παρηγήθη τοῦ ἀξιώματος τοῦ δικτάτωρος.

16. ΑΠΙΣΤΙΑ ΚΑΙ ΠΑΘΗΜΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

Cum... obsideret (ὁ. obsideo) Camillus. Ὁ Κάμιλλος θεωρεῖται μία τῶν ἵσχυροτέρων ὥρματικῶν προσωπικοτήτων τοῦ 4ου π. Χ. αἰῶνος. Falerios κατὰ παράθεσιν εἰς τὸ urbem = τὴν πόλιν Φαλερίους ἢ Φαλέριον. Ludi τοῦ (μικροῦ) σχολείου. Plurimos et nobilissimos iuxanὸν ἀριθμὸν παιδίων τῶν καλυτέρων οἰκογενεῶν. Inde = huius civitatis. Ambulandi gratia χάριν περιπάτου. Eductos... perduxit ἔξῆγαγε (τῆς πόλεως) καὶ διδήγησε. Quibus traditis (ἀφαιρ. ἀπόλ.) δῶν παραδοθέντων. Non erat dubium quin... δὲν ἦτο ἀμφιβολον, δὲν ὑπῆρχεν ἀμφιβολία ὅτι.... Se... dedituri essent ἔαυτοὺς ἤθελον παραδώσει (ὁ. dedo). Deposito bello ἀφαιρ. ἀπολ. (ὁ. depono). Testatus μετ' ἀποτροπιασμοῦ ἀποκρούσας, βδελυχθείς. Ad similem = ad hominem similem tui (γεν. τῆς ἀντ. tu). Et = etiam. Iura (ὄνομ. ἐν. ius) δίκαια. Ἡ λέξις αὕτη μαρτυρεῖ συνείδησιν. Αἱ ὑποχρεώσεις τῶν ἐμπολέμων εἶναι σήμερον ἀντικείμενον διεθνῶν συμβάσεων. Adversus eam aetatem ἐναντίον αὐτῆς τῆς ἡλικίας, δηλ. ἐναντίον παιδίων αὐτῆς τῆς ἡλικίας. Cui (ἐνν. aetati) ἦς (ἡλικίας).

Parcimus φειδόμεθα. Etiam ἀκόμη καὶ. In captis urbibus ἐν ταῖς κυριεύεσσαις πόλεσι. Adversus armatos ἐν. viros. Post tergum = post terga. Manibus alligatis (ἀφαιρ. ἀπόλ.) δεθεισῶν τῶν χειρῶν, δέσας τὰς χεῖρας. Eum reducendum pueris (δοτ.) tradidit παρέδωκεν αὐτὸν εἰς τοὺς μαθητάς, ἵνα ὁδηγήσωσιν δπίσω (= ut reduceretur). Τὸ reducendum (re — δπίσω), πιθέμενον μὲ τὸ tradidit, δῆλοι σκοπόν. Beneficio... armis (ἀφαιρ. ὅργαν.). Victi (ὃ. vinco). Portas τὰς πύλας (ianua = θύρα ἔξωτερικῆς οἰκίας, fores = θύρα ἔχουσα δύο φύλλα (= valvae), porta = πύλη πόλεως, φρουρίου, στρατοπέδου κλπ.). Romanis. Τὸν Κάμιλλον ἐπισήμως ηύχαριστησαν οἱ Φαλίσκοι καὶ συνεχάρη ἡ πατρίς του, διότι ἀπεδοκίμασεν τὴν ἐγκληματικὴν διαγωγὴν τοῦ διδασκάλου. Aperuerunt (ὃ. aperio).

Φράσεις : Manibus post tergum alligatis τὰς χεῖρας ὅπισθεν δεδεμένος, δπισθόδετος.

17. ΕΠΙΔΡΟΜΗ ΤΩΝ ΓΑΛΑΤΩΝ

In = erga. Exsilio multatus ἔξορία ζημιωθείς, εἰς ἔξορίαν καταδικασθείς (διὰ τοῦ δημάρχου Λευκίου Ἀπιουλήιου). Quod... divisisset διότι, ὡς ἔλεγον, εἶχε διανείμει. Ardeam εἰς Ἀρδέαν. Concessit (ὃ. concedo). Urbe = ex urbe. A diis παρὰ τῶν θεῶν. Ut... facerent ὅπως (οἵ θεοί) κάμωσι. Desiderium ἀντικ. Sui (γεν. ἀντικμ. εἰς τὸ desiderium) = ἔαυτοῦ. Civitati δοτ. ἀντιχαριστική. Si... fieret ἔαν ἐγίνετο. Sibi noxio ἔαυτῷ, κατ' αὐτοῦ ἀθώου. Ἀντιθέτως, δόμως, δίκαιος Ἀριστείδης ηύχήθη « μηδένα καιρὸν Ἀθηναίους καταλαβεῖν, δις ἀναγκάσει τὸν δῆμον Ἀριστείδου μνησθῆναι ». Multo πολλῷ, πολὺ (ὅχι multum πρὸ τοῦ postea). ad urbem Romam πλησίουν (= ad) τῆς Ῥώμης, πρὸ τῶν τειχῶν τῆς Ῥώμης. Nuntiatum est (ἀπροσώπως), ἀγγελία ἐγένετο, ἀνήγγειλαν. Hostes (αἰτ. πληθ.) Manlius τὸ πλῆρες ὄνομα M. Manlius Vulso, δὲ πικληθεὶς Capitolinus (ὡς σωτὴρ τοῦ Καπιτωλίου τῷ 387 π. Χ.) Cum non posset ἐπειδὴ δὲν ἤδύνατο. Fūgit (πρκμ.). Seniores οἱ γεροντότεροι (ἀντίθεσις εἰς τὸ iumentute). Domos ἐνν. suas = εἰς τὰς οἰκίας των. Regressi sunt (ὃ. regredior). Insignibus ἀφαιρ. ὅργαν. εἰς τὸ ornati (ὄνομ. ἐν. insigne) ἐφόρουν δηλ. τὴν περιπόρφυρον τήβεννον (toga praetexta) καὶ ὅσοι ἔξ

αὐτῶν εἶχον θριαμβεύσει τὴν ποικίλην καὶ χρυσόσημον τήβεννον (*toga picta*) καὶ τὸν θριαμβικὸν χιτῶνα (*tunica palmata*). *Aetate* (ἀφαιρ. αἰτίας). *Aetate confecti* (ὁ. *conficio*) = ὑπὸ τοῦ γήρατος καταπεπονημένοι. *Manserunt* (ὁ. *maneo*). *Donec...* ausus est ἔως ὅτου, μέχρις ὅτου... ἐτόλμησε (ὁ. *audeo* ἡμιαποθ.). *Gallus quidam* Γαλάτης τις (*quidam* ὅχι aliquis, διότι παρουσιάζεται ὑπὸ τοῦ συγγραφέως ὡς γνωστός, ἀλλὰ μὴ κατονομαζόμενος· πρβλ. καὶ ἀνωτέρω senatores *quidam*). *Scipione eburneo* (ἀφαιρετικὴ ὄργανική). Τὸ ἐλεφάντινον σκῆπτρον ἦτο ἐκ τῶν διακριτικῶν συμβόλων (*insigne*) τῶν ὑπάτων καὶ τῶν θριαμβεύσοντων, ἀλλὰ καὶ γενικῶς ἦτο σημεῖον τῆς ἐξουσίας. Οὕτως εἶχον σκῆπτρον οἱ βασιλεῖς τῆς Ἀσσυρίας, ὁ Δαβίδ, οἱ Λακεδαιμόνιοι στρατηγοὶ εἶχον σκυτάλην, ὁ Ἀχιλλεὺς ὠρκίσθη διὰ τοῦ σκῆπτρου του καὶ ὁ Ἐρμῆς ἔφερε τὸ κηρύκειον, ὅλοι δὲ οἱ βασιλεῖς σκῆπτρον. Καὶ σήμερον οἱ Ἀρχιερεῖς φέρουσι τὴν ποιμαντ(ορ)ικὴν ῥάβδον (*πατερίτσαν*) καὶ οἱ στρατάρχαι τὴν στραταρχικὴν ῥάβδον. *Percussit* (ὁ. *percutio*). *Ab ea re = ab eo* ἐκ τούτου, ἐκ τῆς ἀφορμῆς ταύτης. *Ortum est* (ὁ. *orior*). *Sedibus eburneis* (δοτ.) insidentes = in sedibus eburneis. Κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους δικαίωμα νὰ κάθηνται ἐπὶ ἐλεφαντίνου δίφρου (*sella curulis*) εἶχον οἱ δικτάτωρες, οἱ ὑπατοι καὶ οἱ τιμηταί. *Trucidati sunt*. Τὴν σφαγὴν ἐπηκολούθησε διαρπαγὴ τῶν οἰκιῶν καὶ πυρπόλησις τῆς πόλεως, τῆς ὁποίας μέρος ἦτο ὕψηδομημένον ἐκ ξύλου. *In arcem ἐναντίον τοῦ Καπιτωλίου*. *Taciti* (μτχ. τοῦ *taceo*) = σιωπηλοί, ἐν σιγῇ (= silentio). *Iamque in sumnum saxum evaserant* (ὁ. *evado*) = καὶ ἥδη εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βράχου εἶχον φθάσει. *Cum...* exciverunt ἐνν. sommo ἢ ex sommo (ὁ. *excio*) = δόπτε... ἐξήγειραν ἐκ τοῦ ὕπνου. *Anseres sacri* ἐνν. *Iunoni* (τῆς "Ηρας"). 'Η "Ηρας ἦτο μία ἐκ τῶν τριῶν λατρευομένων εἰς τὸ Καπιτώλιον θεοτήτων. *Clangore...* strepitū (ἀφαιρ. ἀναγκ. αἰτίου). *Virum egregium* (παράθεσις εἰς τὸ *Manlium*). *Bello* (ἀφαιρ.) = in bellica virtute ἐν τῇ πολεμικῇ ἀρετῇ (ἀνδρείᾳ). *Deiecit* (ὁ. *deicio*).

18. ΑΝΑΚΛΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΜΙΛΛΟΥ ΕΚ ΤΗΣ ΕΞΟΡΙΑΣ

Tunc tóte. Ἡ πολιορκία διήρκεσε πολλοὺς μῆνας. Omnium (γεν. ὑποκ.). Consensu (ἀφαιρ. τροπ.) δόμοφωνά. Acciri ἀπρμφ. ὑποκ. τοῦ ἀπροσώπου ὁ placuit (ἔδοξε, ἀπεφάσισαν) νὰ ἀνακαλέσουν. Μυστικὸς ἀπεσταλμένος τῶν στρατιωτῶν, οἵτινες μετὰ τὴν παρὰ τὸν Ἀλλίαν ἥπταν εἶχον ὑπογωρήσει εἰς τοὺς Οὐγήίους, ὁ νεαρὸς Pontius Cominius κατώρθωσε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Ῥώμην καὶ νὰ ἀναβῇ εἰς τὸ Καπιτώλιον, ἵνα ζητήσῃ τὴν ἀνάκλησιν τοῦ Καμίλλου ὡς δικτάτωρος. Ab ἀπό. Missi ἐνν. sunt (ὁ. mitto). Absens = quamvis absens καίπερ ἀπών. obsidione πρβλ. ἀνωτ. ἀρ. 17 : aetate confecti). Ut ἵνα, νά. Haud magna (λιτότης) = parva. Mercede (ἀφαιρ. τιμήματος) ἀντὶ ἔξαγοράσσεως. Pactum est συνεφωνήθη (ὁ. pango). Pondo κυρίως ἀφαιρ. τοῦ ἀρχαικοῦ pondus, γεν. - i ἀρσ. (= pondus, eris οὐδετ.). Ἐλεγον οἱ Ῥωμαῖοι libra pondo = 1 λίτρα κατὰ τὴν ὀλκήν, κατὰ τὸ βάρος καὶ ἐπειτα ἀπλῶς pondo ἀκλιτον ἄνευ τοῦ libra. Ἡ ῥωμ. λίτρα εἶχε βάρος 327 γραμμαρίων (περίπου 103 δράμια), ἐπομένως τὰ λίτρα, ἀφοῦ ὠρίσθησαν εἰς mille (ἐνν. librae) pondo auri (ὅπερ εἴναι παράθεσις εἰς τὸ pretium) ἥτοι εἰς χρυσοῦ λιτρας χιλίας, ἥσαν χρυσοῦ 327 χιλιόγραμμα (= κιλά), ἥτοι ὀκάδες περ. 255. Nondum auro appenso (ἀφαιρ. ἀπολ. ὁ. appendo) = ἐνῷ ἀκόμη δὲν εἶχε ζυγισθῆ ὁ χρυσός. Οἱ Ῥωμαῖοι ἔζύγιζον ἀκόμη τότε τὸ μέταλλον, ὅπερ ἐδίδετο εἰς πληρωμάς. Intervenit (πρκμ.). Auferrī (παθ. ἀπρμφ. τοῦ ὁ. aufero). Aurum αἰτ. ὑποκ. τοῦ aufferrī. Collectis reliquiis ἀφαιρ. ἀπολ. (ὁ. colligo). Τὰ λείψανα ἥσαν στρατιῶται ἀρκετοί, οἵτινες κατέψυγον εἰς τοὺς Οὐγήίους (Βηγίους) καὶ εἰς τὰ περίχωρα τῆς Ῥώμης. Exercitus (γεν. τοῦ ὅλου). De medio ἐνν. loco ἐκ τοῦ μέσου (τῶν ἀντιπάλων στρατῶν). Proelio (ἀφαιρ.) devicit μάχῃ, ἐν μάχῃ ὅλοσχερῶς (= de) ἐνίκησεν. Aggressor (ὁ. aggredior). Ne... quidem οὐδέ... μάλιστα. Cladis (γεν. ἀντικ.) Recuperata... patria (ἀφαιρ. ἀπολ. χρον.). Urbem = in urbem. Ingressus est (ὁ. ingredior). A militibus ποιητ. αἰτ. Parens — conditorque. Ἀνήγειρε τὴν Ῥώμην ἐκ τῶν ἐρειπίων καὶ ἀντέστη εἰς τοὺς προτείναντας τὴν μεταφοράν της εἰς τοὺς Οὐγήίους. Alter δεύτερος. Ἡ δραστηριότης τοῦ Καμίλλου ἐπέτρεψε τούλαχιστον εἰς τοὺς Ῥωμαίους μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν Γαλατῶν νὰ ἐπανορθώσουν τὴν καταστροφήν. Υ-

πηρέξεν ἀληθῶς ἡ ψυχὴ τῆς ἀνορθώσεως. Ἐπέθανε τῷ 365 π. Χ. εἰς ἡλικίαν 82 ἑτῶν, διατελέσας δις ἔτι δικτάτωρ. Urbis = Romae.

19. MONOMAXIA ΤΟΥ ΤΟΡΚΟΥΤΑΟΥ ΜΕΤΑ ΓΑΛΑΤΟΥ

Cum... castra posuissent ἀφοῦ... ἐστρατοπέδευσαν, στρατοπεδεύσαντων (τῶν Γαλατῶν). Postea. Οἱ Γαλάται τῷ 361 π. Χ. μετὰ τὴν πολιορκίαν τού Καπιτωλίου πλειστάκις ἐπεχείρησαν νὰ προσβάλωσι τὴν Ῥώμην. Ad tertium lapidem (ἐνν. a Roma ἢ ab urbe) παρὰ τὸν τρίτον (ἀπὸ τῆς Ῥώμης) λίθον (μιλιοδέκτην). Ἐκάστη στήλῃ ἐν μαρμάρου ἀπεῖχε τῆς ἀλλης 1000 ὁρια. βήματα (περίπου 1500 μέτρα). Καὶ σήμερον τοποθετοῦνται παρὰ τὰς ὁδοὺς λίθινοι χιλιομετροδεῖκται. Trans Aniēnem πέραν τοῦ Ἀ'. (ἐξ ὀνομαστ. Aniēn = Anio). In citeriore ripa ἐν τῇ ἐπὶ τάδε ὅχθῃ (ἥτις εἶναι πρὸς τὴν πόλιν Ῥώμην πλησιεστέρα). Ἡ ἀντιπέραν ὅχθη ἐλέγετο ulterior ripa. Citerior συγκρ. ἐκ θετ. citra (ἐπίρρο.). Ἐπέθη τὸ συγκριτικὸν, διότι πρόκειται περὶ δύο διχθῶν. In medio τῶν δύο στρατῶν. Ὑπῆρχε γέφυρα πρὸς κατάληψιν τῆς ὁποίας διεξήγετο ἐκατέρωθεν σκληρὸς ἀγών. Eximia magnitudine (ἀφαιρ. ἰδιότ.). Constitit (ὃ. consisto). In vacuum pontem εἰς τὴν κενὴν (ὑπ' οὐδενὸς κατεχομένην) γέφυραν. Quam (ἐπιτατικὸν τοῦ ὑπερθ. maxima = ὅσον τὸ δυνατόν). Potuit (θὰ ἡδύνατο ἐδῶ νὰ παραλειφθῇ τὸ δέ., διότι ἡ ἔννοια τῆς δυνάμεως περιέχεται εἰς τὸ quam maxima...). Quem... is ὄν... οὗτος (ἀντὶ is (vir) quem = οὗτος (δ ἀνὴρ) ὄν...). Inquit (ὃ. inquam). Habet = (ὅχι ἔχει, ἀλλὰ) θεωρεῖ, νομίζεται ὅτι εἴναι, διὰ τοῦτο δέχεται κατηγορ. (fortissimum). Procedat (ὑποτακτ. προτρεπτικὴ πάντοτε μὲ ἐνεστ. γρόνον, ἐπέχουσα θέσιν προστακτ.) = ἀς προχωρήσῃ, ἀς προέλθῃ ἐδῶ. Agedum (καὶ ager κυρίως προστακτ. ὃ. ago προβλ. ἀρχ. Ἐλλην. ἄγε, θι μὲ προστακτ. καὶ ὑποτακτ. = ἐμπρὸς (ἐμπρὸς ἀς προχωρήσῃ). Eventus (ὑποκείμ.). Utra... sit. Τὸ ὃ. καθ' ὑποτακτ., διότι εἴναι πλαγία ἐρώτησις. Τὸ utra τίθεται, διότι πρόκειται περὶ τῶν δύο λαῶν (Ῥωμαίων καὶ Γαλατῶν). Bello (ἀφαιρ.). Ex statione ἐκ τῆς θέσεως, ἐκ τῶν τάξεων ἐνθα ἦτο τεταγμένος. Ad imperatorem πρὸς τὸν δικτάτωρα T. Quintius Pennus. In iussu tuo ἀνευ τῆς διαταγῆς σου. Nunquam pugnaverim (ὑποτακτ. δυνητικὴ) = οὐδέποτε ἥθελον πολεμήσει, ἥθελον τολμήσει νὰ πολεμήσω

(nunquam pugnare velim). Εἶναι τρόπος ἐκφράσεως μαλακώτερος (ἐὰν τεθῇ μέλλων nunquam pugnabo θὰ εἶναι ἀφογησις ἀπόλυτος). Etiamsi... videam καὶ ἀν ἀκόμη ἔβλεπον (ὑπόθεσις πραγματοποιήσιμος εἰς τὸ μέλλον). Iste (περιφρονητικῶς) beluae εἰς αὐτὸν τὸ ζῷον, εἰς αὐτὸν τὸν ἀπαίσιον ἀγροῦκον. Me ὑποκ. τοῦ ortum esse. Ex illo ἐξ ἐκείνου. Ὡτὸς τοῦ Titus Manlius Vulso. Ἡ πρόθ. ex τίθεται πρὸς δήλωσιν καταγωγῆς ἀπωτέρας, ἐδῶ ὅμως ἐτέθη ἡ ex, διότι τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς δηλοῦται δι' ἀντωνυμίας (illo). Agmen στρατὸν (κυρίως agmen δηλοῦ στρατὸν ἐν πορείᾳ, ἀγημα, ἐνῷ acies στρατὸν ἐν παρατάξει καὶ exerecitus στρατὸν γενικῶς). Macte virtute (virtute ἀφαιρ. αἵτιας)... esto εὗγε (μπράβο) διὰ τὸ θάρρος σου, τὰ συγχρητήριά μου διὰ τὴν ἀνδρείαν σου. Ἐσώθη μόνον ἡ κλητ. macte τοῦ ἐπιθ. mactus (πρβλ. Ἐλλ. μάκαρ = εὐτυχισμένος) καὶ τίθεται ὅχι πλέον ὡς κλητ. ἂλλ' ὡς ἐπιφώνημα (= εὗγε μετὰ τοῦ virtute esto ἡ este, estote). Invictum κατηγορ. Perge - praesta (προστακτ.) Ubi ὡς. Constiterunt (ὁ. constito). Ensem (= gladium) τὸ μακρὸν δίκοπον σιδηροῦν ξίφος (τῶν Γαλατῶν). Cum ingenti sonitu ἐμπρόθ. προσδιορ. δηλῶν τὸ ἐπακολούθημα ἐκ τῆς καταφορᾶς τοῦ ξίφους. In arma κατὰ τῶν ὅπλων (ἴδια κατὰ τῆς ἀσπίδος). Deiecit καθῆκε, κατήνεγκε (κατέβασε). Sese insinuans παρεισθῶν, διοισθείνων (μεταξὺ σώματος καὶ ὅπλων). Uno et altero ictu (ἀφαιρ. δργάν.) δι' ἐνὸς ἢ δύο πληγμάτων (μ' ἔνα - δύο κτυπήματα). Gladio (ἀφαιρ. δργαν.). Τὸ δώματικὸν βραχὺ, εὐθύ, δέξι, δίκοπον ξίφος παρελήφθη ὑπὸ τῶν Ρωμαίων παρὰ τῶν Ἰσπανῶν κατὰ τὸν 2ον π. Χ. αἰῶνα. Ei (δοτ. ἀντιχριστικὴ) ἐνν. Gallo. Torquem (ὄνομ. torquis). Ὁ στρεπτὸς τῶν Γαλατῶν (ὡς καὶ τῶν Περσῶν) ἦτο κόσμημα σχήματος κυκλικοῦ ἐκ μίτων (συρμάτων) χρυσῶν συνεσπειρωμένων. Quo δηλ. (torque) ἀφαιρ. δργαν. Quem collo (δοτ.) suo circumdedit = quo (δι' οὗ) collum suum (τὸν τράχηλόν του) circumdedit (περιέβαλε). Detraxit (ὁ. detraho). Cruore (ἀφαιρ. δργαν.). Respersum (ὁ. respergo). Eius (ὁν. is οὕτος). Torquati cognomen τὸ ἐπωνύμιον τοῦ Τορκουάτου (= Στρεπτοφόρου). Οὔτως οἱ μὲν Γαλάται πτογθέντες ἀπεσύρθησαν τὴν νύκτα πρὸς τὰ Τίβουρα, ὁ δὲ Μάνλιος ἔλαβε στέφανον χρυσοῦν δεχθεὶς τὰ συγχρητήρια τοῦ στρατηγοῦ.

20. ΑΥΣΤΗΡΟΤΗΣ ΤΟΥ ΜΑΝΑΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΙΟΝ ΑΥΤΟΥ

Factus (ῥ. facio). Bello Latino (ἀφαιρ. χρον.). Οι Λατίνοι, σύμμαχοι τῶν Ρωμαίων, ἐξήτησαν κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν πληβείων πολιτικὰ δικαιώματα (ius civitatis), ἐξ οὗ ἡ ἀφορμὴ τοῦ φοβεροῦ πολέμου κατὰ τῶν Λατίνων (340 - 338 π. Χ.). Ut ΐνα. Disciplinam. 'Ο φόβος ἦτο μέγας, διότι οἱ ἀντίπαλοι εἶχον δύμοιότητα πειθαρχίας ὅπλων καὶ τακτικῆς. "Οθεν πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς νίκης ἀπεφάσισαν οἱ ὑπατοι νὰ ἐπαναφέρωσι τὴν παλαιὰν αὐστηρὰν πειθαρχίαν (= restituo). Edixit (ῥ. edico). Ne quis... pugnaret ὅχι ne aliquis (id. ἀρ. 4). Extra ordinem ἔξω τῆς τάξεως. In hostes = adversus hostes ἢ cum hostibus (ἐν Καμπανίᾳ, πλησίον τοῦ Βεζουβίου). Forte κατὰ τύχην. Prope (πρόθ. μὲ αἰτ.). Accesserat (ῥ. accedo). Ubi (εὐθύς) ώς. Prae-erat (ῥ. praesum). Visne ? Θέλεις ("Οταν ἡ ἀπάντησις δὲν εἶναι γνωστὸν ἀν θὰ εἶναι ναὶ ἡ ὅχι προσαρτᾶται τὸ οὐσιώδες τέλος τῆς λέξεως, ὡς ἔδω). Mecum ἐναντίον μου. Singularis proelii = μονομαχίας (μάχης ἀνδρὸς πρὸς ἄνδρα). Eventu ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος. Ut cernatur quanto... praestet ΐνα κριθῇ πόσον... ὑπερέχει. Τὸ quanto κατ' ἀφαιρ. (= quantum), διότι τὸ ῥ. praestare δηλοῖ σύγκρισιν. Romano δηλ. equiti. Iuvenis (γεν.). 'Ο ἄνθρωπος ἐφ' δσον δὲν δμιλεῖ εἶναι infans, ἔως ἡλικίας 15 ἐτῶν λέγεται puer, ἀπὸ 15 — 25 adulescens, ἀπὸ 25 — 40 iuvenis, ἀπὸ 40 — 60 vir, καὶ ἀπὸ 60 καὶ ἀνω senex. Detrectandi certaminis pudor γερουνδιακὴ ἔλξις (ἀνευ ἔλξεως pudor detrectandi certamen) ἡ ἐντροπὴ τῆς ἀποποιήσεως τῆς μονομαχίας. Oblitus ἐπιλαθόμενος, λησμονήσας (ῥ. obliviscor). Imperii (τῆς αὐστηρᾶς) διαταγῆς. Paterni = patris. Ruit δρμᾶ. Execussum (ῥ. executio) καταρριφθέντα, καταρρίψας. Transfixit (ῥ. transfigo). Spoliis lectis (ἀφαιρ. ἀπόλ.) = συλλέξας τὰ λάφυρα (ῥ. lego). Venit (προμ.). Classico (ἀφαιρ. δργαν.). Frequentes ἀθρόοι, πολυπληθεῖς, ἐν μεγάλῳ ἀριθμῷ. Tu τὸ β' πρόσ. τῆς ἀντων. ὡς ὑποκ. παραλείπεται, ἐκτὸς ἐλλοῦσται ἀντίθεσις μεταξὺ δύο τμημάτων ἡ ἐλλὰς ἡ σκέψις ἐκφράζῃ ζωηρότητα, ἐκπληξιν, ἀγανάκτησιν. Oportet ut disciplinam restituas = oportet (te) disciplinam restituere πρέπει σὺ νὰ ἀποκαταστήσῃς τὴν πειθαρχίαν. Poena tua (ἀφαιρ. δργ.). Iuventuti δοτ. ἡθική. I (προστακτ. ῥ. eo) adlīga ἐνν. eum. Metu ἀφαιρ. αἰτίας. Obstupuerunt (ῥ. obstupesco). Cervice caesa

ἀφαιρ. ἀπόλ. (ῥ. caedo). Fusus est (ῥ. fundo). In questus et lamenta (αἰτ. πληθ.). Eruperunt (ῥ. erumpo). Manlio... redeunti δοτ. τοῦ rediens (ῥ. redeo). Tantum μόνον, μόνοι. Exierunt (ῥ. exeo). Vita ἐνν. eius. Ὁμοίως προσηγένθη πρὸς τὰ τέκνα του καὶ ὁ Βροῦτος (πρβλ. ἀριθ. 10).

Φράσεις: Qui equitatui praeerat ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἵππου. Detrectanti certaminis pudor τὸ αἰσχος, ἡ ἐντροπὴ τῆς ἀποποιήσεως τῆς μονομαχίας. Latinum excussum transfixit τὸν Λατῦνον κατέρριψεν ἀπὸ τοῦ ἵππου καὶ διεπέρασεν. I., lictor, adliga ad palum ὑπαγε, ῥαβδοῦχε, νὰ προσδέσης εἰς τὸν πάσσαλον. In questus et lamenta eruperunt ἔξεσπασαν κλαίοντες εἰς φρικτὰ παράπονα.

21. ΚΑΘΟΣΙΩΣΙΣ ΤΟΥ ΔΕΚΙΟΥ ΜΥΟΣ

Valerio... Cocco consulibus (ἀφαιρ. ἀπόλ.) τοῦ Βαλερίου (καὶ) τοῦ Κόσσου ὑπάτων ὕντων. Ἡ ἔλλειψις τῆς μτχ. τοῦ ἐνεστ. τοῦ esse ἀναγκάζει νὰ τεθοῦν εἰς τὴν Λατιν. γλῶσσαν ἀνευ μετοχῆς ὀνόματα δηλωτικὰ ἀξιώματος, ἡλικίας (consul, puer κ.τ.τ.). Τὰ ὀνόματα τῶν ὑπάτων φέρονται ἀσυνδέτως. Tribunus militum χιλίαρχος. Ἡσαν 10 εἰς ἑκάστην λεγεώνα ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ ὑπὸ τοὺς στρατηγούς. Exercitu... clauso (ἀφαιρ. ἀπόλ. ῥ. claudio). In augustiis ἐν τοῖς στενοῖς, ἐν χαράδρᾳ τινὶ (πλησίον τοῦ Βενεβέντου), ἦς τὰ ὑπερχείμενα ὑψώματα τοῦ ὄρους Γαύρου κατελήφθησαν ὑπὸ τοῦ ἔχθρου. Castris (δοτ. εἰς τὸ imminentem). Hostium (γεν. κτητ.). Accep-to praesidio (ἀφαιρ. ἀπόλ. ῥ. accipio). Praesidio φρουρᾶς, τμήματος στρατοῦ. Spatium (ἐνν. temporis) χρόνον, χρόνου διάστημα. Aequiorem locum εἰς τόπον εὐνοϊκῶτερον (ὡς πρὸς τὰς τοπικὰς συνθήκας). Ad subducendum agmen πρὸς τὸ ὄδηγησαι κρυφὰ (= sub) τὸν στρατόν. Colle... circumdāto (ἀφαιρ. ἀπόλ. ῥ. circumdo). Quem insederat δν (λόφον) εἶχε καταλάβει (ῥ. insideo). Armatis (ἀφαιρ.). Somno (ἀφαιρ. τοῦ ἐσωτ. αἰτίου) oppressas (ῥ. opprimo) = βαθέως κοιμωμένας, ὑπὸ βαθέος ὕπνου κατεχομένας. Ab exercitu ποιητ. αἴτ.). Corona obsidionali (ἀφαιρ. δργαν.) πολιορκητικῷ στεφάνῳ. Ὁ στέφανος οὗτος, προχείρως γενόμενος ἐκ χλόης καὶ ἀνθέων τῶν ἀγρῶν τῆς πολιορκουμένης πόλεως (ὅθεν καὶ corona

graminea ἐκαλεῖτο) προσεφέρετο εἰς τὸν κατορθώσαντα τὴν λύσιν τῆς πολιορκίας καὶ ἔθεωρεῖτο ὡς μεγίστη καὶ δυσεπίτευκτος τιμή. Qui... liberasset καθ' ὑποτακτ., διότι δηλοῦ τὸ ἐνδεχόμενον = ὅστις θὰ ἤλευθέρωνε. Bello Latino (ἀφαιρ. χρόν.). Cum utrique... obvenisset (ἀπρόσ. ἔκφρασις) ἐπειδὴ ἐκατέρῳ συνέβη νὰ ἴδῃ ἐν ὀνείρῳ, ὅτι οὗτος ὁ λαδὸς θὰ γίνη νικητής... Somnio = in somnio ἐν ὀνείρῳ, καθ' ὑπνους. Eum... fore (= eum futurum esse ὑποκ. τοῦ obvenisset). Victorem (κατηγορ.). Cecidisset (ὢ. cado) θὰ ἔπιπτε, θὰ ἐφενέτο (τότε). Convénit (πρκμ.) inter eos ut... se devoveret συνεφωνήθη μεταξὺ αὐτῶν, συνεφωνήθησαν μεταξύ των νά... Ut se devovēret (ὑποκ. τοῦ ἀπροσ. convenit). Laboraret θὰ ἐκινδύνευε. Ut diis manibus (δοτ.) se devovēret ἵνα καθιερώσῃ ἑαυτὸν τοῖς χθονίοις θεοῖς (ὑπὲρ τῆς πατρίδος), νὰ δώσῃ ἑαυτὸν εἰς ἑκούσιον ὑπὲρ τῆς πατρίδος θάνατον. Manes ἐλέγοντο αἱ ψυχαὶ τῶν τεθνεώτων καὶ, ἐπειδὴ ἔθεοποιοῦντο, ὠνομάζοντο dii manes. 'Επροστάτευον τὴν Πολιτείαν καὶ τὴν Οἰκογένειαν. Inclinante (ἀφαιρ. ἀπόλ. αἰτιολ.). Sua parte = suo cornu in medios hostes εἰς τὸ μέσον τοῦ ἐχθροῦ. Concidit (ὢ. concido). Telis (ἀφαιρ. δργαν.) obrūtus = κατακαλυφθείς, κατάφορτος καιρίων (θανατηφόρων) πληγμάτων, καιρίας πληγάς δεχθείς.

Φράσεις : Valerio Maximo Cornelio Cocco consulibus ἐπὶ τῆς ὑπατείας τοῦ B.M. καὶ τοῦ K.K. Somno opressas βυθισμένας εἰς βαθὺν ὑπνον. Intempestā nocte ἐν βαθείᾳ νυκτί, ὑπὸ τὸ σκότος τῆς νυκτός. Concidit obrūtus telis ἀπέθανε πλείστας πληγάς λαβών, ἀπέθανεν ὑποκύψας εἰς πολλὰ τραύματα.

22. Η ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΣ ΤΟΥ ΦΑΒΡΙΚΙΟΥ

Unus ex legatis = Unus legatorum (γεν. διαιρ.). Ο Φαβρίκιος ἥτο ἀρχηγὸς τῆς ἀποστολῆς. Captivis πρόκειται περὶ τῶν αἰχμαλώτων τῆς μάχης τῆς Ἡρακλείας τῷ 280 π. Χ., οὓς ἐκράτει ὁ Πύρρος. Πολλοὶ τούτων ἦσαν τῆς τάξεως τῶν ἵππεων καὶ τινες μάλιστα ἀνήκον εἰς παλαιὰς οἰκογενείας τῆς Ρώμης. De captivis redimendis (γερουνδιακὴ ἔλξις)· ἀνευ ἔλξεως θὰ ἥτο de redimendo (γερούνδιον) capti-

vos = πρὸς ἔξαγοράν, πρὸς τὸ ἔξαγοράσαι τοὺς αἰχμαλώτους. Cuius... nomen οὖ... τὸ ὄνομα. Magnum (κατηγορ.). Ut viri... ὡς ἀνδρός... (παράθεσις) εἰς τὸ cuius, δηλ. Fabricii. Bello (ἀφαιρ.). Eum = Fabricium. Prae ceteris ὑπέρ τοὺς λοιποὺς (περισσότερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους). Cum vellet ἐπειδὴ ἥθελε, θέλων. Obtulit (δ. offero). Repudiavit καθὼς ἄλλοτε καὶ ὁ Μ' (= Manius) Curius Dentatus ἀπέκρουσε τὰ προσφερόμενα δῶρα τῶν Σαμνιτῶν. Imperavit suis ut... admoveretur διέταξε τοὺς ἔαυτοῦ (στρατιώτας) νὰ προσαχθῇ. Secum μεθ' ἔαυτοῦ, δηλ. τοῦ Πύρρου. (πρβλ. tecum μετ' ἔμοι, tecum μετὰ σοῦ, nobiscum μεθ' ἡμῶν, vobiscum μεθ' ὑμῶν). Post aulaea ὅπισθεν παραπετάσματος. Fabricio... colloquenti (δ. colloquor) δοτ. εἰς τὸ admoveretur. Ἡδύνατο νὰ τεθῇ καὶ ad Fabricium. Quod δ (= τοῦτο δέ). Ubi ὡς. Dato... remotis ἀφαιρ. ἀπόλ. χρόν. (δ. removeo). Emisit (δ. emitto) ἔξέβαλε. Manum = proboscidem τὴν προβοσκίδα. Pellexit (δ. pellico). Admiratus (μτχ. αἰτιολ.). Invitavit ut ... προέτρεψε νὰ... (ὡς προτροπῆς σημαντικὸν ἐδέχθη τὸν σύνδ. ut μὲν ποτακτ.). Secumque καὶ μεθ' ἔαυτῶν (τοῦ Πύρρου καὶ τῶν ἄλλων). Regni sui τοῦ ἔαυτοῦ βασιλείου. Quaranta parte... oblatā (ἀφαιρ. ἀπόλ.) ἐνν. ei (= Fabricio) προσενεγχέντος αὐτῷ τοῦ τετάρτου (μέρους), προσενεγκάν τὸ τέταρτον (δ. offero). Ἡ μεγάλη αὐτὴ γενναιοδωρία ὑπενθυμίζει τοὺς λόγους τοῦ αὐτοκράτορος Πέτρου τοῦ Μεγάλου, ὅστις φέρεται εἰπών τὰ ἔξῆς κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν του ἐν Γαλλίᾳ πρὸ τοῦ τάφου τοῦ Richelieu : « Μεγάλε ἄνθρωπε, θὰ ἔδιδον εἰς σὲ τὸ ἡμισυ τῆς αὐτοκρατορίας μου, διὰ νὰ κυβερνήσω τὸ ὑπόλοιπον μαζί σου ». Cui = sed ei ἀλλὰ τούτῳ. Malum ἐνν. me iudicas. Cur me ambis ? διατὶ ἐπιζητεῖς νὰ ἀποκτήσης (νὰ κερδίσῃς) τὴν φιλίαν μου ;

Φράσεις : Eum honorifice ac liberaliter accepit ἐδέχθη αὐτὸν μετὰ τιμῶν ὡς ἀρμόζει εἰς ἐλεύθερον ἄνθρωπον. Quod ubi factum est τούτου δὲ γενομένου.

23. ΧΡΗΣΤΟΤΗΣ ΤΟΥ ΦΑΒΡΙΚΙΟΥ

Anno interiecto (ῥ. intericio ἀφαιρ. ἀπόλ. χρόν.). Omni spe... sublatā (ῥ. aufero ἀφαιρ. ἀπόλ. αἴτιολ.). Pacis conciliandae ἄνευ γερουνδ. ἔλξεως θὰ ἡτο conciliandi pacem = τοῦ συνάψαι εἰρήνην, συνάψεως εἰρήνης. Consul τῷ 278 π.Χ. διὰ δευτέραν φοράν. Missus est (ῥ. mitto). Τῷ 279 π.Χ. ὁ Πύρρος εἶχε καταγάγει ἐν Ἀσκλω τῆς Ἀπουλίας δευτέραν νίκην, ἄγονον ὅμως, ὡς ἡτο ἡ τῆς Ἡρακλείας. Ἐκτοτε ὁ πόλεμος ἔξακολουθεῖ. Ὁ Φαβρίκιος διώκει μετὰ τοῦ συνυπάτου του Q. Aemilius Papus τὸν ῥώμ. στρατόν.

Cum... haberent ἐπειδὴ... εἶχον. Medicus ὁ ἱατρὸς (Φίλιππος). Nocte ἐν ὥρᾳ νυκτός. Si dederis (τετελ. μέλλ. = ἐὰν θὰ ἔχῃς δώσει, ἐὰν θὰ δώσῃς = si dabis). Veneno (ἀφαιρετικὴ δργανικὴ). Hunc vinctum (ῥ. vincio) reduci iussit (ῥ. reduco) κατὰ λέξιν : διέταξε νὰ ἐπαναχθῇ [νὰ ὁδηγηθῇ ὑπέσω] οὗτος δεδεμένος (δέσας διέταξε νὰ... ἔδεσε καὶ διέταξε νά...). Dici σύναψον μετὰ τοῦ reduci iussit. Τίθεται παθητ. ἀπρμφ. ἀντὶ ἐνεργητικοῦ, ὅταν τὸ ὑποκείμενον δὲν εἶναι ὀρισμένον (νὰ ἐπαναχθῇ, νὰ λεχθῇ, ἀντὶ νὰ ἐπαναγάγωσι καὶ νὰ εἴπωσι). Quae... spopondisset (ῥ. spondeo) ποῖα (πράγματα)... εἶχεν ὑποσχεθῆ, ποίας ὑποσχέσεις κατὰ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ (τοῦ Πύρρου) εἶχε δώσει. (Ἡ ὑποτακτικὴ δικαιολογεῖται ἡ ὡς πλαγία ἐρώτησις, ἡ ἐκ τοῦ ὅτι ἔξαρταται ἐκ τοῦ ἀπρμφ. dici). Fertur (ῥ. fero) = dicitur. Ille τὸ ille δεικνύει τὴν ιδέαν τοῦ μεγαλείου καὶ θαυμασμοῦ (πρβλ. τῆς Ἑλληνικῆς : Καλλίστρατος ἐκ εἰν ος). Qui... posset ὅστις θὰ ἡδύνατο νά. Ab... a ἀπό... ἀπό...

In gloriosa paupertate. Λίαν πτωχοὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἥσαν οἱ ἐνδοξότεροι ὥπατοι τῶν χρόνων τούτων. Ὁ Μάνιος Κούριος Δεντάτος ἔθεωρει ἐπικίνδυνον πολίτην τὸν μὴ ἀρκούμενον εἰς ἐπτὰ πλέθρα. Ὁ Φαβρίκιος, τιμητὴς ὁν, ἔξεδίωξε τῆς Συγκλήτου τὸν Κορνήλιον 'Ρουφίνον κάτοχον 10 λιτρῶν ἀργύρου κατειργασμένου (ἀργυρῶν σκευῶν). Exegit (ῥ. exigo). Decessit (ἐνν. vitā ἀφαιρ.) ἀπέθανε (ῥ. decedo). Filiabus δοτ. πληθ. τοῦ filia πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῆς δοτ. πληθ. τοῦ ἀρσ. filius. Dotem (ἐν. dos). Ut... reliquerit (πρκμ. ὑποτακτ.) ὥστε... κατέλιπε. Partes ὁ πληθ. τῆς λέξεως pars ἔχει ἀναλόγους σημασίας π.χ. partes = πρόσωπον (ῥόλος ὑποκριτοῦ), μερὶς (κόμμα), καθήκον, καθήκοντα. Sibi desumpsit (ῥ. desumo) ἀνέλαβε δι' αὐ-

τούς. Ex communi aerario ἐκ τοῦ κοινοῦ ταμείου, ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου, ἐκ χρημάτων τοῦ δημοσίου. Τοῦτο ἐψυλάσσετο ἐν τῷ ναῷ τοῦ Κρόνου (Saturnus). Datis... dotibus (ἀφαιρ. ἀπόλ.). δώσασα... προῖνας. Eas = filias. Collocavit ἀποκατέστησεν (ὑπάνδρευσε).

'Αξία ἔξαρσεως τοῦ Φαβρικίου ἡ διαγωγή, ἥτις δεικνύει, ὅτι ἐν πολέμῳ ὁ σκοπὸς δὲν ἀγιάζει τὰ μέσα.

Φράσεις: Anno interiecto μετὰ ἐν ἔτος, μετὰ παρέλευσιν ἐνὸς ἔτους.

24. NIKAI KAI PTOXHEIA TOY RHGOULOY

Poenos τοὺς Καρχηδονίους. Οὗτοι καλοῦνται Poeni (Φοίνικες) ὡς ἀποικοὶ τῶν Φοινίκων. Magna clade (ἀφαιρ. ὄργαν.). 'Ο 'Ρήγουλος μετὰ τοῦ Λευκίου Μανλίου Οὐόλσωνος κατεναυμάχησε τὸν στόλον τῶν Καρχηδονίων παρὰ τὸ "Ἐκνομον ἀκρωτήριον τῆς Σικελίας (256 π.Χ.). Affecit (ὁ. afficio). In Africam τῷ 256 π.Χ. κατὰ τὸν α' Καρχηδονιακὸν πόλεμον (264 — 241 π.Χ.). Primus μόλις μετὰ 50 περίπου ἔτη (τῷ 204 π.Χ.) ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ἀνθυπάτου Σκιπίωνος ἔγινεν ἡ κυριωτέρα ἐκστρατεία τῆς Ἀφρικῆς. Traiecit διέβη, διεπεραιώθη. 'Η Σύγκλητος, ἀναθαρρήσασα ἐκ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ Δουΐλιου παρὰ τὰς Μυλὰς (260 π.Χ.), ἐνόμιζεν, ὅτι διὰ τῆς μεταφορᾶς τοῦ πολέμου εἰς τὴν Ἀφρικὴν θὰ ἐτίθετο τέρμα. Expugnavit οἱ κάτοικοι τῆς Καρχηδόνος περιωρίσθησαν εἰς τὴν δύσην αὐτῆς, ἀφίνοντες τὴν ἄλλην χώραν εἰς τὴν διάκρισιν τῶν Ρωμαίων, συλλαβόντων ὑπὲρ τὰς εἴκοσι χιλιάδας αἰχμαλώτων. Cum (πρόθ.) ἐναντίον. Monstris. 'Εδῶ ἀναφέρουσιν ὅφιν πελαρίου μεγέθους. Regulo δοτ. εἰς τὸ prorogatum est (παρετάθη). Ob res bene gestas διὰ τὰ πολεμικὰ κατορθώματα, ἐπιτεύγματα. In annum proximum εἰς τὸ προσεχὲς ἔτος, ἐν ἔτος ἔτι (255 π.Χ.). Quod = hoc autem. Ubi ὡς. Villicum ὑποκείμ. τοῦ mortuum esse (ὁ. morior). Quem (ἐνν. agellum) iugerum (γεν. πληθ.). Servum ὑποκείμ. τοῦ aufugisse. Nactum αἰτ. μετοχῆς αἰτιολ. ἀναφερομένης εἰς τὸ servum (ὁ. nanciscor). Ablato (ὁ. aufero) instrumento (ἀφαιρ. ἀπόλ. χρον.). Mortuum esse... aufugisse... petere ἔξαρτῶνται ἐκ τοῦ scripsit = ἔγραψεν, ἔστειλε γράμμα

καὶ ἀνέφερεν ὅτι. Se (= Regulum) εἶναι ὑποκ. τοῦ petere. Ut ἵνα, ὅπως. Sibi (= Regulo συνάπτεται τῷ mitteretur successor (διάδοχός του). Ne... deessent (ὁ. desum) ἵνα μὴ... ἐλλείπωσι. Omnia ad vivendum necessaria πάντα τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα. Agro deserto (ὁ. desero, ἀφαιρ. ἀπόλ.). Uxori et liberis (δοτ. προσωπικὴ εἰς τὸ deessent). Acceptis litteris (ἀφαιρ. ἀπόλ. χρόν. = ληφθείσης τῆς ἐπιστολῆς, λαβοῦσα τὴν ἐπιστολήν). Res (= instrum. rusticum τὰ ἔργαλεῖα) αἴτ. ὑποκ. τοῦ redimi. Pecuniā publicā (ἀφ. δργαν.). Agellum colendum locavit ἐμίσθωσεν (ἔδωκεν ἐπὶ ἐνοικίῳ) πρὸς καλλιεργίαν (τὸ γερουνδύβον μὲ τὸ locavit δῆλοι τὸν σκοπόν). Proeliis (ἀφαιρ.). Opes τὰς στρατιωτικὰς δυνάμεις. Contūdit (προκ. τοῦ contundo). Quam = sed eam (pacem). Cum... nolle ἐπειδὴ δὲν θέλει νὰ... (ὁ. nolo). Nisi εἰμὴ μόνον. Durissimis condicionibus (ἀφαιρ. = ἐπὶ ὅροις βαρυτάτοις). 'Ο Ρήγουλος ἡξίωσε τὴν ἀπομάκρυνσίν των ἀπὸ τῆς Σικελίας, τὴν παράδοσιν ἄνευ λύτρων τῶν Ρωμαίων αἰχμαλώτων, τὴν ἔξαγορὰν τῶν Καρχηδονίων αἰχμαλώτων, τὴν καταβολὴν τῶν πολεμικῶν ἔξδων, φόρον ἐτήσιον καὶ τὴν ὑπόσχεσιν χορηγήσεως εἰς τοὺς Ρωμαίους πεντήκοντα τριήρων εἰς πᾶσαν στρατολογίαν. A Lacedaemoniis παρὰ τῶν Λακεδαιμονίων. Οὗτοι ήσαν τέλειοι πολεμισταὶ καὶ ὑπηρέτουν, καθὼς καὶ οἱ ἄλλοι "Ελληνες ἑκουσίως, ὡς μισθοφόροι εἰς ἔνους στρατούς (πρβλ. τοὺς μυρίους εἰς τὴν ὑπηρεσίν τοῦ Κύρου, ὃν ὁ Ξενοφῶν κάμνει μνείαν ἐν τῇ Ἀναβάσει). Perierunt (ὁ. peto).

Φράσεις: Acceptis litteris μετὰ τὴν λῆψιν τῆς ἐπιστολῆς. Publicā pecuniā δημοσίᾳ δαπάνῃ. Pacem cum nolle nisi durissimis condicionibus dare (ὁ 'Ρήγουλος) μὴ θέλων νὰ συνάψῃ εἰρήνην εἰμὴ ὑπὸ σκληροτάτους ὅρους.

25. Ο ΟΡΚΟΣ ΤΟΥ ΡΗΓΟΥΛΟΥ

Duce Xanthippo (ἀφαιρ. ἀπόλ.) στρατηγοῦ ὅντος, στρατηγοῦντος τοῦ Ξανθ. Viro (ἀφαιρ.) belli peritissimo παράθ. εἰς τὸ Xanthippo. Οὗτος μετέβαλε ῥιζικῶς τὴν στρατηγικὴν τῶν Καρχηδονίων, ἐπιζητήσας καὶ ἐπιτυχῶν νὰ πολεμήσῃ οὐχὶ εἰς τὰ ὑψώματα, ἀλλ' ἐκεῖ ἐνθα-

τὸ ἵππικὸν καὶ ἴδια οἱ ἐλέφαντες θὰ ἔχρησιμοποιοῦντο καταλλήλως. Ultimā (ἀφαιρ. δργαν.). Τὸ ἐπίθ. ultimus μεταφορικῶς δηλοῖ: ὁ μεγαλύτερος, ὁ μέγιστος καὶ μεταφράζεται ἀναλόγως τοῦ οὐσιαστικοῦ, τὸ ὅποιον συνοδεύει ἐδῶ π.χ. ultima pernicies = γενική, πληρεστάτη καταστροφὴ (πρβλ. ultima poena ἡ ἐσχάτη τῶν ποινῶν, ὁ θάνατος). Superfuerunt (φ. supersum). Vicerunt ἐνίκησαν τῷ 255 π. X. παρὰ τὴν νῦν Τύνιδα τὸν Ρήγουλον, εὑρεθέντα πρὸ ὑπερτέρων δυνάμεων (πεζικοῦ, ἵππικοῦ καὶ ἐλεφάντων). Duo tantum milia δύο μόνον χιλιάδες (ἐκ τῶν δέκα). Hominum γεν. διαιρ. εἰς τὸ milia. Remanserunt (φ. remaneo). Ἀλλὰ καὶ οἱ ὑπολειφθέντες, ἀποπλεύσαντες ἐκ τῆς Clupea, ἐνανάγγησαν καὶ ὀλοσχερῶς κατεστράφησαν παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς Σικελίας. Captus ἐνν. est (μετὰ πανταχισχιλίων στρατιώτων). Deinde τῷ 250 π. X. Μετὰ τὴν ἡτταν (251 π. X.) εἰς Πάνορμον (νῦν Παλέρμον) προέβησαν οἱ Καρχηδόνιοι εἰς προτάσεις εἰρήνης, ἐλπίζοντες τούλαχιστον τὸ δυνατόν τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν αἰχμαλώτων. De captivis commutandis γερουσιαῖς = de commutando captivos περὶ ἀνταλλαγῆς τῶν αἰχμαλώτων. Missus est (φ. mitto) μετ' ἄλλων ἀπεσταλμένων Καρχηδονίων. Dato iureiurando ut... (ἀφαιρ. ἀπόλ. χρόν. φ. do = δώσας ὅρκον, ὄρκισθείς, ἀναλαβών τὴν ὑπογέρωσιν δι' ὅρκου, νά...). Iureiurando ἀφαιρ. τοῦ iusiurandum. Ut... rediret νά... ἐπανέλθῃ. Carthaginem εἰς Καρχηδόνα. Si non impetravisset ἐάν δὲν θὰ ἐπετύγχανε (τότε). Qui = is autem. cum venisset ἀφοῦ ἤλθεν, ἐλθών. Mandata τὰ ἐντεταλμένα. Exposuit (φ. expono). Ne diceret... recusavit νὰ εἴπῃ, νὰ ἀποφανθῇ... ἡρ-νήθη (δὲν ἤθέλησεν), εἴπεν ὅτι δὲν θὰ ἀποφανθῇ... (θὰ ἀρνηθῇ νὰ ἐκφέρῃ γνώμην). Se non esse senatorem (εἴπεν ὅτι) αὐτὸς δὲν εἶναι Συγχλητικός, ἐφ' ὅσον χρόνον ἐδεσμεύετο δι' ὅρκου. Hostium τῶν ἐχθρῶν, δι' ἐπέβαλον οἱ ἐχθροί. Iussus... dicere sententiam διατα-γθείς, λαβών τὴν διαταγὴν νὰ ἀποφανθῇ γνώμην. Negavit esse utile = dixit esse inutile ἢ dixit non esse utile (κατηγορ.). Reddi ὑποκ. τοῦ esse. Quod... essent διότι κατ' αὐτὸν ἤσαν. Adulescentes... du-ces (κατηγορ.). Senectute (ἀφαιρ. αἰτίου). Confectus ἐνν. esset. Cuius. Ἡ σύνταξις cuius (= eius autem) cum auctoritas valuissest.

Cum retineretur εἰ καί... A propinquis amicis (ποιητ. αἰ-τιον) ὑπὸ τῶν... Vero βεβαίως. Se (ὑποκείμ. τοῦ proficisci.). Ex

quisīta φρικώδη, ἔξεζητημένα. Conservandum (ἐνν. esse) ὅτι ἔπρεπε νὰ τηρήσῃ. Reversum (ἐνν. Regulum). Συμφωνεῖ πρὸς τὸ ἐννοούμενον eum (ἀντικ. τοῦ necaverunt). Omni cruciatu (ἀφαιρ. δργαν. = διὰ παντὸς βασανισμοῦ, διὰ πάσης κακομεταχειρίσεως). Palpēbris resectis (ἢ. reseco) ἀφαιρ. ἀπόλ. = ἀποκόψαντες οἱ Καρχ. τὰ βλέφαρα. Cum... esset ὅτε... ἦτο Ardentissimus (κατηγορ.). Educ-tum (eum δηλ. Regulum) (ἔξαχθέντα, ἔξαγαγόντες). Coëgerunt (ἢ. cogo). Undique σύναψον πρὸς τὸ horrentem (φρίττουσαν, ἔχουσαν πολλά, πανταχόθεν ἐφωδιασμένην διά...). Cum... confoditur (ἐνεστῶς ἔξηγούμενος διὰ παρατ. = ἐνῷ ... διεπερᾶτο). Ferreis stimulis (ἀφαιρ. δργαν.) διὰ τῶν σιδηρῶν ἥλων = clavis praeacutis). Vigiliis... dolore (ἀφαιρ. ἀναγκ. αἰτίου). Hic... exitus. Το hic καθ' ἔλξιν πρὸς τὸ ἀρσ. exitus (ἀντὶ hoc fuit τοῦτο ὑπῆρξε τὸ τέλος). Ipsā quoque vitā (β' ὅρος συγκρ. = καὶ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ βίου του). Etsi diu actā (ἀφαιρ.) καίπερ ἐπὶ μακρὸν χρόνον διανυθέντος (τοῦ βίου) διὰ (μέσου) μεγίστης δόξης.

Φράσεις : Duce Xanthippo ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Ξανθίππου. Negavit esse utile εἶπεν, ὅτι δὲν συμφέρει. Cuius cum valuisset auctoritas ἐκνικήσαντος τοῦ κύρους τῆς γνώμης αὐτοῦ. Repente educ-tum coëgerunt διέταξαν ἀμέσως νὰ ἔξελθῃ ὑπογρεώσαντες νά...

26. ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΑΒΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΝΟΜΟΝ ΚΑΙ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΥΙΟΥ

Q. = Quintus. Iam senex ἥδη γέρων (ὄν). Filio suo δοτ. ἡθικὴ εἰς τὸ legatus, δυναμένη νὰ μεταφρασθῇ καὶ διὰ γεν. = τοῦ νίοῦ του, ἀλλ' ἡ δοτ. δηλοῦ τὴν ἀνεξαρτησίαν = εἰς τὸν νίον του, παρὰ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. 'Ο πατήρ του ἥλικίας 62 ἐτῶν εἶχε διατελέσει πολλάκις ὑπατος. Consuli (κατηγ.) ὑπάτῳ ὅντι (213 π.Χ.). Legatus ὑπαρχος, ἀντιστράτηγος. Οἱ legati ἥσαν συγκλητικοί, οἵτινες ἐστέλλοντο ὡς σύμβουλοι (ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα legati), καὶ ἐπίθεντο εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἀρχηγῶν τοῦ στρατοῦ ὑπάτων, τοὺς ὅποιους ἐν ἀνάγκῃ καὶ ἀντικαθίστων. Cum... veniret ὅτε ἥρχετο (= ei venienti). Obviam patri πρὸς ἀπάντησιν τοῦ πατρός. Pro more = more ἵ ut mos erat

= κατὰ τὸ ἔθος, ὡς ἔθος ἥτο. Anteibant (ὢ. anteeo). Equo vehebatur ἀφαιρ. δόργ. δηλοῦσα τὸ ποῦ. Δύναται ἀντ' αὐτῆς νὰ τεθῇ καὶ πρόθ. in (in equo) = ἐπὶ ἵππου φέρεται (ἐφέρετο), ἵππευε. Nec descendit (nec = et non) καὶ δὲν κατέβη, (δὲν ἀφίππευσε). Approximante consule (ἀφαιρ. ἀπόλ. = τοῦ ὑπάτου πλησιάζοντος). Verecundiā (ἀφαιρ. αἰτίου). Verecundiā maiestatis (γεν. ἀντικ.) αἰδούμενοι (ἐκ σεβασμοῦ πρὸς) τὸ ἀξιωματικόν. Taciti (κατηγ. εἰς τὸ ἐννοούμενον facti) = σιωπηλοί (γενόμενοι), σιωπήσαντες, ἐν σιωπῇ. Iam praeterierant ἥδη εἶχον παρέλθει (ὢ. praetereo). Quod = hoc autem τοῦτο δὲ (τὴν συμπεριφορὰν ταύτην). Cum... animadvertisset ἀφοῦ παρετήρησε, παρατηρήσας. Proximum ἐνν. sibi = τὸν « ἡγούμενον ». Ὅτο τελευταῖος τῶν ῥαβδούχων καὶ ἐπομένως ὁ πλησιέστερος καὶ μᾶλλον τετιμημένος, δι' ὃ ἐλέγετο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων « ἡγούμενος » καὶ ἥτο ὁ ἄμεσος ἐκτελεστῆς τῶν διαταγῶν τοῦ ἀρχοντος. Fabio δοτ. Ex equo ἡ ἀπλῶς (ἀφαιρ.) equo. Desiliens ἐνν. ab equo ἡ ex equo. Fili (κλητ. τοῦ filius), υἱέ μου. Inquit (ὢ. inquam). Contempsi (ὢ. contemno). Experiri volui an scires agere,... = ἡθέλησα νὰ δοκιμάσω... ἀν γνωρίζης (ἀν εἶσαι εἰς θέσιν) νά...

Tanto cognomine τόσον μεγάλου (ὕραίον καὶ τιμητικοῦ) ἐπωνυμίου (ἀφαιρ. εἰς τὸ dignus). Τὸ μέγα τοῦτο ἐπωνύμιον (Maximus) διέκρινεν αὐτὸν ἀπὸ τὰ ἄλλα μέλη τῆς οἰκογενείας του. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου φέρεται καὶ μὲ ἄλλο ἐπωνύμιον τὸ τοῦ Μελλητοῦ (Cunctator), τὸ δόπιον εἶναι χαρακτηριστικώτερον. Habitus est ἐθεωρήθη, ἐνομίσθη. Cautior quam promptior προφυλακτικώτερος ἡ δραστηριώτερος, προνοητικός πως, συνετός πως ἡ ταχὺς (πρόθυμος) πρὸς δρᾶσιν. Insita... prudentia ἡ ἔμφυτος σύνεσις (μτχ. τοῦ insero). Ingenio δοτ. εἰς τὸ insita. Bello δοτ. εἰς τὸ aptissima. Nemini dubium est quin... restituerit (ὑποτακτ.) οὐδὲν ἀμφίβολον εἶναι ὅτι (οὐδεὶς ἀμφιβάλλει ὅτι, πάντες εἶναι βέβαιοι ὅτι) ἀποκατέστησε. Rem Romanam (πρβλ. ἀριθ. 11) = τὰ τῆς Ρώμης. Cunctando (ἀφαιρ. δόργαν. τοῦ γερουνδίου δηλοῦσα τρόπον) διὰ τῆς ἀναβλητικότητος, μέλλων, ἀναβάλλων, « ἀναβλήδην ».

Φράσεις : Equo vehebatur senex ὁ γέρων ἥτο ἔφιππος. Ad summan senectutem μέχρι βαθυτάτου γήρατος. Cautior quam

promptior habitus est ἐθεωρεῖτο (τὸν ἐθεώρουν) ὅτι εἶχε μεγαλυτέραν σύνεσιν ἢ ταχύτητα ἐνεργείας.

27. Η ΠΑΡΑ ΤΑΣ ΚΑΝΝΑΣ ΗΤΤΑ. ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

Adversus (πρόθεσις). Romā (ἀφαιρ.) ἐκ τῆς Ρώμης. Profecti sunt (δ. proficiscor). Paulo δοτ. εἰς τὸ placebat. Acriora ὁ Οὐάρρων ἔχθρος, ὃς ἡ πληθύς, τῆς τακτικῆς τοῦ Φαβίου, ὑπεστήριξε τὸν Μιενούκιον εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτοῦ κατὰ τοῦ δικτάτωρος. Ad vicum παρὰ τὴν οὐώμην. Posuerunt (δ. pono). Varroni δοτ. εἰς τὸ insitam (= in Varrone). Aliquo... successu (ἀφαιρ. δργαν.) Aluerat (δ. alo). Invito collēgā (ἀφαιρ. ἀπόλ. = ἀκοντος τοῦ συνάρχοντος). Signum pugnae σημεῖον τῆς μάχης (2 Αὔγουστου τοῦ 216 π. Χ.). Dedit ἡ διοίκησις τοῦ στρατοῦ ἡσκεῖτο ὑφ' ἐκάστου ὑπάτου ἡμέραν παρ' ἡμέραν. Victorū ēnn. est (δ. vinco). Caesus est (δ. caedo). Graviore vulnere = graviore clade. Afflīcta est (δ. affligo). Telis (ἀφαιρ. δργαν.). Cecidit (δ. cado). Quem = eum autem ἢ et eum Cum... conspexisset ἀφοῦ παρετήρησεν... Oppletum ēnn. esse. Hunc αὐτὸν (ἐδὼ τὸν ἰδιόκον μου).. Aemili (πτῶσ. κλητ.). Quin tu...abi ὅχι (ἔγώ), ἀλλὰ τούναντίον σύ... ἀπελθε (quin = quin immo). Potius προτιμότερον. Nuntia ut...muntiant...firment ἄγγειλον (διάταξον) νά... Priusquam... adveniat πρὶν φθάσῃ. Patere β' ēn. τῆς προστακτ. τοῦ δ. patior (ὑπομένω). Alter consul = Varro. Οὗτος κατέφυγεν εἰς τὴν Βενουσίαν, ἔνθα ἀγασυνέταξε 10.000 φυγάδας. Cum paucis equitibus συνοδεύομενος ὑπὸ δλίγων ἴππεων (50 τὸν ἀριθμόν). Perfūgit (παρακείμ.).

28. ΠΕΡΙΒΟΗΤΟΣ ΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΜΑΧΑΡΒΑ

Victori νικητῇ (τῆς παρὰ τὰς Κάννας μάχης, καθ' ἣν οἱ Ρωμαῖοι ἐκ τῶν 80.000 πεζῶν καὶ 6.000 ἵππεων ἀπώλεσαν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ 50.000 ἀνδρας, μεταξὺ τῶν δόπιων 29 στρατιωτικούς χιλιάρχους καὶ 80 συγκλητικούς. Σήμερον ἀκόμη τὸ πεδίον τῆς μάχης ταύτης ὀνομάζεται

Campo di sangue = Πεδίον τοῦ αἷματος). Cum (σύνδ. = ἐνῷ...). Ut... sumeret et... daret νὰ... καὶ... νὰ... Quietem (ἀντικ. τοῦ su-
meret καὶ daret). Ex praefectis ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν. Διὰ τῆς λ.
praefectus, προκειμένου περὶ στρατοῦ ξένου, οἱ Ὄρωμαῖοι συγγραφεῖς
ἐνόουν τὸν ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ ἀρχηγοῦ ἀνώτερον ἀξιωμα-
τικόν, διοικητὴν τμήματος. Cessandum ἐνν. esse. Ratus (μτχ. τοῦ
reor). Romam εἰς Ὄρωμην. Epulaturus (ὁ. epulor) = affirmans
fore ut victor epularetur (νὰ εὐωχηθῇ). Cum σύνδ. αἰτιολ. Hanni-
bali τῷ Ἀννίβᾳ, ὑπὸ τοῦ Ἀννίβα. Victorīā (ἀφαιρ., διότι τὸ utor
συντάσσεται μὲ ἀφαιρ.). Mora. Οἱ νεώτεροι ἴστορικοὶ δικαιολογῦσι
τὸν δισταγμὸν τοῦ Ἀννίβα, ὅστις, στερούμενος ἐπαρκῶν στρατιωτικῶν
δυνάμεων καὶ πολιορκητικοῦ ὄλικοῦ, δυσκόλως θὰ ἡδύνατο νὰ καταλάβῃ
πόλιν τόσον πολὺ δχυράν, ὡς η Ὄρωμη. Saluti (δοτ. τοῦ σκοποῦ) fuisse.
Urbi et imperio (δοτ. ἡθικὴ εἰς τὸ saluti). Satis ἐπαρκῶς (γενικῶς,
κοινῶς). Cuius = Campaniae. Excercitūs (γεν. ἐν.). Elanguit (et
ipse elanguit et ardor elanguit, ὁ. elanguesco).

Φράσεις: Mora huius diei satis creditur saluti fuisse urbi
et imperio κατὰ κοινὴν διμολογίαν ἡ βραδύτης τῆς ἡμέρας ταύτης
ἔσωσε τὸ Ὄρωμαῖκὸν κράτος.

29. ΑΛΩΣΙΣ ΤΩΝ ΣΥΡΑΚΟΥΣΩΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ. ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΗΔΟΥΣ

Cum Sicilia... defecisset... Marcellus... Syracusas oppugna-
vit τῆς Σικελίας ἀποστάσης (ἐπαναστατησάστης) ὁ Μ. τὰς Συρακ.
ἐποιούρκησε. A Romanis. Ἡ πρόθ. α δηλοῦ τὴν ἀπομάκρυνσιν = ἀπὸ
τῶν Ὄρωμαίων. Nec... cepit = et non... cepit καὶ δὲν ἐκυρίευσε.
Rem = expugnationem (τὴν ἄλωσιν). Confecisset... nisi (= si
non) ... fuisse (ὑπόθ. τοῦ ἀπραγματοποίητου εἰς τὸ παρελθόν = θὰ
ἔφερεν εἰς πέρας, ἐὰν μὴ ὑπῆρχε τότε). Unus homo εἰς (ἔξοχος) ἀνήρ.
Ea tempestate κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους. Syracusis (ἀφαιρ. τόπ.)
ἐν Συρ. Vir (παράθεσις). Admirabili ingenio ἀφαιρ. ὀργαν. εἰς τὸ
praeditus = ἔχων θαυμαστὸν νοῦν (προικισμένος μὲν νοῦν...). Machinis
inventis (ἀφαιρ. ἀπόλ.) ἐπινοήσας μηχανάς. Opera αἰτ. πληθ. τοῦ

opus. Brevi (κατὰ παράλ. τῆς λέξεως tempore) ἐν βραχεῖ (χρόνῳ). Captis Syracusis (ἀφαιρ. ἀπόλ.) κυριεύσας τὰς Σ. Prudentiā ἀφαιρ. τοῦ αἰτίου· ἔνεκα τῆς σοφίας (τῶν γνώσεων). Ut parceretur (ἔξαρτ. ἐκ τοῦ edixit) παθ. ἀπρόσ., διότι τὸ parco συντάσσεται μετὰ δοτ. = νὺ γίνη φειδὼ (νὰ φεισθοῦν). Capiti illius = vitae eius (= Archimedes). In pulvere ἐν τῇ κόνει, ἐπὶ τοῦ ἑδάφους (κατὰ τὴν τότε συνήθειαν). Dum... describit ἐνῷ ἔχαραττε. Formas σχήματα (γεωμετρικά). Attentius προσεκτικώτερον, δλίγον ὑπὲρ τὸ δέον προσηλωμένως. Voce minantis (ἐνν. hominis) μὲ φωνὴν (ἀνθρώπου) ἀπειλοῦντος, μὲ φωνὴν ἀπειλητικήν. Quisnam esset (πλαγ. ἐρώτ.) τίς εἶναι (ὁ Ἀρχιμ.). Propter cupiditatem investigandi illud quod... διὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἀνακαλῦψαι (λῦσαι) ἐκεῖνο (τὸ πρόβλημα), ὅπερ (ἔζητει, οὕτινος τὴν λύσιν ἐπεδίωκε). Δὲν ἔγινεν ἑδῶ γερουνδιακὴ ἔλξις, διότι τὸ ἀντικείμ. τοῦ γερουνδίου (investigating) εἶναι οὐδέτερον ἀντωνυμίας (illud). Noli... turbare περίφρασις τῆς προστακτ. (= ne turbaveris) = μὴ τάραττε. Curam sepulturae (γεν. ἀντικειμ.) μέριμναν (περὶ) τῆς ταφῆς. 'Ο Μάρκελλος κατεσκεύασε πρὸς τιμὴν τοῦ σοφοῦ τούτου περιφανὲς μνημεῖον. Τούτο, παραμεληθὲν ὑπὸ τῶν Συρακουσίων, ἀνεῦρεν ἔνα καὶ ἡμισυν αἰώνα βραδύτερον ὁ Κικέρων, ἀνασκαλεύσας αὐτὸν ἐν μέσῳ θάμνων καὶ βάτων.

Φράσεις : Nec eam nisi post tres annos cepit αὐτὴν μόλις μετὰ τρία ἔτη ἐκυρίευσε. Mortem aegre tulit σφόδρα ἐλυπήθη διὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ.

30. ΓΕΝΝΑΙΟΔΩΡΙΑ ΣΚΙΠΙΩΝΟΣ ΤΟΥ ΑΦΡΙΚΑΝΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΛΛΟΥΓΚΙΟΝ

Scipio. 'Ο P. Cornelius Scipio Africanus, γαμβρὸς τοῦ L. Aemilius Paulus, ᾧτο εἴς τῶν ἐνδοξοτέρων στρατηγῶν τῆς Ρώμης, ἐπικληθεὶς Africanus μετὰ τὴν ἐν Ζάμα μάχην (202 π. X.). Quo die = die quo, e o die q u o. E o = in eum locum, in hanc urbem (εἰς τὴν Καρθαγένην). Congestae erant (ὁ. congero). Opes θησαυρὸς τοῦ στρατοῦ τῶν Καρχηδονίων καὶ ἀφθονον πολεμικὸν ὄλικόν. Quibus (ἀφαιρ. εἰς τὸ potitus est) ὃν (ἐγένετο κύριος). Εὗρεν ἐκεῖ 600 τάλαντα

(τὸ ἀττικὸν τάλαντον ἦτο, τότε, ἀξίας 6000. δραχμῶν ἀττικῶν) καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ῥώμην, πρὸς πίστωσιν τῆς νίκης, τὸν Μάγωνα καὶ δέκα ἑπτὰ συγχρητικούς Καρχηδονίους. Eximiae formae (γεν. ἴδιότ.). Adulta virgo παρθένος ἀκμαία, ἐπίγαμος, εἰς ὥραν γάμου. Ubi εὐθὺς ὡς. Compērit = audivit. Loco ἐκ γένους, ἐξ οἰκογενείας (ἀφαιρ. τῆς καταγωγῆς εἰς τὸ natam [ἀντὶ natam esse]). Principi... adulescenti ἐδῶ τὸ princeps οὐσιαστικῶς = μὲ τὸν νεαρὸν πρόκριτον. Eius gentis = Celtiberorum. Nomine ὀνόματι. Desponsam = ἔνν. esse (ὁ. despondeo). Arcessītis parentibus et sponso (ἀφαιρ. ἀπόλ.). Ἡ μητρ. συνεφώνησε πρὸς τὸ πλησιέστερον parentibus. Parentes δηλαδὴ οἱ γονεῖς, δι πατήρ καὶ δι μήτηρ. Ad eam redimendam (γερουνδ. ἐλξίς) = redimendum eam = πρὸς τὸ... Attulerant (ὁ. affero). Id (= pondus). Donum (κατηγορ.) ὡς δῶρον. Aurum (αἰτ. πτῶσις ὑποκ. τοῦ ponи). Ante pedes ἔνν. suos. Dotalia dona δῶρα τοῦ γάμου (κατηγορ.) Vocatione sponso (ἀφαιρ. ἀπόλ.). Accepturus... es (περιφραστικὴ συζυγία) μέλλεις νὰ λάβῃς. A socero παρὰ τοῦ... Accedant (ὑποτακτ. παραχωρητικὴ) ἃς προστεθῶσι, δέχομαι νὰ... προστεθῶσι. Tibi (δοτ. ἡθικὴ). Domum εἰς τὴν πατρίδα. Reversus (ὁ. revertor). Grato animo ἐξ εὐγνωμοσύνης. Romanis (δοτ.) conciliavit παραστήσας τὸν Σκιπίωνα ὡς ἥρωα, ὄμοιον πρὸς θεόν, δοτικὴ ἐβάδισε πρὸς ὑποταγὴν τῆς Ισπανίας διὰ τῶν ὅπλων ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς διαγωγῆς του.

Φράσεις: Quo die venit τὴν ἡμέραν τῆς ἀφίξεως αὐτοῦ.

31. ΜΕΓΑΛΟΥΓΧΙΑ ΤΟΥ ΣΚΙΠΙΩΝΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΑΣΣΙΒΑΝ

Hasdrubalem. Ἐφέροντο δύο τὸ αὐτὸ δόνομα, δι εἰς ἦτο δευτερότοκος υἱὸς τοῦ Ἀμίλκα Βάρκα καὶ ἀδελφὸς τοῦ Ἀννίβα καὶ δι τερος υἱὸς τοῦ Καρχηδονίου στρατηγοῦ Γίσκωνος. Οὗτοι γίνεται σύγχυσις τῶν δύο νικῶν τοῦ Σκιπίωνος, τῆς μᾶς παρὰ τὴν πόλιν τῶν Βαικύλων (209 π. X.) κατὰ τοῦ πρώτου 'Ασδρούβα καὶ τῆς ἀλλῆς παρὰ τὴν Ilipa ('Ιλίπα, 206 π. X.) κατὰ τοῦ δευτέρου, μεθ' ἣν ἐπηκολούθησεν ἡ ὑποταγὴ τῆς Ισπανίας εἰς τοὺς 'Ρωμαίους. Castris

(ἀφαιρ. δργαν. ώς συμπλήρωμα τοῦ potitus). Captivos περὶ τοὺς δεκακισχιλίους. Sine pretio ἄνευ λύτρων. Domum οἴκαδε. Vendi τοὺς Ἀφρικανούς οἱ Ἰσπανοὶ ἀπεστρέφοντο, διότι ἡσαν τυραννικοί. Ἐν τούτοις ὁ Σκιπίων, προσενεγκθεὶς κατὰ τὸ δίκαιον τοῦ πολέμου εἰς τὸ ζήτημα τῶν αἰχμαλώτων, παρουσιάσθη εἰς τοὺς ἐγχωρίους ώς ἐλευθερωτής. Regii generis (γεν. ἰδιότ.). Formā insigni (ἀφαιρ. ἰδιότ.). Quis... esset... cur fuisse (ὑποτ., διότι εἶναι πλαγία ἐρώτ.) τίς ἦτο (τὸ ὄνομά του) καὶ ποδαρός (ποία ἦτο ἡ πατρίς του) καὶ διατί... Id αἰτ. τοῦ κατά τι. Εἶναι, ὅμως, δυνατὸν νὰ ἐκληγφθῇ καὶ ώς ἀντικείμ. τοῦ νοούμενου agens (ἄγων). Aetatis γεν. τοῦ ὄλου εἰς τὸ id (id aetatis εἰς τόσον μικρὸν ἡλικίαν, ἀκόμη παῖς = etiam puer). In castris fuisse εἰχε στρατευθῆ. Vocant ἐνν. me. Patre amissō ἀφαιρ. ἀπόλ. = ἀπολέσας τὸν πατέρα μου, θανόντος τοῦ πατρὸς (ὃ. amitto). Avum. Οὗτος ὄνομάζετο Gala. Maternum τὸν ἐκ μητρός. Avunculo ἡ λέξις ανυnculus σημαίνει τὸν ἐκ μητρὸς θεῖον (ἐνῷ patruus τὸν ἐκ πατρὸς θεῖον). Ὁ Μασανάσσης (238 — 148 π. Χ.), υἱὸς τοῦ Γάλα καὶ ἀδελφὸς τῆς μητρὸς τοῦ Massiva, γενόμενος βασιλεὺς τῆς Νουμιδίας, παρέμεινε μέχρι τοῦ 206 π.Χ. σύμμαχος τῶν Καρχηδονίων. Ἐκτοτε, μεταβαλὼν πολιτικὴν, διετέλεσε μέχρι τοῦ θανάτου του πιστὸς σύμμαχος τῶν Ρωμαίων. Subsidio (δοτ. σκοποῦ) εἰς τὸ venit. Carthaginiensibus (δοτ.). Propter aetatem διὰ τὴν (μικρὸν) ἡλικίαν. A Masinissa (ποιητ. αἵτιον). Nunquam ante οὐδέποτε πρότερον (προηγουμένως). Pugnatum est (ἀπροσώπως = ἐπολεμήθη, ἔγινε πόλεμος). Cum Romanis ἐναντίον τῶν Ὡ. Inscio avunculo (ἀφ. ἀπόλ.). Clam σύναψον πρὸς τὸ sumpto. Armis et equo sumpto (ὃ. sumo) ἀφ. ἀπόλ. Ἡ μηχ. συνεφώνησε πρὸς τὸ πλησιέστερον equo. Exii ἐνν. castris (ἐκ τοῦ στρατοπέδου). Prolapso equo (ἀφαιρ. ἀπόλ.) (ὃ. prolabor). A Romanis (ποιητ. αἵτιον). Vellelne (πλαγία ἐρώτ. = (ἡρώτησεν) ἢν ἤθελεν, ἢν θέλῃ). Se (ὑποκ. τοῦ cupere). Gaudio (ἀφαιρ. αἵτιον). Equum ornatum ἵππον (κέλητα) ἐπισεσαγμένον (χαμούρωμένον), ἔχοντα φάλαρα. Datis... equitibus (ἀφαιρ. ἀπόλ.). Qui tuto deducerent (ἀναφ. τελικὴ πρότασις = ut illi ἡ ut ii ἵνα οὗτοι ἀσφαλῶς καθισθῆσσαν. Dimisit (ὃ. dimitto).

Φράσεις : Inscio avunculo λάθροα τοῦ θείου, ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ θείου. Effusis gaudio lacrimis μὲ δάκρυα χαρᾶς εἰς τοὺς δρυκταλμούς του.

Datis qui tuto deducerent equitibus ὑπὸ συνοδείαν ἵππεων πρὸς ἀσφάλειάν του.

32. Ο ΝΕΑΡΟΣ ΣΚΙΠΙΩΝ ΑΡΝΕΙΤΑΙ ΤΟΝ ΤΙΤΛΟΝ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

Cum... se... gessisset προσενεγθείς, συμπεριφερθείς, ἐπειδή... Omnium (γεν. ὑποκ. εἰς τὸ consensu). Cum... iussisset διατάξας, ἀφοῦ διέταξε. Silentium (αἰτ. ὑποκ. τοῦ fieri). Imperatoris τοῦ στρατηγοῦ. 'Ο τίτλος τοῦ imperator ἡτο τιμητικός. Τοῦτον οἱ στρατιῶται προσῆπτον μετὰ νίκην εἰς τὸν στρατηγόν των ἐπ' αὐτοῦ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. 'Ο στρατηγὸς διετήρει τὸν προσηγορίαν ταύτην, ἔως ὅτου ἡ Σύγκλητος ἀνεγνώριζεν εἰς αὐτὸν ἢ ἡροεῖτο τὸ δικαίωμα θριάμβου. 'Η δονομασία αὕτη ἔπειται τοῦ κυρίου δνόματος, ἐνῷ, ὅταν ἔχῃ τὴν σημασίαν τοῦ αὐτοκράτορος, προηγεῖται. Quo (ἐνν. nomine). Regium nomen = regis nomen. Alibi... Romae (τὸ Romae ἐνταῦθα = τοπ. πτῶσις) ἀλλαχοῦ... ἐν 'Ρώμῃ. Intolerabile. 'Απὸ τῶν χρόνων δηλ. τῆς καταλύσεως τῆς βασιλείας τῶν Ταρκυνίων. Existimare (ὑποκ. τοῦ ἀπροσ. licet). Amplissimum (ἐνν. esse). Regalem animum. Τὸ ἐπίθ. regius ἢ regalis = βασιλικός· ἀλλὰ τὸ πρῶτον δηλοῦ μᾶλλον σχέσιν τῆς κτήσεως (= regis) καὶ τὸ δεύτερον σχέσιν τῆς δομοιότητος ἢ ἀξιοπρεπείας, δηλ. ἀξιος βασιλέως. In me (ἀφαιρ. πτώσ.). A...appellatione ἡ πρόθ. δηλοῦ ἀπομάκρυνσιν. Barbari οἱ ξένοι. 'Η λ. barbarus ἐσήμανε κατ' ἀρχὰς πάντα μὴ "Ἐλληνα, ἔπειτα ἐδήλου ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς "Ἐλληνας πάντα ἀπολίτιστον. Quā (ἐνν. magnitudine animi). Ceteri mortales οἱ λοιποὶ θνητοί. 'Ο Σκιπίων, θαυμαστὴς τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, ἔδωκε νὰ ἐννοήσωσιν ὅτι « βασιλικὴν ψυχὴν » (regalis animus) ἔχει ὁ δυνάμενος νὰ δίδῃ δείγματα ἀνδρείας, γενναιοφροσύνης καὶ ἴπποτικῶν πράξεων.

Φράσεις: Omnium consensu ὁμοθύμως, μιᾷ ψυχῇ, μιᾷ γνώμῃ. Cum silentium fieri per praecōnem iussisset ἐπιβαλὼν σιγὴν διὰ τοῦ αήρυνκος.

33. Ο ΣΚΙΠΙΩΝ ΔΕΧΕΤΑΙ ΤΗΝ ΕΠΩΝΥΜΙΑΝ
ΤΟΥ ΑΦΡΙΚΑΝΟΥ (201 π.Χ.)

Metu perculti φόβῳ συσχεθέντες, ὑπὸ φόβου καταπεπληγμένοι, περίφοβοι (ὁ . percello). Oratores (= legatos) ὡς ἀπεσταλμένους, (κατηγορ. εἰς τὸ principes) = qui orarent. Ad petendam pacem (γερουνδιακῇ ἔλξις) πρὸς αἴτησιν εἰρήνης, πρὸς διαλλαγὴν. Seniorum τῶν γεροντοτέρων. Οἱ τριάκοντα οὗτοι ἀπετέλουν τὸ ὄπατον Συμβούλιον τῆς Καρχηδόνος. Ubi ὁς. In castra εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Τύνητος, ὃν ἐπανέκτησεν δὲ Σκιπίων. Inde ἐκ Τύνητος. Civitati ὑπὲρ τῆς πολιτείας. Condicionibus οἱ ὄροι τοῦ Σκιπίωνος ἦσαν βαρύτατοι : παραχώρησις εἰς τοὺς Ἀρμαίους τῆς Σικελίας, Κορσικῆς καὶ Σαρδηνίας, ὡς καὶ ὅλων μικροτέρων νήσων μεταξὺ Ἰταλίας καὶ Ἀφρικῆς, παράδοσις ὅλων τῶν ἐλεφάντων, τῶν αὐτομόλων καὶ τῶν αἰγμαλώτων, τοῦ στόλου σχεδὸν ὅλου, πλὴν 10 πλοίων, ἀναγνώρισις τοῦ Μασανάσσου ὡς βασιλέως τῆς Νοομιδίας, ἀδυναμία εἰς τὸ ἔξῆς ἐπιχειρήσεως πολέμου οἰουδήποτε ἀνεύ ἐγκρίσεως τῆς Ἀρμητος, καταβολὴ ἀποζημιώσεως ἐπὶ 50 ἔτη διακοσίων ταλάντων ἐνιαυσίως, ἐγγύησις ἐκτελέσεως ὄρων διὰ παραδόσεως ἐκατὸν διμήρων. Ut... Ἡ Σύντ. : ut confirmarentur ea (= eae condiciones) quae (οὐδ.) pacta essent ἵνα ἐπικυρωθῶσιν οἱ ὄροι οὗτοι, οἱ ὅποιοι συνεφωνήθησαν (ἀπὸ συμφώνου συνετάχθησαν). Quae pacta essent (= quae pacta erant. Ἐτέθη ὑποτακτ. ἔνεκα ἔλξεως τῆς ἐγκλίσεως [ἥτοι ἀπὸ τὴν ὑποτακτ. ut confirmarentur, ἐξ ἡς ἐξαρτᾶται]). Τὸ pacis cor εἶναι ὁ . ἀποθετικόν, ἀλλ' ἐδῶ κεῖται μὲν παθητικὴν σημασίαν. Patrum ac populi. Ἡ Σύγκλητος καὶ δῆμος τῶν Ἀρμαίων ἐπεκύρωσαν τοὺς ὄρους τῆς εἰρήνης τοὺς συνταχθέντας ὑπὸ τοῦ Σκιπίωνος.

Pace terrā marique partā. Ἡ σειρά : pace parta (ἀφαιρ. ἀπόλ. ὁ . pario) terra marique τῆς εἰρήνης ἐπιτευχθείσης (ἐπικυρωθείσης) κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν. Revertit = reversus est ἐπανῆλθεν (δὲ Σκιπίων) κατάφορτος λαφύρων καὶ φέρων εἰς Ἀρμηναὶ αἰγμάλωτον τὸν Σύφωνα, ὅστις, ἀν μὴ ἀπέθηκεν δλίγας ἡμέρας πρότερον, θὰ ἐκόσμει τὸν μεγαλοπρεπέστερον ἔως τότε θοίαμβον τοῦ Σκιπίωνος. Insidebat (ὁ . insido). Inter... plausūs ἐν μέσῳ τῶν ἐπευφημιῶν, τῶν ἐπαίνων. Omnia πάντων, ὑπὲρ πάντας. Urbem καὶ in urbem = Romam. Invectus (ὁ . invehor). Primusque καὶ πρῶτος, τὸ πρῶτον

αύτος. Α se (ποιητικὸν αἴτιον εἰς τὸ victae) ὥπ' αὐτοῦ. Appellatus (ἐνν. est). 'Ο λαὸς ἀνήγειρεν ἀνδριάντα αὐτοῦ ἐν τῷ Καπιτωλίῳ καὶ ἐν ἀκρατήτῳ ἐνθουσιασμῷ ἡθέλησε νὰ δώσῃ Ἰσοβίως εἰς αὐτὸν τὰ ὑπατα ἀξιώματα.

Φράσεις : Veniam petebant non culpam purgantes ἐζήτουν συγγνώμην ἄνευ τινὸς δικαιολογίας. Ad quem advenientem concursus ingens factus est ἡ ἀφιξίς του προεκάλεσε μεγάλην συρροὴν κόσμου.

34. ΜΝΗΜΕΙΩΔΗΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΤΙΟΧΟΥ Γ' ΚΑΙ ΑΝΝΙΒΑ

Suis (ἐνν. civibus) εἰς τοὺς συμπολίτας του. Confūgit (πρκμ.) Hostem (κατηγορ.). Romā (ἀφαιρ. τῆς ἀπὸ τόπου κινήσεως) ἐκ τῆς Ρώμης. In quibus = in numero quorum ἐν τῷ ἀριθμῷ τῶν ὁποίων, μεταξὺ τῶν ὁποίων. Scipio Africanus. Τοῦτο δὲν εἶναι βέβαιον ἡ παράδοσις ἡθελεν, ἵσως, νὰ ἀντιπαρατάξῃ ἀκόμη μίαν φορὰν τὸν νικητὴν καὶ τὸν ἡττημένον τῆς Ζάμας. Ephesi (γεν. = τοπ. πτῶσις) ἐν Ἐφέσῳ. Ab eo quaesivit ἡρώτησεν αὐτόν. Quem... crederet. Τὸ δ. καθ' ὑποτακτ., διότι εἶναι πλαγία ἐρώτησις = τίνα ἐνόμιζεν (ὅτι ὑπῆρξε, ποῖος ὑπῆρξε κατὰ τὴν γνώμην του). Maximum imperatorem (κατηγ.) ὁ μέγιστος τῶν..., ὁ μεγαλύτερος ἐκ τῶν στρατηγῶν. Sibi videri τῷ 'Αννίβᾳ φαίνεται. Quod... fudisset (ὑποτακτ. ἡς αἰτίας τοῦ πλαγίου λόγου) διότι εἶχε καταβάλει (δ. fundo). Parva manu (ἀφαιρ. δργαν.) 'Ο 'Αλέξ. ἀναγωρῶν ἐκ Μακεδονίας πρὸς κατάκτησιν τῆς 'Ασίας εἶχε μόνον 30.000 πεζούς, περὶ τὰς 5.000 ἵππεων καὶ 150 πλοῖα. Innumerabiles. 'Ο Δαρεῖος ἐν Γρανίῳ (334 π.Χ.) ἀντέταξε 110000 ἄνδρας, ἐν 'Ισσῃ (333 π. X.) 600000 καὶ ἐν 'Αρβήλοις (331 π. X.) 1200000. Interroganti (ἐνν. Scipioni). Quem... poneret (πλαγ. ἐρώτ. πρβλ. ἀνωτ. quem... crederet). Pyrrhum (ἐνν. pono = τίθημι, θεωρῶ). Secundum (κατηγ.) Quod... docuit... cepit... dispositus. 'Επέθη ἐδῶ πρκμ. δριστ. καὶ ὅχι ὑποτακτ. (ὡς ἀνωτέρω fudisset) διότι ἡ διηγήσις γίνεται ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὸν 'Αννίβαν (Pyrrhum pono quod...). Castra metari τὴν τέχνην τοῦ στρατοπεδεύειν ἐν τόπῳ τινὶ, τὴν τέχνην τῆς δικτάξεως τοῦ στρατοπέδου. Elegantius (κυριολεκτικῶς ἐκ τοῦ eligere ἐκλέγειν) μετὰ μεγαλυτέρας διακρίσεως (ἐπομένως = ἐπιδε-

ξιώτερον καλύτερον). Illo ἔκεινου (β' ὄρος συγκρ.). Loca θέσεις (στρατηγικάς). Sciscitanti δῆλ. Scipioni (ῥ. sciscitor). Duceret (πλαγ. ἐρώτ.). Semet ipsum ἰσχυρότερον τοῦ se ipsum. Τὸ -met ἐνισχύει διὰ τῆς προσαρτήσεως του προσωπικᾶς καὶ κτητικᾶς ἀντωνυμίας. Dixit. Τὸ πλῆρες θὰ ἦτο dixit se ducere semet ipsum tertium. Τu ἐτέθη τὸ tu πρὸς δῆλωσιν ἐμφάνησεως. Si me vicisses ἐὰν θὰ μὲ εἴγε νικήσει. Μe σύναψων πρὸς τὸ posuisse (θὰ ἔθετον, θὰ ἐνόμιζον). E grege ἐκ τοῦ πλήθους, ἐκ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ (τῶν στρατηγῶν). Velut in aestimabilem ὡς ἀσύμβλητον, ὡς ἀσύγκριτον, ἐκτὸς συγκρίσεως.

Φράσεις : Scipio cum Hannibale collocutus quaesivit ab eo δΣκιπίων εἰς συνομιλίαν του μὲ τὸν Ἀννίβαν ἡρώτησεν αὐτόν.

35. ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΑΡΧΙΛΗΣΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΚΙΠΙΩΝΑ

In Literna villā ἐν τῷ κτήματι τοῦ Λιτέρονυ. Praedonum. Περιστατὶ ἐλυμαίνοντο τὰ παράλια τῆς Ἀσίας, Ἰταλίας καὶ Σικελίας. Ὑπὸ πειρατῶν ἡγμαλωτίσθη καὶ αὐτὸς ὁ Καῖσαρ, ἔως οὗ ἐξωλοθρεύθησαν ὑπὸ τοῦ Πομπηίου (67 π. Χ.) Cum... se contineret. Ο Σκιπίων κατεγίνετο κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀναπαύσεως του εἰς τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν μελέτην τῆς Ἐλληνικῆς φιλολογίας, τῆς ὁποίας ἡ ἀγάπη τηὔξθη τότε μεταξὺ τῆς Ρωμαϊκῆς Κοινωνίας. Ad eum videndum (γερουνδιακὴ ἔλξις) πρὸς τὸ ἴδεῖν αὐτόν. Forte confluxerunt κατὰ τύχην συνέρρευσαν (ταύτοχρόνως ἥλθον). Ad vim faciendam (γερουνδ. ἔλξις) πρὸς ἐπιβολὴν βίας. Ratus (ῥ. reor) νομίσας, ὃν τῆς γνώμης. In tecto ἐπὶ τῆς στέγης. Αἱ ἀρχαῖαι ἔξοχικαὶ οἰκίαι εἶχον ἐπὶ τῶν στεγῶν πυργίσκους, οἵτινες ἐσχημάτιζον οίονει μικρὸν φρούρια. Alia = ἄλλα (προφυλακτικὰ μέτρα). Ad eos repellendos (γερουνδιακὴ ἔλξις) πρὸς ἀπόκρουσιν τούτων. Quod = at id. Abiectis armis (ἀφαιρ. ἀπόλ. ῥ. abiicio). Ianuae (δοτ.). Se (αἰτ. πληθ. τοῦ ἀπαρεμφάτου venisse ὑποκείμ.) Eius = Scipionis. Hostes... admiratores (αἰτιατ. κατηγορούμενα εἰς τὸ se). Virtutis τῆς ἀξίας (του). Vitae (δοτ. εἰς τὸ hostes. Viri (γεν. ἀντικειμ. εἰς τὸ conspectum). Quod = id autem. Fores reserari (ἀπροσώπως) ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ iussit = ν' ἀνοιχθῇ ἡ θύρα,

ν' ἀνοίξουν τὴν θύραν (*sera ὁ μογλός, μάνδαλος τῆς θύρας, resero ἀφαιρῶ τὸν μογλόν, ἔμεαταλώνω*). Postes ianuae τὰς παραστάδας τῆς θύρας. Venerati. 'Ο Σκιπίων εἰς τὰ ὅμματα τοῦ κόσμου παρουσιάζετο ὡς θεός τις καὶ ἄφινεν ἐσκεμμένως νὰ ἀναπτύσσεται περὶ τὸ ὄνομά του θρυλός τις. Dextram (ἀντικ. τῶν δύο κυρίων ἥγημάτων). Deosculati sunt (ὁ. deosculor). Positis... donis (ἀφαιρ. ἀπόλ.). Ante vestibulum πρὸ τοῦ προδρόμου (δηλ. μεταξὺ τῆς θύρας τῆς ὁδοῦ καὶ τῆς θύρας τῆς οἰκίας). Laeti (ἐπίθ. ἀντὶ ἐπιφρήμ. = μετὰ χαρᾶς). Mortuus est εἰς ἡλικίαν 52 ἑτῶν, τῷ 183 π. Χ., παραμείνας, καθὼς ὁ Ἀννίβας, καὶ ὁ Φιλοποίμην, οἵκειοθελῶς ἔξόριστος ἐν τῷ Λιτέρων φ τῆς Καμπανίας. Ne... referretur. 'Επειδὴ οἱ 'Ρωμαῖοι ἡσαν κατ' αὐτοῦ δυσηρεστημένοι διὰ τὴν ἀλαζονείαν καὶ διότι, ὡς ἔλεγον, εἰχε πλουτίσει, ἐκ τοῦ πολέμου τοῦ 'Αντιόχου χωρὶς νὰ καταδεχθῇ κανὸν νὰ δικαιοιογρηθῇ, ὁ Σκιπίων δὲν ἤθελησε νὰ ταφῇ ἐν 'Ρώμῃ ἀλλ' ἐν τῷ οἰκογενειακῷ τάφῳ τοῦ ἐν Λιτέρων φ απήματός του, συντάξας ὁ Ἰδιος καὶ τὸ διὰ τὸν τάφον λίαν χαρακτηριστικὸν τῆς ἀποφάσεως του ἐπίγραμμα.

Φράσεις: Quod ubi animadixerterunt ἐπὶ τῇ θέᾳ ταύτῃ.
Quod postquam audivit Scipio εἰς τὴν δήλωσίν των αὐτὴν ὁ Σκιπίων.

36. ΒΑΡΥΣΗΜΑΝΤΟΣ ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΝ ΠΥΔΝΗ ΜΑΧΗΝ. ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΣΕΩΣ

Perseum (αἰτ. Persea καὶ Perseum καὶ δοκιμώτερον Persen ἔξ δονομαστ. Perseus καὶ Perges, γεν. Persei καὶ Persae). Πρόκειται περὶ τῆς ἐπὶ μίαν μόνον ὥραν διαρκεσάσης μάχης παρὰ τὴν Πύδναν (τῷ 168 π. Χ.), ἣτις κεῖται ἐν Πιερίᾳ πρὸς τὰ ΒΑ. τοῦ Ολύμπου, οὐ μακρὸν τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου. Κατὰ τὴν μάχην ὁ Αἰμίλιος Παῦλος ἐνίκησε τὸν Περσέα, βασιλέα τῆς Μακεδονίας, ὅστις ἀπώλεσεν 20000 ἄνδρας καὶ κατέλιπε 5000 αἰγυμαλώτους (ἐπὶ συνόλου στρατοῦ 43000), ἐνῷ οἱ 'Ρωμαῖοι ἀπώλεσαν μόνον 100 ἄνδρας. 'Ο Περσέας κατώρθωσε νὰ διαφύγῃ τὴν σύλληψιν, ἀλλ' ἐν τέλει, προδοθείς, συνελήφθη ἐν Σαμοθράκῃ καὶ προσήγθη πρὸ τοῦ Αἰμιλίου Παύλου. Rerum humanarum τῶν ἀνθρωπίνων τυχῶν. Καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ Αἰμίλιος Παῦλος ἔγινε

βραδύτερον θῦμα τῆς ἀσταθείας τῆς Τύχης, βυθισθεὶς εἰς πένθος βαρύτατον. Vobis (δοτ.). Ἐτέθη ἐν ἀρχῇ τῆς φράσεως πρὸς ἔμφασιν. Ideo τούτου ἔνεκα, διὰ τοῦτο. In quemquam (γίνεται χρῆσις τοῦ quisquam, ἐπειδὴ προηγεῖται ἀρνησις neminem) πρὸς οἰονδήποτε. Superbe agere νὰ φέρεται ὑπεροπτικῶς (νὰ μεταχειρίζεται τινα μεθ' ὑπερηφανείας). Agere... credere (= fidere), ὑποκείμενα τοῦ ἀπροσ. deceit). Eἰς τοὺς λόγους αὐτοὺς διαφαίνεται τοῦ Αἰμιλίου Παύλου ἡ ἡθικὴ καὶ θρησκευτικὴ βαρύτης.

Confecto bello (ἀφαιρ. ἀπόλ.). Πρόκειται περὶ τοῦ πολέμου κατὰ τοῦ Περσέως. Regiā nave... est subvectus διὰ τριήρους βασιλικῆς ... κατέπλευσε. Ad urbem = Romam. Longe ἐπιτείνει τὸ ὑπερθ. Magnificentissimus (τὸ ὑπερθ. ἐσχηματίσθη ἀνωμάλως, διότι τὸ θετικὸν λήγει εἰς - fucus). Ο θρίαμβος τοῦ Αἰμιλίου Παύλου, ὑπερβάς εἰς μεγαλοπρέπειαν τὸν τοῦ Σκιπίωνος τοῦ Ἀφρικανοῦ, ὑπῆρξεν ἀξιομημόνευτος ἀκόμη καὶ μετὰ τοὺς θριάμβους τοῦ Καίσαρος καὶ τοῦ Τίτου. Obviam effusa multitudine (ἀφαιρ. ἀπόλ.). Extractis... tabulatis (ἀφαιρ. ἀπόλ.). Tabulatis. Πρόκειται περὶ ἔξεδρῶν. In modum theatrorum κατὰ τὸν τρόπον τῶν θεάτρων, δῆλ. μὲ ἐδώλια, βάθρα. In candidis togis = in candida toga. Κατὰ τὰς ἑορτασίμους καὶ ἐπισήμους ἡμέρας οἱ Ἄρωμαῖοι ἐφόρουν τήβεννον. Sertis (ἀφαιρ. ὅργαν.) διὰ πλεγμάτων ἔξ ἀνθέων. Coronata = ornata (ως καὶ σήμερον εἰς ἡμέρας ἑορτασμοῦ γίνεται ἀνάλογος διακόσμησις). Ture (ὀνομ. tus). In tres dies εἰς τρεῖς ἡμέρας, ἥτοι τὴν 28 — 30 Νοεμβρίου τοῦ 168 π. X.

Transvehendis signis tabulisque (γερουνδιακὴ ἔλξις) διὰ τὴν μεταφορὰν (διὰ μέσου τῆς πόλεως) ἀγαλμάτων καὶ εἰκόνων. Ἐτέθη δοτ. τοῦ γερουνδίβου, διότι τὸ sufficio ἀπαιτεῖ δοτικήν. Sequenti die τὴν ἐπομένην ἡμέραν. Translata sunt (β. transfero) μετεφέρθησαν. Arma... Τὰ ὄπλα καὶ ἄλλα εἰδη ἐφέροντο ἐπὶ πολυπληθῶν ἀρμάτων. Argentum signatum ἀργυρος ἐπίσημος (νομισματοποιημένος), νομίσματα. Ταῦτα (σημερινῆς ἀξίας 8 ἑκατομμ. περίπου χρυσῶν δραχμῶν) περιείχοντο ἐντὸς ἀγγείων φερομένων ὑπὸ 3000 στρατιωτῶν. Ἀλλοι τούτων ἔφερον καλλιτεχνικωτάτους κρατῆρας καὶ κύπελλα. Tertio die, multo mane τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, ἀμα τῷ φωτὶ (ἀπὸ πολὺ πρωί). Αὕτη ἥτο ἡ κυρία ἡμέρα τοῦ θριάμβου. Ἡ πομπὴ ἔβαινε διὰ τοῦ πεδίου τοῦ "Αρεως εἰς τὸ Καπιτώλιον διὰ τῆς Sacra Via διὰ μέσου τοῦ Forum. Tubicines cooperunt ducere agmen (ἐνν. exercitūs) οἱ σαλπιγκταὶ ἡρχι-

σαν νὰ ἄγωσι τὴν πομπήν, δηλ. ἡγοῦντο τῆς πομπῆς, προεπόμπευον. Non festos modos οὐχὶ ἔορταστικὰ μέλη. Quasi in aciem procedendum esset (ἀπροσ). ὡσεὶ θὰ ἔπρεπε (θὰ ἔπροκειτο) νὰ προχωρήσουν (οἱ στρατιῶται, ἡ πομπὴ) εἰς μάχην (ἡ ὑποτακτ. ἔξ αἰτίας τοῦ quasi). Pingues... boves τὰ παχέα, τὰ πρωρισμένα διὰ τὴν θυσίαν θύματα. Cornibus auratis (ἀφαιρ. ἰδιότ.). Vittis (ἀφαιρ. ὅργαν. = infulis, ὄν. infula). Liberi δύο μικροὶ νιοὶ καὶ μία θυγάτηρ. Comitante... turbā (ἀφαιρ. ἀπόλ. ὁ. comitor ἀποθ.). Manūs (αἰτ. πληθ.). Implorare. Οἱ θεαταί, κατὰ μαρτυρίαν ‘Ρωμαίου συγγραφέως, ἔκλαιον βλέποντες τὴν οἰκτρὰν θέσιν τῆς οἰκογενείας τοῦ Περσέως. Perseus. Οὗτος ἐφόρει ἐσθῆτα φαιὰν καὶ ἦτο ἀλυσίδετος. Ματαίως, ἄρα, εἶχεν ἐκλιπαρήσει τὸν Αἰμίλιον Παῦλον νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ τοιούτου αἴσχους καὶ ὀδύνης. Viro (δοτ. εἰς τὸ similis). Inde = deinde. Ab omnibus (ποιητ. αἴτιον = ὑπὸ + γεν.). In curru (ἐνν. triumphali) vehebatur ἐφ' ἀρματος τεθρίππου εἰς σχῆμα κύκλου. Auro purpurāque fulgens (κατὰ λέξιν = ἐκ χρυσοῦ καὶ πορφύρας ἀπαστράπτων), φορῶν ἀλουργίδα χρυσοκέντητον, φέρων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς στέφανον δάφνης καὶ αρατῶν εἰς τὴν χεῖρα σκῆπτρον ἔξ ἐλεφαντοστοῦ. Dono (δοτ. τοῦ σκοποῦ, κατηγορούμενον). Eminebat προεῖχεν, ὅρθιος ἵστατο. Cum... tum... καὶ... καὶ, οὐ μόνον... ἀλλὰ καί. Dignitate... senectā (ἀφαιρ. αἴτιας). Prae se ferebat παρεῖχε, ἔξεδήλου, ἐπεδείκνυε. Filii (ἐνν. incedebant). Εἶχε πολλοὺς υἱούς, ὅν οἱ μεγαλύτεροι εἶχον λάβει μέρος εἰς τὰς Μακεδονικὰς πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις. Turmatim ἥηδόν. ‘Εκάστη ἥη (οὐλαμδός) ἀπηρτίζετο ἐκ 30 ἵππεων. Cohortes ἐκάστη κούρτις εἶχε 400 ἄνδρας τεταγμένους εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν των. Τὸ ἵππικὸν καὶ τὸ πεζικὸν ἔκλειε τὴν πομπήν. A senatu et (a) populo Romano (ποιητ. αἴτια). Concessum est παρεχωρήθη (ὑποκείμ. εἶναι τὸ ut... uteretur). Ludis circensibus (= ludis maximis) κατὰ τὰς μεγίστας ἱπποδρομίας. Αὗται εἶχον περιεχόμενον θρησκευτικὸν καὶ ἔθνικόν. Veste triumphali (ἀντικείμ. τοῦ uteretur = τὸ ἐνδύεσθαι ἐσθῆτα θριαμβ(εω)) ικήν, ἥτοι ἡ χρῆσις τηβέννου χρυσοσήμου καὶ χιτῶνος πεποικιλμένου διὰ κλάδων φοίνικος). Macedonico συμφωνεῖ πρὸς τὸ εἰ. ‘Ο Περσεύς ἔπειτα ἀπέθανεν ἔξ ἀστίας ἐν τῇ φυλακῇ.

Φράσεις : Bellicum sonantes σαλπίζοντες ἄσματα θούρια.

37. ΑΦΙΛΟΧΡΗΜΑΤΙΑ ΚΑΙ ΠΕΝΙΑ ΤΟΥ AIM. ΠΑΥΛΟΥ

Gazā (ἀφαιρ. εἰς τὸ potitus). Maxima ἡ εἰς 'Ρώμην εἰσκομισθεῖσα λεία ἔξετιμήθη εἰς 120 ἑκατομμ. σηστερτίων. Tantam... ut... attulerit τοσαῦτα (τόσον πολλὰ) χρήματα... ὥστε... ἐπήνεγκε. Κατ' ἔξαίρεσιν προκυ. ὑποτ. (= ἀδρ. 'Ελλην. γλώσσης), διότι δηλοῦ (ἴστορ. γεγονός. 'Η ἔξαίρεσις αὐτὴ κατέστη κανῶν (πρβλ. ἀρ. 37). Tributorum (δηλ. ex censu) τῶν φόρων (δηλ. εἰσφορῶν ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου πρὸς συντήρησιν τοῦ στρατοῦ). Oi φόροι αὐτοὶ ἔκτοτε κατηργήθησαν μέχρι τοῦ 144 π. X. Adeo... ut τόσον... ὥστε. Ut non potuerit ὥστε δὲν κατέστη δυνατὸν (περὶ τῆς ὑποτακτ. πρβλ. δλίγον ἀνωτέρ. ut attulerit). Eius uxori τῇ (δευτέρᾳ) συζύγῳ αὐτοῦ. Σύναψον τὴν δοτ. πρὸς τὸ exsolvi. 'Η σύζυγος ἡδύνατο νὰ ἀναλάβῃ ὅπισσα τὴν ἔσυτῆς προῖκα, ἐὰν ὁ σύζυγος ἀπέθνησκεν ἀτεκνος. 'Ο Παῦλος Αἰμίλιος εἶχε κληρονόμους τοὺς δύο ἐκ τῆς πρώτης συζύγου υἱούς, τῶν θυγατέρων μὴ εἰσερχομένων εἰς κληρονομίαν κατὰ τὰ ἐν 'Ρώμῃ τότε κρατοῦντα. Nisi vendito fundo (ἀφαιρ. ἀπόλ.) εἰμὴ πωληθέντος τοῦ ἄγρου (εἰμὴ διὰ τῆς πωλήσεως τοῦ ἄγρου). Unum μοναδικόν, ἔνα καὶ μόνον. Exsequiae. 'Η ἐκφορὰ τῶν πτωχῶν ἐγίνετο τὴν νύκτα ὅλως ἀπλῶς, ἀλλ' ἡ τῶν πλουσίων καὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν κηδεία ἐγίνετο τὴν ἡμέραν μετὰ πάσης ἐπισημότητος, φερομένων ἐπὶ πολυτελῶς κεκοσμημένων νεκρικῶν κλινῶν. Auro et ebore ἦτοι διὰ νεκρικῶν κλινῶν ἐγκεκοιλημένων διὰ χρυσοῦ καὶ ἐλεφαντόδοντος καὶ ἔχουσῶν καλύμματα πολύτιμα. Clementia et studio διὰ προθύμου συμπαθείας. Omnia πάντων τῶν συμπολιτῶν (του). Legationis nomine ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ πρεσβευτοῦ (κατὰ λέξιν : πρεσβείας ὀνόματι). Umeros suos funebri lecto) (δοτ.). subiecerunt ὑπεβάστασαν τὴν νεκρικὴν κλίνην (κατὰ τὴν ἐκφοράν). Sponte suā = ultro ἀφ' ἔσυτῶν, ἔκουσίως, αὐθορμήτως. Oi Μακεδόνες εἶχον μεγάλην εὔγνωμοσύνην, διότι ὁ Παῦλος Αἰμίλιος μετὰ τὴν ἐν Πύδνῃ μάχην ἀπηγόρευσε τὴν λεηλασίαν τῆς Μακεδονίας, ἥτις οὐ μόνον φόρους πολὺ δλιγωτέρους ἦ εἰς τὸν Περσέα ἐπλήρωνεν, ἀλλὰ καὶ τοὺς νόμους ἔπειτα καὶ τὴν ἐλευθερίαν αὐτῆς διέσωσε.

38. ΗΘΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑΙ ΑΡΕΤΑΙ ΤΟΥ ΣΚΙΠΙΩΝΟΣ ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ

Aemilianus. Ὁ υἱοθετούμενος ἐλάμβανε τὸ προωνύμιον (*prae-nomen*), τὸ ὄνομα τοῦ γένους (*nomen gentilicium*) καὶ τὸ ἐπωνύμιον (*cognomen*) τοῦ θετοῦ πατρὸς καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἐλάμβανε προσέτι τὸ οἰκογενειακὸν ὄνομα τοῦ ἤδιου γένους μὲν κατάληξιν εἰς -ῆνος π.χ. Aemilianus ὡς ἐνταῦθα. Adoptione ἐξ υἱοθεσίας. Υἱοθετήθη ὑπὸ τοῦ υἱοῦ Σκιπίωνος τοῦ Ἀφρικανοῦ, ὅθεν τὸ πλήρες ὄνομά του : P. Cornelius Scipio Aemilianus καὶ συντομώτερον Scipio Aemilianus. Οὗτος ἐπωνομάσθη μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς Καρχηδόνος (146 π. Χ.) δεύτερος Ἀφρικανὸς καὶ μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς Νο(υ)μαντίας (133 π. Χ.) Νομαντῖνος. A tenera aetate ἀπὸ τρυφερᾶς ἡλικίας, παιδιόθεν. Graecis litteris (ἀφαιρετικὴ δργαν.). Eruditus est ἐπαιδεύθη. Praestantis ingenii (γεν. ἰδιοτ.). Viro (ἀφαιρ. παράθεσις εἰς τὸ ποιητ. αἵτιον a Polybio). Ut... superaret ὥστε νὰ... ὑπερβῇ. Omni... genere κατὰ (εἰς) πᾶν... εἶδος. Laudem comparare (ἐνν. sibi) studuit τὸν ἔπαινον νὰ παρασκευάσῃ ἔαυτῷ (νὰ ἀποκτήσῃ) ἐπεμελήθη, ἐφρόντισε. Temperantiae et continentiae (γεν. αἵτιας εἰς τὸ laudem = τὸν ἔπαινον) διὰ σωφροσύνην καὶ ἐγκράτειαν. Ante omnia ὑπὲρ πάντα (τὰ ἄλλα). Quod ὅπερ (δηλ. ἡ ἀπόκτησις). Ad libidines et epulas εἰς τὴν ἀκολασίαν καὶ τὰς ἀπολαύσεις. Contrarium vitae institutum ἀντίθετον γραμμήν (σύστημα, κανόνα, τρόπον) ἀγωγῆς. Se-cutus (ὁ. sequor). Modestiae et continentiae (γεν. αἵτιας εἰς τὸ famam = διὰ τὴν σωφροσύνην καὶ ἐγκράτειαν). Est adeptus (ὁ. adipiscor). Aut... aut ἦ... ἦ... καὶ καὶ. Secum μεθ' ἔαυτοῦ (στὰ δεξιά του, ἀπὸ κοντά). Periculis... disciplinis (ἀφαιρ. δργαν. disciplinae πληθ. = ἐπιστῆμαι πρακτικαὶ ἡ φιλοσοφικαὶ).

Φράσεις : Semper inter arma ac studia versatus ἀεὶ ὅπλοις καὶ μελέταις μερίζων τὸν βίον (κατανέμων τὸν χρόνον του μεταξὺ ὅπλων καὶ σπουδῶν).

39. ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΣ ΤΟΥ ΣΚΙΠΙΩΝΟΣ ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ

Cum... contenderent ac... esset ὅτε... ἥριζον καί... ἦτο. Alter... alter ὁ μὲν... ὁ δέ. Uter mitteretur (ἐξ αἰτίας τῆς πλαγ. ἐρωτήσεως ἔτέθη ὑποτακτ.). ποῖος ἐκ τῶν δύο νά... Inter patres μεταξὺ τῶν πατέρων (τῶν συγχλητικῶν). Rogatus sententiam (φράσις τυπική =) ἐρωτηθεὶς (ἐπισήμως) γνώμην (κατὰ λέξιν : ἐρωτηθεὶς ὡς πρὸς τὴν γνώμην του). Neutrūm οὐδέτερον, οὔτε τὸν ἔνα οὔτε τὸν ἄλλον. Τὸ neutrūm (ὀνομ. neuter) εἶναι ὑποκ. τοῦ mitti ὅπερ εἶναι ὑποκείμ. τοῦ ἀπρόος. placet. Satis (κατηγορ.). Iudicabat. 'Η σύνταξις : iudicabat et inopiam et avaritiam debere abesse (νὰ εἶναι μακρὰν) pariter. Publicum munus δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ, τὸ δημόσιον ὑπούργημα. Quaestui δοτ. κατηγορουμένου = πρὸς χρηματισμόν, ὡς πηγὴ χρηματισμοῦ. Verendum est... ne habeatur et... convertatur πρέπει νὰ φοβητάι τις... μὴ θεωρηθῇ (νομισθῇ) καί... μεταστραφῇ. Ab hac culpa. Σύναψον πρὸς τὸ ἐπίθ. alienus, ὅπερ δέχεται πάντοτε τὴν πρόθ. a. Longe ἐπιτείνει τὸ alienus = πολὺ ξένος, πολὺ μακρὰν τοῦ πταισματος τούτου. Officio (ἀφαιρ. εἰς τὸ fungens ἢ. ἀπόθ. fungor). Tantum μόνον. E... spoliis ἐκ τῶν λαφύρων. Plures (ἐνν. servos = μεγαλύτερον ἀριθμὸν δούλων). Potuerat (= potuisset θὰ ἤδυνατο). Nihilo κατ' οὐδέν, οὐδόλως, κατ' οὐδένα τρόπον. 'Η ἀφαιρ. nihilο (ἀντὶ nihil, διότι ἀκολουθεῖ συγχριτικόν : locupletior). Carthagine eversā (ἀφαιρ. ἀπόλ. ἢ. evertor). Quam ante (= antea) β' ὅρος συγχρίσεως. Cum... iter faceret ὅτε ἐπορεύετο, πορευόμενος. Quam̄ ferret (πλαγ. ἐρώτ. ἐξαρτωμένη ἀπὸ τοῦ aestimabatur). Quantum auri... πόσον χρυσοῦ, πόσον χρυσόν... Aestimabatur ἀπροσώπως = ἐξετιμᾶτο (ἐξετίμων οἱ ἀνθρωποι). Duas (ἐνν. libras).

Φράσεις : Ad bellum gerendum πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ πολέμου. Ad rem bene γεγένδαμ πρὸς ἐπιτυχῆ διεξαγωγὴν τῶν πραγμάτων. Officio legationis fungens ἐπιφορτισμένος μὲ ἀποστολήν.

40. ΑΙΦΝΙΔΙΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΚΙΠΙΩΝΟΣ

‘Ο Σκιπίων Αίμιλιανὸς δὶς ἥλθεν εἰς ῥῆξιν, πρῶτον μὲ τοὺς ‘Ρωμαίους, κατὰ τὸ ἔτος 131 π. Χ. ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῶν φονέων τοῦ Τιβερίου Γράγχου (133 π. Χ.) καὶ δεύτερον κατὰ τὸ ἔτος 129 π. Χ. μὲ τὸν Γ. Γράγχον, ὅστις προσέβαλεν αὐτόν. Τὴν ἐσπέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὡδηγῇθη τιμητικῶς ὑπὸ συνοδείαν πολιτῶν εἰς τὸν οἰκόν του ἐν πλήρει ὑγείᾳ. paulo post μικρὸν ἔπειτα (τοῦ τελευταίου συμβάντος). ‘Ητοίμαζε, φαίνεται, τὸν ὑπὲρ τῶν Λατίνων λόγον του, διὸ εἶχε δηλώσει, ὅτι θὰ ἔξεφόνει τὴν ἐπομένην ἡμέραν. De... morte περὶ τοῦ θανάτου. Διαδόσεις πολλαὶ ἐκυκλοφόρουν, ὅτι ἐδοιοφονήθη ἦ νπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ Σεμπρωνίας, ἀδελφῆς τῶν Γράγχων, ἦ ὑπὸ τοῦ Γ. Γράγχου ἦ, τέλος, ὅτι ἀπέθανεν φυσικὸν θάνατον, ὑποκύψας εἰς καρδιακὸν νόσημα. Habita est ἔγινε. Velato capite (ἀφαιρ. τρόπ.). Συνήθως ἡ κεφαλὴ τοῦ νεκροῦ ἔμενε μέχρι τῆς ταφῆς ἀκάλυπτος. Est elatum (ὁ. effero) ἐκηδεύθη (ἐν μέσῳ γενικῆς θλίψεως). Livor in ore ἡ πελιδνότης τοῦ προσώπου (ὑπόνοια ἐγκλήματος). Ne... apparēret (ἐκ φόβου) μὴ φανῆ. Maesto vultu (ἀφαιρ. τροπ.). Moenia τὰ τείχη καὶ μτφρ.: ὁ Σκιπίων μας, τὸ προπύργιον τῆς ‘Ρώμης. Scipioni vis illata est (ὁ. infero). Nefaria vis ἀνόσιος βία. Umeros (ἐνν. suos) subicere νὰ ὑποβαστάσουν. Συνήθως ἡ νεκροικὴ κλίνη (τὸ φέρετρον) ἐφέρετο ὑπὸ τῶν τέκνων, τῶν πλησιεστέρων συγγενῶν ἢ καὶ τῶν φίλων τοῦ κηδευομένου, εἰς ἐνδειξιν δὲ τιμῆς καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐπιφανῶν ἀνδρῶν τῆς πολιτείας. Maiori viro. Αὐτὰ βροντοφωνεῖ δι τιμητῆς καὶ ἐχθρὸς τοῦ Σκιπίωνος Μέτελλος λίαν μεγαλοφρόνως φερόμενος. Poterit θὰ εἴναι δυνατόν. Libras. ‘Εκάστη libra εἶχε 12 οὐγγίας καὶ ἥτο ἵση πρὸς 327,45 γραμμάρια. Argenti... auri (γεν. τῆς ψλης). Duas (ἐνν. libras). Selibram (ἐκ τοῦ semi = ἡμι - καὶ libra) ἡμίσειαν λίτραν. Ut... reliquērit ὥστε κατέλιπεν, ἀφῆκεν (πρβλ. ἀρ. 37 : intulerit).

41. ΑΝΑΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΓΡΑΓΧΩΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ ΤΩΝ ΚΟΡΝΗΛΙΑΣ

Ex filia ἐκ τῆς θυγατρός του, δηλ. ἐκ μητρὸς ἔγγονοι τοῦ... Bonis artibus (ἀφαιρ. δργαν. bonae artes εἶναι οἱ καλοὶ τρόποι, ἡ καλὴ διαγωγή, αἱ καλαὶ ἴδιότητες, αἱ ἀρεταῖ· malae artes εἶναι τὸ ἀντί. τοῦ bonae artes· ingenuae artes αἱ ἐλευθέριοι, αἱ Καλαὶ Τέχναι, τὰ Γράμματα, αἱ Ἐπιστῆμαι). Omnia (γεν. ὑποκειμ. ἐνν. hominum ἢ civium). Exstant ὑπάρχουν. (Σήμερον μόνον δύο ἀποσπάσματα σφύζονται). Corneliae. Αὕτη εἰχεν ἔξαιρετικῶς μορφωθῆ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός της Σκιπίωνος Ἀφρικανοῦ τοῦ Πρεσβυτέρου. Apparet (ἀπρόσ. δ., οὖ ὑποκ. τὰ ἀπρομφ. educatos esse καὶ hausisse). In gremio matris ἐν τῷ κόλπῳ (ὑπὸ τὴν ἄγρυπνον ἐπιμέλειαν, ὑπὸ τὴν προσεκτικὴν ἐπαγρύπνησιν) τῆς μητρός. Ab ea σύναψον πρὸς τὸ hau-sisse. Sermonis elegantiam τὴν καλλιέπειαν, τὴν γλαφυρότητα λόγου (τὴν χρησιμοποίησιν ὡραίων λέξεων). Matronis (δοτ. εἰς τὸ esse). Ornamentum (κατηγ.). Cum... ostentaret ὅτε... (ἀλαζονικῶς) ἐπεδείκνυε. Campana matrona. Καμπανὴ δέσποινα, κυρία τις ἐκ Καμπανίας. Illa aetate κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, δηλ. εἰς τὴν τότε ἐποχήν. Muliebriter κατὰ τρόπον ἀρμόζοντα εἰς γυναικῖα, μετὰ τῆς συνήθους κενοδοξίας τῶν γυναικῶν. Produxit παρέτεινε (διὰ τῆς συνομιλίας). Usque eo dum... redirect (μεθ' ὑποτ. διὰ τὸ dum) ἔως οὖ ἐπιστρέψωσι, μέχρι τῆς ἐπιτροφῆς των. En τὰ ἐπιφωνήματα en καὶ ecce (ἵδού) συντάσσονται ἡ μὲ δόνομαστικὴν (νοουμένου τοῦ δ. adest, adsunt) ἡ μὲ αἰτιατικὴν (νοουμένου τοῦ δ. aspice, aspi-cite κ.τ.τ.). Haec (ὑποκ. ornamenta (κατηγ.). A naturā... a doctrinā ἐκ μέρους τῆς φύσεως (ὡς πρὸς τὴν φύσιν)... ἐκ μέρους τῆς παιδεύσεως (ὡς πρὸς τὴν ἀγωγήν). Defuit (δ. desum). Impie. Οἱ σκοποὶ καθόλου τῶν Γράγγων δὲν ἦσαν κακοί, ἀλλὰ κακός ἦτο ὁ τρόπος τῆς ἐπιδιώξεως αὐτῶν. Maluerunt (δ. malo).

42. ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΙΒΕΡΙΟΥ ΓΡΑΓΧΟΥ. ΠΟΛΙΤΙΚΑΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Tribunus plebis δήμαρχος (113 π. Χ.). Ὁ Τιβέριος εἶχε πρᾶξον καὶ σύννονυμον χαρακτῆρα, ἀντιθέτως πρὸς τὴν θυμοειδῆ καὶ ἐμπαθῆ φύσιν τοῦ Γαῖου. Descivit (ῥ. desceisco). Agros τοὺς δημοσίους ἄγρούς. Dividebat πρ. ἀποπείρας = ἐπεχείρει, προέτεινε νὰ διανείμῃ (30 πλέθρα γῆς εἰς ἔκαστον ἀκτήμονα χωρὶς τὸ δικαιώματα τῆς ἀπαλλοτριώσεως). Civitatem omnibus Italicis dabat τὰ δικαιώματα τοῦ ‘Ρωμαίου πολίτου (= civitas) εἰς δόλους τοὺς Ἰταλούς (συμμάχους) ἐπεχείρει νὰ παραχωρήσῃ. Τοῦτο ἔκαμεν ὁ Γ. Γράγχος. Sibi... parare ὅτι παρεσκεύαζεν ἔκατῷ (διὰ τὸν ἔαυτόν του). Ad regnum δηλ. πρὸς τὸ ἄξιωμα, ὅπερ οἱ ‘Ρωμαῖοι, μάλιστα πάντων ἐμίσουν ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς ἔξωσεως τῶν Ταρκυνίων. Cum... deliberarent ἐνῷ... διεσκέπτοντο. Οἱ Συγκλητικοὶ εἶχον ἀποφασίσει ἐπίτηδες νὰ συνέλθωσιν ἐν τῷ ναῷ τῆς Πίστεως, ὅστις ἐγειτνίαζε τῷ Καπιτωλίῳ, ἵνα ἐν ἀνάγκη μετέλθωσι βίᾳ πρὸς παρεμπόδισιν ἀντὶ πάσσης θυσίας τῆς ἐπανεκλογῆς τοῦ Τιβέριος. Γράγχου ὡς δημάρχου καὶ διὰ τὸ ἐπιόν τέος. Quidnam faciendum esset (πλαγ. ἐρώτ.) = τί ἔπρεπε νὰ πράξουν, περὶ τοῦ πρακτέου. Capitolium petit. Ἐκεῖ θὰ διεξήγοντο αἱ νέαι δημαρχικαὶ ἀρχαιρεσίαι. Manum ad caput referens τὴν χεῖρα εἰς τὴν κεφαλὴν φέρων. “Οτε ὁ φίλος τοῦ Τιβ. Γράγχου συγκλητικός, Φούλβιος Φλάκκος, ἐλθὼν ἐκ τοῦ ἱεροῦ τῆς Πίστεως, ἔδωκε τὴν εἰδησιν, ὅτι παρεσκευάζετο ὁ φόνος τοῦ Τιβερίου, ὁ Τιβέριος κατέστησεν αὐτὴν γνωστὴν εἰς τοὺς πλησίους αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἔνεκα τοῦ θορύβου δὲν ἦτο δυνατὸν εἰς τοὺς ἐρωτῶντας περὶ τίνος πρόκειται καὶ εἰς ἀπόστασίν τινα εὑρισκομένους νὰ τὴν ἀνακοινώσῃ πρὸς ἀπάντησιν περὶ τοῦ κινδύνου, δὲν διέτρεχεν ἡ κεφαλὴ του, ἔφερε τὴν χεῖρα πρὸς αὐτήν, ὥστε οὗτοι νὰ ἐννοήσουν τὸν ἐπικρεμάμενον κίνδυνον. Ήσε τοῦτο, τὴν (ἀθέφαν) ταύτην κίνησιν τῆς χειρός, χειρονομίαν ταύτην. Nobilitas τὸ κόμμα τῶν εὐγενῶν, οἱ διλιγαρχικοί. Ita accepit οὕτως ἔξέλαβε. Quasi... posceret ὡσεὶ ἔζήτει. Diadēma. Τὸ διάδημα, λευκὴ ταινία περὶ τὴν τιάραν τῶν μοναρχῶν τῆς Ἀσίας, ἦτο ἐμβλημα τῆς βασιλείας. Ὁ ὑπατικὸς Κόδιντος Πομπήιος εἶχεν ἴσχυρισθῆ, ὅτι ὁ κομίστας εἰς ‘Ρώμην τὴν διαθήκην τοῦ ‘Απτάλου Γ’ παρέδωκεν εἰς τὸν Τιβ. Γράγχον τὸ διάδημα καὶ τὴν πορφύραν τοῦ βασιλέως ἐκείνου, ὡς εἰς μέλλοντα βασιλέα τῆς ‘Ρώμης. Cum

esset ὁν, εἰ καὶ ἦτο. Consobrinus ἐξάδελφος (πρῶτος). Τὴν ψευδῆ εἰδησιν, δτι δῆθεν ὁ Τιβέριος ὡρέγετο βασιλείας, εὐθὺς ὡς ἥκουσαν οἱ Συγκλητικοί, ἐθορυβήθησαν καὶ ὁ φανατικὸς ὀλιγαρχικὸς Σκιπίων Νασικᾶς ὥρμησεν εἰς τὸ Καπιτώλιον ἀκολουθούμενος ὑπὸ Συγκλητικῶν, πελατῶν καὶ τοῦ ἀναμένοντος τὸ σύνθημα ἔξωθεν τοῦ ναοῦ τῆς Πίστεως πλήθους. Sublatā dextrā (ἀφαιρ. ἀπόλ. τοῦ ὅ. tollo). Proclamavit ἀνεκραυγασε. Διὰ τοῦ ἐσχάτου συγκλητικοῦ δόγματος « senatus consultum ultimum » διετάσσοντο οἱ πολῖται νὰ βοηθήσωσι τοὺς ἄρχοντας καί, ἀν οὕτοι ἐπέλειπον τὴν πόλιν, νὰ ἀναλαμβάνωσιν αὐτὸι τὸν ἀγῶνα, ὅπως ἐδῶ πράττει ὁ Νασικᾶς (133 π. Χ.). Suā nanu διὰ τῆς χειρός του. 'Ο Γράγχος ἐφονεύθη οὐχὶ διὰ τῆς χειρὸς τοῦ Νασικᾶ, ἀλλὰ διὰ τῆς τοῦ συνδημάρχου Ποπλίου Σατουρηίου. Corpus τὸ πτῶμα (ὁμοῦ μετ' ἄλλων περίπου τριακοσίων). Proiectum (ὅ. proicio).

Φράσεις: Tiberius Gracchus a senatu descivit. 'Ο Τ.Γ. ἐγκατέλειψε τὸ Συγκλητικὸν κόμμα. Qui rem publicam salvam esse volunt sequantur ὁ θέλων τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος ἀς ἀκολουθήσῃ.

43. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΓΡΑΓΧΟΥ ΝΟΜΩΝ ΕΠΙΖΗΜΙΩΝ

Idem furor τὸ αὐτὸ φλογερὸν πάθος. Qui (ἐνν. invaserat). Δυνάμεθα νὰ μεταφράσωμεν ἐδῶ τὸ idem qui διὰ τοῦ (τὸ αὐτὸ καί). 'Εν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν χρείαζεται ἡ ἐπανάληψις τοῦ ἔχματος invaserat. Vindicandae... necis... comparandae... potentiae causa (γερουνδιαικὴ ἔλξις) = πρὸς ἐκδίκησιν τοῦ φόνου..., πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἴσχύος. Vix... adeptus est, cum... coepit μόλις ἔτυχε... καὶ ἥρχισεν, ἥμα τυχὼν ἥρχισε (123 π. Χ.). Adeptus (ὁ. adipiscor). Aerarium effūdit (ὁ. effundo πρβλ. ἐν τέλει : patrimonium publicum dissipari). Legem tulit. 'Η lex (= lex frumentaria) εἶναι ὁ σιτικὸς νόμος, δι' οὗ ἐκανονίζετο ἡ δημοσία διανομὴ σίτου (ἐκ 43 λιτρ. μηνιαίως εἰς ἔκαστον καὶ ὡρίζετο ἡ τιμὴ αὐτοῦ). De frumento diviendo (γερουνδ. ἔλξις) = περὶ διανομῆς σίτου. Plebi (δοτ. περιποιητική). Consiliis (δοτ. εἰς τὸ obsistebant). Quantā (ἀφαιρ.). ἀντα-

ποκρίνεται εἰς τὸ νοούμενον tantā. Ἐδῶ ἡδύνατο νὰ τεθῇ καὶ quam maxima contentione ἀντὶ τοῦ quanta poterant contentione. Omnes boni πάντες οἱ τίμιοι. Διὰ τῶν λέξεων τούτων δὲν δηλοῦνται τῶν πολιτῶν μόνον οἱ ἐνάρετοι, ἀλλὰ καὶ οἱ ἔχοντες τιμᾶς καὶ ὑπόληψιν πλούσιοι. Piso = L. Calpurnius Piso Frugi. Lege... latā (ḥ. fero ἀφαιρ. ἀπόλ.) = τοῦ νόμου... ψηφισθέντος, μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νόμου. Ad... accipiendum πρὸς τὸ λαβεῖν, πρὸς λῆψιν. Ubi ὁς. Stantem (μηχ. κατηγορ.). Qui (ἀρχαῖκὸς τύπος ἀφαιρ. ἀντὶ τοῦ quo μὲ σημασίαν ἐπιφέρει). = εἰς τί ; πῶς ; Qui tibi constas, Piso ? πῶς εὑρίσκεται εἰς συμφωνίαν πρὸς τὸν ἔαυτόν σου, πῶς εἴσαι ἀκόλουθος (συνεπής) μὲ τὸν ἔαυτόν σου ; Cum... petas ζητῶν. Nolim (ἐνν. ut) liceat δὲν θὰ ἥθελον νὰ ἐπιτραπῇ νά... Tibi σύναψον πρὸς τὸ liceat. Quidem βεβαίως. Viritim κατ' ἄνδρα, κατὰ κεφαλήν. Quo responso = διὰ τῆς ἀποκρίσεως δὲ ταύτης. Aperte (ἀντίθ. occulte) φανερῶς. Patri monium publicum (αἰτ.) ἡ δημοσία περιουσία (ὑποκείμ. τοῦ dissipari, ὅπερ ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ declaravit).

Φράσεις. Hoc nobilitas ita accepit quasi diadēma posceret τὸ κόρμα τῶν εὐγενῶν ὑπέλαβε τὴν χειρονομίαν αὐτήν, ὡσεὶ ὁ Γράγχος ἵπεζήτε τὸ διάδημα. Quanta poterant contentione obsistebant boni οἱ καλοὶ πολῖται ἀνθίσταντο δι' ὅλων τῶν δυνάμεών των.

44. Ο ΥΠΑΤΟΣ ΟΠΙΜΙΟΣ ΘΕΤΕΙ ΤΟΝ Γ. ΓΡΑΓΧΟΝ ΕΚΤΟΣ ΝΟΜΟΥ

Latum est (ḥ. fero). Ut videret νὰ προνοήσῃ. Ne quid detrimenti res publica caperet. Ἡ σύγκλητος εἶχε τὴν ἔξουσίαν νὰ ἀποφανθῇ, ἀν ἐκινδύνευον τὰ τῆς πόλεως πράγματα καὶ τότε πρὸς σωτηρίαν τῆς πατρίδος πρὸ μὲν τοῦ Β' Καρχηδ. πολέμου ἐκάλει τοὺς ὑπάτους νὰ καταστήσωσι δικτάτωρα, ἔπειτα δὲ ἔξεδίδε τὸ καλούμενον senatus consultum extremum ἡ ultimum, ἔχον οὕτω, : « videant consules ne quid res publica detrimenti capiat ». Detimenti (γεν. διαιρ. εἰς τὸ quid). Familia. Ἡ λεξις αὕτη δὲν δηλοῖ μόνον τὴν οἰκογένειαν, ἀλλὰ τὸν οἶκον ὅλον (δηλ. πατέρα, μητέρα, τέκνα, πελάτας ἀπελευθέρους, δούλους). Armatā familiā (ἀφαιρ. ἀπόλ.) διπλίσας ὁ

Γράγχος τοὺς ἀνθρώπους τοῦ οἴκου του. Consul. 'Ο Λεύκιος Ὀπίμιος, ὁ ἐκπορθητὴς τῶν Φρεγελῶν, δὸν ὁ Γάιος εἶχε καταπολεμήσει ἐπιτυχῶς κατὰ τὰς ὑπατικὰς ἀρχαιρεσίας τοῦ προηγουμένου ἔτους. Vocato... populo (ἀφαιρ. ἀπόλ.) Dum desilit ἐνῷ ἐπήδα κάτω, ἐνῷ ἔσπευδε νὰ κατέληθη (ἀπὸ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος, εἰς δὸν εἶχε καταφύγει μετ' ἄλλων, ἐκ τοῦ Ἀβεντίνου λόφου). Cum comprehenderetur ἐνῷ συνελαμβάνετο. "Οτε ἐνεφανίσθησαν οἱ στρατιῶται τοῦ Ὀπιμίου, εἶχεν ἥδη διαβῆδ ὁ Γάιος τὴν Pons sublicius καὶ φθάσει εἰς τὸ ἄλσος τῶν Ἐρινύων. Talum intorsit (ἢ. intorqueo = διέστρεψε, παρέστρεψε (στραμπύλιξε) τὸν ἀστράγαλον. Servo δηλ. uni ex suis servis. Οὗτος ἐκαλεῖτο Φιλοκράτης. Σ... repensurum esse (ἢ. rependo) ἐνν. interfectori τῷ φονεῖ. Ἐξαρτᾶται τὸ ἀπαρμφ. ἐκ τοῦ promiserat = εἶχεν ὑποσχεθῆ, διτὶ θὰ ἀντισταθμίσῃ χρυσόν. Pro capite ἀντὶ τῆς κεφαλῆς. Aequale auri pondus ἵσσταθμον (τῇ κεφαλῇ) χρυσόν. Persolutum est (ἢ. persolvo). Sunt qui tradunt ὑπάρχουν οἱ παραδίδοντες, ὑπάρχει παράδοσις. Cerebro exempto infuso plumbo (ἀφαιρ. ἀπόλ. τοῦ ἢ. eximo καὶ infundo). Illum... explesse (= explevisse) ἐξαρτ. ἐκ τοῦ tradunt. Quo... efficaretur (= ut eo) = ἵνα (διὰ τούτου) καταστῇ (ἡ κεφαλή). Tὸ quo (πρὸ τοῦ συγκριτικοῦ gravius) = ut.

Φράσεις : Decretum a senatu latum est ἡ Σύγκλητος ἐψηφίσατο, τῇ Συγκλήτῳ ἔδοξεν (ἡ Σύγκλητος ἀπεφάσισε).

45. ΧΡΗΣΤΟΤΗΣ ΤΟΥ ΡΟΥΤΙΛΙΟΥ ΡΟΥΦΟΥ

Rufus 'Ροῦφος (ὀνομάσθη οὗτος Rufus, ὅπερ, κυρίως, σημαίνει πυρρός, ἐκ τοῦ χρώματος τῆς κόμης. Πρβλ. τὸ ἀντίστ. Ἑλλην. Πύρρος). Innocentiā (ἀφαιρ. τοῦ κατά τι). Cum (σύνδ. αἵτιολ.). Illo (β' ὅρ. συγκρίσ.). Est habitus ἐθεωρήθη . Factus (ἐνν. est) ἀνηγγορεύθη. Cum... rogaret (α' ἀντικείμ. eum, β' ἀντικείμ. rem iniustum). In dignatus ἀγανακτήσας. Si... non facis ἐάν, ἀφοῦ δὲν κάμνεις. Quod rogo ὅπερ παρακαλῶ, τὴν παράκλησίν μου. Immo (καὶ imo) ἀλλ' ὅμως, τούναντίον μάλιστα. Tuā ἐνν. amicitiā (ἀφαιρ.) opus est (χρεία εἶναι). Si... facturus sim. Τίθεται ἡ ὑπόθ. καθ' ὑποτ. (ἐνῷ

προηγουμένως si... facis καθ' δριστ.), ὅταν ἡ πρᾶξις εἶναι ἀβέβαιος ἢ ἀμφίβολος. Quippe ἄτε, οἶα, ωσάν. Quod aequum non sit ἀδικόν τι. Id quod recte possimus τοῦθ' ὅπερ δικαίως (ὁρθῶς) δυνάμεθα. To sit καὶ possimus καθ' ὑποτ., διότι τὸ quod ἔξαρτᾶται ἐκ προτάσεως ἀπαρεμφατικῆς. Si forte postulent ἐὰν τυχὸν ἤθελον ζητήσει, ἐὰν θὰ ἔζητον. A nobis παρ' ἡμῶν. Quae honesta non sunt ἀτιμίαν τινά. Esse... anteponendam (ἔξαρτ. ἐκ τοῦ sciebat) = ὅτι religio (ἡ συνείδησις) καὶ fides (ἡ τιμὴ) εἶναι προτιμητέαι. Amicitiae (δοτ. εἰς τὸ anteponendam esse) τῆς φιλίας.

46. ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΤΟΥ ΣΚΙΠΙΩΝΟΣ ΔΙΑ ΤΟΝ MAPION

Humili loco natus ἔξ ασήμου (ταπεινῆς) οἰκογενείας (ἀγροτῶν) γεννηθείς. Οὗτος ἔγινε θεῖος τοῦ Καίσαρος ἐκ τοῦ γάμου του μὲ τὴν ἐκ πατρός θείαν του Ἰουλίαν. Loco (ἀφαιρ. τῆς καταγωγῆς). Duce Scipione (ἀφαιρ. ἀπόλ. ἐννοούμενης κατ' ἀφαιρ. τῆς μὴ ἐν χρήσει μετοχῆς τοῦ sum, πρβλ. ἀρ. 21 ἐν ἀρχῇ) ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Σκιπίωνος (Αἰμιλιανοῦ). Tirocinium (τῷ 133 π.Χ. κατὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Νομαντίας) ὡς νεοσύλλεκτος. Militiae tirocinium... posuit τὴν περὶ τὰ στρατιωτικὰ ἀπειρίαν κατέθηκε (= depositus), ἔλαβε διὰ πρώτην φορὰν μέρος... Quodam die cum... colloqueretur ἡμέραν τινά, καθ' ἥν (ὅτε...). Si quid tibi acciderit (τετελ. μέλλ.) ἐὰν συμβῇ εἰς σὲ δυστήχημά τι, ἐάν τι πάθης. Eritne ἄρα γε θὰ ὑπάρξῃ. Alter δεύτερος. Tui similis ὅμοιός σου. Imperator στρατηγός. Percusso... umero (ἀφαιρ. ἀπόλ. ὁ. percusio) = κτυπήσας... τὸν ὕμον. Hic οὗτος (θὰ εἶναι). Quo = hoc autem. Dignos... spiritus (ἀντικ.) = ἀντάξια... φρονήματα. Rebus (ἀφαιρ. εἰς τὸ dignos) τῶν πράξεων, τῶν ἔργων.

Φράσεις : Militiae tirocinium in Hispania, duce Scipione, posuit ἐβαπτίσθη ἐν Ἰσπανίᾳ εἰς τὸ πῦρ (ὡς σήμερον θὰ ἐλέγομεν) ὑπὸ ἀρχηγῶν τὸν Σκιπίωνα.

47. ΕΚΡΗΞΙΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΕΜΦΥΛΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΥΛΛΑ

Tunc. 'Απὸ τοῦ 88 — 86 π. Χ. Ortum est (φ. orior). Cum... mitteretur ἐνῷ ἐπέμπετο (ἀποφάσει τῆς Συγκλήτου). Consul ὡς ὑπατος (88 π. Χ.) ὁ Σύλλας ἔξυπηρέτησε τὴν Σύγκλητον ἐναντίον τῶν ἵππέων καὶ τῶν Ἰταλικῶν καὶ κατέστη ὁ ἀσπονδος ἐχθρὸς τοῦ Μαρίου. Mithridātem τὸν οὐ τὸν Εύπατόρα (111 — 64 π. Χ.), ἐχθρὸν ἀσπονδον τῶν Ρωμαίων, δστις ἔξήγειρε κατ' αὐτῶν τὴν Μ. 'Ασίαν (88 π. Χ.). Ei Marius... imperium eripuit ὁ Μ. ἔξήρπασεν αὐτῷ τὴν ἀρχὴν (στρατηγίαν). Lege quam... tulerat διὰ τοῦ νόμου... δν εἶχεν προτείνει (ὁ Πόπλιος Σουλπίκιος 'Ροῦφος). Qua re (ἀφαιρ. αἰτίας = ea autem re). Romam venit. 'Η εἰς 'Ρώμην πορεία ἔγινεν ἐκ τοῦ ἐν Νάλη στρατοπέδου, ἔνθα εὑρίσκετο ὁ Σύλλας, προετοιμαζόμενος διὰ τὴν κατὰ τοῦ Μιθριδάτου στρατείαν. Armis (ἀφαιρ. δργαν.). Eίχε μεθ' ἑαυτοῦ 6 λεγεῶνας. Διὰ πρώτην φορὰν παρεβιάσθησαν οἱ νόμοι, ῥητῶς ἀπαγορευομένου εἰς τοὺς στρατηγοὺς νὰ διωταίνωσιν ἐνόπλως τὸν περιβόλον τῆς 'Ρώμης. Interfecit. 'Ο προγραφεὶς Σουλπίκιος δὲν ἤδυνήθη νὰ σωθῇ φεύγων, ἀλλά, ἀνακαλυψθεὶς, ἐφονεύθη ὑπὸ τινος τῶν δούλων του. Fugavit. 'Ο Μάριος, ὁ Σουλπίκιος καὶ δεκάς τῶν δπαδῶν του ἐτέθησκεν ἐκτὸς νόμου θεωρηθέντες hostes populi Romani. In palude. 'Ο Μάριος ἀποπλεύσας ἐξ 'Οστίας ἤναγκασθη ὑπὸ τῆς τρικυμίας νὰ ἀποβιβασθῇ πλησί ον τῆς Μιντούρηνς, πρὸς Ν. τῆς Λατίνης, οὐχὶ μακρὰν τῶν ἐκβολῶν τοῦ Λείριος. 'Εκεῖ ὑπῆρχεν ἔλος. Delituit (φ. delitesco). Repertus ἀνεκαλύφθη (ὑπὸ μισθοφόρου Γεμινίου τινὸς ἐκ Ταρρακίνης καὶ παρεδόθη εἰς τὰς 'Αρχὰς τῆς Μιντούρηνς). Ut erat ὡς ἦτο καὶ εὐρίσκετο, εἰς ἣν κατάστασιν εὑρίσκετο. Nudo corpore (ἀφαιρετικὴ τῆς ἰδίατ.) Caeno (ἀφαιρετ. δργαν.). Oblitus (παθητ. μετχ. τοῦ φ. oblino). Iniecto... loro (ἀφαιρ. ἀπόλ.). Minturnas εἰς Μίντουρην. Ad eum occidendum (γερουσιαλή ἔλξ.= διὰ τὸν φόνον αὐτοῦ). Servus publicus δημόσιος δοῦλος, τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους. Natione (ἀφαιρ. τοῦ κατά τι). Vultus (γεν. εἰς τὸ maiestate, ὅπερ εἴναι ἀφαιρ. αἰτίας). Cum... vidisset ἴδων. Gladio stricto (ἀφαιρ. ἀπόλ.). Venientem (μετχ. κατηγορ.) Tune... audebis (τὸ tune δύο λέξεις, το καὶ τὸ ἐγκτλιτ. -ne). Τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο ἔγινε θέμα τοῦ διασήμου ζωγράφου G. J. Drouais (ὁ Μάριος ἐν Μίντουρη 1785, Μουσ. Λού-

βρου). Abiecto ferro (ἀφαιρ. ἀπόλ.) = abiecto gladio. Fugit (προμ.) Postea. 'Ο Σύλλας μετὰ ταῦτα ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Καμπανίαν πρὸς τὸ ἔκει παραμεῖναν τμῆμα τοῦ στρατοῦ του, μεθ' οὐ ὥρμησεν εἰς τὴν 'Ελλάδα διὰ τὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ Μιθριδάτου, ὅστις παρουσιάζετο ὡς ἐκδικητής τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας τῆς 'Ελλάδος καὶ τῆς Μ. 'Ασίας. Ab iis (ποιητ. αἴτ.). Emissus est (ὁ. emitto).

Φράσεις : Nudo corpore caenoque oblitus γυμνὸς καὶ βεβορβορωμένος (καταλεφωμένος). Gladio stricto μὲ γυμνὸν τὸ ξίφος.

48. Ο ΜΑΡΙΟΣ ΕΙΣ ΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΗΣ ΚΑΡΧΗΔΟΝΟΣ

In Africam. 'Ο Μ. μετὰ πολλὰς περιπετείας κατώρθωσε νὰ φθάσῃ εἰς τὴν 'Αφρικήν. Lictor ῥαβδοῦχος (τῶν ἀνδρῶν τῆς ἀσφαλείας τοῦ Σεξτιλίου). Praetoris. Οἱ πράτιωρες ἐν 'Ρώμῃ ἀπένευμον κατ' ἀρχὰς τὴν δικαιοσύνην, ἔπειτα δὲ ἀνελάμβανον, ἐν ἀνάγκῃ, ὡς ἀντιστράτηγοι, τὴν διοίκησιν ἐπαρχιῶν (ἐδῶ τῆς 'Αφρικῆς) εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ὑπάτων (praetores provinciales). Aliquod ἐπιθετικῶς. Humanitatis officium καθῆκον φιλανθρωπίας, ἀνθρωπίνην βοήθειαν. Provinciā = ex ḥ de provincia. In se (αἴτ. ἐνικ.). animadverti (ἀπρόσ. παθητ.). Torvis oculis (ἀφαιρ. τροπ.) μὲ ἄγριον βλέμμα. Ecquid vellet (πλαγ. ἐρώτ. εἰς τὸ interroganti = num quid [ἀντὶ aliquid] vellet). Sedentem (μηχ. κατηγορημ.). 'Η σκηνὴ αὔτη ἐνέπνευσε τὸν Léon Cogniet (1794—1880) νὰ ζωγραφίσῃ ἐνα τῶν ὠραιοτέρων πινάκων του (ὁ Μάριος ἐν μέσῳ τῶν ἐρειπίων τῆς Καρχηδόνος), ἀλλὰ καὶ τὸν Λαμαρτίνον εἰς ὅσα γράφει περὶ τοῦ Μαρίου εἰς τὸ ἔργον του Voyage en Orient. De inconstantia (καὶ ἀπλῶς γεν. inconstantiae) περὶ τῆς ἀσταθείας, περὶ τοῦ εὐμεταβόλου. Δύναται τις νὰ συγχρίνῃ τὸ παράδειγμα τοῦτο τῆς ἀσταθείας πρὸς τὸ προηγούμενον τοῦ Περσέως. Eum = lictorem. Admonebat (Marius). Τὸ ὁ. admoneo δέχεται γενικὴν ḥ τὴν de πρόθεσιν. Excidium τὴν κατάρρευσιν. Clarissimi τόσον ἐνδόξου. Casum τὴν πτῶσιν, τὴν δυστυχίαν (τὸ κατάντημα). 'Ο Μάριος ἐζήτησεν ἀσυλον εἰς τὴν παρακειμένην νῆσον Κέρκιναν. Cum... poneret θέτων. Ob oculos = ante oculos.

Φράσεις: Nisi vellet in se animadverti ἐὰν δὲν ἔπειθύμει νὰ λάζωσι μέτρα ἐνατίον του.

49. ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΜΑΡΙΟΥ

Erat Mario (δοτ.)... contemptor animus εἶχεν ὁ Μάριος... ψυχὴν μεστὴν περιφρονήσεως. Ingenuarum artium τῶν ἐλευθερίων Τεχνῶν (πρβλ. ἀριθ. 41: bonis artibus). Liberalium studiorum τῶν Γραμμάτων, τῆς Φιλολογίας (Γραμματικῆς, Ρητορικῆς καὶ Ποιήσεως). Aedem ναόν. Honoris ὁ Μάριος ἐπὶ τοῦ Ἡσκυλίνου λόφου (διὰ τῆς λείας, ἥν ἔλαβεν ἀπὸ τῶν λαφύρων τῶν Τευτόνων καὶ Κιμμέρων) ἀνήγειρε ναὸν πρὸς τιμὴν τοῦ θεοῦ προστάτου τῆς Τιμῆς. Cum... novisset εὐξάμενος (τάξας, ἀφοῦ ἔκαμε τάξιμο). De manubiis ἐκ... (ἥ πρόθ. δηλοῦ τὴν προέλευσιν καὶ τὴν ὄλην). Facturum (ἐνν. esse). Spreta... marmorum nobilitate... peritiā (ἀφαιρ. ἀπόλ.). περιφρονήσας (μὴ καταδεχθεῖς), ἀποκρούσας τὴν καλὴν ποιότητα, τὴν ὥραιότητα τῶν ξένων μαρμάρων καὶ τὴν ἐμπειρίαν. Τὰ ἀφηρημένα nobilitate marmororum ἀντὶ τῶν συγκεκριμένων spretis nobilibus marmoribus et artificum peritiā ἀντὶ peritis artificibus. Τὰ ἑλληνικὰ μάρμαρα, ἵδια τῆς Πάρου, ὡς καὶ οἱ "Ἐλλήνες ἀρχιτέκτονες, ἥσαν ὀνομαστοί. Vulgari lapide... per artificem romanum. Eἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὸ marmorum nobilitate artificum graecorum peritiā. Eam (aedem). Faciendam curavit τὸ γερουνδιακὸν τίθεται πρὸς δήλωσιν τοῦ σκοποῦ. Quod... parum prodessent (ὑποτακτ. ἔπειδὴ ἐκφράζει τὴν σκέψιν τοῦ Μαρίου), διότι κατ' αὐτὸν τὰ Ἐλλην. Γράμματα δλίγον ὡφέλησαν τοὺς ἐν Ρώμῃ διδασκαλούς των, μικρὰν ὡφέλειαν παρέσχον εἰς τοὺς διδάσκοντας αὐτὰ (doctoribus suis δοτ. = doctoribus earum litterarum = docentibus illas). At idem (ἐνν. fuit ἥ erat) καὶ ὅμως ὁ αὐτὸς ὑπῆρξεν ἥ ἦτο. Ad dolorem πρὸς τὸ ἄλγος, τοὺς πόνους. Fortis ἀνδρεῖος. Validus (erat) ἴσχυρὸς (σωματικῶς). Cum... secarentur κοπτομένων... Se (ὑποκ. τοῦ alligari). Ostendit (προκ.). Quod... esset διότι (κατὰ τὸν Μάριον) ἦτο, φρονῶν ὅτι... ἦτο.

Φράσεις: Aedem faciendam curavit ἔπειμελήθη τῆς κατασκευῆς τοῦ ναοῦ.

50. ΔΙΚΤΑΤΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΦΑΙ ΤΟΥ ΣΥΛΛΑ

Urbanos = urbis (τῆς 'Ρώμης). Properavit. 'Ο Σύλλας ἀφοῦ ἐνίκησε τὸν Μιθριδάτην, ἀποδεχθέντα βαρεῖς δρους (84 π. Χ.), ἔσπευσε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἀποβιβασθεὶς εἰς Βρινδήσιον (83 π. Χ.), ἔχων ὡς ἀμοιβὴν τῶν νικῶν τὴν παραγραφὴν του, τὴν καταστροφὴν τοῦ οἴκου του, τὴν δῆμευσιν τῆς περιουσίας του καὶ τὴν ἔξοριαν τῶν οἰκείων του. 'Η 'Ρώμη ἥτο εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Κίννα καὶ τοῦ Μαρίου, οὗτινος ἡ ἀφίξις ἔδωκε τὸ σύνθημα σφαγῶν, αἴτινες κατέληξαν εἰς τὰς φοβερὰς προγραφὰς τοῦ Σύλλα (83—82 π. Χ.). Mario (δοτ.). Omnes. 'Ιδιᾳ τὸν ὄπατον Κάρβωνα καὶ αὐτὸν τὸν υἱὸν τοῦ Μαρίου. Illa victoriā (ἀφαιρ. β' δρος συγκρίσεως). Dictator creatus (τῷ 81 π. Χ. κατὰ τρόπον παράνομον). Auct̄η ἡ ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἐπ' ἀόριστον χρόνον χορηγηθεῖσα δακτατωρία (dictator legibus scribendis et rei publicae constituendae) οὐδέν, πλὴν τοῦ ὀνόματος, εἶχε κοινὸν πρὸς τὴν ἀρχαίαν. Animadvertis (παθ. ἀπρομφ. διὰ τὸ ἀόριστον τοῦ ὑποκειμένου πρβλ. καὶ κατωτ. interfici = νὰ ἐπιβληθῇ τιμωρία, νὰ τιμωρήσουν...). Vel in eos qui... καὶ αὐτοὺς ἀκόμη, οἱ δόποιοι... Quattuor κατὰ Πλούταρχον ἔξ. In circo παρὰ τὸν Ἰππόδρομον (πλησίον τοῦ ναοῦ τῆς Ἐννυοῦς, ἔνθα συνεδρίαζε τὴν αὐτὴν ὥραν ἡ Σύγκλητος). Donec admoneret. 'Η σύντ. : debere aliquos vivere ut essent (ei) quibus (δοτ.) imperaret. Tabulam proscriptionis πίνακα προγραφῆς, προγραφικὸν κατάλογον. Proposuit προέβαλεν (ἔδωκε νὰ ἀναρτήσουν εἰς τὴν Ἀγοράν), ἐδημοσίευσε. Quā (tabulā) continebantur ἐν τῷ πίνακι (καταλόγῳ) περιείχοντο... Nomina eorum qui occidendi essent τὰ ὀνόματα τούτων, οἵτινες ἐπρόκειτο (ἔμελλον) νὰ... φονευθῶσιν. 'Ετεθη ὑποτακτ., διότι δηλοῦται ἡ γνώμη τοῦ Σύλλα. Omnium indig-natio ἡ ἀγανάκτησις ὅλων, γενικὴ ἀγανάκτησις. Avaritia φιλοχροματία, φιλοκτημοσύνη. Quidam γνωστός τις (ἥτο δὲ ἵππεὺς Κόεντος Αὐρήλιος). Cui fundus... erat ὅστις εἶχεν ἀγρόν, κτῆμα (= praedium). Adscriptum (ἐνν. esse). Persequitur καταδιώκει. Neque longe = et non longe. A quodam (ποιητ. αἴτιον). Percussus est (ὁ. percuc-tio).

Φράσεις : Quisquis voluit ὁ βουλόμενος. Se quoque adscriptum vidit εἰδεις καὶ τὸ ἰδικόν του ὄνομα ἐγγεγραμμένον. Neque longe

progressus καὶ εἰς ἀπόστασιν μόλις δλίγων βημάτων. Vae misero mihi οἷμοι ἐγὼ τάλας ! (συμφορά μου !).

51. ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΑ ΚΑΙ ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑ ΑΥΤΟΥ

In villam εἰς τὴν παρὰ τὴν Κύμην τῆς Καμπανίας ἔξοχικὴν οἰκίαν του (τὸ κτῆμά του). Rusticari et... ducere ἔξαρτ. ἐκ τοῦ coepit. Venando (ἀφαιρ. γερουσίδιου πρὸς δήλωσιν τοῦ τρόπου). Morbo pediculari (ἀφαιρ. = ἐκ φθειριάσεως, pediculus ὑποκορ. τοῦ pedis, is ἡ. καὶ θ. = δ φθείρ, ἡ ψεῦρα). Correptus καταληφθεὶς, προσβληθεὶς (ὁ. corripio). Ingentis animi γεν. ἰδιότ. = ἀφαιρ. ἰδιότ. ingenti animo) = πολὺ μεγάλης ἐνεργείας, δυνάμεως, θελήσεως. Litteris (ἀφαιρ. δργαν.). Virorum (γεν. ἀντικ.). Adeo... ut... duxerit οὕτω (τόσον)... ὥστε... ἐνόμισε. Praemio (ἀφαιρ. εἰς τὸ dignam). Epigramma (κατὰ λ. ἐπίγραμμα, ἐδῶ = ποιημάτιον μικρόν). Cum... obtulisset (ὁ. offero) προσενεγκών. Dari νὰ δοθῇ, νὰ δώσουν. Ne quid ἀντὶ ne aliquid (= ut nihil). Postea εἰς τὸ μέλλον. Fluminibus (ἀφαιρ.). In vivos ἐναντίον τῶν ζώντων. Mortuis (δοτ. εἰς τὸ pepercit ὁ. parco). Marii... cineres erutos τοῦ Μαρίου τὴν τέφραν (τὰ λείψανα) ἐκσκαφεῖσαν (ἐκσκάψας, ξεθάψας). Tὸ ἀντίθ. τοῦ eruo εῖναι obruo. Qua = hac igitur. Praeclare (ἐπίρρ.) σύναψον πρὸς τὸ rerum gestarum. Corrupit (ὁ. corrumpo) ἡμαύρωσε.

Φράσεις : Sulla in villam profectus rusticari et venando vitam ducere coepit δ Σύλλας μεταβάς εἰς τὴν ἔξοχὴν διέμεινεν ἐκεῖ ἀσχολούμενος εἰς τὸ κυνήγιον. Rerum praecclare gestarum gloriam corruptit ἡμαύρωσε τὴν δόξαν τῶν μεγάλων καὶ λαμπρῶν κατορθωμάτων του.

52. Η ΤΡΥΦΗ ΤΟΥ ΛΟΥΚΟΥΛΛΟΥ

Prospectu et ambulatione (ἀφαιρ. τῆς ἀναφορᾶς, τοῦ κατά τι). Quo cum venisset εἰς δέ μέρος (ἐκεῖ) ἐλθών. Quod... esset... videatur ὅτι (κατ' αὐτὸν) ἦτο μὲν... ἀλλὰ... ἐφαίνετο. Quidem βεβαίως.

Peramoena (ἡ πρόθ. per ἐν συνθέσει μετ' ἐπιθέτου προσδίδει εἰς αὐτὸν ἔννοιαν ὑπερθετικοῦ) = amoenissima (ἔνεκα τοῦ πρασίνου, τῶν νερῶν καὶ τῆς σκιᾶς). Aestate... hieme (ἀφαιρ. χρον.). Minus commoda πολὺ διάλιγον ἀνετος. Tò minus καταντῷ ἴσοδύναμον πρὸς τὸ non. Putasne δύο λέξεις : putas καὶ τὸ ἐγκλιτ. - ne = νομίζεις λοιπόν ; Minus sapere δτι εἴμαι εὐηθέστερος, ἀνοητότερος. Quam ἡ. Adveniente hieme προσεγγίζοντος τοῦ χειμῶνος. Magnificentiae (δοτ.). Eupilarum (γεν. ἀντικ. εἰς τὴν δόνομαστ. sumptus (πολυτέλεια, τὰ μεγάλα ἔξοδα). Utpote soli διὰ τὸν λόγον δτι ἦτο μόνος (ὁ Λούκουλλος). Graviter obiurgavit τραχέως (μὲν τραχύτητα) τὸν ἐπετίμησεν, ἐπεπληγές. Se (ὑποκ. debuisse = θὰ ὠφειλε). Quod nemo esset διότι οὐδεὶς ὑπῆρχε (πρβλ. ἀνωτ. ἀρ. 49 τέλ.). Iratus ὀργισθείς, ἐν ὀργῇ. An nesciebas... ? ἡ ἡγνόεις... ; (ἡγνόεις, δὲν είναι ἔτσι ; ἡγνόεις ἵσως). Apud Lucullum ἡ ἀπόκρισις αὕτη κατέστη παροιμιώδης.

Φράσεις : Habebat villam prospectu et ambulatione pulcherrimam εἶχεν ἔξοχικὸν οἰκον, τοῦ ὅποιου ἡ θέα καὶ οἱ περίπατοι (δρόμοι) ἦσαν ὡραιότατοι.

53. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΤΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΤΟΥ ΣΕΡΤΩΡΙΟΥ

Cum... flagitarent nec iam... posset δτε... ἐπεζήτουν (ἐπιμόνως ἐζήτουν) χωρὶς πλέον νὰ δύναται (= nec... posset) νὰ... Πρόκειται περὶ τοῦ πολέμου ἐν Ισπανίᾳ, ἔνθα παρίστατο ὁ Σερτώριος κατ' ἀρχὰς ὡς Μαριανὸς ἡττημένος, ἐπειτα δὲ ὡς ἐλευθερωτής. Κατ' αὐτοῦ εἶχε σταλῆ ὁ Μέτελλος καὶ ὁ Γναῖος Πομπήιος (76 π. X.). Praevalidum ἡ πρόθ. prae ὡς ἀνωτέρω ἡ per (ἀρ. 52 : peramoena). Infirmissimum πολὺ ἀδύνατον. Alterum... alterum τὸν μέν, τὸν δέ. A robusto iuvene (ποιητ. αἴτιον εἰς τὸ abrumpi). Simul διὰ μιᾶς. Singulos pilos ἀνὰ μίαν τρίχα, τρίχα πρὸς τρίχα. Quamvis tremulā manu μολονότι διὰ χειρὸς τρεμούσης. Satis ἐπαρκῶς, καλῶς. Quorsum ea res spectaret (πλαγ. ἐρώτ.) = τὶ ἐσήμανε τοῦτο, εἰς ποῖον σκοπὸν τοῦτο ἔτεινε. Caudae (δοτ.). Cum (σύνδ. αἴτιολ.). Partem τὸ μέρος (δηλ. κατὰ τμήματα). Contra τούναντίον. Nihil (ἐπίρρ. = κατ' οὐδέν, οὐ-

δαμῶς). Universum (ἐνν. eum = αὐτόν, δηλ. τὸν στρατὸν συνολικῶς). Consilio (ἀφαιρ. δργαν.).

Φράσεις : Irritus adolescentis labor risum omnibus movit αἱ μάταιαι προσπάθειαι τοῦ νέου προεκάλεσαν γενικὸν γέλωτα.

54. Ο ΠΟΜΠΗΙΟΣ ΕΠΟΝΟΜΑΖΕΤΑΙ ΜΕΓΑΣ

Transgressus inde διαπεραιωθεὶς ἐκεῖθεν (ἐκ Σικελίας). Partibus (δοτ. εἰς τὸ favebat) = τὸ κόμμα. Bello (ἀφαιρ. δργαν.). Intra dies quadraginta ἐντὸς 40 ἡμερῶν, εἰς ἡμέρας ὀλιγωτέρας τῶν 40. Oppressit (ὁ. opprimo). Adulescens (παράθεσις εἰς τὸ Pompeius). Annorum (γεν. ἰδιότ.). Litterae ἐπιστολή. A Sulla (ἡ πρόθεσις δηλοῦ τὴν προέλευσιν) = ἀπὸ (ἐκ) μέρους τοῦ Σ. Iubebatur (Pompeius). Tilit (ὁ. fero). Reversus est (ὁ. revertor). Laetus περιχαρής, μετὰ χαρᾶς. Restitit (ὁ. resisto). Neque = et non (ἡ ἀρνησις πίπτει εἰς τὸ ῥῆμα). Ea re (ἀφαιρ. ἀναγκ. αἰτίου). A proposito (ἐνν. suo). Aususque (= et ausus est, ὁ. ἡμιαποθ. audeo). Plures (συγκρ. τοῦ multi) ὁ περισσότερος, ὁ μεγαλύτερος ἀριθμὸς τῶν ἀνθρώπων. Solem orientem τὴν ἀνατολήν, τὸν ἀνατέλλοντα ἥλιον (τὸν νέον Πομπήιον). Occidentem (ἐνν. solem = τὴν δύσιν, τὸν δύοντα, δηλ. τὸν γέροντα Σύλλαν). Quo dicto (= eo autem dicto) διὰ τούτου δὲ τοῦ λόγου. Iuvenis δηλ. τοῦ Πομπηίου. Triumphet (ἐνεστ. ὑποτακτ.) ἀς θριαμβεύσῃ.

55. ΠΟΜΠΗΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΟΣ

Confecto bello (ἀφαιρ. ἀπόλ.) Cum . . . venisset ἐλθών. Audire νὰ ἀκούσῃ (αὐτὸν διδάσκοντα), νὰ γίνῃ ἀκροατής. Quod . . . laborabat. Ἐτέθη δριστ., διότι τὸ γεγονός τοῦτο παριστάνεται ὡς βέβαιον. Ex podāgra ἐκ ποδάγρας, ἐξ ἀρθρίτιδος τῶν ποδῶν (ἐνῷ chiragra = ἀρθρῖτις τῶν χειρῶν). Mos erat ut percuteret = moris erat, con-

suetudo erat ut... ἔθος ἦτο νὰ... Ingressurus erat = ἔμελλε νὰ εἰσέλθῃ. Honoris causa τιμῆς ἔνεκεν, ἐκ σεβασμοῦ. Quem = hunc autem. Ut (εὐθὺς) ὡς. Quod non... posset (ὑποτακτ., διότι ἐκφράζει τὴν σκέψιν ἐνὸς ἄλλου = διότι, ὡς ἔλεγε, δὲν ἥδυνατο...). Nec commitam ut... efficiat καὶ δὲν θὰ διαπράξω (τὸ σφάλμα τοῦτο), ὕστε νὰ γίνη αἰτία (ἀφορμὴ) δι φυσικὸς πόνος (dolor corporis). Tantus vir ἀνὴρ τόσον ἐπιφανής. De hoc = de hac re (δηλ. nihil... non esset). Esset εἶναι ὑποτακτ. τοῦ πλαγίου λόγου, ἀποδίδοντος τοὺς λόγους τοῦ Ποσειδωνίου. Οὕτος, ὡς στωϊκὸς φιλόσοφος, ἐδέχετο ὅτι οὐδὲν ὑπάρχει κακόν, εἰμὴ τὸ ἡθικῶς κακόν. Cum ἐπειδή. Nihil agis οὐδὲν πράττεις, ματαιοπονεῖς (γάνεις τὸν καιρό σου). Quamvis sis εἰ καὶ εἴσαι.

Φράσεις : Graviter et copiose disseruit de hoc ipso ἔκαμεν ἐπὶ τοῦ ἔξης θέματος σπουδαίαν καὶ διεξοδικὴν διδασκαλίαν.

56. ΣΥΝΩΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΦΟΝΟΣ ΤΟΥ ΚΑΙΣΑΡΟΥ (15 Μαρτίου 44 π. Χ.)

Dictator in perpetuum (ἐνν. tempus). Μετὰ τὴν ἐκ Γαλατίας ἐπιστροφήν του διετέλεσε δικτάτωρ (49 π. Χ.), ὑπατος (48 π. Χ.), δικτάτωρ (47 π. Χ.), ὑπατος (46 π. Χ.), ὑπατος καὶ δικτάτωρ (45 π. Χ.). Ἡ ἴσοβιος δικτατωρία ἀπενεμήθη εἰς αὐτὸν ὑπὸ τῆς Συγκλήτου τὴν 14ην Φεβρουαρίου τοῦ 44 π. Χ. Insolentius μετὰ μεγαλυτέρας ἀλαζονείας, ἐπάρσεως. Pro rostris ἔμπροσθεν τῶν ἐμβόλων, πρὸ τοῦ Βήματος. Τοῦτο ἦτο κεκοσμημένον δι' ἐμβόλων τῶν νεῶν, τὰς ὁποίας κατεναυμάχησε (τῷ 338 π. Χ.) παρὰ τὸ "Αντιον ὁ ὑπατος C. Maenius. Diadēma τοῦτο προσεφέρθη τὴν 15 Φεβρουαρίου τοῦ 44. π. Χ. κατὰ τὴν ἔορτὴν τῶν Λυκαίων (Lupercalia). Insigne regium (αἰτ. παράθεσις εἰς τὸ diadema). Est repulsum (ὁ. repello). Non... offensus (ἐνν. esse). Πόσον διαφορετικὴ ὑπῆρξεν ἡ διαγωγὴ τοῦ Σκιπίωνος ! (πρβλ. ἀρ. 32). Coniuratum est (ἀπροσώπως) συνωμοσίᾳ ἐγένετο, συνώμοσαν. A... viris (ποιητ. αἴτιον). Cassio et Bruto ducibus (ἀφαιρ. ἀπόλ.) ὅντων ἀρχηγῶν (ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν) τοῦ Κασσίου καὶ τοῦ Βρούτου (πρβλ. ἀρ. 46). Conspiratiōnis (γεν.

ἀντικειμ.). Idibus (ἀφαιρ. τοῦ χρόνου). Αἱ εἰδοὶ Μαρτίου, Μαΐου, Ιουλίου καὶ Ὁκτωβρίου ἥσχαν ἡ 15η τῶν δὲ λοιπῶν μηνῶν ἡ 13η ἡμέρᾳ. Cum... venisset ἐλθών. Assidentem ἐνῷ ἐκαθέζετο. Specie officii ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἀποδόσεως τιμῆς (μὲ τὴν πρόφασιν νὰ τὸν τιμήσουν). Unus ex eis (ὁ Tillius Cimber). Quasi... rogaturus ὠσεῖ... μέλλων νὰ ὑποβάλῃ (προφορικὴν) παράκλησιν (ὑπὲρ τοῦ ἔξορίστου ἀδελφοῦ του). Ista (ἀντὶ istud) αὐτῇ σας ἡ πρᾶξις. Τὸ ista συμφωνεῖ μὲ τὸ κατηγορ. vis. Arreptum (ὁ. arripio). Filii loco ἀντὶ τέκνου, ὡς τέκνον. Strictis pugionibus μὲ γυμνὰ τὰ ἐγχειρίδια. Togā caput obvolvit ἐκάλυψε διὰ τῆς τηβέννου τὴν κεφαλήν, ἀνέσυρεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὴν τήβεννον.

‘Ο Καΐσαρ ἐδολοφονήθη εἰς ἡλικίαν 56 ἑτῶν ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριάσεων τῆς Συγκλήτου ἰδρυμένου ἀνδριάντος τοῦ Πομπηίου. ‘Ο θάνατος τοῦ Καΐσαρος ἐνέπνευσε ποιητὰς καὶ ζωγράφους. Οὕτως ὁ ‘Αγγλος Shakespeare (Σαίξπηρ) ἐποίησε δρᾶμα διμώνυμον (1601) καθὼς καὶ ὁ Γάλλος Voltaire (1743), ὁ δὲ ζωγράφος Georges Rochegrosse συνέθεσε πίνακα (La Curée, 1886), ἐπίσης καὶ ὁ Jean-Léon Gérôme (La mort de César, 1859), ὃν ὁ μὲν παριστᾶ τὴν ἐπίθεσιν τῶν συνωμοτῶν, ὁ δὲ τὴν μετὰ τὴν δολοφονίαν πλήρη ταραχῆς φυγὴν αὔτῶν.

57. ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΚΑΙΣΑΡΟΣ

Statuā... oculis... capite (ἀφαιρ. ἴδιότ.). Quod esset ὑποτ. διότι παριστᾶ τὴν σκέψιν τοῦ Καΐσαρος = διότι κατ' αὐτὸν ἦτο... Ius laureae perpetuo gestandae (γερουνδ. ἔλξις) = ius gestandi lauream (ἐνν. coronam) perpetuo (διηγεωῶς). Αὕτη ἀπέκρυπτε τὴν φαλακρότητα τῆς κεφαλῆς. Διὰ στεφάνου δάκρυνης ἐστεφανοῦντο ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ οἱ ἀξιωθέντες θριάμβου. Decretis (ὁ. decerno). Vini (γεν. εἰς τὸ parcissimum). ‘Η νηφαλιότης αὐτὴ προεφύλαξε τὸν Καΐσαρα ἀπὸ πολλοὺς ἔξευτελισμούς. Cato (τὸ πλῆρες M. P. Cato) ὁ νεώτερος ἡ ‘Τικαιος καλούμενος, ὅστις ἦτο ἐκ τῶν ἀσπονδοτέρων ἔχθρῶν του. Dicere solebat ὡς καὶ ἐν τῇ ‘Ελληνικῇ τὸ ὁ. μεταφράζε-

ται δι' ἐπιρρήματος καὶ τὸ ἀπρμφ. διὰ ρήματος = συνήθως ἔλεγεν ὅτι. Ad evertendam rem publicam (γερουνδ. ἔλξις = ad evertendum r.p.). Armorum τῆς ὄπλομαχητικῆς, τῆς ὄπλομαχίας. Sobrium (κατηγορ.). Equitandi ἴσοδυναμεῖ πρὸς ὄνομα = equitationis. Laboris (γεν. ἀντικμν. εἰς τὸ patiens = καρτερικός). Ultra fidem πέρα τοῦ πιστευτοῦ, εἰς βαθμὸν ἀπίστευτον. In agmine = in itinere ἐν ταῖς πορείαις. Anteibat (ὃ. anteeo) προηγεῖτο (ἐπήγαινε πρῶτος). Equo... pedibus ἔφιππος... πεζῇ. Capite detecto ἀσκεπής, μὲ τὴν κεφαλὴν ἀκάλυπτον. Ut... praevenerit ὥστε ἥλθε πρὶν ἀπὸ τοὺς παρ' αὐτοῦ σταλέντας ἀγγελιαφόρους, προηγήθη τῶν... (πρβλ. ἀρ. 37 : ut attulerit). Nando (ἀφαιρ. γερουνδίου πρὸς δήλωσιν τοῦ τρόπου). Utribus (ἀφαιρ. ἐξ δύνομαστ. uter, γεν. utris = ἀσκός) εἰς τὸ innixus (ὃ. innitor) ἐπὶ ἀσκῶν.

Φράσεις: Quod obtrectatorum iocis obnoxia esset διότι ἔδιδεν ὕλην εἰς τὰ σκώμματα τῶν ἔχθρῶν του. Armorum et equitandi peritissimus λίαν ἔμπειρος (ἐπιδέξιος) εἰς τὴν ὄπλομαχητικὴν καὶ εἰς τὴν ἵππασίαν.

58. ΑΔΕΛΦΙΚΗ ΑΓΑΠΗ ΚΑΤΩΝΟΣ ΤΟΥ ΥΤΙΚΑΙΟΥ

Omnium maxime πάντων μάλιστα, ὑπὲρ πάντα ἄλλον. Quem... diligenter ποῖον ἡγάπα. Ἐπέθη ὑποτακτ., διότι εἶναι πλαγία ἐρώτησις. Fratrem (ἐνν. diligo omnium maxime). Secundum (κατηγορ.). Iterum πάλιν, τὸ δεύτερον. Tertio ἐκ τρίτου, τὸ τρίτον (ἐνν. quem diligenter). Donec... desisteret ἔως ὅτου ἀποστῇ, παραιτηθῇ. A percontando ἀπὸ τοῦ ἐρωτᾶν (ὃ. percontor). Crevit (ὃ. cresco). In = erga. Annos natus viginti εἰς ἡλικίαν 20 ἐτῶν. Iter πορείαν, ταξίδιον. Profectus esset ἀπῆλθε (ὃ. proficiscor). Ne... desereret ἵνα μὴ... Diversum... ingenium (diversus = ἐστραμμένος εἰς δύο ἀντιθέτους πλευράς) ἀντίθετος, διάφορος χαρακτήρ.

59. ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ ΚΑΤΩΝΟΣ ΤΟΥ ΥΤΙΚΑΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΑΙΣΑΡΑ

Cum... tulisset προτείνας. Consul ὑπατος (ὄν). Rei publicae (δοτ.). Ceteris exterritis (ἀφαιρ. ἀπόλ.). Obsttit (ὁ. obsisto). Curiā (ἀφαιρ. εἰς τὸ extrahi). In vincula = in carcerem. Extrahi... rapi (παθ. ἀπαρέμφ., διότι τὸ ὑποκείμ. εἶναι ἀόριστον). Nihil remisit de libertate linguae = οὐδὲν ἡλάττωσεν, ἐμετρίασεν ἐκ τῆς ἔλευθερίας τῆς γλώσσης. Obiurgatus ἐπιτιμηθείς. Nondum missο senatu οὕπω τῆς Συγκλήτου λυθείσης, ἐνῷ ἡ συνεδρία τῆς Συγκλήτου δὲν εἶχεν ἀκόμη λυθῆ. Quod... discederet διότι... ἀπεχθάρει (ἐπέθη ὑποτκτ... διότι δηλοῦται ἡ σκέψις τοῦ Καίσαρος). Exspectabat dum (μεθ' ὑποτακτ.) = περιέμενεν ἔως ὅτου... Preceibus (ἀφαιρ. εἰς τὸ uteretur). Quod = sed id. Ubi... intellexit ως ἐνόησε. Pudore victus ἐξ αἰδοῦς. Qui... emitteret (ἀναφορ. τελικὴ πρότασις) = ut is... emitteret.

60. ΣΠΟΥΔΑΙ ΤΟΥ ΚΙΚΕΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΑΙ ΑΥΤΟΥ ΕΠΙΤΥΧΙΑΙ

Equestri genere (ἀφαιρ. καταγωγῆς)... natus est ἐγεννήθη ἐξ ἱππικοῦ γένους (τάξεως), ἐκ τῆς ἱππάδος τάξεως, ἐξ ἱππέων. 'Η τάξις αὔτη (ordo equester), μέσην οὖσα μεταξὺ τῆς τάξεως τῶν Συγκλητικῶν καὶ τοῦ δήμου συνεστάθη ἀπὸ τοῦ 122 π. Χ. διὰ νόμου τοῦ Γ. Γράγχου, ἔχουσα ἴδιον τίμημα (400000 στοτερίων). 'Η τάξις αὔτη ἀπετέλει τὴν ἀριστοκρατίαν τοῦ χρήματος. Argīni (γεν. τοπ.) ἐν 'Αρπίνῳ (πόλει τοῦ Λατίου). A patre. 'Ο πατήρ τοῦ Κικέρωνος ἔζη ἐν ἀνέσει, χωρὶς νὰ ἀσκῇ ἐπάγγελμά τι. Didicit (ὁ. disco). Aetas puerilis = pueritia, ἡ παιδικὴ ἡλικία (μέχρι περ. τοῦ 17ου ἔτους). Solut informari. Τὸ δῆμα, ως καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ, δύναται νὰ μεταφράζεται δι' ἐπιφρήματος καὶ τὸ ἀπαρέμφ. διὰ ρήματος = saepe informatur συχνάκις ἡ συνήθως μορφώνεται. Ad humanitatem πρὸς τὰ ἐγκύλια μαθήματα, τὴν ἐγκύλιον παιδείαν (Γράμματα καὶ 'Ηθικήν). Tanta... admiratione... ut μετὰ τοσούτου... θαυμασμοῦ... ὥστε. Cum... tum καὶ... καὶ, τόσον... ὅσον. Medium συμφωνεῖ

μὲ τὸ νοούμενον εum. Domum οἰκαδε, εὶς τὸν οἰκόν του. Adulescens νέος ὀν (παράθεσις εὶς τὸ Cicero). Τῷ 80 π. X. εἶχεν ἡλικίαν 30 ἔτῶν (adulescens = νέος ἀπὸ 17 — 30 ἔτῶν). Eloquentiam. ‘Ο Κικέρων ἐμορφώνετο ὅχι μόνον ἐπιδιδόμενος ἐπιμελῶς καὶ μετὰ ζήλου εὶς τὴν Ῥητορικήν, τὴν Φιλοσοφίαν καὶ τὸ Δίκαιον, ἀλλὰ καὶ ἀκούων ἐν τῷ Forum τοὺς διασήμους τῶν χρόνων ἔκείνων ὥρτορας. Libertatem ἐλεύθερον πνεῦμα, ἀνεξαρτητίαν. Adversus Sullanos ἐναντίον τῶν φίλων τοῦ κόμματος τοῦ Σύλλα. Διὰ τοῦτο καὶ προσέβαλεν ὁ Κικέρων, εὶς κρισίμους μάλιστα καιροὺς τῶν προγραφῶν, ἄνδρας τοῦ κόμματός του, οἷος ἦτο ὁ Χρυσόγονος ἀπελεύθερος (libertus) καὶ ἐκ τῶν κυριωτέρων ὥργάνων αὐτοῦ. Parricidii accusatum. Μετὰ ὥρμάτων, ἀτινα δηλοῦσι κατηγορεῖν, τίθεται τὸ ὄνομα δι' ὅ τις κατηγορεῖται κατὰ γενικὴν τῆς αἰτίας (parricidii). Οἱ Χρυσόγονος κατηγόρησε τὸν Ῥώσκιον ὡς πατροκτόνον, ἀλλὰ ἡθωθῆτη διὰ τῆς δεξιᾶς ὑπερασπίσεως τοῦ Κικέρωνος, δοτις ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτη ἀπέκτησε δόξαν μεγάλου ὥρτορος. Acriter ἐν τῷ λόγῳ αὐτοῦ pro Sex(tio) Roscio Amerino. Quod invadebat. Μετὰ τοῦ quod ἐτέθη δριστική, διότι δηλοῦ ὅχι γνώμην ἄλλου, ἀλλὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ. Potentiā (ἀφαιρ. ὥργαν. εὶς τὸ fretus). In bona... invadebat κατεπάτει (ἐσφετερίζετο) τὰς περιουσίας. Qua ex re (= ex quo, eo facto) ἔνεκα τούτου. Athenas. Τῷ 79 π. X. Αἱ Ἀθῆναι καὶ μετὰ τὴν κατάκτησιν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων διετήρουν ἐπὶ πολὺ ἔτι τὴν φήμην κέντρου φιλολογικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν σπουδῶν. Ubi ἔνθα. Antiochum τὸν ἐξ Ἀσκάλωνος Πλατωνικὸν φιλόσοφον. Eloquentiae gratiā πρὸς τελειοποίησίν του ἐν τῇ Ῥητορικῇ. Molonem τὸν ἐξ Ἀλαβάνδων τῆς Καρίας. Magistrum (κατηγ. = ὡς...). Cum... audivisset ἀκούσας. Dicentem (μηχ. κατηγορημ.) ἀγορεύοντα. Τὰ ὥρτορικὰ αὐτὰ γυμνάσματα ἐλέγοντο declamationes καὶ ὁ Κικέρων ἐν Ῥόδῳ ἐγνυμάζετο ἐλληνιστί. Quod praevideret ὑποτακτ., διότι ἐκφράζεται ἡ γνώμη ἄλλου. Per hunc ἐξ αἰτίας τούτου (χάρις εὶς αὐτόν). Superatum iri θὰ ὑπερβληθῶσι. Quaestor (κατηγορ.). Gratior ἐγένετο δεκτὴ μετὰ μείζονος εύνοίας. Inde = e Sicilia. Αὕτη ἦτο ὁ σιτοβολῶν τῆς Ῥώμης, ἐξ ἡς οἱ ἀρχοντες ἐπρομηθεύοντο ἐν ᾧρᾳ ἀνάγκης σῖτον καὶ δημητριακοὺς καρπούς. Initio (ὅλως διόλου) εὶς τὰς ἀρχάς, διότι ἐφοβήθησαν μὴ πεινάσωσι καὶ αὐτοί. Diligentiam iustitiam et comitatem τὰς τρεῖς θεμελιώδεις ἀρετὰς τοῦ χρηστοῦ διοικητοῦ... Ubi... experti sunt (εὐθὺς) ὡς,

ἄμα... ἐδοκίμασαν, ἔλαβον πεῖραν (ὁ. experior). Detulerunt (ὁ. defero). In causis agendis = in agendo (ἡ in dicendo) causas.

61. ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΙΚΕΡΩΝΟΣ

Initā... societate (ἀφαιρ. ἀπόλ.) = ἀφοῦ... Iamdiu inimicum ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ἐχθρόν του (προσωπικόν). Sibi (δοτ. = Antonio). Proscriptisit. Ἡ δευτέρα αὕτη τριανδρία (κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Καίσαρος, Πομπηίου, Κράσσου) ἀπετελέσθη τῇ 27 Νοεμβρίου 43 π. Χ. ἐκ τοῦ Ὁκταβίου, Ἀντωνίου καὶ Λεπίδου. "Εκαστος τούτων πρὸς σύμπτηξιν τῆς τριανδρίας ἔκαμεν ὀμοιβαίας ὑποχωρήσεις. Οὔτως δὲ μὲν Ὁκταβίος ἐθυσίασεν, οὐχὶ ἀνευ ἀντιστάσεως, τὸν Κικέρωνα εἰς τὸν Ἀντώνιον, δὲ Λέπιδος αὐτὸν τοῦτον τὸν ἀδελφόν του Παῦλον καὶ δὲ Ἀντώνιος τὸν ἐκ μητρὸς θεῖόν του Λεύκιον Καίσαρα. Quā re auditā (ἀφαιρ. ἀπόλ.) ἐπὶ τῇ εἰδήσει ταύτη, μαθὼν τοῦτο (κατὰ λέξιν : τούτου τοῦ πράγματος ἀκουσθέντος). Τὴν εἰδήσιν δὲ Κ. ἔμαθεν ἐν Τούσκαλῳ, ἔνθα εὑρίσκετο μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Κοῖντου. Transversis itineribus (ἀφαιρ. τοῦ τρόπου) = μὲ λοξὰς διαδρομὰς (πορείας), λοξοδρομῶν. 'Εφέρετο ἐντὸς φορείου. In villam εἰς τὴν ἐν Φορμίαις (σήμερον Mola di Gaeta) ἔξοχικὴν οἰκίαν του, πλησίον τῆς Καιήτης πρὸς τὰ ΒΔ. τῆς Νεαπόλεως. Fūgit (πρκμ.). In Macedonia. Πρὸς συνάντησιν τοῦ Βρούτου, δόστις συνήθοιςεν ἔκει στρατόν. In altum (ἐνν. mare = εἰς τὰ ἀνοικτὰ τῆς Τυρρηνικῆς θαλάσσης, ἀρκετὰ μακρὰν τῆς παραλίας). Provectum. Προσδιορίζει τὸ eum. Servatā ἐνν. a me (ποιητ. αἴτ.). Quietos. Ἡ μτχ. δύναται νὰ μεταφρασθῇ μὲ ἐπίρρ. = ἐν ἡσυχίᾳ (νὰ ὑπομείνωσι = pati). Quod... cogeret (ἀντικ. τοῦ pati). To quod ἀπαιτεῖ ὑποτακτικὴν τοῦ πλαγίου λόγου, διότι εἰσάγει τοὺς λόγους του Κικέρωνος). Prominenti... praebenti. Συμφωνεῖ μὲ τὸ ὑπονοούμ. ei (δηλ. Ciceroni δοτ. ἀντιπεριποιητ.). Praecisum est (ὁ. praecido) τῇ 7 Δεκεμβρίου τοῦ 43 π.Χ. 'Ο Κικέρων ἥτο τότε 63 ἐτῶν. Abscissae (ὁ. abscido). Relatum est (ὁ. referto). Οἱ δολοφόνοι ἡμείβοντο. Λέγεται, δτι δὲ Ἐφέντιος ἔλαβε στέφανον χρυσοῦν καὶ σημαντικώτατον χρηματικὸν ποσόν. In rostris. 'Ακριβῶς ἔκει ἔνθα ἄλλοτε ἡ εὐγλωττία αὐτοῦ εἶχε· κατα-

κηλήσει (καταθέλξει) τὰ δῶτα τῶν Ἀρωμαίων. Fulvia. Ἡ χήρα τοῦ Κλωδίου Φουλβία εἶχε λάβει σύζυγον τῷ 44 π. Χ. τὸν Ἀντώνιον. Manibus πλεονασμός. Manibus... αὐτοῦ (ἀφαιρ. δργαν.).

Φράσεις : Villa a mari proxime aberat ἡ ἔξοχικὴ οἰκία ἥτο δὲ ως διόλου πλησίον τῆς θαλάσσης. Extractam linguam αὐτοῦ confixit ἔξηγαγε τὴν γλώσσαν καὶ διὰ βελόνης κατεκέντησε.

62. Ο ΟΚΤΑΒΙΟΣ ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΚΥΡΙΟΣ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ ΕΠΟΝΟΜΑΖΕΤΑΙ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Octavius. Ἡ σειρά : Octavius nepos Iuliae sororis Caesaris. Ὁ Γ. Ὀκτάβιος, γεννηθεὶς ἐν Βελίτρῃ (Velitrae) τῇ 23 Σεπτ. τοῦ 62 π. Χ. ἥτο υἱὸς τοῦ C. Octavius καὶ τῆς Atia ἀνεψιᾶς τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος (ἐκ τῆς μητρός της Ἰουλίας, ἀδελφῆς τοῦ Καίσαρος). Υἱοθετήθη δεκαοκταετής ὑπὸ τοῦ Γ. Ἰουλίου Καίσαρος, ἀδελφοῦ τῆς μάμας του (maior avunculus) καὶ ώρισθη κληρονόμος αὐτοῦ, λαβὼν τὸ ὄνομα Γ. Ἰουλίος Καῖσαρ Ὀκταβιανός. (Ἐκτοτε δὲ οἱ Ἀρωμαῖοι αὐτοκράτορες ἀσχέτως τῆς καταγωγῆς των ὀνομάζοντο Καίσαρες). Ἐνίκησε τὸν Ἀντώνιον (τῷ 31 π. Χ.), ἔγινεν ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ (imperator τῷ 30 π. Χ.) καὶ ἐπωνομάσθη Αὔγουστος (τὴν 17 Ιαν. τοῦ 27 π. Χ.). Οὕτω τὸ πλῆρες ὄνομα αὐτοῦ ἥτο : Imperator Caesar Augustus divi Iuli filius. Ἀπέθανε τῇ 19 Αὔγουστου τοῦ 14 π. Χ. Profectum, τῷ 46 π. Χ. κατὰ τοῦ Γναίου καὶ τοῦ Σέξτου, υἱῶν τοῦ Πομπηίου, οἴτινες, διαφυγόντες ἐκ Θάψου, διεπεραιώθησαν εἰς τὴν Ἰσπανίαν (κατὰ τὸ τέλος τοῦ 46 π. Χ.). Apolloniam εἰς τὴν Ἀπολλωνίαν, πόλιν ἀκμάζουσαν τῆς Ἰλλυρίας διὰ τὰ σχολεῖα αὐτῆς (τῷ 45 π. Χ.), ἵνα ἀφ' ἐνὸς μὲν μάθη τὰ Ἑλληνικὰ Γράμματα, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἵνα μορφωθῇ στρατιωτικῶς ἐν μέσῳ τῶν λεγεώνων. Ut liberalibus studiis... (πτώσ. δοτικῆς), ἵνα περὶ τὰ ἐλευθέρια μαθήματα (διατρίψῃ). (Περὶ τοῦ liberalia studia πρβλ. ἀρ. 49). Rediit εἰδοποιηθεὶς παρὰ τῆς μητρός του ἥλθε νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν κληρονομίαν τοῦ Καίσαρος. Ἡ Σύγκλητος, τῇ παρορμήσει τοῦ Κικέρωνος, ἐστηρίζετο ἐπὶ τοῦ Ὀκταβιανοῦ διὰ τὴν καταπάλαισιν τοῦ Ἀντώνιου. Collecto... exercitu. "Ηθροισεν ἐν Καμπανίᾳ περὶ τοὺς δεκακισχιλίους

παλαιμάχους, οὓς ἔπειτα ηὔξησε δι' ἄλλων ἐκ Τυρρηνίας. Decimo Bruto τῷ Δεκίμῳ 'Ιουνίῳ Βρούτῳ, δόσις ναὶ μὲν ἥτο ἐκ τῶν φονέων καὶ αὐτὸς τοῦ Καίσαρος, ἀλλ' ὅμως ὑπὸ τοῦ 'Αντωνίου, θανατίμου ἔχθροῦ τότε τοῦ 'Οκταβιανοῦ, ἐπολιορκεῖτο (τὸν Μάρτιον — 'Απρίλιον τοῦ 43 π. Χ.) ἐν Μούτινη, ἔπειδὴ ἐσκόπει νὰ στεφήσῃ αὐτὸν τῆς ἐντὸς τῶν "Αλπεων ἐπαρχίας. Mutinae (γεν. τοπ.) ἐν Μούτινη (νῦν Modena). 'Ο Αὔγουστος γενόμενος ὑπατος μόλις εἰς ἡλικίαν εἴκοσιν ἐτῶν ἐπέδειξε πρὸς τοὺς ἔχθρούς του ὁμότητα πολὺ μεγαλυτέραν τῆς τοῦ Σύλλα. Εἶτα συνδιαλαχθεὶς πρὸς τὸν 'Αντώνιον ἐπετέθη κατὰ τοῦ Βρούτου. Τέλος, ἀποξενώσας ἑαυτὸν δι' οἰκογενειακούς λόγους ἀπὸ τοῦ 'Αντωνίου, κατεναυμάχησε τοῦτον παρὰ τὸ "Ακτιον (31 π. Χ.) καὶ κατεδίωξε, φεύγοντα μετὰ τῆς Κλεοπάτρας, μέχρι τῆς 'Αλεξανδρείας.

Tandem τέλος (μετὰ τὴν νίκην καὶ τὸ οἰκτρὸν τέλος τοῦ 'Αντωνίου καὶ τῆς Κλεοπάτρας). Imperio (ἀφαιρ. εἰς τὸ potitus). 'Η ἐλευθέρα πολιτεία (res publica) ἔπεισε καὶ ἀρχίζει ἀπὸ τοῦδε (30 π. Χ.) τὸ νέον Κράτος, δηλ. ἡ ἐλευθεριάζουσα μονοχρατορία. Reversus. Μετὰ τὴν ὑποταγὴν τῆς Αλγύπτου μετέβη εἰς 'Ασίαν διαμείνας ἐκεῖ τὸν χειμῶνα καὶ ἐκεῖθεν ἐπέστρεψεν εἰς 'Ρώμην τὴν ἄνοιξιν τοῦ 29 π. Χ. Triumphans τὴν 13ην, 14ην καὶ 15ην Αὔγούστου. Iani ὁ 'Ιανὸς (ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ μηνὸς 'Ιανουαρίου) ἦτο μετὰ τῆς Vesta θεότητος τῆς 'Ρώμης ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων καὶ παριστάνετο μετὰ δύο προσώπων (ἐξ οὗ καὶ anceps διπρόσωπος, biceps δικέφαλος, bisfrons διμέτωπος), ὃν τὸ μὲν ἔβλεπε πρὸς τὰ ἔξω, τὸ δὲ πρὸς τὰ ἔσω, διθεν geminus (= διπλοῦς) ἐκαλεῖτο. Bis tantum antea δὶς μόνον πρότερον. Suā manu (ἀφαιρ. ὄργαν.) ίδιοχείρως. Clausae fuerant εἶχον κλεισθῆ (τότε, ἀλλὰ ἡνοίχθησαν πάλιν εἰς ἄλλην περίστασιν). Clementem (κατηγορ.). Multis (δοτ. εἰς τὸ ignovit ἢ ignosco). Praeteritorum malorum (γεν. ἀντικειμ.) τῶν παρελθόντων δεινῶν. Delati sunt (ἢ defero). Maximi honores ἀπενεμήθησαν μικρὸν κατὰ μικρὸν αἱ μεγαλύτεραι τιμαί, π.χ. ἀρχηγὸς τῆς Συγκλήτου, τῶν πολιτῶν (princeps), ἐπιμελητῆς τῶν ἡθῶν (praefectus morum) τ.ἔ. τιμητῆς, ἴσοβιος ὑπατος, δήμαρχος (tribunus plebis) καὶ βραδύτερον μέγας ποντίφιξ (pontifex Maximus). 'Ο 'Οκτάβιος διὰ λόγους προνοίας ἀπέφυγεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, καίπερ προσενεχθέντα (τῷ 22 π. Χ.), τὸν τίτλον τοῦ δικτάτωρος ἢ τὸν τοῦ μονάρχου (dominus). Augustus (κατηγορ.). Σεβαστός, Αὔγουστος. 'Η λέξις εἶναι τῆς θρησκευ-

τικῆς γλώσσης καὶ σημαίνει : ιερός, ἀπαραβίαστος, σεβαστὸς καὶ ἀπενέμετο ἔως τότε μόνον εἰς θεούς. Mensis Sextilis τὸ ῥωμαϊκὸν ἔτος ἥρχιζεν ἀπὸ τῆς 1ης Μαρτίου, ὁ ἔκτος ὅρα μὴν ἐκλήθη πρὸς τιμὴν του Αὔγουστος. Ἡ αὐτὴ ὀνομασία τῶν μηνῶν παρέμεινε καὶ ὅτε τῷ 153 π. X. ἡ ἀρχὴ τοῦ ἔτους ἀπὸ πρώτης Μαρτίου μετετέθη εἰς τὴν 1ην Ἰανουαρίου. Bellis (δοτ. εἰς τὸ finis impositus esset). Mense (ἀφαιρ. χρόν.) Quod... esset impositus ὑποτακτ., διότι εἰσάγεται γνώμη τρίτου. Senatus populusque Romanus τὸ ῥωμαϊκὸν Κράτος. Universus ὄμοθυμος (ὄμοθύμως, μιᾷ γνώμῃ, μιᾷ ψυχῇ = maximo consensu) τῷ 2 μ. X. Gaudio (ἀφαιρ. τῆς αἰτίας) = ἐκ (ἔνεκα, ὑπὸ) χαρᾶς. Votorum (γεν. ἀντικειμ. εἰς τὸ ἐπίθ. compos). Neque aliud quam (ἐνν. hoc). Ut... possim. Ἡ διὰ τοῦ ut εἰσαγομένη πρότασις εἶναι ἐπεξήγησις τοῦ νοούμενου hoc = οὐδὲν ἀλλο ἢ τόδε, δηλ. νὰ δυνηθῶ νὰ ὔδω... Hunc consensum vestrum τὴν παροῦσαν σύμπνοιαν (ἀρμονίαν αἰσθημάτων) ὑμῶν (vestrum = ὑμετέραν).

Φράσεις : Romam triumphans ingressus est εἰσῆλθεν εἰς τὴν ῥώμην ὡς θριαμβευτής. Omnes praeteritorum malorum oblio-
vio cepit ὅλος ὁ κόσμος ἐλησμόνησε τὰ δεινὰ τοῦ παρελθόντος. Com-
pos factus sum votorum meorum ἐπραγματοποίησα τοὺς πόθους
μου (τὰ ὅνειρά μου). Neque aliud mihi optandum est quam ut...
possim καὶ δὲν ἔχω νὰ εὐχηθῶ τίποτε ἀλλο εἰμὴ νὰ δυνηθῶ...

63. ΑΙ ΑΣΧΟΛΙΑΙ ΤΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

In aedibus modicis ἐν οἰκίᾳ ἀπλῇ (μετρίᾳ). Κατέψησε κατ' ἀρχὰς εἰς οἰκίαν πλησίον τοῦ Forum, ἡτις ἀνήκειν εἰς τὸν ῥήτορα Κάλ-
βον, ἔπειτα ἡγόρασε τὴν ἐπὶ τοῦ Πολατίνου λόφου οἰκίαν τοῦ ῥήτορος
'Ορτηναίου, ἡς τὴν ἔκτασιν ἐπηύξησε δι' ἀγορᾶς τῶν παρακειμένων
γαιῶν. Ἐπὶ τοῦ χώρου τούτου ἔκτισε τὰ ἀνάκτορα. Per. Ἡ πρόθεσις
δηλοῖ τὴν διάρκειαν. Amplius ἐνν. quam = πλέον ἦ. Ἐν τῇ Λατινικῇ
τὰ συγκρ. ἐπιφρήμ. plus, amplius (πλέον), minus (λιτόν) μετὰ τοῦ
quam ἢ συνηθέστερον ἀνευ αὐτοῦ, εὑρισκόμενα πρὸ ἀριθμητ. ἐπιθέτου
δὲν ἐπηρεάζουσι τὴν πτῶσιν τοῦ ἀριθμητικοῦ. Mansit (ῥ. maneo).
Vix privatae elegantiae erat (γεν. ίδιότητος κατηγορηματικὴ εἰς τὸ

erat) = ἦτο μόλις ἀξία τῆς κομψότητος ἐνὸς ἀπλοῦ ἴδιωτου. Ἐκομάζετο ἐπὶ κλίνης μικρᾶς, χαμηλῆς; μετὰ ἐπιστρωμάτων ἀπλῶν. Veste (ἀντικ. τοῦ usus est). Πρόκειται περὶ ἐσωτερικῶν ἐνδυμάτων. Ab uxore (ποιητ. αἴτ. εἰς τὸ confectā). Σύζυγος αὐτοῦ ἐκ δευτέρου γάμου ἀπὸ τοῦ 38 π. X. ἦτο ἡ Λιβία (56—29 π. X.). (A) sorore. Ἀδελφὴ αὐτοῦ ἦτο ἡ Ὁκταβία, χήρα τοῦ Μαρκέλλου καὶ εἶτα σύζυγος τοῦ Ἀντωνίου (41 π. X.). (A) filiā. Θυγάτηρ αὐτοῦ ἦτο ἡ λίαν περιβόντος Ἰουλία, σύζυγος κατὰ σειρὰν τοῦ νεαροῦ Μαρκέλλου, τοῦ Ἀγρίππα καὶ τοῦ Τιβερίου, ὅστις διὰ τὴν κακὴν διαγωγήν της διεξέβυθη αὐτήν. (A) neptibus. Αἱ θυγατέρες τῆς Ἰουλίας ἦσαν ἡ Ἀγριππīνα, ἥτις συνεξεύχθη τὸν Γερμανικόν, καὶ ἡ Ἰουλία, ἥτις ἔξ αἰτίας τῆς σκανδαλώδους διαγωγῆς της, ἔξωρίσθη, ὡς καὶ ἡ μήτηρ αὐτῆς, ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου. Quo = ut eo (τὸ quo ἀντὶ τοῦ ut eo τίθεται πρὸ συγκρ.). Quam erat τοῦ ὄντος, τοῦ πραγματικοῦ. Ἡτο δηλ. κοντός, ἀλλὰ πολὺ σύμμετρος. Cibi. (Ιδ. δὲ λίγον ἀνωτ. elegantiae). Idem tamen ὁ αὐτὸς ὅμως, καὶ ὅμως ὁ αὐτός. Pro ἐν συγκρίσει, ἐν ἀναλογίᾳ πρὸς... Excoluit. Ὅπηρέες μέγας φιλοικοδόμος. Ὅπ' αὐτοῦ ἐκτίσθησαν ναοί, ἀνάκτορα, θέατρα, ὑδραγωγεῖα, θέρμαι κ.τ.τ. Se ὑποκ. τοῦ relinquere (ἐνν. eam ἀντικείμ. = urbem Romam). Marmoream = ex marmore. Quam... accepisset ἦν εἶχε παραλάβει (ὑποτακτ. πλαγίου λόγου ὡς σκέψις τοῦ Αὐγούστου). Amplius (πεθλ. δὲ λίγον ἀνωτ.). Donec... resumeret ὑποτακτ., διότι ἐνυπάρχει σκοπὸς (ἔως οὗ καὶ διὰ νά...). Oppressum (μτχ. ἐνδοτ.) καίπερ βεβαρημένον ὑπὸ χρεῶν (= aere alieno). Arte (= arcte) βαθέως. Arte dormire solitum (ἐνν. esse ὅτι συνήθιζε νὰ κοιμᾶται ὑπνον βαθύν, ὅτι συνήθως ἔκοιματο ὑπνον βαθύν). Magno pretio (ἀφαιρ. ἀξίας) ἀντὶ μεγάλης τιμῆς.

Φράσεις: Cibi minimi erat atque vulgaris ἔτρωγε πολὺ δὲ λίγον καὶ φαγῆτε πολὺ κοινὰ (συνηθισμένα).

64. ΑΙ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΣ ΑΥΤΟΥ

Campestres δηλ. τοῦ campus Martius ἢ Martis = τὰς ἐν τῷ πεδίῳ (τοῦ "Αρεως"). Hamo... talis nucibusque (ἀφαιρ. δργαν.). Τῶν καρύων τὸ παίγνιον συνίστατο εἰς τὸ νὰ ἐκσφενδονίζωνται αὐτὰ ἐντὸς τοῦ στενοῦ λαμποῦ ἀμφορέως ἢ εἰς τὸ παίζειν « μονὰ - ζυγά ». Minutis νεαρῶν, νέων. Alea (ἀφαιρ.). Τούτων τὸ παίγνιον διεξήγετο διὰ τριῶν κύβων (tesserae, ζάρια), όμοιών τὸ σχῆμα πρὸς τοὺς σημερινούς. Vitio (δοτ. κατηγορ. = ὡς ἐλάττωμα). Afflictā valetudine (ἀφαιρ. ἀπόλ.). = σαλευθείσης (ἀπὸ τοῦ 14 μ. Χ.) τῆς ὑγείας (του). Ἡ λέξις valetudo, ὅταν εἶναι μόνη της, δηλοῖ κατὰ τὸ πλεῖστον τὴν mala valetudo = κακὴ ὑγεία. In Campaniam διὰ μέσου Καπρεῶν (νῦν Capri) καὶ Νεαπόλεως συνοδεύων μέχρι Βενεβέντου τὸν Τιβέριον, μέλλοντα νὰ ἀποπλεύσῃ ἐκ Βρινδησίου δὲ Ιλλυρίαν. Remisso... animo (ἀφαιρ. ἀπόλ.). Genere. Ἐν Νεαπόλει παρέστη εἰς γυμνικοὺς ἄγῶνας πρὸς τιμὴν αὐτοῦ τελεσθέντας. Supremo = ultimo. Speculo. Τὰ κάτοπτρα ἡσαν ἐστὶν βωμάνα μέταλλα (χαλκὸς ἢ ἀργυρός). Num... egisset (πλαγ. ἐρώτ.) ἐδὲ εἶχε παίξει. Minum τὸν μῆμον, τὴν κωμῳδίαν τῆς ζωῆς. Solitam clausulam τὴν συνάθη κατακλείδα. Ἐν τοῖς θεάτροις, δηλ. εἰς τὸ τέλος τῆς λατιν. Κωμῳδίας, εἰς τῶν ὑποκριτῶν προεκάλει συνήθως τὴν ἐπιδοκιμασίαν τῶν θεατῶν, καλῶν αὐτοὺς νὰ χειροκροτήσουν. Nolae (γεν. τοπ.) = ἐν Νώλῃ, ἡς λιμὴν ἦτο ἡ Πομπήια. Ἡ σορός τοῦ Αύγουστου μετεκομίσθη παρευθὺς εἰς Ρώμην καὶ ἐτάφη ἐν τῷ Πεδίῳ τοῦ "Αρεως ἐντὸς οἰκογενειακοῦ Μαυσωλέου. Ἡ Σύγκλητος ἐψήφισε τὴν ἀποθέωσιν αὐτοῦ μετὰ ναοῦ καὶ θείων τιμῶν.

Φράσεις: Animi laxandi causā πρὸς ψυχαγωγίαν. In Campaniam concessit ἀπεσύρθη εἰς τὴν Καμπανίαν. Remisso ad otium animo nullo hilaritatis genere abstinuit παραιτηθεὶς τῶν ἀσχολιῶν του ἐπεδόθη εἰς πᾶν εἰδος διασκεδάσεως.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

A

a, ab, πρόθ. ἀπό, ἐκ, ὑπὸ + γεν.
 ab - dīeo, 1. καταθέτω. abdicare.
 se dictatura παραιτοῦμαι τῆς
 δικτατωρ(ε)ίας.
 ab - dūeo, xi, etum, ere, 3. ἀπά-
 γω, ὁδηγῶ.
 ab - ěo, ūi, īre, ἀνώμ. ἀπέρχομαι,
 ἀποχωρῶ.
 ab - icīo (πρόφ. abjicio), ēci,
 iectum, ere, 3. (ἀπορ)ρίπτω,
 ἀποβάλλω.
 ab - rumpo, rūpi, ruptum, ere,
 3. ἀποσπῶ (βιαίως).
 abscīdo, cīdi, cīsum, ere, 3. ἀ-
 ποκόπτω, ἀποτέμνω.
 ab - scindo, scīdi, scissum, ere,
 3. ἀποσχίζω, ἀποτέμνω, ἀπο-
 σπῶ, ἀποχωρίζω.
 ab - sens, īd. absum.
 abs - tergēo, rsi, rsum, ere, 2. ἀπο-
 μάσσω, (ἀπο)σποργίζω, (σκου-
 πίζω).
 abs - tinēo, tinūi, tentum, ere, 2.
 ἀπέχομαι τινος, (κρατῶ μακράν).
 absum, afūi, abesse, ἀνώμ. εῖ-
 μαι ἀπών, εῖμαι μακράν, ἀ-
 πέχω.

ac (οὐδέποτε πρὸ φωνήντος καὶ
 τοῦ h) ἢ atque, σύνδ. καὶ,
 καὶ δῆ.
 ac - cēdo, cessi, cessum, ere, 3.
 προστίθεμαι, προσέρχομαι.
 ac - cendo, cendi, censem, ere,
 3 ἀνάπτω.
 ac - cīdo, cīdi, ere, 3. προσπίπτω,
 συμβαίνω. Aliquid accedit συμ-
 βαίνει τι κακόν.
 ac - cingo, nxi, nctum, ere, 3.
 (περι)χωννύω.
 ac - cīo, cīvi καὶ cīi, cītum, īre,
 4. μετακαλῶ, προσκαλῶ.
 ac - cīrō (ad καὶ capio), cēpi,
 ceptum, ere, 3. ἐκλαμβάνω, λαμ-
 βάνω, ὑποδέχομαι.
 ac - clāmo, 1. ἐπιβοῶ, ἀναβοῶ.
 ac - curro, accurri καὶ accucurri,
 accursum, ere, 3. προστρέχω.
 accūso, 1. κατηγορῶ.
 acer, acris , acre, δριμύς, δέσπ.,
 τολμηρός, παράτολμος.
 acies, ēi, θ. παράταξις, μάχη, τά-
 ξις στρατιωτῶν εἰς μάχην τετα-
 γμένων, στρατός.
 acrīter, ἐπίρρ. δριμέως, δέσπεως.
 acus, ūs, θ. βελόνη.
 ad, πρόθ. μετ' αἰτ. πρός, εἰς,

- παρὰ (μὲ αἰτ.), πλησίον, μέχρι.
ad - do, dídi, dřítum, ere, 3. προσ-
θέτω.
- ad - dūco, duxi, ductum, ere, 3.
προσάγω, παρορμῶ, παρακινῶ.
adéo, ἐπίρρ. τόσον, οὕτω.
- ad - ēo, ἴ (καὶ Ivi), ūtum, ūre, ἀ-
νώμ. προσέρχομαι.
- ad - hřběo, būi, břtum, ere 2.
χρησιμοποιῶ, ἐπικαλοῦμαι.
- ad - icīo (πρόφ. adjicio), iēci,
iectum, ere, 3. προσθέτω.
- ad - ipiscor, adeptus sum, sci, 3.
ἀποθ. ἐπιτυγχάνω, ἀποκτῶ.
- ad - līgo, 1. προσδέω.
- administro, 1. κυβερνῶ, διαχει-
ρίζω (διαχειρίζομαι).
- admirabīlis, e, θυμαστός.
- admiratīo, ūnis, θ. θυμασμός.
- ad - mīror, ātus sum, āri, 1. ἀ-
ποθ. θυμάζω.
- admōdum, ἐπίρρ. μάλα, πάνυ, πο-
λύ, λίκν. admodum pauper,
καθ' ὀλοκληρίαν πτωχός, πτω-
χότατος.
- ad - mōnēo, nūi, nūtum, ere, 2.
ἀναμιμνήσκω, ὑπενθυμίζω, συμ-
βουλεύω, παρακινῶ, (συνι-
στῶ), διδάσκω, σημαίνω, εἰδο-
ποιῶ.
- ad - mōnēo, mōvi, mōtum, ere, 2.
προσάγω, πλησιάζω, ubera ori
alicuius, τὸν μαστὸν (τοὺς μα-
στοὺς) εἰς τινα ἐπέχω, (πλη-
σιάζω), παρέχω εἰς τὸ νήπιον τὴν
θηλὴν τοῦ μαστοῦ.
- adoptio, ūnis, θ. υἱοθεσία, εἰσ-
ποίησις.
- ad - opto, 1. υἱοθετῶ.
- ad - ūro, 1. λατρεύω.
- ad - scrībo, scripsi, scriptum, ere,
3. ἐγγράφω.
- ad - sum, affūi, adesse, πάρειμι,
παρίσταμαι.
- ad - sūmo, sumpsi, sumptum,
ere, 3. προσλαμβάνω.
- adulescens, ntis, ἀ. καὶ θ. νέος
ἄνθρωπος, νεανίας, νεανις.
- adultus (κυρίως μτχ. τοῦ adoles-
co) ἐπίθ. μετραξ, ὥριμος τὴν
ἡλικίαν.
- ad - vēnīo, vēni, ventum, ūre,
4. προσέρχομαι, φθάνω, προσ-
εγγίζω.
- ad - vento, 1. ἔρχομαι, προσέρ-
χομαι (συχνάκις).
- adventus, ūs, ἀ. ἄφιξις.
- adversor, ātus sum, āri, 1. ἀ-
ποθ. ἐναντιοῦμαι.
- adversus, a, um, ἐνάντιος.
- adversus πρόθ. μετ' αἰτ. πρός,
ἐναντίον.
- ad - vōco, 1. προσκαλῶ (συνῆγο-
ρον).
- ad - volo, 1. in + αἰτ. σπεύδω
πρός τι.
- aedes, is, καὶ aedis, is, θ. Ἐν
τῷ ἐνικ. ἀριθμ. (δωμάτιον),
ναός. Πληθ. aedes, ūum, oīkos,
oīkia.
- aegre, ἐπίρρ. βαρέως, aegre fe-
ro βαρέως φέρω, λυποῦμαι ἐγ-

- καρδίως.
- aegritūdo, īnis, θ. δυσθυμία, λύ-
πη. aegritūdo animi, χαλεπό-
της (δυσαρέσκεια) ψυχῆς.
- aegrōto, 1. ἀσθενῶ.
- aequālis, e, īsoc. 2) οὐσ. (συν)η-
λικιώτης, φίλος, ὁμηλιξ.
- aequus, (πρόφ. αεqυus), a, um,
īsoc, ὁμαλός, δίκαιος.
- aerarium, īi, οὐ. (δημόσιον) τα-
μεῖον.
- aes, aeris, οὐ. χαλκός. aes aliē-
num τὸ χρέος.
- aestas, ātis, θ. θέρος.
- aestīmo, 1. τιμῶ, ἐκτιμῶ, (ύπο)λο-
γίζω.
- aestīvus, a, um, θερινός.
- aetas, ātis, θ. ἡλικία.
- af - fero (ad - fero), attūli, allā-
tum, afferre, φέρω, προσκομί-
ζω. causam δικαιολογοῦμαι.
- af - fīcīo, affēci, affectum, ere,
3. aliquem clade περιβάλλω
τινὰ μεγάλη ἥττη (διὰ μεγάλης
καταστροφῆς).
- af - flīgo, flīxi, flictum, ere, 3.
καταβάλλω, κλονίζω. afflicta-
res ἡ ἀθλία (ἡ κακῶς ἔχουσα)
κατάστασις (τῶν πραγμάτων).
- agē-dum, ἄγε δή, ἐμπρός.
- agellus, i, ἀ. μικρὸς ἀγρός, ἀ-
γρίδιον.
- ager, agri, ἀ. ἀγρός, χώρα.
- ag - gredīor, agressus sum, ag-
grēdi, 3. ἀποθ. προσέρχομαι,
προσβάλλω.
- agmen, īnis, οὐ. στρατός (κυ-
ρίως ἐν πορείᾳ), ἡ στρατιωτι-
κὴ πορεία.
- agnosco, nōvi, nītum, ere, 3.
ἀναγνωρίζω.
- ago, īgi, actum, ere, 3. ἄγω.
- agere consulem ὑποδύομαι,
παίζω, πρόσωπον ὑπάτου, φέρο-
μαι ὡς ὑπατος (κάνω τὸν ὑπα-
τον). mīnum vitae τὸν μῖμον,
παίζω τὴν κωμῳδίαν τῆς ζωῆς.
cum aliquo διαπραγματεύομαι,
συμφωνῶ μετά τινος.
- agrarīus, a, um, ἐπίθ. ἀγροτικός,
κληρουχικός, περὶ ἀγρῶν (περὶ
γαιῶν).
- agricōla, ae, ἀ. γεωργός.
- aio (πρόφ. ajo) ἡ. ἐλειπτ. λέγω,
ait λέγει, εἶπε (τίθεται πα-
ρενθετικῶς).
- ala, ae, θ. πτέρυξ.
- alacrītas, ātis, θ. προθυμία.
- alēa, ae, θ. κύβος.
- alīas, ἐπίρρ. ἄλλοτε, εἰς ἄλλην
περίστασιν.
- alībi, ἐπίρρ. ἀλλαχοῦ, ἀλλαχοῦ γῆς,
ἐν ἄλλῳ τόπῳ.
- aliēnus, a, um, ἀλλότριος, ξένος.
- alimentum, i, οὐ. τροφή.
- aliōquin καὶ aliōqui ἐπίρρ. καὶ
ἄλλως, ἄλλως δέ.
- aliquamđiu ἐπίρρ. ἐπί τινα χρό-
νον, χρόνον τινά.
- aliquando, ἐπίρρ. ποτὲ (κάποτε),
ἐνίοτε.
- alīquis, qua, quid (- quod ὡς ἐ-

- πίθ.) τίς, τί.
 aliquid, ἀντων. ἄκλ. τινές, τινά.
 alius, alia, aliquid, ἀντων. (γεν. alius, δοτ. ali). ἄλιος, λοιπός.
 al - ligo, 1. (προσ)δένω, ἀναρτῶ.
 altarīa, ūum, οὐ. πληθ. ὁ βωμός.
 alter, ēra, ērum, ἀντων. ἐπιθ. (γεν. alterīus, δοτ. altēri) ὁ
 ἔτερος, δεύτερος. aiter super
 alterum ὁ μὲν (ὁ πρῶτος) ἐπὶ¹
 τοῦ δὲ (τοῦ δευτέρου).
 altiuscūlus, a, um, ὀλίγον τι ύ-
 ψηλός.
 altus, a, um, ύψηλός, altum, i
 οὐ. ἡ θάλασσα, τὸ πέλαγος.
 alvēus, i, ἀ. σκάφη. 2) πίναξ κυ-
 βευτικός.
 amans, ntis (μτχ. ἐπιθετικῶς),
 ἐραστής, φίλος.
 amb - io, īvi (ἵ ἵ), ītum, ire, 4.
 ἀνώμ. περιπορεύομαι· aliquem,
 περισάινω τινά, ἐπιδιώκω, ἐπι-
 ζητῶ νὰ τὸν ἀποκτήσω (νὰ τὸν
 κερδίσω).
 ambitio, ūnis, θ. φιλοδοξία.
 ambo, ae, o, ἀριθμ. ἐπίθ. ἀμφό-
 τεροι, αι, α.
 ambulatio, ūnis, θ. περίπατος.
 ambūlo, 1. περιπατῶ.
 amīcus, i. ἀ. ὁ φίλος.
 a-mitto, mīsi, missum, ere, 3.
 ἀποβάλλω, (χάνω).
 amnis, is, ἀ. ποταμός.
 amo, 1. ἀγαπῶ.
 amor, ūris, ἀ. ἀγάπη, ἔρως.
 a-mōnēo, mōni, mōtum, ere, 2.
 ἀπομακρύνω.
 ampliūs, ἐπίρρ. συγκρ. πλέον, πε-
 ρισσότερον.
 amplus, a, um, ἐπίθ. ἐπιφανής,
 μεγαλοπρεπής.
 an, σύνδ. εἰ, ἂν, η.
 angustīae, ārum, θ. πληθ. τὰ
 στενά.
 animadverto, rti, rsum, ere, 3.
 παρατηρῶ· in aliquem, τιμω-
 ρῶ τινα.
 anīmus, i, ἀ. νοῦς, θυμός, θάρ-
 ρος, ψυχή.
 annōna, ae, θ. συγκομιδὴ τοῦ
 ἔτους, τὰ τρόφιμα, ἡ ἀκρίβεια
 τῶν τροφίμων.
 annus, i, ἀ. ἔτος, ἐνιαυτός.
 annūus, a, um, ἐπίθ. ἐνιαύσιος,
 ἐτήσιος.
 anser, ūris, ἀ. χήν.
 ante, πρόθ. πρό. 2) ἐπίρρ. πρό-
 τερον.
 antēā, ἐπίρρ. πρότερον.
 ante-cēdo, cessi, ccessum, ere,
 3. προηγοῦμαι, προχωρῶ.
 ante - eo, īi, — , īre, ἀνώμ. προ-
 πορεύομαι, προηγοῦμαι.
 ante - pōmo, posūi, posītum, ere,
 3. προτιμῶ, θέτω ἐν πρώτῃ
 μοίρᾳ.
 antēquam, ἐπίρρ. πρότερον, πρίν.
 anūlus, i, ἀ. δακτύλιος.
 anxīus, a, um, ἐπίθ. ἀνήσυχος.
 εἰς ἀνησυχίαν (ἀδημονίαν) ἐμ-
 βάλλων, περίφροντις, ἀγωνιώ-
 δης.

- aperío, rūi, rtum, īre, 4. ἀνοίγω, φανερώνω.
- apertē, ἐπίρρ. φανερῶς, δημοσίᾳ, ἀπεριφράστως (ξάστερα).
- ap - pārēo, ūi, —, ere, 2. φαίνομαι, γίνομαι φανερός. appāret (ἀπρόσ.) (κατα)φαίνεται, εἶναι φανερόν.
- appellatīo, ūnis, θ. προσηγορία, ὀνομασία.
- ap - pello, 1. προσαγορεύω, (ἐπ)ονομάζω, ἀποκαλῶ.
- ap-pendo, ndi, nsum, ere, 3. σταθμῶμαι, ζυγίζω.
- ap-pēto, īvi, ītum, ere, 3. ἐπιθυμῶ, ἀγαπῶ ἰδιαιτέρως, δρέγομαι, τρώγω.
- ap-pláudo, si, sum, ere, 3. ἐπιχροτῶ, χειροκροτῶ.
- ap-pōno, posūi, posūtum, ere, 3. παραβέτω, (θέτω ἐμπρός, σερβίω).
- ap-prehendo, ndi, nsum, ere, 3. συλλαμβάνω (πιάνω).
- ap-propinquō, 1. πλησιάζω, προσεγγίζω.
- aptus, a, um, ἐπιτήδειος, ἀρμόδιος.
- apud, πρόθ. μετ' αἰτ. παρὰ + δοτ., πλησίον.
- aqua, ae, θ. ύδωρ.
- ara, ae, θ. βωμός.
- arātrum, i, oύ. ἄροτρον.
- arbitrium, ūi, oύ. κοίσις. ad arbitrium κατὰ τὸ δοκοῦν.
- arbītror, ātus sum, āri, 1. ἀ-
- ποθ. νομίζω.
- arca, ae, θ. κιβώτιον.
- arcēo, cūi, —, ere, 2. (ἀπ)είργω, κωλύω.
- arcesso, īvi, ītum, ere, 4. μεταπέμπομαι, μετακαλῶ.
- ardens, ntis, ἐπίθ. (μτχ. ardeo) καυστικός.
- ardeo, rsi, rsum, ere, 2. καίω.
- ardor, ūris, ἀ. ζέσις, ἐπιθυμία.
- arma, ūrum, oύ, πληθ. ὅπλα.
- armātus, a, um, ὡπλισμένος, ἔνοπλος.
- armilla, ae, θ. ψέλιον, (περι)βραχιόνιον, (βραχιόλι).
- armo, 1. (ἐξ)οπλίζω.
- aro, 1. ἀρῶ, ἀροτριῶ.
- ar - rīpīo, ripūi, reptum, ere, 3. ἀρπάζω, συλλαμβάνω.
- ars, rtis, θ. τέχνη, τέχνασμα, τρόπος.
- arte, ἐπίρρ. (= arête στενῶς) βαθέως.
- artīflex, fīcis, ἀ. τεχνίτης, ἀρχιτέκτων.
- artūs, γεν. ūum, ἀ. πληθ. τὰ μέλη (τοῦ σώματος).
- ark, arcis, θ. ἀκρόπολις, φρουριον.
- as-cendo, ndi, nsum, ere, 3. ἀναβαίνω.
- a-spērnor, ātus sum, āri, 1. ἀποθ. καταφρονῶ, περιφρονῶ, αἰσθάνομαι περιφρόνησιν.
- assentatīo, ūnis, θ. κολακεία.
- as-sīdo, ēdi, —, ere, 3. καθέζομαι.

as-surgo, surrexi, surrectum,
ere, 3. (ὑπ)ανίσταμαι, (ἀναση-
κώνομαι).
asylūm, i, οὐ. ἄσυλον, καταφυγή.
at, σύνδ. ἀλλά.
atque καὶ ac σύνδ. καί.
attentē, ἐπίρρ. προσεκτικῶς, at-
tentīus, συγχρ. πολὺ προσεκτι-
κῶς.
attonītus, a, um, ἐπίθ. (μιχ.
τοῦ attono), ἔκπληκτος, ἐμ-
βρόντητος.
at-tōno, ūi, nītum, are, 1. κα-
ταπλήττω, ἔκπλήττω.
auctorītas, ātis, θ. κῦρος, αὐθεν-
τία, γνώμη.
audacīa, ae, θ. τόλμη.
áudēo, áusus sum, ēre, 2. ἡμια-
ποθ. τολμῶ.
áudio, īvi, ītum, īre, 4. ἀκούω.
áu - fēro, abstūli, ablātum, aufer-
re, ἀνώμ. ἀποκομίζω (παίρνω),
αἴρω, ἀφαιρῶ (σηκώνω).
au-fūgīo, aufūgi,—, ere, 3. φεύ-
γω, δραπετεύω, ἀποχωρῶ.
áugēo, áuxi, áuctum, ere, 2.
αὔξάνω.
áugur, ūris, ḷ. οἰονωσκόπος.
augurīum, ūi, οὐδ. οἰωνισμός.
augustus, a, um, σεβαστός.
aulaeum, i, οὐ. πληθ. aulaea,
ōrum, ἡ αὐλαία, τὸ παραπέτα-
σμα, (χουρτίνα).
aurātus, a, um, κεχρυσωμένος.
aurum, i, οὐ. χρυσός.
auspicīum, ūi, οὐ. οἰωνός, οἰω-

νισμός.
aut, σύνδ. ἢ. aut... aut ἢ... ἢ,
(καὶ... καὶ).
autem, συνδ. δέ.
auxilīum ūi, οὐ. ἐπικουρία, βοή-
θεια.
avaritīa, ae, θ. ἀπληστία, φιλο-
κτημοσύνη, φιλοχρηματία.
avārus, a, um, πλεονέκτης, φιλο-
χρήματος.
avello, avelli καὶ avulsi, avul-
sum, avellere, 3. (ἀπό)τιλλω,
ἀποσπῶ.
avensor, ātus sum, āri, 1. ἀποθ.
ἀποστρέφομαι (στρέφω τὴν κε-
φαλὴν μετὰ φρίκης).
a-vertō, rti, rsum, ēre, 3. ἀπο-
τρέπω.
avīdus, a, um, ἐπιθυμητικός, ἄ-
πληστος.
avis, is, θ. πτηνόν.
avuncīlus, i, ḷ. θεῖος (ἐκ μη-
τρός). maior avuncīlus ὀδελ-
φὸς τῆς μάμμης.
avus, i, ḷ. πάππος.

B

barba, ae, θ. πώγων, γένειον.
barbārus, a, um, βάρβαρος, ζέ-
νος.
bellīcum, i. οὐ. τὸ πολεμικὸν (μέ-
λος).
bellīcus, a, um, πολεμικός.
bellīa, ae, θ. ἄγριον ζῶον (ἐλέ-
φας κ.τ.τ.), 2) ὁ ἄγροικος.

bellum, i, οὐ. πόλεμος.
 benē, ἐπίρρ. εῦ, καλῶς.
 beneficium, ii, οὐ. εὐεργεσία, χάρις.
 benevolentia, ae, θ. εύμενεια, ἀγάπη.
 benigne, ἐπίρρ. εὔμενῶς, γενναιοδώρως.
 bis, ἐπίρρ. ἀριθμ. δίς.
 bonus, a, um, ἀγαθός, καλός, χρηστός. οὖσ. bona, ōrum, οὐ. τὰ ἀγαθά, τὰ πλούτη, ἡ περιουσία. (συγκρ. ἐπίθ. melior, ius, ὑπερθ. optīmus).
 bōs, bōvis, ἀ. καὶ θ. βοῦς.
 brachium, ii, οὐ. βραχίων.
 brevī, ἐπίρρ. ἐν βραχεῖ (χρόνῳ).

C

cado, cecīdi, —, ere, 3. πίπτω, φονεύομαι, ἀποθνήσκω.
 caedes, is, θ. φόνος, σφαγή.
 caedo, caecīdi, caesum, ere, 3. (κατα)κόπτω, φονεύω, virgis caedo μαστιγώνω.
 caelum, i, οὐ. οὐρανός.
 caenum, i, οὐ. βόρβορος, τέλμα, ἥλυς.
 calceamentum, i, οὐ. ὑπόδημα.
 calvitium, ii, οὐ. ἡ φαλακρότης.
 calvus, a, um, φαλακρός.
 Campānus, a, um, Καμπανός, τῆς Καμπανίας.
 campester, tris, tre, τοῦ πεδίου τοῦ "Αρεως.

candīdus, a, um, λευκός.
 capillus, i, ἡ. κόμη.
 capio, cēpi, captum, ere, 3. λαμβάνω, αἰχμαλωτίζω, κυριεύω.
 captīvus, a, um, αἰχμάλωτος.
 capto, 1. θηρεύω.
 caput, ītis, οὐ. κεφαλή.
 carcer, īris, ἀ. φυλακή, εἱρκτή.
 carus, a, um, προσφιλής, ἀγαπητός.
 castellum, i, οὐ. φρούριον.
 castra, ōrum, οὐ. πληθ. τὸ στρατόπεδον.
 casus, īs, ἀ. πτῶσις, δυστυχία, συμφορά, ἀτύχημα, θάνατος.
 catūlus, i, ἀ. σκύμνος, σκύλαζ. (τὸ μικρὸν ζῷου). Ἐδῶ = λυκίδευς (λυκόπουλο).
 cáuda, ae, θ. οὐρά.
 cáusa, ae, θ. αἰτία, πρόφασις, δίκη. causam agere διαδικάσσω. Ἀφαιρ. causā + γεν. ἔνεκα, χάριν.
 cáutus, a, um, προφυλακτικός, προσεκτικός.
 celer, celēris, celēre, ταχύς.
 celerītas, ītis, θ. ταχύτης.
 celerīter, ἐπίρρ. ταχέως, συγκρ. celerīus ταχύτερον.
 centum ἀριθμ. ἐπίθ. ἄκλ. ἐκατόν.
 cerēbrum, i, οὐ. ἐγκέφαλος.
 cerno, crēvi, crētum, ere, 3. βλέπω, διακρίνω, παρατηρῶ.
 certāmen, īnis, οὐ. ἀγών, μάχη.
 certē, ἐπίρρ. βεβαίως.

- certus, a, um, βέβαιος.
 cervix, īcis, θ. αὐχήν, (κεφαλή).
 cesso, 1. ὀκνῶ, βραδύνω, παύω.
 cetéri, ae, a, ἐπίθ. πληθ. ἄλλοι,
 λοιπά, οὐσ. οἱ λοιποί, οἱ ἄλλοι.
 cibus, i, ἀ. τροφή.
 cinis, īris, ἀ. τέφρα, λείψανα.
 circā, πρόθ. μετ' αἰτ. καὶ ἐπίρρ.
 πέριξ, περί τι.
 circensis, e, ἵπποδρόμιος, iδ. Iu-
 dus.
 circūlus, i, ἀ. κύκλος.
 circum-ăro, 1. περιαροτριῶ, πε-
 ριαρῶ, (περιάγω διὰ τοῦ ἀρό-
 τρου αὖλακα).
 circum-do, dēdi, dātum, dāre,
 1. περιβάλλω, περικυλῶ.
 circum-fundo, fūdi, fūsum, ere,
 3. κυκλῶ. multitudo circum-
 fusa περιεστηκός (περιεγυμέ-
 νον) πλῆθος.
 circum-sedēo, sēdi, sessum, ere,
 2. περικάθημαι, περικυλῶ, πο-
 λιορκῶ.
 circum-sisto, stēti, (καὶ σπαν.
 stīti), —, ere, 3. καὶ
 circumsto, stēti, stāre, 1. περι-
 κυλῶ, περιστοιχίζω.
 circus, i, ἀ. ἵπποδρομος.
 citerior, ūs, γεν. ὄρις, ὁ ἐνδό-
 τερος, ὁ ἐπὶ τάδε (πρὸς τό μέρος
 ἥμῶν).
 civīlis, e, (πολιτικός), ἐμφύλιος.
 civis, is, ἀ. καὶ θ. πολίτης, πολι-
 τις.
 civītas, ātis, θ. πόλις, πολιτεία.
- clādes, is, θ. ἡττα, συμφορά, κα-
 ταστροφή.
 clam, ἐπίρρ. κρύφα, κρυφίως.
 clamīto, 1. (θαμιστικὸν τοῦ cla-
 mo) (ἀνα) βοῶ, κραυγάζω.
 clangor, ὄrīs, ἀ. ἡχος, πάταγος,
 κλαγγή (χηνός).
 clarus, a, um, λαμπρός, περιφα-
 νής.
 classīcum, i, οὐδ. ὁ ἡχος τῆς σάλ-
 πιγγος, πολεμικὸν σάλπισμα,
 διαταγή (διὰ σαλπίσματος δι-
 δομένη).
 classis, is, θ. στόλος.
 cláudo, cláusi, cláusum, ere, 3.
 κλείω.
 cláusula, ae, θ. ἡ κατακλείς, τὸ
 τέλος.
 clavus, i, ἀ. ἥλος (καρφί).
 clementer, ἐπίρρ. ἡπίως, ἐπιει-
 κῶς.
 clementīa, ae, θ. ἐπιείκεια, συμ-
 πάθεια.
 cocles, ītis, ἀ. ὁ μονόφθαλμος.
 coepi (καὶ coeptus sum μετὰ
 ἀπρωφ. παθητ.), isse, ῥ. ἐλ-
 λειπτ. ἥρξάμην, ἥρχισα.
 coetus, ūs, ἀ. συνάθροισις.
 cogīto, 1. σκέπτομαι, διανοοῦ-
 μαι.
 cognatīo, ūnis θ. συγγένεια.
 cognōmen, īnis, oὐ. ἐπώνυμον, ἐπω-
 νυμία.
 cognomīno, 1. ἐπονομάζω.
 co-gnosco, nōvi, nītum, ere, 3.
 μανθάνω, πληροφοροῦμαι, γιγνώ-

- σκω.
cogo, coēgi (πρόφ. co - ēgi),
coactum, ere, 3. ἀναγκάζω.
eo-hībēo, ūi, ūtum, ere, 2. συνέ-
χω, καλύω, ἀναχαιτίζω.
cohors, rtis, θ. κοόρτις (τάγμα).
collēga, ae, ἀ. συνάρχων.
col-lígo, lēgi, lectum, ere, 3.
συλλέγω.
col-lōco, 1. τοποθετῶ. filiam ἀ-
ποκαθιστῶ (ὑπανδρεύω) τὴν
θυγατέρα.
col-lōquor, cūtus sum, collōqui,
3. ἀποθ. (συν)διαλέγομαι.
collum, colli, οὐ. τράχηλος, λαι-
μός.
colo, colūi, cultum, ere, 3. θε-
ραπεύω, ἐπιμελοῦμαι, καλλι-
εργῶ.
colonīa, ae θ. ἀποικία, κληρου-
χία.
comes, ūtis, ἀ. καὶ θ. ὁπαδός, ἀ-
κόλουθος.
comītas, ātis, θ. εὐπροστηγορία.
comitūm, ūi τὸ ἐν τῇ ρώμαικῇ
ἀγορᾷ ἐκκλησιαστήριον, τὸ κο-
μίτιον.
comītor, ātus sum, āri, 1. ἀποθ.
ἀκολουθῶ, συνοδεύω.
comitto, mīsi, missum, ere 3.
συνάπτω, ἐμπιστεύω, ἐπιτρέπω
ἐμαυτόν, ἀνέχομαι. manibus
(δοτ.) alicuius μετ' ἐμπιστο-
σύνης εἰς χειράς τινος ἐπι-
τρέπω τι.
com - mendo, 1. συνιστῶ.
- commōdus, a, um κατάλληλος,
ἀνετος.
com-mōvēo, mōvi, mōtum, ere,
2. (συγ)κινῶ. commoveor προ-
καλοῦμαι.
commūnis, e, κοινός.
com - mūto, 1. ἀνταλλάσσω, με-
ταβάλλω, ἀλλάσσω.
como, compsi, comptum, ere,
3. καλλωπίζω, κτενίζω.
compar, pāris, ūsoc, δίκαιος,
δρθός.
comparatiō, ūnis, θ. παρασκευή,
ἐπιζήτησις.
1. com-pello, 1. προσαγορεύω,
προσφωνῶ, ἀποστρεφόμενος πρός
τινα λέγω.
2. com-pello, pūli, pulsum, ere,
3. ἀναγκάζω.
com-pērīo, pēri, pertum, ūre,
4. μανθάνω (ἐξ ἀκοῆς).
com-plēo, ūvi, ētum, ere, 2.
πληρῶ.
complexus, ūs, ἀ. ἐναγκαλισμός.
comploratiō, ūnis, θ. δλοφυρμός.
complūres, ἀ. (γεν. ūum) πολλοὶ
(κάμποσοι).
compos, ūtis, (ἐπίθ. μονοκατάλη-
κτον), ἐγκρατής, κρατῶν τινος.
compos sum votorum ἔτυχον
τῶν εὔχῶν μου, αἱ εὔχαι μου
πᾶσαι ἐξεπληρώθησαν.
com-prehendo, ndi, nsum, ere,
3. συλλαμβάνω.
com-pūto, 1. ἀριθμῶ, ἐκτιμῶ,
ὑπολογίζω (λογαριάζω).

con-cēdo, cessi, cessum, ere 3.
 ὑποχωρῶ, παραχωρῶ, ἐπιτρέπω. Ardeam concessit εἰς Ἀρδέαν ἀπῆλθεν.

con-celebro, 1. καθιστῶ τι γνωστόν, διαθρυλῶ, ἐγμαωμάζω.

con-cēdo (con+cado) cīdi, —, ēre, 3. καταπίπτω, φονεύομαι.

concilīo, 1. συμφιλιῶ, συνδέω διὰ φιλικῶν δεσμῶν. pacem, συνάπτω (ἐπιτυγχάνω) εἰρήνην.

con-clāmo, 1. ἀναβοῶ.

concordīa, ae, θ. διμόνια.

con-cupisco, īvi (- īi), ītum, ere, 3. σφόδρα ἐπιθυμῶ, δρέγομαι.

con-curro, curri, cursum, ere, 3. συρρέω, συντρέχω, σπεύδω εἰς μάχην, συμπλέκομαι.

concursus, ūs, ἀ. συρροή, συμπλοκή, σύρραξις.

condicīo, ūnis, θ. ὄρος, συμφωνία.

condītor, ūris, ἀ. κτίστης, ἰδρυτής, θεμελιωτής.

con-do, dīdi, dītum, ere, 3. ἰδρύω, κτίζω.

con-duco, duxi, ductum, ere 3. μισθοῦμαι.

confectus, a, um, ἐπίθ. (μτχ. conficio), καταπεπονημένος.

con-fero, tūli, collātum, ferre, ἀνώμ. (συν)εισφέρω.

confertus, a, um, ἐπίθ. (μτχ. confercio), πυκνός.

con-fīcio, fēci, factum, ere, 3. ἐπιτελῶ, φέρω εἰς πέρας, κατα-

σκευάζω, καταπονῶ, περατῶ. dentes conficiunt eibum οἱ δόδόντες κατεργάζονται (μασῶσι) τὴν τροφήν.

con-fīgo, xi, xum, ēre, 3. διαπίέρω (διαπερνῶ), (δια)κεντῶ, διατρυπῶ.

confirmātus, a um, ἐπίθ. (μτχ. confirmo, ἐσκληραγωγημένος), θαρραλέος.

confirmo, 1. (ἐπι)βεβαιῶ.

con-fitēor, fessus sum, eri, 2. ἀποθ. διμολογῶ.

con-flo, 1. (φυσῶ, ἐκριπίζω). aes alienum ὑπόγρεων ποιῶ τὴν περιουσίαν, συγάπτω χρέον.

con-flūo, ūxi, —, 3. συρρέω.

con-fodīo, fōdi, fossum, ere, 3. διατρυπῶ, διαπερνῶ.

con-fūgiō, fūgi, —, ere, 3. καταφεύγω.

con-gēro, gessi, gestum, ere, 3. συγκομίζω, συστωρεύω.

con-gredīor, gressus sum, grēdi, 3. ἀποθ. (cum aliquo) συμπλέκομαι (τινι ἢ μετά τινος).

con-grūo, ūi, —, ere, 3. συμφωνῶ, συμβιβάζομαι.

con-īcīo (πρόφ. conjicīo), iēci, iectum, ere, 3. δίπτω, βάλλω.

coniurāti, ūrum, oύσ. πληθ. οἱ συνωμόται.

coniurātus, a, um μτχ. διμόσις.

con-iūro (πρόφ. conjūro), 1. κοινὸν ὄρκον ποιοῦμαι, συνωμοτῶ.

coniux (πρόφ. conjux), iūgis,

- ἀ. καὶ θ. ὁ, ἡ σύζυγος.
 conor, ātus sum, āri, 1. ἀποθ. προσπαθῶ, ἐπιχειρῶ.
 con-salūto, 1. χαιρετίζω.
 con-scendo, ndi, nsum, ere, 3. ἀναβάνω, ἐπιβαίνω, ἐπιβιβάζομαι.
 con-scrībo, psi, ptum, ere, 3. καταγράφω.
 consensus, ūs, ḍ. συναίνεσις, διμοφωνία, κοινὴ γνώμη, διμοφορσύνη, σύμπνοια, ἀρμονία αἰσθημάτων.
 consentanēus, a, um, σύμφωνος, ἀνάλογος.
 con-sentīo, nsi, nsum, īre, 4. συμφωνῶ, εἴμαι τῶν αὐτῶν φρονημάτων.
 con-sēquor, cūtus sum, sēqui, 3. ἀποθ. (ἐπ)ακολουθῶ.
 con-sēro, rūi, rtum, ere, 3. συνάπτω. manūs συμπλέκομαι (ἔρχομαι στὰ χέρια).
 con-servo, 1. φυλάττω, τηρῶ.
 considēro, 1. θεωρῶ.
 con-sīdo, sēdi, sessum, ere, 3. κάθημαι.
 consilīum, ūi, οὐ. βουλή, σκοπός, σκέψις, γνώμη, σχέδιον.
 con-sisto, stīti, ere, 3. ἵσταμαι.
 consobrīnus, i, ḍ. ἔξαδελφος (πρῶτος).
 con-sdlor, ātus sum, ari, 1. ἀποθ. παρηγορῶ, παραμυθοῦμαι τινα.
 conspectus, ūs, ḍ. δψις, θέα.
 con-spīcīo, spexi, spectum, ere, 3. βλέπω, ὄρῶ.
 conspicīus, a, um, ἀξιος λόγου, ἀξιοσημείωτος, ἀξιοπαρατήρητος, περιβλεπτος.
 conspiratīo, ūnis, θ. συνωμοσία.
 conspīro, 1. συνωμοτῶ.
 constans, ntis, ἐπίθ. (μτχ. consto), σταθερός, ἀσφαλής.
 constanter, ἐπίρρ. ἐμμόνως, ἐπιμόνως, σταθερῶς.
 constantīa, ae, θ. εὔστάθεια, σταθερότης, ἀποφασιστικότης.
 con-sterno, 1. ἐκπλήττω, καταπλήττω, ταράσσω, πτοῶ, ἐκφοβίζω.
 con-stitūo, ūi ūtum, ere, 3. ίδρυω, ἰστημ (στήνω), ἀποφασίζω (ut...).
 constitūtum, i, οὐ. vitae τρόπος, γραμμὴ τοῦ βίου, ἀγωγή.
 con-sto, stīti,—, are, 1. συνίσταμαι. mihi consto σύμφωνος ἐμοὶ εἴμι. constat ὁμοιογενεῖται, θεωρεῖται βέβαιον.
 consul, ūlis, ḍ. ὑπατος.
 consulāris, e, ὑπατικός, χρηματίσας (διατελέσας, πρώην) ὑπατος.
 consulātus, ūs, ḍ. ὑπατεία.
 con-temno, tempsi, temptum, ere, 3. καταφρονῶ, περιφρονῶ.
 contemptor, ūris ḍ. καταφρονήτης, μεστὸς περιφρονήσεως.
 con-tendo, ndi, ntum, ere, 3. φιλονικῶ, ἐρίζω.
 contentīo, ūnis, θ. φιλονικία,

- έρις, ἀγών, ἀντίστασις.
conticesco, ticūi, ere, 3. (κατα) σιωπῶ.
- continentia, ae, θ. ἐγκράτεια.
- con-tinēo, tinūi, tentum, ere, 2. περιέχω, περιλαμβάνω.
- con-tingo, tīgi, tactum, ēre, 3. συμβαίνω.
- continuus, a, um, συνεχής.
- contio, ūnis, θ. ἐκκλησία.
- contrā, πρόθ. μετ' αἰτ. καὶ ἐπίρρ. ἔναντι, τούναντίον, ἐξ ὄλλου μέρους.
- contrarīus, a, um, ἐνάντιος.
- con-tundo, tūdi, tūsum, ēre, 3. (κατα)συντρίβω, παραλύω.
- conubium, ūi, oú. ἐπιγαμία (συμπεθεριό), συνοικέσιον.
- con-vēnīo, vēni, ventum, īre, 4. συνέρχομαι. convénit inter eos συνεφώνησαν (συνεφωνή-0η), ἐπῆλθεν (ἐπετεύχθη) συμφωνία μεταξύ των.
- conversus, iδ. convertō.
- con-vertō, verti, versum, re, 3. στρέφω, μεταστρέφω, μετατρέπω. in me (αἰτ.) προσελκύω.
- convivium, ūi, oú. δεῖπνον, συμπόσιον, ἑστίασις.
- copiōse, ἐπίρρ. ἀφθόνως, δι' ἀφθόνων.
- coquus (πρόφερε coquus), i, ἀ. μάγειρος.
- cornū, ūs, oú. κέρας, κέρατον.
- corōna, ae, θ. στέφανος. sub corona vendere ἀποκηρύττω (τ. ξ.).
- αἰγυμάλωτον = πωλῶ εἰς δημο-πρασίαν αἰγυμάλωτον).
- corōno, 1. στέφανω.
- corpus, ūris, oú. σῶμα.
- cor-rīpō, ripūi, reptum, ere, 3. ἀρπάζω, καταλαμβάνω,, προσβάλλω.
- cor-rumpo, rūpi, ruptum, ere, 3. φεύγω, καταστρέφω, ἀμαυρῶ.
- credo, dīdi, dītum, ere, 3. πιστεύω, ἔχω πεποίθησιν.
- cremo, 1. καίω.
- creo, 1. ἀναγορεύω, ἐκλέγω.
- cresco, crēvi, crētum, ere, 3. αὔξάνω, αὔξανομαι.
- crimen, ūnis, oú. ἔγκλημα, κατηγορία.
- crinis, is, ἀ. κόμη, τρίχες.
- cruciātus, ūs, ἀ. βάσανος, σωματικὴ τιμωρία.
- crudēlis, e, σκληρός, ὡμός.
- crudelītas, ātis, θ. σκληρότης, ὡμότης, βάρβαρος πρᾶξις.
- eruor, ūris, oú. αἷμα (ρέον ἐκ πληγῆς).
- erūs, erūris, oú. κνήμη.
- cubicūlum, i, oú. κοιτών, θάλαμος, δωμάτιον ὕπνου, (κρεβατοκάμαρα).
- cūbo, cubūi, cubūtum, are, 1. κατακεκλιμένος εἰμί, κατάκειμαι.
- cūiās (πρόφ. cujas), ātis, ἐπίθ. ποδαπός, (ἐκ ποίας πατρίδος).
- cūlcīta, ae, στρῶμα, στρωμνή.

culpa ae, θ. αἰτία, πταῖσμα, σφάλμα.
 cultus, ūs, ἀ. διακόσμησις, διάκοσμος.
 cum, πρόθ. μετ' ἀφαιρ. σύν, μετὰ (= μέ).
 cum, σύνδ. μεθ' ὁριστ. καὶ οὐποτ. ἀφοῦ, ὅτε, δόποτε, ἐπειδή. cum ...tum καὶ... καὶ.
 cunctatio, ūnis, θ. μέλλησις, ἀναβλητικότης, βραδύτης.
 cunctor, ātus sum, āri, 1. ἀποθ. μέλλω, ὀκνῶ, βραδύνω.
 cupidē, ἐπίρρ. ἐπιθυμητικῶς, (μὲ λαχτάρα).
 cupiditas, ātis, θ. ἐπιθυμία.
 cupidus, a, um, ἐπιθυμητικός.
 cupīo, īvi, (-ī), ītum, ere, 3. ἐπιθυμῶ, ἐφίεμαι.
 cūr, ἐπίρρ. διατί.
 cura, ae, θ. φροντίς, μέριμνα, ἐπιμέλεια.

curīa, ae, θ. βουλευτήριον.
 curo, 1. φροντίζω, ἐπιμελοῦμαι.
 currus, ūs, ἀρμα (θριάμβου).
 cursus, ūs, ἀ. πορεία, τροχιά.
 custodīa, ae, θ. φρουρά, φυλακή, φύλακες (κουστωδία).

D

damno, 1. (κατα)δικάζω.
 de, πρόθ. μετ' ἀφαιρ. ἀπό, ἐκ, παρά, περὶ (καὶ γεν.).
 debēo, būi, bītum, ere, 2. δέ φέύλω, ἔχω χρέη.

debilitō, 1. ἐξαντλῶ.
 de-cēdo, cessi, cessum, ere, 3. ἀπέρχομαι, ἀποχωρῶ τῆς ζωῆς, ἀποθνήσκω.
 December, bris, ἀ. ὁ (μὴν) Δεκέμβριος.
 de-cerno, crēvi, crētum, ere, 3. ἀποφασίζω, ψηφίζω.
 decet, decūit, ere, 2. ἀπρόσ.
 πρέπει.
 decīmus, a, um, δέκατος.
 de-cīp̄io, cēpi, ceptum, ere, 3. ἀπατῶ.
 de-clāro, 1. δηλῶ, φανερὸν ποιῶ.
 de-crētum, i, oū. ψήφισμα, δόγμα.
 decus, ūris, oū. κόσμος, κόσμημα. decora, πληθ. τιμαί, ἀξιώματα.
 de-do, dedīdi, dedītum, ere, 3. μετάγω, διδηγῶ, συνοδεύω, προπέμπω.
 de-fendo, ndi, nsum, ere, 3. οὐ περασπίζω.
 de-fēro, tūli, lātum, ferre ἀναφέρω, (ἀπό)κομίζω, φέρω, ἄγω.
 de-fīcio, fēci, fectum, ere, 3. ἀφίσταμαι, ἀποστατῶ, ἐξασθενῶ (ἀδυνατίζω).
 de-formītas, ātis, θ. δυστέρεα.
 de-icīo (πρόφ. dejicīo), iēci, iectum, ere, 3. καταρρίπτω, (κατακρημνίζω). ensem καθίημι, καταφέρω τὸ ξέφος.

- déin, ἐπίρρ. καὶ déinde, εἰτα, desiderium, ῥι, οὐ. πόθος.
ἐπειτα.
- déinceps, ἐπίρρ. (ἐφ)εζῆς.
- déinde, ἐπίρρ. ἐφεζῆς, ἐπειτα, με- de-silō, silūi, —, īre, 4. πηδῶ
τὰ τοῦτο.
- de-lecto, 1. εὐφραίνω.
- de-libēro, 1. διασκέπτομαι.
- deliciae, ārum, θ. πληθ. χλιδή,
ἡδυπάθεια, τρυφή.
- de-litesco, litūi, —, ere 3. (ἀπό)
κρύπτομαι).
- de-mīgro, 1. μετοικῶ.
- de-mitto, mīsi, missum, ere, 3.
καταπέμπω. me καταβιβάζω, τα-
πεινώνω ἐμαυτόν.
- demum, ἐπίρρ. τέλος.
- dens, dentis, ἀ. ὅδούς.
- de-nūdo, 1. (ἀπό)γυμνῶ.
- de-oscūlor, ātus sum, āri, 1.
ἀπόθ. καταφιλῶ.
- de-pōno, posūi, posītum, ere,
3. καταπάνω, ἀποτίθημι, θέτω
κατὰ γῆς.
- de-prēcor, ātus sum, ari 1. ἀ-
πόθ. παρακαλῶ νὰ μὴ γίνη τι,
ἴκετεύω.
- de-scendo, ndi, nsum, ere, 3.
καταβαίνω.
- de-scisco, scīvi, scītum, ere, 3.
ab aliquo, μεθίστηκαί τινος, ἐγ-
καταλείπω τὸ κόμμα τινός.
- de-scribo, psi, ptum, ere, 3. δια-
γράφω, χαράσσω.
- de-sēro, rūi, rtum, ere, 3. κα-
ταλείπω, ἐγκαταλείπω, ἔρημον
καταλείπω.
- desiderium, ῥι, οὐ. πόθος.
- de-silō, silūi, —, īre, 4. πηδῶ
κάτω, κατέρχομαι.
- de-sisto, stīti, stītum, sistere,
3. παύομαι.
- de-spondēo, spondi, sponsum,
ere, 2. μνηστεύω (μτχ. despon-
sus μεμνηστευμένος).
- de-sum, fūi, esse ἐλλείπω (ἔχω
ἔλλειψιν).
- de-sūmo, mpsi, —, ere, 3. λαμ-
βάνω (παίρνω). mihi ἐκλέγω
δι' ἐμαυτόν, ἀναλαμβάνω.
- de-tēgo, xi, ctum, ere, 3. ἀπο-
στεγάζω, (δὲν σκεπάζω), ἀπο-
καλύπτω.
- de-terrēo, ῥι, ītum, ere, 2. ἐκ-
φοβίζω, ἀποτρέπω.
- de-testor, ātus sum, ari, 1. ἀ-
πόθ. ἀποκρούω μετὰ βδελυ-
γμίας.
- de-trāho, xi, ctum, ere, 3. ἀπο-
σπῶ, ἀφαιρῶ.
- de-trecto, 1. ἀποποιοῦμαι.
- detrimentum, i, οὐ. ζημία, βλά-
βη.
- de-turbo, 1. καταρρίπτω, κατα-
κρημνίζω.
- deus, i, ἀ. θεός.
- de-verto, rti, rsūm, ere, 3. κα-
ταλύω.
- de-vinco, vīci, victum, ere, 3.
κατανικῶ.
- de-vōnēo, vōvi, vōtum, ere, 2.
καθιερῶ. me ἀφοσιοῦμαι, καθο-
σιοῦμαι.

dextra, ae, θ. (ἔνν. manus) ἡ δεξιά (χείρ).
 diadēma, ātis, οὐ. διάδημα (βασιλικόν).
 dīco, xi, ctum, ere, 3. λέγω, ἀγορεύω, δονομάζω, διορίζω, ἀναγορεύω.
 dictātor, ὅris, ἀ. δικτάτωρ.
 dictatūra, ae, θ. δικτατωρ(ε)ία.
 dictīto, 1. συγνάκις λέγω, ἐπαναλαμβάνω.
 dictum, i, οὐ. λόγος, λέξις.
 dies, ēi, ἀ. (καὶ ἐνίοτε θ.) ἡμέρα.
 difficilis, e, δύσκολος, γαλεπός.
 difficultas, ātis, θ. δυσκολία, μεγάλη ἀκρίβεια. annonae ἀκρίβεια (ἔλλειψις) τροφίμων.
 dignitas, ātis, θ. ἀξίωμα.
 dignus, a, um, ἀξιος.
 diligentia, ae, θ. ἐπιμέλεια.
 di-līgo, lexi, lectum, ere, 3. ἀγαπῶ.
 di-mīco, 1. μάχομαι, ἀγωνίζομαι, παλαίω.
 de-mitto, mīsi, missum, ere, 3. (δια) πέμπω, ἀπολύω.
 di-rīp̄io, rip̄i, reptum, ere, 3. διαρπάζω.
 di-rūo, rūi, rūtum, ere, 3. καταβάλλω, κατασκάπτω.
 dis-cēdo, cessi, cессum, ere, 3. ἀπέρχομαι, ἀποχωρίζομαι.
 disciplīna, ae, πειθαργία, πλήθ. μαθήματα, ἐπιστῆμαι (πρακτικαὶ καὶ φιλοσοφικαί).
 discipūlus, i. ἀ. συμμαθητής.

disco, didīci, —, ere, 3. μανθάνω.
 discordīa, ae, θ. διχόνοια.
 discordo, 1. ab aliquo, διαφωνῶ πρός τινα, στασιάζω ἐναντίον τινός.
 discrīmen, īnis, οὐ. κίνδυνος.
 dis-curro, curri, (ἢ eucurri), cursum, ere, 3. τρέχω τῇδε κακεῖσε (ἐδῶ καὶ ἐκεῖ).
 disertus, a, um, ἐπίθ. (κυρίως μτχ. disero), εὔγλωττος, εὐφραδής.
 dis-pōno, posīi, posītum, ere, 3. διατίθημι, διαθέτω.
 dis-pūto, 1. ἐξετάζω, διμιλῶ, συζητῶ. disputant inter se διερωτῶνται (συζητοῦν μεταξύ των).
 dissensīo, ὅnis, θ. διαφωνία, διχόνοια, διχογνωμία, διαφορὰ γνώμης.
 dis-sēro, rūi, rtum, ere, 3. πραγματεύομαι, διαλαμβάνω.
 dissimīlis, e, ἀνόμοιος.
 dis-simulo, 1. προσποιοῦμαι (ὅτι δὲν ἔχω ὅπερ ἔχω), ἀποκρύπτω.
 dis-sīpo, 1. διαρρίπτω, διαρράζω, διασπῶ, διασπαθίζω.
 dis-suadēo, suāsi, suāsum, ere, 2. ἀποτρέπω, κωλύω, δὲν ἀρίνω, ἀποδοκιμάζω.
 dis-tribūo, ūi, ūtum, ere, 3. διανέμω, κατανέμω.
 dis-turbo, 1. ταράττω, καταστρέφω.
 diū, ἐπίρρ. (ἐπὶ) πολὺν χρόνον,

- συγκρ. diutius, ὑπερθ. diutissime.
- diuturnitas, ἄτις, θ. (πολυ)χρονιότης, μακρὰ διάρκεια.
- diuturnus, α, um, πολυχρόνιος, διαρκής, μακροχρόνιος.
- diversus, a, um, διάφορος, διαφορετικός, ἀντίθετος.
- divido, vīsi, vīsum, ere, 3. διαιρῶ.
- divinūtūs, ἐπίρρ. θεόθεν, θείᾳ ἐμπνεύσει.
- divitiae, ἄριμ, θ. πληθ. πλοῦτος.
- doceo, ūi etum, ere, 2. διδάσκω.
- doctor, ūris, ἀ. διδάσκων, διδάσκαλος.
- doctrīna, ae, θ. διδασκαλία (μάθημα διδασκάλου), ἀγωγή, παίδευσις, μάθησις.
- doctus, a, um, ἐπίθ. (μετ. docēo) πεπαιδευμένος.
- dolēo, lūi, —, ere, 2. λυποῦμαι, ἀλγῶ.
- dolor, ūris, ἀ. λύπη, ἀλγός, ἀλγδών.
- dolōse, ἐπίρρ. δολίως.
- domī, ἐπίρρ. 1) ἐν τῇ πατρὶδι, οἶκοι. domi militiaeque (= in pace et in bello) ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐν πολέμῳ, 2) ἐν τῇ οἰκίᾳ.
- domum, ἐπίρρ. εἰς τὴν πατρίδα,
- οἶκαδε, εἰς τὴν οἰκίαν.
- dominatio, ūnis, θ. κυριαρχία, δεσποτεία.
- dominus, i, ἀ. κύριος, δεσπότης, κυρίαρχος.
- domo, ūi, ūtum, are, 1. διμάζω.
- domus, ūs, θ. οἰκία ιδ. domi καὶ domum.
- donec, σύνδ. ἔως, ἔως ὅτου.
- dōno, 1. δωροῦμαι, δωρῶ.
- donum, i, οὐ. δῶρον.
- dormīo, ūvi, ūtum, ire, 4. κοιμῶμαι.
- dōs, dōtis, θ. προΐξ.
- dotālis, e, προικῶος, γαμήλιος.
- dubito, 1. ἀμφιβάλλω. non dubito quin (καὶ ὑποτακτ.) πιστεύω ὅτι... σαφῶς γνωρίζω ὅτι...
- dubium, ūi, οὐ. ἀμφιβολία, non dubium est quin (καὶ ὑποτακτ.) δὲν εῖναι ἀμφίβολον ὅτι, εῖναι φανερὸν (βέβαιον) ὅτι.
- dūco, xi, ctum, ere, 3. ἀγω, ὁδηγῶ, νομίζω, κρίνω. duco vitam διάγω τὸν βίον.
- dum, σύνδ. ὅτε, ἐν ᾧ, ἔως ὅτου...
- duo, ae, o, δύο.
- duodēcim, δώδεκα.
- durus, a, um, σκληρός.
- dux, ducis, ἀ. ἡγεμών, ἀρχήγος, στρατηγός.

E

ē πρόθ. iδ. ex.

ebur, ὄρις, οὐ. ἐλεφαντόδοντον.

eburneus, a, um, ἐλεφάντινος.

ecquis, ecquid (ἥνευ γενικῆς = num quis μήπως τις ;) τις ; τί ; e-dīco, xi, etum, ere, 3, κηρύττω, διακηρύττω, διατάσσω. edīco ne ἀπαγορεύω νά ...

ēdictum, i, οὐ. διάταγμα.

edītus, a, um, ἐπίθ. (μηγ. τοῦ 2. edo) ὑψηλός.

1. ēdo, ēdi, ēsum, ere, 3. (ἔδομαι) ἐσθίω, τρώγω.

2. ēdo, edīdi, edītum, ere, 3. ἐκδίω, ἐκφέρω, γεννῶ, κάμνω νά ἀκούσῃ τις.

educatō, ūnis, θ. ἀνατροφή, ἀγωγή.

educātor, ūris, ἀ. παιδαγωγός.

1. e-dūco, 1. ἀνατρέφω.

2. e-dūco, xi, etum, ere, 3. ἐξάγω, ὁδηγῶ ἔξω.

ef-fēro, extūli, elātum, efferre, ἀνώμ., ἐκφέρω, κηδεύω.

ef-fīcīo, fēci, fectum, ere, 3. ἀπεργάζομαι, καθιστῶ.

ef-fundo, fūdi, fūsum, ere, 3. χέω. aerarium διασπαθίζω, διασκορπίζω τὸ ταμεῖον (τὰ χρήματα τοῦ δημοσίου ταμείου). effundor, πλημμυρῶ (ξεχειλίζω).

egēnus, a, um, ἐνδεής, ἀπορος. ego, γεν. meī, δοτ. mihi κλπ.

ἀντων. ἐγώ.

egregiūs, a, um, ἐξαίρετος, ἔξοχος.

e-languesco, langui, —, ere, 3. ἀπομαραίνομαι, χαλαροῦμαι (πέφτω).

eleganter, ἐπίρρ. κομψῶς, συγκρ. elegantīus μετὰ μεγαλυτέρας διακρίσεως, καλύτερον, κομψότερον.

elegantīa, ae, θ. χάρις, κομψότης, γλαφυρία.

elegantīus, ἐπίρρ. iδ. eleganter.

elephantus, i, ἀ. ἐλέφας. eloquentīa, ae, θ. εὐφράδεια, εὐγλωττία.

eminēo, ūi, ere, 2. προέχω, ἐξέχω.

e-mitto, mīsi, missum, ere, 3. ἐκπέμπω, ἀφίημι, ἀπολύω, ἀπαλλάσσω.

ēmo, ēmi, emptum, ere, 3. ἀγοράζω.

en, ἐπίρρ. iδού.

enim, σύνδ. γάρ, διότι.

e-nītēo, ūi, —, ere, 2. ἐκλάμπω. e-nitesco, tūi, —, ere, 3. ἐκλάμπω, διακρίνομαι.

ensis, is, ἀ. ξίφος.

1. eō, ἀφαιρ. ἐν. ἀντων. is, id.

2. eō, ἐπίρρ. αύτοῦ, ἐκεῖσε, εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος, 2) εἰς τοῦτο, εἰς τοσοῦτον, 3) τόσω, τοσούτῳ, (μετὰ συγκρ.) τόσον.

3. eo, (īvi καὶ) ūi, ūtum, īre, ἀνώμ., πορεύομαι, (ὑπάγω, πηγαίνω).

- epigramma, atis, οὐ. ἐπίγραμμα
 (= ποιημάτιον μικρόν).
- epūlae, ārum, θ. εύωχια, ἔστια-
 σις, αἱ ἀπολαύσεις.
- epūlor, ātus sum, āri, 1. ἀποθ.
 εύωχοῦμαι, ἔστιῶμαι.
- equester (σπαν. equestris), tris,
 tre, ἵππικός.
- equitātus, ūs, ἀ. ἵππικόν, ἵππεύς,
 ἵππευσις.
- equīto, 1. ἵππεύω.
- equus (πρόφερε eqvus), i, ἀ. ἵπ-
 πος.
- ergā, πρόθ. μετ' αἰτ. πρὸς (καὶ
 αἰτ.).
- ergo σύνδ. ἄρα, ὅθεν.
- e-rip̄io, erip̄i, eruptum, ere, 3.
 ἐξαρπάζω.
- e-rūd̄io, īvi, ītum, īre, 4. (ἐκ)-
 παιδεύω.
- e-rumpo, rūpi, ruptum, ere, 3.
 ἐκρήγνυμι, ἐκρήγνυμαι.
- e-rūo, erūi, erūtum, ere, 3. ἐξο-
 ρύσσω.
- esse, īd. sum.
- et, σύνδ. καί.
- etiam, σύνδ. προσέτι, ἀκόμη.
- etiamsi (καὶ etiam si) σύνδ. καὶ
 ἀν ἀκόμη.
- etsi, σύνδ. εἰ καί, ἀν καί.
- e-vādo, evāsi, evāsum, ere, 3.
 ἐκβαίνω ἐξέρχομαι.
- e-vēn̄io, evēni, eventum, īre,
 4. ἀποβαίνω, συμβαίνω.
- e-ventus, ūs, ἀ. ἐκβασις, ἐξօδος.
- e-verto, rti, rsum, ere 3. ἀν-
- τρέπω, καταστρέφω, καθαιρῶ,
 κατεδαφίζω.
- ex, πρόθ. ἐκ ἐξ, ἀπό.
- ex-acerbo, 1. πικραίνω (πλήρως)
- ex-actor, ūris, ἀ. ἐκτελεστής.
- ex-anīmis, e, νεκρός.
- ex-ardesco, rsi, rsum, ere 3.
 ἀνάπτω, ἐξάπτω, ἐκκαίω, ἐκοή-
 γνυμαι.
- ex-celsus, a, um, ἐπίθ. (μτχ.
 excello), ὑψηλός.
- ex-cīdium, ūi, οὐ. καταστροφή,
 κατάρρευσις.
- ex-cīo, cīvi, (καὶ ūi), cītum, īre,
 4. (ἐξ) ἐγέίρω.
- ex-cīr̄io, cēpi, ceptum, ere, 3
 δέχομαι, διαδέχομαι, ἀκούω.
- ex-cīto, 1. ἐξεγέίρω, παρορμῶ.
- ex-clāmo, 1. ἀναβοῶ.
- ex-cōlo, colūi, cultum, ere, 3.
 ἐξωραΐζω.
- ex-cusat̄io, ūnis θ. δικαιολογία,
 ἀπολογία.
- ex-cūso, 1. ἀπολογοῦμαι.
- ex-cūt̄io, cussi, cussum, ere, 3.
 ἐκτινάσσω, καταβάλω, σφάλ-
 λω τινὰ (τὸν κάμνω νὰ πέσῃ).
- ex-emplum, i, οὐ. παράδειγμα.
- exemptus īd. exīmo.
- ex-eo, exīi, exītum, īre, ἐξέρ-
 χομαι.
- exercēo, cūi, cītum, ere, 2. ἀ-
 σκῶ, γυμνάζω.
- exercitat̄io, ūnis, θ. ἀσκησις.
- exercītus, ūs, ἀ. στρατός, στρά-
 τευμα.

ex-hibēo, būi, būtum, ere, 2. ἐπιδεικνύω, παρέχω.
 exīgo, exēgi, exactum, ere, 3. διάγω.
 exigūus, a, um, βραχύς, μικρός.
 eximīus, a, um, ἔξαίρετος.
 exīmo, exēmi, exēmptum, ere, 3. ἔξαιρῶ. ἀφαιρῶ.
 existīmo, 1. νομίζω.
 exītus, ūs, ἀ. ἔξοδος (ἐκ τοῦ βίου), τὸ τέλος.
 exordīum, ūi, οὐ. ἀρχή, προέλευσις.
 exorīor, exortus sum, iri, 4. ἀποθ. ἐγένερομαι, ἐκρήγνυμαι.
 ex-pello, pūli, pulsum, ere, 3. ἔξωθῶ, ἔκβάλλω.
 expurgiscor, experrectus sum, ex-pergisci, 3. ἀποθ. ἀφυπνίζομαι.
 ex-perīor, expertus sum, iri, 4. ἀποθ. δοκιμάζω, πειρῶμαι.
 ex-pēto, īvi, ītum, ere, 3. (ἐπιμόνως) ζητῶ.
 ex-pōno, posūi, posītum, ere 3. ἐκθέτω, διηγοῦμαι.
 ex-positīo, ūnis, θ. ἔκθεσις.
 ex-pugno, 1. καταπολεμῶ, ἐκπολιορκῶ, (κυριεύω διὰ πολιορκίας).
 ex-quīro, quisīvi, quisītum, ere, 3. ἐκζητῶ.
 ex-sēcror, ātus sum, āri, 1. ἀποθ. καταρῶμαι.
 ex-sequīae, ārum, θ. πληθ. κηδεία, ἐκφορά.

exsilīum, ūi, οὐ. ἔξορία.
 ex-solvo, solvi, solutūm, ere, 3. ἀποτίνω, πληρώνω.
 ex-specto, 1. ἀναμένω, περιμένω, προσδοκῶ, ἐλπίζω νά...
 ex-spīro, 1. ἐκπνέω.
 ex-stinguo, nxi, netum, ere, 3. (ἀποσβεννύω). extinguor, ἀποθνήσκω.
 ex-sto, — are, 1. ὑπάρχω.
 ex-strūo, xi, ctum, ere, 3. κατασκευάζω.
 ex-templo, ἐπίρρ. παρευθύς, παραχρῆμα.
 ex-terreo, ūi, ūtum, ēre, 2. ἐκπλήττω, ἐκφοβίζω.
 extērus, a, um, ὁ ἔξω, ξένος.
 extrā, ἐπίρρ. καὶ πρόθ. μετ' αἰτ. ἔξω, ἐκτός.
 ex-trāho, xi, ctum, ere, 3. ἔξελκύω, (σύρω ἔξω), ἔξάγω, ἐκκομίζω.
 extrēmus, a, um, ἔσχατος.
 exūo, ūi, ūtum, ere, 3. ἀποδύομαι, patrem τὸν πατέρα ἀποδύομαι, ἀποβάλλω τὴν πατρικὴν ἰδιότητα (καταπνίγω τὰ πατρικὰ αἰσθήματά μου).

F

fabūla, ae, θ. μῦθος.
 facetīae, ārum, θ. πληθ. ἀστειότητες, εὐφυολογήματα.
 facētus, a, um, εὐτράπελος, ἀστεῖος.

- facīlis, e, εύκολος. facīle, ἐπίρρ. εύκόλως.
 facīnus δρīs, οὐ. ἔργον (καλὸν ἢ κακόν), κακούργημα.
 facīo, fēci, factum, ere, 3. ποιῶ, κάμνω, ἀναγορεύω. facio tanti aliquem, πολὺ ἐκτιμῶ τινα.
 factus, a, um, (μτχ. fio), πεποιημένος, κατειργασμένος.
 facultas, atis, θ. εύκαρπία, εύκολία, δεξιότης, χάρισμα.
 facundus, a, um, εὐφραδής, εύγλωττος.
 fama, ae, θ. φήμη.
 fames, is. θ. πενια.
 familiā, ae, οἰκογένεια, οἶκος, οἰκέται.
 familiarītas, tātis, θ. οἰκειότης, φιλία.
 fascis, is, ἀ. ῥάβδος. πληθ. fasces, δέσμη ῥάβδων, αἱ ῥάβδοι (τῶν lictores).
 fatīgo, 1. καταπονῶ.
 satisco, ere, 3. καταπονοῦμαι, καταρύχομαι, ἀπαυδῶ (κουράζομαι).
 fatum, i, οὐ. πεπρωμένον, μοῖρα.
 fav̄o, fāvi, —, ere, 2. εύνοῶ.
 favor, ūris, ἀ. εύνοια.
 fax, facis, θ. δάσ.
 felicitas, tātis, θ. εύτυχία.
 fēlix, ūcis, εύτυχής.
 femīna, ae, θ. γυνή.
 ferē, ἐπίρρ. σχεδόν.
 ferio, —, —, ūre, 4. πλήττω, κτυπῶ.
 fēro, tūli, lātum, ferre, ἀνώμ., φέρω, ἀνέχομαι. ferre legem ad populum εἰσφέρω, προτείνω νόμον εἰς τὸν δῆμον. fero fructūs ex aliquā re ἀποκομίζω ὡφέλειαν ἐκ τινος πράγματος. aegre ferro βαρέως φέρω, (δυσανασχετῶ). moleste fero ὑπερλυποῦμαι, λυποῦμαι πάρα πολύ. fertur ἀναφέρεται, λέγεται, (λέγουν).
 ferox, ūcis, ἄγριος, ὡμός, ὑπερήφανος, ἀγέρωχος, πολεμικός.
 ferrēus, a, um, σιδηροῦς.
 ferrum, i, οὐ. σίδηρος, τὰ ὅπλα, τὸ ξίφος.
 fessus, a, um, ἐπίθ. κεκυηκός, καταπεπονημένος, καταβεβλημένος.
 festīno, 1. σπεύδω.
 festus, a, um, ἕορταστικός, ἕορτάσιμος.
 ficus, ūs, ἡ i, θ. 1) συκῆ. 2) σῦκον.
 fidelīter, ἐπίρρ. πιστῶς.
 fides, ēi, θ. πίστις, ἡ καλὴ πίστις, τιμή.
 filīa, ae, θ. θυγάτηρ.
 filīus, ūi, ἀ. υἱός.
 finis, is, ἀ. τέρμα, τέλος, ὅριον, πληθ. δρια χώρας, χώρα.
 fīnitīmus, a, um, γείτων, ὅμορος.
 fīo, factus sum, fiēri, γίγνομαι.
 flagīto, 1. ἀποκτῶ ἐπιμόνως, ἐπιζητῶ.
 flecto, xi, ctum, ere, 3. κάμπτω, μεταστρέψω, (γυρίζω).

- flēo, ēvi, ētum ere, 2. θρηνῶ, κλαίω.
- florēo, rūi,—, ere, 2. ἀνθῶ, ἀκμάζω.
- fluctus, ūs, ἀ. κῦμα.
- flumen, ūnis, οὐ. ποταμός, ῥοή, ἕεῦμα.
- fluvīus, ūi, ἀ. ποταμός, ῥεῦμα.
- focūlus, i, ἀ. ἐστία, πυρά, πύραυνος, ἐσχάρα.
- foedus, ēris, οὐ. συνθήκη, συμφωνία.
- follicūlus, i, ἀ. ὁ θύλακος, (μπαλλόνι ἐκ δέρματος).
- forās, ἐπίρρ. ἔξω.
- fore, ἀπαριμφ. μέλλ. τοῦ ἀνωμέρ. sum.
- foret, παρατ. ὑποτακτ. = esset. 'Ιδ. sum.
- fores, ūum, θ. πληθ. θύρα.
- forma, ae, θ. μορφή, κάλλος, σχῆμα (γεωμετρικόν).
- fortasse, fortassis, ἐπίρρ. ἵσως.
- forte, ἐπίρρ. κατὰ τύχην, τυχαίως.
- fortis, e, ἀνδρεῖος, ἰσχυρός, δυνατός.
- fortissimē (ὑπερθ. τοῦ fort̄ter), ἐπίρρ. ἀνδρειότατα, γενναιότατα.
- fort̄ter, ἐπίρρ. γενναιώς, ἀνδρεῖως, ἰσχυρῶς.
- fortūna, ae, θ. ἡ τύχη, πληθ. τὰ ἀγαθά.
- forum, i, οὐ. ἀγορά.
- frango, frēgi, fractum, ere, 3. θραύω, ῥήγνυμι.
- frater, fratris, ἀ. ἀδελφός.
- frequens, ntis, ἐπίθ. συχνός, ἀθρόος.
- fretus, a, um, πεποιθώς, θαρρῶν, ἔχων ἐμπιστοσύνην.
- fructus, ūs, ἀ. καρπός, ὠφέλεια.
- frumentariūs, a, um, τοῦ σίτου, σιτικός. lex frumentaria ὁ περὶ σίτου (ὁ σιτικὸς) νόμος.
- frumentum, i, οὐ. σῖτος.
- frustrā, ἐπίρρ. μάτην.
- fuga, ae, θ. φυγή.
- fūgio, fūgi,—, ere, 3. φεύγω, καταφεύγω.
- fūgo, 1. τρέπω εἰς φυγήν.
- fulgēo, lsi,—, ere, 2. (ἀπ) αστράπτω, λάμπω.
- fumo, 1. καπνίζω.
- fundo, fūdi, fūsum, ere, 3. χέω, καταβάλλω, νικῶ.
- fundus, i, ἀ. ἀγρός, (χωράφι), κτῆμα.
- funēbris, e, νεκρικός.
- fungor, functus sum, 'ungi, 3. ἀποθ. ἐπιτελῶ, ἐκτελῶ.
- furor, ὅris, ἀ. μανία, φλοιγερὸν πάθος.

G

- galēa, ae, θ. κράνος, περικεφαλαία.
- gaudīum, ūi, οὐ. χαρά, ἀγαλλίασις.
- gaza, ae, θ. (λ. περσική), γάζα, οἱ θησαυροὶ (τῶν Μακεδόνων βασιλέων, χρήματα, κοσμήματα

κττ.).

gemīnus, a, um, διπλοῦς, δίμορ-
φος, διπρόσωπος, δίδυμος.

gener, ēri, ἀ. γαμβρός.

gens, ntis, θ. γένος, γενεά, φῦ-
λον, λαός, ἔθνος.

genū, ūs, οὐ. γόνου.

genus, ēris, οὐ. γένος, γενεά.

gēro, gessi, gestum, ere, 3. φέ-
ρω, φορῶ. me gerere συμπερι-
φέρομαι. prae se gerere προβάλ-
λομαι, φέρω ὑπερηφάνως.

gladīus, ūi, ἀ. ἔιφος.

glorīa, ae, θ. δόξα.

glorīor, ātus sum, āri, 1. ἀποθ.
καυχῶμαι, ὑπερηφανεύομαι.

gloriōsus, a, um, ἐνδοξός.

graphīum, ūi, οὐ. γραφής, μικρὰ
γραφίς.

gratīa ae, θ. χάρις, συμφιλίωσις,
εὔνοια. alicuius gratiā (ἀφαιρ.)
χάριν τινός. tuā gratiā πρὸς
χάριν σου. gratias agere χά-
ριτας λέγειν, ἐκφράζω τὴν εύ-
γνωμοσύνην μου.

gratīlor, ātus sum, āri, 1. ἀποθ.
συγχάρω.

gratus, a, um, εὐχάριστος, εὐά-
ρεστος, εὐγνώμων.

gravīs, e, βαρύς, (σκληρός), σοβα-
ρός, συγκρτ. grovīor. οὐ. gravīus
(γεν. -īoris). ὑπερθ. gravissī-
mus.

gravītas, ātis, θ. βαρύτης, σο-
βαρότης.

gravīter, ἐπίρρ. βαρέως, τρα-

χέως, σοβαρῶς, ἐμβριθῶς.

gremīum, ūi οὐ. κόλπος, γόνατα,
μτφρ. ἐπιβλεψίς, ἐπιμέλεια.
grex, gregis, ἀ. ἀγέλη, πλῆθος.

H

habēo, būi, bītum, ere, 2. ἔχω.

habēor θεωροῦμαι, νομίζομαι,
γίγνομαι.

habitatiō, ūnis, θ. διαμονή, κα-
τοικία.

habīto, 1. κατοικῶ.

hamus, i, ἀ. ἄγκιστρον (τοῦ ἀ-
λιέως).

haud, ἐπίρρ. οὐ, οὐκ, οὐχί, ὅχι.

herī ἐπίρρ. χθές.

hic, haec, hoc, οὗτος, (γεν. ἐν.
huius, δοτ. huic).

hiems, ēmis, θ. χειμών.

hilarītas ātis, θ. διασκέδασις.

hinc, ἐπίρρ. ἐντεῦθεν, hinc - hinc,
ἐνθεν - ἐνθεν.

hirundo, ūnis, θ. χελιδών.

hodīē ἐπίρρ. σήμερον.

homo, ūnis, ἀ. ἄνθρωπος.

honestas, ātis, θ. τιμότης, χρη-
στότης.

honestus, a, um, τίμιος, ἔντιμος.

honor, òris, ἀ. τιμή, ἀξίωμα. Ho-
nor ἡ Honōs, γεν. òris, ἀ.
θεός (προστάτης) τῆς τιμῆς.

honorifīcē, ἐπίρρ. τιμητικῶς,
ἐντίμως.

hora, ae θ. ὥρα.

horrēo, ūi,—, ere 2 φρίσσω, ὀρ-
ρωδῶ.

horrendus, a, um, φρικτός, φο-
βερός.

horror, ὄρις, ἀ. φρίκη, τρόμος.

hortor, ἄτυ sum, ἄτι, 1. ἀποθ.
προτρέπτω, παραινῶ, συμβου-
λεύω.

hospes, ᾧτις, ἀ. ὁ ξένος, ὁ φίλος
(ἐκ φιλοξενίας).

(hospitus, a, um, ξένος). hospi-
ta, ae, θ. ἡ ξενιζομένη, ἡ φιλο-
ξενουμένη (κυρία).

hostis, is, ἐχθρός, ἐχθρικός, πο-
λέμιος.

humanitas, ἄτις, θ. ἀνθρωπι-
σμός, μόρφωσις, ἡ ἐγκύκλιος παι-
δεία, τὰ ἐγκύκλια μαθήματα.

humānus, a, um, ἀνθρώπινος, φι-
λάνθρωπος.

huméri, id. uméri.

humīlis, e, ταπεινός, ἀσημος.

Ι

ī, προστακτ. τοῦ ῥ. eo (πορεύομαι).
iacēo (πρόφ. jacēo), cūi,—, ere,
2. κατάκειμαι, κεῖμαι.

iacto, 1. καυχῶμαι.

iam (πρόφ. jam), ἐπίρρ. ἥδη.
iamdīu ἥ iam diu πολὺν ἥδη
χρόνον.

ianūa (πρόφ. janūa), ae, θ. θύ-
ρα, πύλη.

ībi, ἐπίρρ. αὐτοῦ, ἐνταῦθα, ἐκεῖ.

īco, īci, ictum, ere, 3. βάλλω.
foedus icere συνθήκην ποιεῖ-
σθαι, κλείω συνθήκην, συμ-
φωνῶ.

iectus, ūs, ἀ. κτύπημα, πλῆγμα.

īdem, eādem, ȳdem (γεν. ēius-
dem, δοτ. eīdem), ὁ αὐτός.

identīdem, ἐπίρρ. αὗθις καὶ αῦ-
θις, ἐπανειλημμένως, συγχωῶς.

idēo, ἐπίρρ. διὰ τοῦτο, τούτου ἔνε-
κα. idēo quod διὰ τοῦτο ὅτι.

idūs, ūm, πληθ. θ. αἱ εἰδοί.

igītūr, σύνδ. λοιπόν.

ignārus, a, um, ἀγνοῶν.

ignis, is, ἀ. πῦρ.

ignōro, 1. ἀγνοῶ.

ignoscō, nōvi, nōtum, ere, 3.
συγγιγνῶσκω, συγχωρῶ.

ignōtus, a, um, ἀγνωστος.

ille, illa, illud (γεν. illīus, δοτ.
illi), ἐκεῖνος.

illīc, ἐπίρρ. ἐκεῖ.

illīco, ἐπίρρ. παρευθύς, παρα-
χρῆμα.

illūstris, e, ἔνδοξος.

imāgo, ȳnis, θ. εἰκών, ἄγαλμα.

imbecillus, a, um, ἀδύνατος, ἀσθε-
νικός.

imbellis, e, ἀπόλεμος, δειλός.

imber, bris, ἀ. ὅμβρος, θετός,
βροχή.

imitatīo, ūnis, θ. μίμησις.

immatūrus, a, um, ἀκαίρος, ἀ-
τοπος.

immīnēo, ere, 2. ἐπικρέμαμαι, δε-
σπόζω, ἐπαπειλῶ.

im-mitto, mīsi, missum, ere,
3. εἰσπέμπω. me immitto ῥί-
πτομαι, εἰσβάλλω.

immo, καὶ imo, ἐπίρρ. βεβαίως,

- ἀλλ' ὅμως.
immōtus, a, um, ἀκίνητος.
impār, ἄρις, ἀνισος.
imperātor, ὄρις, ἀ. ἀρχηγός, στρατηγός. 2) Καιᾶσαρ, αὐτοκράτωρ.
imperīum, ᾧ, οὐ. ἀρχή, ἔξουσία, διαταγή, Κράτος.
impēro, 1. ἐπιτάσσω, διατάσσω.
impētro, 1. κατορθῶ, ἐπιτυγχάνω.
impētus, ᾗς, ἀ. ἔφοδος, ὁρμή, ἔφεσις.
impīē, ἐπίρρ. ἀσεβῶς, ἐγκληματικῶς.
impīger, gra, grum, ἄοκνος.
impīus, a, um, ἀσεβής.
implōto, 1. ἐπικαλοῦμαι, ἱκετεύω.
im-pōno, posūi, posūtum, ere, 3. ἐμβάλλω, ἐπιτίθμι, ἐπιβάλλω, θέτω τέρμα, εἰσβιβάζω.
imprīmis, ἐπίρρ. ἐν τοῖς πρώτοις, μάλιστα.
improvīsus, a, um, ἀπροσδόκητος, ἀπρόβλεπτος. ex improvvīso ἐξ ἀπροσδοκήτου, ἐξαιρώντος.
in, προθ. 1) μετ' αἵτ. πρός, κατά, ἀπέναντι τινός. 2) μετ' ἀφαιρ. ἐν, ἐπί.
inaestimabīlis, e, ἀσύγκριτος, ἀσύμβλητος, ἐκτὸς συγκρίσεως.
inaudītus, a, um, ἀνήκουστος.
in-cēdo, cessi, cessum, ere 3. χωρῶ, προβαίνω.
in-cīto, 1. παροτρύνω.
in-clāmo, 1. alicui διὰ κραυγῶν λέγω εἰς τινα (φωνάζω), καλῶ τινα διὰ κραυγῶν νά...
in-clīno, 1. (ἀντὶ me inclino) ἐγκλίνω (κλίνω πρὸς φυγήν), ὑπογωρῶ.
inclītus, a, um, ὀνομαστός, ἔνδοξος.
in-clūdo, clūsi, clūsum, ere 3 ἐγκλείω.
incōla, ae, ἀ. κάτοικος.
incolūmis, e, ἀβλαβής, σῶος.
inconstantīa, ae, θ. ἀστάθεια, τὸ εὔμετάβολον.
inconsultē, ἐπίρρ. ἀλογίστως, ἀπερισκέπτως.
incredibīlis, e, ἀπίστευτος.
in-crēpo, ᾧ, ītum, īre, 1. (κροτῶ), ἐπιπλήττω, ἐπιτιμῶ, ψέγω.
inde, ἐπίρρ. ἐκεῖθεν, ἔνεκα τούτου.
1. indīco, 1. δηλῶ.
2. in-dīco, xi ctum, ere, 3. κηρύττω.
indignatīo, ὅnis, θ. ἀγανάκτησις.
in-dignor, ātus sum, āri, 1. ἀποθ. ἀγανακτῶ.
in-do, dīdi, dītum, ere, 3. ἐπιτίθμι, προσθέτω, δίδω.
indōles, is, θ. φύσις, τὸ ἔμφυτον.
in - dūo, ᾧ, ītum, īre, εἰσέρχομαι εἰς, ποιοῦμαι, κάμνω, συνάπτω.
magistratum καθίσταμαι εἰς τὴν ἀρχήν. ineo pessima consilia σκέπτομαι τὰ χείριστα. proelium λαμβάνω μέρος εἰς τὴν μά-

- χγν (διὰ πρώτην φοράν).
 inermis, e, ἀσπλος.
 infans, ntis, ἐπίθ. ὁ μὴ ὅμιλῶν.
 2) ούσ. τὸ νήπιον.
 infensus, a, um, δυσμενής, ἐχθρός.
 in-féro, intūli, illātum, inferre,
 (εἰσ) φέρω, εἰσκομίζω, ἐπιφέρω. vim ἐπάγω βίαν. me in-fero παρεμβάλλομαι.
 in-festo, 1. ἔνοχλω, λυμαίνομαι.
 infestus, a, um, ἐχθρικός, δυσμενής.
 infirmus, a, um, ἀσθενικός.
 inflātus, a, um, πεφυσημένος, πλήρης ἀέρος.
 in-flo, 1. ἔμφυσῶ.
 in-formo, 1. παιδεύω.
 in-fundo, fūdi, fūsum, ere 3. ἐγχέω.
 in-gemisco, mūi,—, ere 3. (ἐπι) - στενάζω.
 ingenium, ii, οὐ. εὐφυτά, πνεῦμα, χαρουκήρ.
 ingens, ntis, ὑπερμεγέθης, πελώριος.
 ingenūus, a, um, ἔλευθέριος.
 in-grātus, a, um, ἀχάριστος, ἀγνώμων.
 in-gredīor, gressus sum, grēdi, 3. ἀποθ. ἐμβαίνω, εἰσέρχομαι.
 in-honestē, ἐπίρρ. οὐχὶ ἐντίμως, ἀτίμως.
 inimīcūs, a, um ἐχθρός, πολέμιος.
 in-īquē, ἐπίρρ. ἀνίσως, ἀδίκως.
- in-īquus, a, um, ἄνισος, ἀδικος.
 initīum, ii, οὐ. ἀρχή.
 iniūrīa (πρόφ. injuria), ae, θ. ἀδικία.
 (in-iussus, πρόφ. injussus), ἀφαιρ. iniūssū alicuius ἄνευ διαταγῆς τινός.
 in-iustus (πρόφ. injustus), a, um, ἀδικος, παράνομος.
 in-nītor, nīxus sum, i, 3. ἀποθ. στηρίζομαι.
 innocentīa, ae, θ. ἀγνότης.
 ni-noxīus, a, um, ἀθῶος.
 in-numerabīlis, e, ἀναρίθμητος.
 inopīa, ae, θ. ἔνδεια.
 in-ops, ὅpis, ἐνδεής.
 inquam, inquis, īquit, ῥ. ἐλλειπτ. λέγω, λέγεις, λέγει ἢ εἰπε.
 in-scēus, a, um, ἀγνοῶν, οὐκ εἰδώς.
 in-sector, ātus sum, āri, 1. ἀποθ. καταδιώκω.
 in-sēquor, secūtus sum, sēqui, 3. ἀποθ. ἔπομαι, καταδιώκω.
 in-sēro, sēvi, sētum, ere, 3. ἔμφυτεύω.
 in-sīdeo, sēdi, sessum, ere 2. ἐπικάθημαι.
 in-sidīor, ātus sum, āri, 1. ἀποθ. ἔνεδρεύω.
 in-sīdo, sēdi, sessum, ere, 3. καθέζομαι. vias καταλαμβάνω, κατακλύζω τὰς ὁδούς.
 insīgne, is, οὐ. παράσημον, διακριτικὸν σῆμα (τῶν τιμῶν), πληθ. insignia.

- insīgnis, e, ἐπίσημος, ἔξοχος, ἐπιφανής, περιφανῆς.
- in-sīlīo, үи, —, īre, 4. ἀναπηδῶ, (πηδῶ ἐπάνω), εἰσπηδῶ, ἐφάλλομαι, ἐμπίπτω.
- in-sinūo, 1. (εἰσάγω εἰς τὸν κόλπον). insinūo me εἰσδύομαι (χώνομαι).
- in-sītus, a, um, ἐμφυτος, iδ. insero.
- in-sōlens, ntis ἀλαζών, ὑπερήφανος.
- insolenter ἐπίρρο. ἀσυνήθως, ἀλαζονικῶς. insolentius ἀλαζονέστερον, μετὰ μεγαλυτέρας ἀλαζονείας.
- in-stitūo, үи, ītum, ere 3. ἀποκαθιστῶ, παιδεύω.
- institūtum, i, ձ. θεος, ἐθισμός, κανών.
- instrumentum, i, oύ. θργανον, 2) περὶ ληπτικῶς: τὰ ἐργαλεῖα.
- integer, gra, grum, ἀκέραιος, ἀβλαβής, ἔθικτος.
- intellēgo, lexi, lectum, ere, 3. (κατα) νοῶ.
- intempestus, a, um, (ἀκαιρος, ἀκατάλληλος). nox intemperata βαθεῖα, σκοτεινὴ νύξ.
- inter πρόθ. μετ. αἰτ., μεταξύ, ἐν.
- interdum, ἐπίρρο. ἐνίοτε, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν.
- interēā, ἐπίρρο. ἐν τῷ μεταξύ.
- inter-ēo, ii, —, īre ἀνώμ. ἀπόληλημαι, ἀποθηγῆσκω.
- inter-ficio, fēci, sectum, ere, 3.
- φονεύω.
- inter-īcio (πρόφ. interjicīo), iēci, iectum, ere, 3. παρεμβάλλω.
- intērim, ἐπίρρο. ἐν τῷ μεταξύ (χρόνῳ).
- inter-īmo, īmi, emptum, ere 3. διαφθείρω, φονεύω.
- interītus, ūs, ձ. ἀπώλεια, ὅλεθρος, θάνατος.
- inter-rōgo, 1. ἐρωτῶ.
- inter-rumpo, rūpi, ruptum, ere, 3. διαρρηγύω, διακόπτω.
- intervallum, i, oύ. διάστημα.
- inter-vēnio vēni, ventum, īre, 4. ἐπέρχομαι, ἐπιφαίνομαι.
- intolerabīlis, e ἀφόρητος, (ἀνυπόφορος).
- in-torquēo, orsi, ortum, ere 2. (δια) στρέφω.
- intrā, πρόθ. μετ' αἰτ. ἐντός. 2) ἐπίρρο. εἰσω.
- intro-dūco, xi, ctum, ere, 3. εἰσάγω.
- in-tuēor, tuītus sum, eri, 2. ձ. ποθ. θεῶμαι, ἀποβλέπω.
- in-undo, 1. κατακλύζω.
- in-vado, vāsi, vāsum, ere, 3. καταλαμβάνω, κυριεύω, ἐπιτρέχω. in bona σφετερίζομαι, καταπατῶ τὰς περιουσίας.
- in-vēho, xi, ctum, ere, 3. εἰσάγω, εἰσκομίζω. invehor εἰσέρχομαι δχούμενος.
- in-vēnīo, vēni, ventum, īre, 4. συναντῶ, εύρίσκω, ἐφευρίσκω.
- in-vestīgo, 1. ἐξιχνιάζω, ἀνακα-

- λύπτω, ἀνευρίσκω.
in-victus, a, um, ἀήττητος, ἀνί-
κητος.
- in - vīdēo, vīdi, vīsum, ere, 2.
φθονῶ.
- invidiā, ae, θ. φθόνος, μνησικα-
κία, μῆνις, πόθος πρὸς ἐκδί-
κησιν.
- in - vīsus, a, um, μισητός, (κυρ-
ματικ. invidēo).
- in - vīto, 1. (προσ)καλῶ. invito
ut προτρέπω νά...
- iōeus, i, ἡ. πληθ. ioci, ἡ. καὶ
ioca, ὅρυμ, οὐ. παίγνιον, σκῶμ-
μα, γλευασμός.
- ipse, a, um (γεν. ipsīus, δοτ.
ipsi), ἀντ. αὐτός.
- ira, ae, θ. δργή.
- irītus, a, um, (ἐξ)ωργισμένος.
irascor, irātus sum, irasci, 3.
ἀποθ. (ἐξ)οργίζομαι.
- ir-rīdēo, rīsi, rīsum, ere 2. ἐπι-
γελῶ, σκώπτω.
- ir-rītus, a, um, ἀνωφελής, μά-
ταιος.
- ir-rumpo, rūpi, ruptum, ere,
3. εἰσορμῶ.
- ir-rūo, rūi, —, ere, 3. ἐπιτομαι.
in aliquem ὄρμῶ κατά τινος,
ἐπιτομαι ἐναντίον τινός.
- is, ea, id (γεν. ēius, δοτ. ei),
ἀντ. αὐτός, οὗτος.
- ita, ἐπίρρ. οὕτω(ς). itāque = et
ita καὶ οὕτω.
- itāque, σύνδ. ὅθεν.
- item, ἐπίρρ. ὥσαύτως, ἐπίσης.
- iter, itinēris, οὐ. ὁδός, πορεία,
διαδρομή, διόδος.
- itērum, ἐπίρρ. πάλιν, τὸ δεύ-
τερον.
- iūbēo (πρόφ. jubeo), iussi, ius-
sum, ere, 2. διατάσσω, κελεύω.
iudicēum (πρόφ. judicium), ii,
οὐ. κρίσις, ἀπόφασις.
- iudīco (πρόφ. judico), 1. κρίνω,
δικάζω.
- iugērum (πρόφ. jugerum), i,
οὐ. πλέθρον (240 ἑωμ. πόδες
μῆκος [= περ. 70 μέτρ.]) καὶ
120 πόδες πλάτος [= περ. 35
μ.], ἦτοι περὶ τὰ 2 1/2 στρέμ-
ματα. Πλὴν. πάντοτε κατὰ τὴν
γ' κλίσιν : iugera, iugerum, δοτ.
ἀφαιρ. iugeribus.
- iugūlum (πρόφ. jugulum), i, οὐ.
τράχηλος.
- Iu(p)pīter (πρόφ. Juppiter),
Iovis, ἡ. Ζεύς.
- iūs (πρόφ. jus), iūris, οὐ. δι-
καιον, δικαιωμα, δίκη. iure δι-
καιώς.
- iūsūrandum, (γεν. iūris iūran-
di), οὐ. ὄρκος.
(iussus [πρόφ. jussus], ūs, ἡ.)
μόνον κατ' ἀφαιρ. iussū ali-
cuius (τῇ) διαταγῇ (κατὰ δια-
ταγήν) τινος.
- iūstītīa (πρόφ. justitia), ae, θ.
δικαιοσύνη.
- iūstus (πρόφ. justus), a, um,
δικαιος.
- iuvēnīs (πρόφ. juvēnis), is, ἐπίō.

νέος. Ούσ. ἀ καὶ θ. νέος (ἄνθρωπος, γυνή). Συγκρ. πληθ. iuniōres, um, ἀ. οἱ νεώτεροι (οἱ στρατεύσιμοι). iuventus (πρόφ. juventus), igitur, θ. νεότης, νεολαία, οἱ νέοι, οἱ στρατεύσιμοι.

L

labor, ὄρις, ἀ. κάματος, πόνος, κόπος.

labōro, 1. πονῶ, ἐργάζομαι. ex-podagrā labōro ἀσθενῶ, νοσῶ ἐκ ποδάγρας, cornu labōrat τὸ κέρας κινδυνεύει.

lacrima, ae, θ. δάκρυον.

lacrimo, 1. δακρύω.

laedo, si, sum, ere, 3. βλάπτω, προσβάλλω.

laetus, a, um, περιχαρής, εὐθυμος.

laevus, a, um, ἀριστερός.

lambo, —, —, ere 3. λείχω.

lamenta, ὄρυμ, πληθ. οὐ. θρῆνοι, ἀναστεναγμοι.

lancea, ae, θ. λόγχη.

lapis, pīdis, ἀ. λίθος, λίθος (μιλιοδείκτης).

largitio, ὄνις, θ. μεγαλοδωρία, παροχαῖ (παραχωρήσεις) μεγάλαι.

latericium, a, um, πλίνθινος, ἐκ πλίνθων (ἀπὸ τοῦ βλάχου).

latro, ὄνις, ἀ. λῃστής.

latus, ēris, οὐ. πλευρόν, πλευρά.

láudo, 1. ἐπαινῶ, ἐγκωμιάζω.

laurēa, ae, θ. κυρίως ἐπίθ. (κατὰ παράλειψιν τοῦ ούσ. corona) δάφνης στέφανος.

laureātus, a, um, δαφνηφόρος.

laus, laudis, θ. ἐπαινος, δόξα.

lautus, a, um, λαμπρός, μεγαλοπρεπής, πολυτελής.

laxītas, ētis, θ. ἔκτασις, εὐρυχωρία.

laxo, 1. χαλαρώνω, ἀνακουφίζω. animum παρέχω ἀνεστιν εἰς τὴν ψυχήν, ἀναπαύω τὸν νοῦν.

lectīca, ae, θ. φορεῖον, (φορητὴ κλίνη).

lector, ὄρις, ἀ. ἀναγνώστης.

lectūlus, i, ἀ. κλίνιδιον, (κλίνη ἀπλουστέρα καὶ γαμηλοτέρα, εἶδος σοφᾶ).

lectus, i, ἀ. κλίνη. lectus funebbris ἡ νεκρικὴ κλίνη, τὸ φέρετρον.

legatīo, ὄνις, θ. ἀποστολή, πρεσβεία.

legatūs, i, ἀ. ἀπεσταλμένος, ὑπαρχος, ἀντιστράτηγος.

legīo, ὄνις, θ. λεγεών.

lego, lēgi, lectum, ere, 3. συλλέγω, ἀναγιγνώσκω.

lēnis, e, πρᾶος, ἥπιος, μαλακός.

lenīter, ἐπίρρ. ἥρεμα, ἐλαφρῶς.

lex, legis, θ. νόμος. legem fero νόμον εἰσφέρω, προτείνω. 2) δρος, συμφωνία.

libenter, ἐπίρρ. ἀσμένως, εὐχαρίστως. libentīus συγχρ. εὐχα-

- ριστότερον, εύμενέστερον.
liber, ἔρα, ἔρυμ, ἐλεύθερος.
liberalis, e, ἐλευθέριος.
liberaliter, ἐπίρρ. δαψιλῶς.
liberi, ὄρυμ, ἀ. πληθ. τέκνα.
libero, 1. ἐλευθερῶ.
libertas, ἄτις, θ. ἐλευθερία, παρ-
ρησία, ἀνεξαρτησία. libertas
linguae ἐλευθεροστομία.
libertus, i, ἀ. ὁ ἀπελεύθερος.
libet, libuit ἡ libitum est, ere,
2. ὁ. ἀπρόσ. ἀρέσκει.
libido, ἵνις, θ. ἡδονή. 2) πληθ.
ἡ ἀκολασία.
libra, ae, θ. λίτρα.
licet, licuit καὶ licitum est, li-
cere, 2. ὁ. ἀπρόσ. ἔξεστι, ἐπι-
τρέπεται.
lictor, ὄρις, ἀ. ὁ αβδοῦχος.
ligneus, a, um, ξύλινος.
lineamentum, i, οὐ. σημεῖον, χα-
ρακτήρ τοῦ προσώπου, (τὰ χα-
ρακτηριστικά).
lingua, ae, θ. γλῶσσα.
litterae, ἄρυμ, θ. πληθ. γράμμα,
ἐπιστολή. 2) γράμματα, παιδεία.
litteratus, a, um, ἐγγράμματος,
λόγιος.
livor, ὄρις, ἀ. πελιδόντης.
loco, 1. δίδω ἐπὶ ἐνοικίῳ, (μισθῷ).
locuples, -plētis, εὔπορος, πλού-
σιος.
locus, i, ἀ. πληθ. loci, ἀ. καὶ
loca, ὄρυμ, οὐ. τόπος, θέσις.
longē, ἐπίρρ. μακράν. longē a-
liud δλως διόλου ἄλλο. longē
- + ὑπερθ. = πολλῷ, πολὺ.
longus, a, um, μακρός.
lorīca, ae, θ. θώραξ.
lorum, i, οὐ ίμάς, λωρίον.
lucrum, i, οὐ. κέρδος.
luctus, ūs, ἀ. πένθος.
lucus, i, ἀ. ὄλσος.
ludibrīum, ᾧ, οὐ. παιγνιον, ἐμ-
παιγμός, σκῶμμα.
(ludīcer ἡ ludīcerus ἄγρ.) a, um,
παιδικός, παιγνιώδης.
lūdo, lūsi, lūsum, ere, 3. παίζω.
lūdus, i, ἀ. ἀγών, παιδευτήριον,
σχολεῖον. ludi circenses τὰ μέ-
γιστα ἴπποδρόμια.
lūgēo, xi, ctum, ere, 2. θρηνῶ.
πενθῶ.
lugubris, e, πένθιμος, θρηνητικός.
lupa, ae, θ. λύκαινα.
lūx, lūcis, θ. φῶς.

M

- machīna, ae, θ. μηχανή.
macte (κυρίως κλητ. τοῦ ἐ-
πιθ. mactus), ἐπιφῶν. εὗγε
(μπράβο).
maestus, a, um, κατηφής, δύσ-
θυμος, τεθλιψμένος, περίλυπος,
σκυθρωπός.
magis, ἐπίρρ. συγκρ. μᾶλλον.
magister, stri, ἀ. διδάσκαλος.
magistrātus, ūs, ἀ. ἀρχή, ἐξου-
σία. Πληθ. ἀρχαί, ἄρχοντες.
magnificentia, ae, θ. μεγαλοπρέ-
πεια.

magnifīcus, a, um, μεγαλοπρε-
πής.

magnitūdo, ūnis, θ. μέγεθος, με-
γαλεῖον. m. animi μεγαλοψυχία.

magnus, a, um, μέγας, συγκρ.
māior, ius, ὑπερθ. maximus,
a, um.

māiestas, ātis, θ. μεγαλειότης, με-
γαλεῖον, ἀξιωμα.

male, ἐπίρρ. κακῶς.

malo, malūi, —, malle, προτιμῶ.
mǎlum, i, οὐ. τὸ κακόν, τὸ δει-
νόν.

mǎlus, a, um, κακός.

mancip̄ia, ūrum οὐ. οἱ δοῦλοι,
τὰ ἀνδράποδα.

mandātum, i, οὐ. ἐντολή, δια-
ταγή.

mando, 1. παραγγέλλω, δια-
τάσσω, ἐντέλλομαι.

māne, οὐσ. ἄκλ. οὐ. πρωτα. mul-
to mane ἀπὸ πολὺ πρωτ., πρωτ-
αίτατα.

mǎnēo, mansi, mansum, ere, 2.
(δια)μένω.

mānes, ūum, πληθ. ἀ. αἱ σκιαι
(τῶν νεκρῶν). di manes οἱ
χθόνιοι θεοί.

manub̄iae, ārum, πληθ. λάφυρα,
λεία.

manus, ūs, θ. χείρ. στρατιωτικὴ
δύναμις, στρατός, ἀγών, ἄμιλ-
λα. 2) προβοσκίς (τοῦ ἐλέφαν-
τος).

mare, is, οὐ. θάλασσα.

maritus, i, ἀ. ὁ σύζυγος.

marmor, ūris, οὐ. μάρμαρον.

mater, matris, θ. μήτηρ.

maternus, a, um, μητρικός, τῆς
μητρός, ἐκ μητρός.

matrōna, ae. θ. (οἶκο)δέσποινα,
ἡ κυρία (τοῦ οἴκου).

maximē, ἐπίρρ. ὑπερθ. μέγιστα,
πρὸ παντός.

maximus, a, um, μέγιστος, (ὑ-
περθ. τοῦ magnus).

medīcus, i, ἀ. ιατρός.

medīus, a, um, μέσος οὐσ. me-
dium, ii οὐ. τὸ μέσον.

melīor, ūus (γεν. ūris), συγκρ.
τοῦ bonus, καλλίων, βελτίων,
καλύτερος.

membrum, i, οὐ. μέλος (σώμα-
τος).

memorabīlis, e, ἀξιομνημόνευ-
τος.

memorīa, ae, θ. μνήμη, μνεία,
ἀνάμνησις.

mens, mentis, θ. νοῦς, διάνοια,
πνεῦμα.

mensis, is, ἀ. μήν.

merces, ēdis, θ. μισθός, ἔξαγορά.
merītō, ἐπίρρ. (ἐπ) αξίως.

merītum, i, οὐ. (καλὴ) ὑπηρεσία,
ἐκδούλευσις, εὐεργεσία.

metor, ātus sum, āri, 1. ἀποθ.
μετρῶ. castra metor στρατο-
πεδεύω.

meus, a, um, ἐμός.

mī, κλητ. τοῦ meus.

mico, cūi, —, āre, 1. ἀστράπτω.

miles, ūis, ἀ. στρατης.

milīa, ūum, πληθ. οὐ. χιλιάς.
 miliēs, ἐπίρρ. χιλιάκις.
 militāris, e, στρατιωτικός.
 militiā, ae, θ. στρατεία, στρα-
 τιωτική θητεία. Ἰδὲ domi.
 mille, ἄκλ. ἐν τῷ ἐν. ἐπίθ. χίλιοι.
 2) οὐσ. οὐ. χιλιάς. Πληθ. mi-
 lia, ūum χιλιάδες.
 mīmus, i, ἀ. μῆμος.
 minīmē, ἐπίρρ. ὑπερθ. ἥκιστα, ἐλά-
 χιστα.
 minīmus, a, um, ἐλάχιστος (ὑ-
 περθ. τοῦ parvus).
 ministerīum, ii, οὐ. ὑπηρεσία,
 ἔργον.
 minor, ātus sum, āri, 1. ἀποθ.
 ἀπειλῶ.
 minūo, ūi, ūtum, ere, 3. μειώ-
 νω, ἐλαττώνω.
 minus, ἐπίρρ. συγκρ. ἡττον, ὀλι-
 γώτερον.
 minūtus, a, um, μικρὸς (καὶ κα-
 λον α μω μένος).
 miracūlum, i, οὐ. θαῦμα, ἐκπλη-
 κτικὸν γεγονός, πρᾶξις κατα-
 πλήσσουσα.
 mirifīcus, a, um, θαυμαστός, θαυ-
 μάσιος.
 mīror, ātus sum, āri, 1. ἀποθ.
 θαυμάζω, παραξενεύομαι.
 mirus, a, um, θαυμαστός, κατα-
 πληκτικός.
 miser, ūra, ūrum, ἄθλιος, δύστη-
 νος.
 miserabilīter, ἐπίρρ. ἀξιοθρηγή-
 τως.

misericordiā, ae, θ. οἰκτος, ἔ-
 λεος.
 mitto, mīsi, missum, ere, 3. πέμ-
 πω, στέλλω. senatus mis-
 sus est, ἡ Σύγκλητος ἐλύθη,
 τῆς Συγκλήτου ἡ συνεδρία ἐ-
 λύθη.
 modestiā, ae, θ. σωφροσύνη.
 modīcus, a, um, μέτριος, πενι-
 χρός.
 modo ἐπίρρ. ἄρτι, πρὸ διάγου,
 μόνον. non modo sed etiam
 οὐ μόνον ἀλλὰ καὶ.
 modus, i, ἀ. τρόπος, μέλος (μου-
 σικῆς).
 moenīa, ium, πληθ. οὐ. τεῖχος,
 τείχη.
 molestē, ἐπίρρ. χαλεπῶς, δυσχε-
 ρῶς, βαρέως, id. fero.
 molestus, a, um, ὀχληρός.
 molīor, ītus sum, īri, 4. ἀποθ.
 μηχανῶμαι, μηχανορραφῶ, σκευ-
 ωρῶ.
 mons, montis, ἀ. ὅρος.
 monstrum, i, οὐ. τέρας, ὑπερφυ-
 σικὸν ὄν.
 mora, ae, θ. ἀναβολή, μέλλησις,
 βραδύτης, χρονοτριβή.
 morbus, i, ἀ. νόσος, τὸ κακόν.
 morbus pediculāris ἡ φθει-
 ρίασις.
 morīor, mortuus sum, mōri, 3.
 ἀποθ. ἀποθνήσκω.
 moror, ātus sum, āri, 1. ἀποθ.
 (ἐπι) βραδύνω.
 mors, mortis, θ. θάνατος.

morsus, ūs, ἀ. δῆγγυμα, δῆξις. morsus doloris ὁ τοῦ πόνου δηγμὸς (ὁ ζωντανὸς πόνος) mortalis, is, θνητός. Οὐσ. mortales, ūm, ἀ. οἱ θνητοί. mōs, mōris, ἀ. ἔθος, τρόπος. de more κατὰ (τὸ) ἔθος, ἐκ συνηθείας, κατὰ συνήθειαν. more alicui gerere ἀρμόζομαι πρὸς τοὺς τρόπους τινός, συμμορφοῦμαι πρὸς τὰς ἐπιθυμίας τινός. motus, ūs, ἀ. κίνησις, ταραχή, ἐπανάστασις, πολιτικὴ ταραχαῖ. moveo, mōvī, mōtum, ere, 2. κινῶ, κάμπτω. moveo animum προκαλῶ (κινῶ) τὴν δργήν. mox, ἐπίρρ. μετ' ὀλίγον, μετὰ μικρόν. mulcto, 1. ζημιῶ. muliebriter, ἐπίρρ. γυναικείως, κατὰ τρόπουν ἀρμόζοντα εἰς γυναικας. mulier, ēris, θ. γυνή. multitudo, dīnis, θ. πληθύς, πληθος. multō, ἐπίρρ. πολλῷ, πολύ. multus, a, um, πολύς. munio, īvi, ītum, īre, 4. διχυρῶ, περιφρουρῶ. munus, ēris, oū. ἔργον, καθῆκον, δῶρον, ὑπηρεσία, ὑπούργημα. murus, i, ἀ. τοῦχος, πληθ. τείχη (πόλεως). mutatĭo, ūnis, θ. μεταβολή, τὸ εὑμετάβλητον, τὸ εὑμετάβολον, ἀστάθεια.

N

nam, καὶ namque, σύνδ. διότι. nanciscor, nactus sum, nancisci, 3. ἀποθ. (ἐν) τυγχάνω, εύρισκω. narro, 1. διηγοῦμαι. nascor, nātus sum, nasci, 3. ἀποθ. γεννῶμαι. natio, ūnis, θ. ἔθνος, φυλή. natus, (ūs) ἀ. ἀπαντᾶ μόνον κατ' ἀφαιρ. natū κατὰ τὴν ἡλικίαν. maior natu ὁ πρεσβύτερος (ἐκ δύο), ὁ μεγαλύτερος. nātus, a, um, γεγονώς. nātus, i, ἀ. ὁ υἱός, τὸ τέκνον. navicula, ae, θ. πλοιάριον. navis, is, θ. ναῦς, πλοῖον. nē, ne... quidem οὐδέ... βεβαίως. nē σύνδ. μή, ἵνα μή, ὅπως μή. nē (ἐγκλητικὸν μόριον) ἦ (ἔ). tu ne... σὺ εἶσαι ἐκεῖνος ὅστις... 2) (ἐπὶ ἐξηρτ. ἐρωτ. προτάσεως προσαρτώμενον ἐν τέλει λέξεως) εἰ (= ἄν). nec ἦ neque, οὔτε, οὐδέ, καὶ δέν. necessarīus, a, um, ἀναγκαῖος. necessitās, ātis, θ. ἀνάγκη. nēco, 1. φονεύω. nefarīus, a, um, ἀνόσιος, ἐγκληματικός. neg-lēgo, xi, etum, ere, 3. ἀμελῶ, διλιγωρῶ. nēgo, 1. ἀρνοῦμαι, λέγω ὅτι δέν. negotiūm, ūi, oū. ἀσχολία, ἔργον.

nemo, ἄνις, ἀ. θ. καὶ ἐπίθ. οὐδείς.
 nepos, ὅτις, ἀ. ὁ ἔγγονος.
 neptis, is, θ. ἡ ἐγγόνη (ἐγγονή).
 neque, ἰ. nec. neque - neque,
 οὔτε - οὔτε.
 nequéo, ἵνι, ἵρε, ἀδυνατῶ, δὲν
 δύναμαι.
 nescio, ἵνι, —, ἵρε, 4. ἀγνοῶ, δὲν
 γνωρίζω.
 neu καὶ neve, ἐπίρρ. μηδέ, καὶ
 νὰ μή...
 néuter, néutra, néutrum (γεν.
 neutrīus), οὐδέτερος.
 neve καὶ neu, μηδέ, καὶ μή...
 nex, necis, θ. φόνος.
 nihil, οὐ. ἄκλ. 1) οὔσ. (γεν. nul-
 līus rei), οὐδέν. 2) ἐπίρρ. οὐ-
 δέν, (μηδέν), κατ' οὐδέν, οὐ-
 δόλως.
 nihilō, ἐπίρρ. (κυρίως ἀφαιρ. τοῦ
 nihilum) κατ' οὐδέν, οὐδόλως.
 nihilidum, οὐ. ἄκλιτ. οὐδέν πω,
 οὐδέν ἀκόμη.
 nihilomīnus (nihilo καὶ minus)
 οὐδέν ἤττον.
 nimis, ἐπίρρ. ἄγαν, λίγαν, πάρα
 πολύ.
 nisi, σύνδ. εἰμή, ἐὰν μή.
 no, 1. νήχομαι, κολυμβῶ.
 nobilis, e, εὐγενής, ὀνομαστός, διά-
 σημος.
 nobilītas. ἀτις, θ. εὐγένεια, οἱ
 εὐγενεῖς, τὸ κόμμα τῶν εὐγε-
 νῶν 2) τὸ κάλλος, ἀνωτερότης.
 nobilīto, 1. δόξαν ἡ κλέος τινὶ

περιποιῶ, τιμῶ, λαμπρύνω.
 noctū, ἐπίρρ. νύκτωρ, κατὰ τὴν
 νύκτα.
 nolo, nolui, —, nolle, (ὁ. ἐλλειπτ.)
 οὐ βούλομαι, δὲν θέλω.
 nomen, ἄνις, οὐ. δημομα.
 non, ἐπίρρ. οὐ, οὐχί, δέν.
 nondum, ἐπίρρ. οὕπω, ὅχι ἀκόμη.
 nonnē, ἐπίρρ. οὖ ; πᾶς οὖ ;
 nonnulli, ae, a, τινές, τινά.
 noster, nostra, nostrum, ἡμέτερος.
 novem, ἐπίθ. ἀριθ. ἄκλ. ἐννέα.
 novus, a, um, νέος, καινός.
 nox, noctis, θ. νύξ. nocte κατὰ
 τὴν νύκτα, ἐν ὥρᾳ νυκτός.
 nūbo, nupsi, nuptum, ere, 3.
 νυμφεύω τινί, (παίρων ἄνδρα,
 ὑπανδρεύομαι).
 nudus, a, um, γυμνός.
 nullus, a, um, (γεν. nullīus),
 οὐδείς.
 num, ἐπίρρ. ἐρωτ. ἄρα, ἄρα γε,
 μήπως, εἰ, ἐάν.
 numero, 1. ἀριθμῶ.
 nummus, i, ἀ. νόμισμα, ἀργύριον.
 nunc ἐπίρρ. νῦν, τώρα.
 nunquam (καὶ nunquam) ἐπίρρ.
 οὐδέποτε.
 nuntīo, 1. ἀναγγέλλω. nuntio ut
 ἀγγέλλω (διατάσσω) νά...
 nuntīus, ἕι, ἀ. ἀγγελος, ἀγγελια-
 φόρος, εἰδησις, ἀγγελία.
 nusquam, ἐπίρρ. οὐδαμοῦ.
 nux, nucis, θ. κάρυον nuci-
 bus Iudēre παίζω καρύδια (εῖ-
 δος παιγνίου).

Ο

ob, πρόθ. μετ. αἰτ. διά, ἔνεκα,
έξ, πρὸ (μετὰ γεν.).
obēo, ᾧ, ictum, īre, ἀποθήσκω.
obic̄io (πρόφ. objic̄io), iēci, iectum, ere 3. προβάλλω.
ob-iurgo (πρόφ. objurgo), λοιδωρῶ, ἐπιπλήττω.
oblātus, a, um, id. offero.
ob-līno, lēvi, lītum, ere 3. (ἐπ)-
αλείφω.
oblivīo, ðnis, θ. λήθη.
obliviscor, oblītus sum, obli-
sci, 3. ἀποθ. ἐπιλανθάνομαι,
λησμονῶ.
obnoxīus, a, um, ὑποκείμενος,
ὑπογείριος, ἐκτεθειμένος εἰς.
ob-rūo, rūi, ūtum, ere 3. κατα-
χώνυμι, κατακαλύπτω.
ob-sēcro, 1. ἵκετεύω. 2. (παρεν-
θετικῶς =) πρὸς (τῶν) θεῶν !
obsēquor, secūtus sum, sēqui,
3. ἀποθ. πείθομαι, ἀκολουθῶ.
obses, ūdis, ἀ. καὶ θ. ὅμηρος.
ob-sidēo, sēdi, sessum, ere 2.
προστάθημαι, πολιορκῶ.
obsid̄io, ðnis, θ. πολιορκία.
obsidionālis, e, πολιορκητικός.
obs̄do, sēdi, sessum, ere, 3. κα-
ταλαμβάνω (πιάνω).
obsisto, obstīti, —, ere, 3. ἀν-
θίσταμαι, ἐναντιοῦμαι.
ob-strēpo, ūi, —, ere, 3. θορυ-
βῶ, καταθορυβῶ.
obstupefac̄io, fēci, factum, ere,

3. ἐκπλήσσω, καταπλήσσω, κα-
ταπτῶ.
ob-stupesco, rūi, —, ere, 3. μένω
ἐμβρόντητος, καταπλήσσομαι.
obtrectātor, ðris, ἀ. ὁ διαβάλ-
λων, διαβολεύς.
obtrunco, 1. ἀποκόπτω, ἀποκε-
φαλίζω.
obtūli, id. offero.
ob-vēnio, vēni, ventum, īre, 4.
παρουσιάζομαι. somnio obve-
nit alicui, ὁνειρεύεται τις τι,
παρουσιάζεται τι εἰς τὸν ὕπνον
τινος, βλέπει τις ὅνειρον.
obvīam, ἐπίρρ. id. obvius.
(obvīus, a, um). obviam esse ἡ
obvius sum alicui ἀπαντῶ τινι,
συναντῶ τινα. obviam eo ali-
cui ἡ obvius sum alicui πη-
γαίνω πρὸς ἀπάντησιν (συνάν-
τησίν) τινος. obviam venio
(ἡ exeo, progredior) ἐξέρχο-
μαι εἰς ἀπάντησιν (συνάντη-
σίν) τινος.
ob-volvo, volvi, volūtum, ere,
3. (ἐπ) καλύπτω, περικαλύπτω.
occas̄io, ðnis, θ. εύκαιρία.
occāsus, ūs, ἀ. δύσις, αἱ δυσμαῖ.
1. oc-cīdo, cīdi, cāsum, ere, 3.
πίπτω, δύομαι, sol occīdens ὁ
δύων ἥλιος, ἡ δύσις (τοῦ
ἥλιου).
2. oc-cīdo, cīdi, cīsum, ere, 3.
κατακόπτω, φονεύω.
oc-cīpo, 1. καταλαμβάνω.
ocūlus, i, ἀ. δρθαλμός.

- cd̄ium, ūi, oū. μῆσος.
 odor, ūris, ἀ. δύσμή, ἄρωμα.
 of-fendo, ndi, nsum, ere, 3. ἐν-
 τυγχάνω, εὑρίσκω, προσκόπτω,
 προσκρύψω, ὑβρίζω, λυπῶ, στε-
 νοχωρῶ.
 of-fero, obtūli, oblātum, offerre,
 προσφέρω.
 officiūm, ūi, oū. ἔργον, καθῆκον.
 olim, ἐπίρρ. ποτέ, ἡμέραν τινά.
 o-mitto, mīsi, missum, ere, 3.
 παραλείπω.
 omnis, e, πᾶς, ὅλος.
 ops, (ἄρρηστ. ἡ ὀνομ. καὶ δοτ. ἐν.), γεν. opis, αἰτ. opem, θ.
 δύναμις, βοήθεια, id. opes.
 opes, opum, πληθ. θ. στρατιω-
 τικαὶ δυνάμεις.
 opp̄idum, i, oū. πόλις.
 op-pr̄imo, pressi, pressum, ere,
 3. καταστρέφω, καταπιέζω, κα-
 ταβάλλω.
 op-pugno, 1. πολιορκῶ.
 opt̄imus, a, um, ἄριστος, δ κα-
 λύτερος (ὑπερθ. τοῦ bonus).
 id. melior.
 opt̄io, ūnis, θ. ἐκλογή, αἵρεσις.
 opto, 1. ἐπιθυμῶ, εὔχομαι.
 opus, ūris oū. ἔργον. Πληθ. ope-
 ra, στρατιωτικὰ ἔργα καὶ ἐπι-
 χειρήσεις (πρὸς ἐκπολιόρκησιν).
 opus est mihi aliquā re ἔχω
 ἀνάγκην τινος (πράγματος).
 orātor, ūris, ἀ. ὁρτωρ, πρεσβευ-
 τής, ἀπεσταλμένος, (μεσάζων
 διαπρωγματεύσεων).
- orbus, a, um, (ἐστερημένος), δρ-
 φανός.
 ordo, ūnis, ἀ. τάξις, αἱ τάξεις τοῦ
 στρατοῦ, σειρά.
 or̄or, ortus sum, ūri, 4. ἀποθ.
 ἐγείρομαι, ἀνατέλλω, κατάγο-
 μαι. sol or̄ens ὁ ἀνατέλλων
 ἥλιος, ἡ ἀνατολή.
 ornamentum, i, oū. κόσμημα, στό-
 λισμα.
 ornātus, ūs, ἀ. κόσμος, στολισμός,
 ἐνδυμασία, στολή.
 orno, 1. κοσμῶ, στολίζω.
 ὅρο, 1. παρακαλῶ, ἴκετεύω, ἐπι-
 μόνως ζητῶ.
 os, oris, oū. στόμα, πρόσωπον.
 ostendo, ndi, ntum, ere, 3. δει-
 κνύω.
 ostento, 1. (ἐπι)δεικνύω συγχάνις.
 otīōsus, a, um, ἀπράγματον, ἀρ-
 γός.
 otium, ūi, oū. ἄνεσις, ἀνάπαυσις,
 σχολή.
 ovans, μτχ. τοῦ ἀγρ. ovo, 1. (ἐκ-
 δηλῶ τὴν γαράν μου διὰ κραυγῶν
 καὶ σχημάτων), τελῶ τὸν
 μικρὸν θρίαμβον, εῖμαι ὑπερή-
 φανος.

P

- paciscor, pactus sum, pacisci,
 3. ἀποθ. συνθήκην ποιοῦμαι, συν-
 θηκολογῶ.
 pactus, id. paciscor καὶ pango.
 paene, ἐπίρρ. σχεδόν.

palam, ἐπίρρ. δημοσίᾳ, φανερῶς.
palpēbrae, ārum, πληθ. θ. βλέψηρον.

paludamentum, i., οὐ. χλαμὺς
(στρατιωτικὴ τῶν στρατηγῶν
καὶ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν).
pālus, i., ἀ. πάσσαλος, σκόλοψ,
(παλούντι).

pālus, ūdis, θ. ἔλος, τέλμα.
pando, ndi, passum, ere, 3. λύω.
pango, pepīgi, pactum, ere, 3.
(καθ)ορίζω, συμφωνῶ.

panis, is, ἀ. ἄρτος. panis secundarius ἄρτος διετερεύων (μαῦρο ψωμί).

pār, pāris ἵσος ὅμοιος τῶν αὐτῶν δυνάμεων ἴσοπαλος.
parabīlis, e, εὐπαρόχητος, εὔκτητος, εὐπόριστος, εὐώνος.

parco, pepercī, —, ere, 3. φείδομαι.

parcus, a, um, φειδωλός, ποιούμενος φειδωλὴν χρῆσιν.

parens, ntis, ἀ. (κυρίως μτχ. τοῦ par̄yo), πατήρ. Πληθ. parentes, um, ἀ. θ. οἱ γονεῖς (πατήρ καὶ μήτηρ).

pārēo, ūi, —, ere, 2. ὑπακούω, πείθομαι.

pāriō, pepēri, partum, ere, 3. γεννῶ, κτῶμαι.

parīter, ἐπίρρ. ἐξ ἵσου, ὁμοίως.
pāro, 1. παρασκευάζω.

parcīcidūm, ūi, οὐ. πατροκτννία, μιαιοφονία.

pars, partis, θ. μέρος, πρόσωπον

(φόλος), μερίς, κόμμα (πληθ.).
parum, ἐπίρρ. δλίγον (συγκρ. minus, ὑπερθ. minīmē).

parvūlus, a, um, πολὺ μικρός.
Οὐσ. parvūlus, i, ἀ. μικρὸν παιδίον, τὸ νεογνόν.

parvus, a, um, μικρός.
passim, ἐπίρρ. σποράδην, ἔνθικαὶ ἔνθια, πανταχοῦ.

pastor, ὅris, ἀ. ποιμήν.
pater, tris, ἀ. πατήρ. πληθ. patres, um, οἱ πατρίκιοι, οἱ εὐγενεῖς, οἱ Συγκλητικοί.

paternus, a, um, πατρικός, τοῦ πατρός.

patiens, ntis ἐπίθ. (κυρίως μτχ. τοῦ patior) ὑπομονητικός, καρτερικός.

patiōr, passus sum, pati 3. ἀπό. πάσχω, ὑπομένω.

patrīa, ae, θ. πατρίς.
patricīus, a, um, πατρίκιος.
patrimonīum, ūi, οὐ. ἡ πατρῷα,

ἡ πατρόθεν (κληρονομηθεῖσα)
περιουσία, ἡ περιουσία (ἐν γένει).

patrōnus, i, ἀ. συνήγορος, σύνδικος, ὑπερασπιστής.

páuci, ae, a, (κατὰ πληθ.) δλίγοι, εὐάριθμοι.

paulātim, ἐπίρρ. κατὰ μικρόν.
paulo, ἐπίρρ. δλίγον, μικρόν, id.

post.
páuper, ēris, πένης, πτωχός, ἐνδεής.
paupertas, ātis, θ. πενία, πτωχεία, ἔνδεια.

- pavor, ὄρις, ἀ. φόβος, τρόμος.
 pax, pacis, θ. εἰρήνη.
 peccatum, i, οὐ. ἀμάρτημα,
 σφάλμα.
 pecco, 1. σφάλλομαι, ἀμαρτάνω.
 pecunia, ae, θ. ἀργύριον, χρή-
 ματα.
 pecus, ὄρις, οὐ. (ἀγέλη κτηνῶν),
 κτήνη, ποίμνια.
 pediculāris, e, φθειρικός, φθει-
 ρογόνος, Ἰδ. morbus.
 pel-lēcīo, lexi, lectum, ere, 3.
 προσελκύω, δελεᾶξω.
 pello, pepūli, pulsum, ere, 3.
 ὀθῶ, ἐκβάλλω, ἐκδιώκω.
 penātes, ium, πληθ. ἀ. πατρῶοι
 θεοί, τοῦ οἴκου θεοί.
 per, πρόθ. μετ' αἰτ. διά, ἀνά, ἐξ
 αἰτίας (χάρις εἰς).
 per-ἄgro, 1. διέρχομαι, βαί-
 νω, ἀνά...
 per-amoenus, a, um, πάνυ τερ-
 πνός, πολὺ εὐχάριστος.
 per-cello, cēlli, culsum, ere, 3.
 καταβάλλω, ἀνατρέπω, κατα-
 πλήττω.
 per-contor, ātus sum, āri, 1.
 ἀποθ. πυνθάνομαι, (ἐρωτῶ νὰ
 μάθω).
 percussor, ὄρις, ἀ. φονεύς, δο-
 λοφόνος.
 per-cūtīo, ussi, ussum, ere, 3.
 κτυπῶ, πλήττω, καταβάλλω.
 perdītus, a, um, ἀπολωλώς, ἐξώ-
 λης, διεφθαρμένος.
 perdo, dīdi, dītum, ēre, 3. δια-
- φθείρω, καταστρέψω.
 per-dūco, xi, etum, ere, 3. ἔγω,
 ὄδηγῶ.
 peregrīnus, a um, ξένος, μὴ ἐγ-
 χώριος.
 per-éo, ūi, —, īre, ἀπόλλυμαι,
 (χάνομαι).
 per-fīcīo, fēci, sectum, ere, 3.
 κατορθώνω, περάνω.
 per-fidīa, ae, θ. ἀπιστία.
 per-fīdus, a, um, ἀπιστος.
 per-fōdio, ūdi, ossum, ere, 3.
 διαπερῶ, (δι' αἰχμηροῦ ὅργα-
 νου).
 per-fūgīo, fūgi, —, ere, 3. κα-
 ταφεύω.
 pergo, perrexī, perrectum, ere,
 3. προχωρῶ, σπεύδω. perge γώ-
 ρει (ἐμπρός, ὑπαγε).
 pericūlum, i, οὐ. κίνδυνος.
 peritīa, ae, θ. ἐμπειρία.
 per-mitto, mīsi, missum, ere,
 3. ἐπιτρέπω.
 pernicīes, ēi, θ. ὅλεθρος, κατα-
 στροφή.
 pernicīōsus, a, um, ὅλεθρος,
 καταστρεπτικός.
 perpetūō, ἐπίρρ. συνεγῆς, διη-
 νεκῶς.
 perpetūus, a, um, συνεχής, διαρ-
 κής. in perpetūum εἰς τὸ διη-
 νεκές, ἰσοβίως.
 per-saepe, ἐπίρρ., πάνυ πολλάκις,
 πολὺ συχνάκις, συχνότατα.
 per-sēquor, cūtus sum, sēqui,
 3. ἀποθ. (κατα) διώκω.

per-solvo, solvi, solūtum. ere,
 3. ἀποτίνω, καταβάλλω (πληγώνω), ἀποδίδω.
 per-stringo, nxi, ctum, ere, 3.
 (σφιγγῶ ἰσχυρῶς), διατρέχω,
 καταλαμβάνω.
 per-turbo, 1. διαταράττω.
 per-vēnīo, vēni, ventum, īre, 4.
 φθάνω.
 pessīmus, a, um, χείριστος, ἐγκληματικός (τὸ θετικὸν malus).
 peto, īvi (ἡ ūi), ītum, ere, 3.
 ζητῶ, ταχέως ἔρχομαι, σπεύδω εἰς...
 pharētra, ae, θ. φαρέτρα.
 philosōphus, i, ἀ. φιλόσοφος.
 piētas, ātis, θ. εὐσέβεια.
 pīla, ae, θ. σφαῖρα.
 pīlus, i, ἀ. θρīξ.
 pinguis, e, παγύς.
 piscicūlus, i, ἀ. ἰχθύδιον, μικρὸς ἰχθύς (ψαράκι).
 placēo, ūi, ītum, ere, 2. ἀρέσκω.,
 placet, ūit, ere, 2. ἀπροσ. δοκεῖ, φαίνεται καλόν.
 placidē, ἐπίρρ. ἡσύχως, ἡρέμως,
 πράκως.
 plīga, ae, θ. πληγή, τραῦμα,
 κτύπημα.
 pláusus, ūs, ἀ. ἐπιδοκιμασία,
 ἐπευφημία, ἐπαινος.
 plebēius (πρόφ. plebejus), a, um
 πληθεῖος.
 plebs, bis, θ. ἡ πληθύς, ὁ πολὺς
 ὄχλος.

plerīque, pleraeque, plerāque,
 πλεῖστοι, οἱ πολλοί, (ὁ μεγαλύτερος ἀριθμός).
 plumbum, i, οὐ. μόλυβδος.
 plurīmus, a, um, (ὑπερθ. τοῦ multus) πλεῖστος, πληθ. plurimi, ὅρυ, οἱ πλεῖστοι.
 plūs, ἐπίρρ. πλέον, περισσότερον.
 podāgra, ae, θ. ποδάγρα, ἀρθρῖτις.
 poena, ae, θ. ποινή.
 pompa, ae, θ. πομπή.
 pondo, (κυρ. ἀφαιρ. τοῦ ἀγρ. pondus γεν. pondi) ἐπομ. κατὰ λέξιν = (κατὰ) τὸ βάρος. 'Ος οὐσ. ἄκλ. (συνηθέστερον μὲν ἀριθμητ. κατὰ παράλειψιν τῆς λέξεως libra) = λίτρα (ἥτοι 327, 45 γραμμ., περ. 1/3 τοῦ κιλοῦ).
 pondus, īris, οὐ. βάρος.
 pōno, posūi, posītum, ere, 3.
 τίθημι, τοποθετῶ, ἴδρυω, θεωρῶ. castra ponere στρατοπεδεύω. ob oculos ponere θέτω πρὸ τῶν δρυμῶν.
 pons, ntis, ἀ. γέφυρα.
 pontīfex, ūcis, ἀ. ποντίφιξ.
 populāris, e, τοῦ λαοῦ, δημοτικός, δημοφιλής. οὐσ. populares, ūum, οἱ ἐπιχώριοι.
 pōpūlus, i, ἀ. δῆμος, λαός, ἔθνος.
 porta, ae, θ. πύλη.
 porto, 1. φέρω, κομίζω.
 posco, poposci, —, ere 3. ζητῶ, ἐπιζητῶ.

possum, potui, posse, δύναμαι.
post, πρόθ. μετ' αἰτ. μετὰ (καὶ αἰτ.). Ἐπίρρ. paulo post ὀλίγον ἔπειτα, ὀλίγον βραδύτερον, μικρὸν μετὰ ταῦτα.

postēā, ἐπίρρ. ἔπειτα, βραδύτερον, ἐν τοῖς ἔξης.

postērus, a, um, ὁ ὕστερος, ὁ μετέπειτα, οὐσ. postēri, ὅρυμ, ἡ. οἱ ἐπιγενόμενοι, οἱ ἀπόγονοι. in postērum εἰς τὸ μέλλον.

postis, is, ἡ. παραστάς, σταθμὸς (θύρας).

postēri, ὅρυμ, ἵδ. posterus.

postquam, σύνδ. ἀφοῦ.

postrēmo, ἐπίρρ. ἐπὶ τέλους, εἰς τέλος.

postūlo, 1. (ἀπ)αιτῶ, ζητῶ, ἀζειῶ.

potentia, ae, θ. δύναμις, ἴσχυς.

potestas, ἀτις, θ. δύναμις, ἔξουσία, ἄδεια.

potior, ītus sum, īri, 4. ἀποθ. γίνομαι κύριος.

prae, πρόθ. μετὰ ἀφαιρ. πρό, ἐν συγκρίσει πρός, ὑπὲρ (αἰτ.), ἔνεκα.

prae-acūtus, a, um, πολὺ ὀξυμένος, αἰχμηρότατος.

praebēo, ūi, ītum, ere, 2. παρέχω.

praeeceptor, ὅρις, ἡ. διδάσκαλος.

prae-cīdo, cīdi, cīsum, ere, 3. ἀποτέμνω.

prae-cīno, cinūi κ. cecīni, —, ere,

3. προπορεύομαι ἄδων, προξέδω.

prae-cīp̄io, cēpi, ceptum, ere,

3. ἐντέλλομαι, παραγγέλλω, διδάσκω.

prae-cip̄ito, 1. κρημίζω.
praecip̄ē, ἐπίρρ. μάλιστα, κυρίως, κατ' ἔξοχήν.

praecip̄us, a, um, κυριώτατος, (κυριώτερος).

prae-clārē, ἐπίρρ. μάλια λαμπρῶς, εἰς τὴν ἐντέλειαν.

praeco, ὄνις, ἡ. κήρυξ.

praeda, ae, λεία, λάφυρα.

praedītus, a, um, (μὲ ἀφαιρ.), κεκτημένος, ἔχων, προικισμένος.

praedo, ὄνις, ἡ. ληστής.

praedor, ἄτας sum, īri, 1. ἀποθ. λεηλατῶ.

praefectus, i, ἡ. προϊστάμενος, διοικητής.

prae-fēro, tūli, lātum, ferre, προτιμῶ, προκρίνω.

prae-fīgo, fixi, fixum, ere, 3. ἐμπήγνυμι, διαπερῶ.

praemīum ūi, οὐ. βραβεῖον, ἀμοιβή.

praesens, ntis, ἐπίθ. παρών, εὐνοϊκός.

praesidium, ūi, οὐ. τιμῆμα στρατοῦ, φρουρά, φυλακή, ἐπικουρία, (ἀσφάλεια).

praestans, ntis, ἐπίθ. (κυρ. μτχ. praesto), προέχων, ὑπερέχων, ὑπέρτερος, ἀνώτερος.

prae-sto, stīti, stītum, stāre, 1. προέχω, ὑπερέχω, (ἀνα)δεινώω, προσφέρω, παρέχω.

prae-sum, ūi, esse, εῖμαι πα-

ρών. 2) μετὰ δοτ. = εῖμαι ἀρχηγός, προΐσταμαι.
 praeter, πρόθ. μετ' αἰτ. ἐκτός, παρά (μετ' αἰτ.).
 praeter-eo, ᾧ, ἴτυ, ἵτε, παρέρχομαι, παρατρέχω.
 praeteritus, a, um, ἐπίθ. (κυρ. μτχ. praetereo), παρελθών.
 praetor, ὄρις, ἡ. πραιτώρ, στρατηγός.
 prae-valīdus, a, um, λίαν ἰσχυρός.
 prae-vēnīo, vēni, ventum, ἵτε, 4. προηγοῦμαι, ἔρχομαι. πρότερον, προλαμβάνω, προφθάνω.
 prae-vidēo, vīdi, vīsum, ere, 2. προορῶ, προβλέπω.
 pratum, i, οὐ. λειμῶν (λειβάδι).
 pravus, a, um, διεστραμένος, φαῦλος.
 precor, cātus sum, āri, 1. ἀποθ. εὔχομαι, (ζητῶ παρά τινος).
 premo, pressi, pressum, ere, 3. πιέζω.
 pretiōsus, a, um, πολύτιμος.
 pretūm, ᾧ, οὐ. ἀμοιβή, τιμή, ἔξαγόρασμα, λύτρα.
 prīmō, καὶ prīmum, ἐπίρρ. (κατὰ) πρῶτον.
 prīmus, a, um, (ὑπερθ. τοῦ συγκρ. prior.) πρῶτος.
 princeps, ᾧpis, πρῶτος. 2) ὁ κατέγων τὴν πρώτην θέσιν (τάξιν), ὁ πρόκριτος.
 prior, prius, πρότερος, πρῶτος (ἐκ δύο).

prius, ἐπίρρ. συγκρ. πρότερον. priusquam, σύνδ. πρὸν ἦ. privātus, a, um, ἴδιος, ἴδιωτηχός, τοῦ ἴδιώτου. privo, 1. στερῶ. pro, πρόθ. μετ' ἀφαιρ. πρό, ὑπέρ, ἀντί. probō, 1. (ἐπι)δοκιμάζω, ἀποδέχομαι, ἐγκρίνω. probus, a, um, χρηστός, ἔντιμος. pro-cēdo, cessi, cessum, ere, 3. προβαίνω, χωρῶ. procērus, a, um, ὑψηλός. pro-clāmo, 1. (ἀνα) κραυγάζω, ἀναφωνῶ. prod-eo, ᾧ, ἴτυ, ἵτε, προγωρῶ, ἐμφανίζομαι. proditō, ὅνις, θ. προδοσία. prodītor, ὄρις, ἡ. προδότης. pro-dūco, xi, etum, ere, 3. παρατείνω, μηκύνω. proelīum, ᾧ, οὐ. μάχη, συμπλοκή. pro-fēro, tūli, lātum, ferre, παρουσιάζω, κομίζω (ἔξω). pro-fīcīo, fēci, fectum, ere, 3. κατορθώνω, προκόπτω, (κερδίζω). pro-ficiscor, fectus sum, i, 3. ἀποθ. πορεύομαι, ἀναχωρῶ, ἀπέρχομαι. pro-fūgīo, fūgi, ere 3. καταφεύγω. pro-fūsus, a um, ἐπίθ. (κυρ. μτχ. profundor), ἀφθονος, ἀφειδής.

pro-grēdior, gressus sum, grēdi, 3. ἀποθ. προχωρῶ, προβαίνω, βαδίζω.

pro-hibēo, ūi, ūtum, ere, 2. ἐμποδίζω, κωλύω.

pro-iectio (πρόφ. projicio), iēci, iectum, 3. ἔπιτω (ἐμπρός), προβάλλω.

pro-lābor, lapsus sum, lābi, 3. ἀποθ. προοιλισθαίνω, (κατα)πίπτω.

pro-mīnēo, ūi, —, ere, 2. προκύπτω, προέχω.

pro-mitto, mīsi, missum, ere, 3. ὑπισχγοῦμαι.

promptus, a, um, ἐπίθ. (κυρ. μτχ. promo), ἔτοιμος, πρόχειρος, πρόθυμος, δραστήριος.

prope, ἐπίρρ. ἐγγύς, πλησίον, (ίδ. propius καὶ proxime). 2) πρόθ. μετ' αἰτ. ἐγγύς, πλησίον.

propērē, ἐπίρρ. ἐσπευσμένως, ταχέως.

propēro, 1. σπεύδω.

propinquus, a, um, πλησίον ὡν, συγγενής.

propīor, propīus, συγκρ. ἐπίθ. ἐγγύτερος, πλησιέστερος.

propīus, ἐπίρρ. συγκρ. ἐγγύτερον, πλησιέστερον.

pro-pōno, posūi, posītum, ere 3. ἀναρτῶ, δημοσιεύω (τοιχοκόλλω).

propter, πρόθ. μετ' αἰτ. διὰ (μετ' αἰτ.), ἔνεκα.

pro-rōgo, 1. παρατείνω.

pro-scribo, scripsi, scriptum ere, 3. προγράψω.

proscriptīo, ὅnis, θ. προγραφὴ (ἡ θέσις ἐκτὸς νόμου).

pro-sīlīo, lūi, —, īre, 4. ἀναπηδῶ (πηδῶ πρὸς τὰ ἐμπρός), ἐκπηδῶ.

pro-sterno, strāvi, strātum, ere, 3. καταβάλλω.

prosum, fūi, prodesse, ὀφελῶ, λυσιτελῶ.

pro-vēho, vəxi, vectum, ere, 3. προκομίζω, εἰς τὰ πρόσω πομίζω. Πρθ. provēhor, vectus sum, vēhi, 3. ἀνάγουμαι (ἐκ τοῦ λιμένος).

provincīa, ae, θ. ἐπαρχία.

provocatīo, ὅnis, θ. πρόκλησις, (αἰτησις γάριτος).

proxīmē, ἐπίρρ. (ὑπερθ. τοῦ prope), ἐγγύτατη, πολὺ πλησίον.

proxīmus, a, um, ἐγγύτατος, πλησιέστατος, (ὑπερθ. τοῦ prior).

prudentīa, ae, θ. σύνεσις, γνῶσις, σοφία.

publīcē, ἐπίρρ. δημοσίᾳ, δημοσίᾳ δαπάνῃ, ἐξόδοις τοῦ κράτους.

publīcus a, um, δημόσιος, τοῦ δημοσίου, (τοῦ κράτους).

pudor, ὅris, ἡ. αἰδώς, αἰσχύνη, ἐντροπή.

puella, ae, θ. ἡ παιᾶς, ἡ παιδίσκη.

puer, puěri, ἡ. ὁ παιᾶς.

puerilis, e, παιδικός.

pugio, ōnis, ἀ. ἐγχειρίδιον, ξιφίδιον.

pūgna, ae, θ. μάχη.

pugno, 1. μάχομαι, πολεμῶ.

pugnātum est (ἀπρόσ.) πόλεμος ἐγένετο, ἐπολέμησαν.

pulcher, chra, chrum, ὥραῖος.

pulvis, ēris, ἀ. κόνις (σκόνη).

pungo, pup̄gi, punctum, ere, 3. (ἐπὶ πόνου), κεντῶ, νύσσω (συνβλίζω).

punīo, īvi, ītum, īre, 4. τιμωρῶ, ἐκδικοῦμαι.

purgo, 1. καθαρὸν ποιῶ τινά τινος. me purgo ἀπολογοῦμαι.

purpūra, ae, θ. πορφύρα, ἡ πορφύρα ἐσθήτης.

pūto, 1. νομίζω.

Q

quadraginta, ἀριθμ. τεσσαράκοντα.

quadrāns, ntis, ἀ. μικρὸν νόμισμα, δ τετρᾶς, δ κοδράντης, (τὸ τεταρτημόριον δισσάριον).

quadrīmus, a, um, τετραετής.

quadringenti, ae, a. τετρακόσιοι.

quaero, sīvi, sītum, ere, 3. ζητῶ. quaero ab aliquo ἐρωτῶ τινα.

quaestio, ōnis, θ. ζήτησις, ζήτημα, δικαστικὴ ἀνάκρισις, ἐξέτασις.

quaestor, ōris, ἀ. ταμίας.

quaestūra, ae, θ. ταμιεία.

quaestus, ūs, ἀ. χρηματισμός.

quam, ἐπίρρ. 1) ἐρωτ. πόσον 2)

ἀναφ. ὅσον (ἀντίστοιχον τοῦ tam = τόσον), ὡς, ὅσον τὸ δυνατὸν (μετὰ ὑπερθ. μετὰ τοῦ possū ἢ ἄνευ τοῦ possū). 3) μετὰ συγκρ. ἢ λέξιν ἐκφράζουσαν ἢ περιέχουσαν σύγκρισιν = ἢ

quamdiū, ἐπίρρ. καὶ quam diū ὅσον χρόνον, ἐφ' ὅσον.

quamobrem, ἐπίρρ. (καὶ κεχωρισμένως quam ob rem), δι' ὃ, τούτου ἔνεκα, δθεν.

quamprīnum, ἐπίρρ. ὡς τάχιστα.

quamquam, σύνδ. εἰ καί, ἀν καί, καίτοι, καίπερ.

quam-vis, σύνδ. ἀν καί, εἰ καί.

quando, σύνδ. διπότε, quando quidem ἐπειδὴ περ, ἐπειδὴ (ἢ ἀφοῦ) βεβαίως.

quanquam, id. quamquam.

quantus, a, um, ὅσος, ὅπόσος.

qua-propter, ἐπίρρ. τίνος ἔνεκα, οὗ ἔνεκα, δι' ὃ.

qua-rē, ἐπίρρ. διατή, δθεν.

quartus, a, um, τέταρτος.

qua-si, ἐπίρρ. καὶ σύνδ. ὥσπερ, οἵονεί, ὠσαί, ὠσάν.

quater, ἐπίρρ. τετράκις, (τέσσαρας φοράς).

quattūor, ἀριθμ. ἐπίθ. ἄκλ. τέσσαρες. - que, σύνδ. ἐγκλιτ. (πάντοτε μετὰ λέξιν) τε, καί.

- questus, ὅς, ἀ. μέμψις, μομφή, δόμομός.
1. qui, quae, quod, ἀντων. (γεν. εἷς, δοτ. εἰ), τίς ; ποῖος ; ὅς, δόποιος.
 2. qui (ἀντὶ quo), ἐπίρρο. (κυρ. ἀφαιρ. ἀρχαίκα τῆς ἀντ. qui καὶ quis) πᾶς.
- quia, σύνδ. ἐπειδή, διότι.
- quicunque, quaecumque, quodcumque, ὁστισδήποτε.
- quid, οὐ. (ἐν. τῆς ἐρωτ. ἀντ. quis, τίς ; τι. 2) ως ἐπίρρο. εἰς τί ; διατί.
- qui - dam, quaedam, quiddam καὶ ἐπίθ. quoddam, τίς, τι, (γνωστὸς μὲν ἄλλα μὴ ἔντοσις κατανομαζόμενος ὑπὸ τοῦ γράφοντος ἢ λέγοντος).
- quidem, ἐπίρρο. βεβαίως, ne... quidem οὐδέ... βεβαίως.
- quid - nam, ίδ. quisnam.
- quid - nī, ἐπίρρο. διατὶ δέν, πῶς δέν ; quiesco, ēvi, ētum, ere, 3. ἡσυχάζω, ἀναπαύομαι.
- quiētus, a, um, ἡσυχος, ἡρεμος. quīn, σύνδ. ὅστις οὐ, ὥστε (νὰ) μή, ὥστε μή (ίδ. dubito, dubius). 2) μὲ προσταχτ. = ἀλλά, (δή).
- quippe, ἐπίρρο. ἄτε, ἄτε δή, ἐπειδή βεβαίως.
- qui, quae, quid τίς ; ποῖος ; 2) ἀντων. ἀρ. quis, quae καὶ qua, quid (μετὰ τὰς λ. si, nisi, num, nē).
- quisnam, quaenam, quodnam καὶ quidnam, τίς οὖν ; τίς λοιπόν ;
- quiſ-que, quaeque, quidque (καὶ ἐπίθ. quodque (ἔκαστος, πᾶς τις, πάντες).
- quis-quis, —, quicquid ἢ quidquid (καὶ ἐπίθ. quodquod), ὁστις δήποτε.
1. quō ἐπίρρο. (ἐπὶ κινήσεως) ὅποι, εἰς ποῖον μέρος, ὅπου.
 2. quōd, σύνδ. (πρὸ συγχριτ.) ἵνα, ὅπως. 2) ὅσῳ, ὅσον.
- quoad, σύνδ. ἔως, ἐφ' ὅσον.
- quod, σύνδ. ὅτι, διότι.
- quoque, ἐπίρρο. ἐπίσης, καὶ.
- quorsum (= quoversum) ἐπίρρο. πρὸς τί, πρὸς ὅτι.

R

- rapīna, ae, θ. ἀρπαγή.
- rapīo, pūi, ptum, ere, 3. ἀρπάζω, ἀπάγω.
- rarus, a, um, σπάνιος.
- ratus, ίδ. reor.
- re-bello, 1. ἐπαναστατῶ.
- re-cīpīo, cēpi, ceptum, ere, 3. (ἀνα) λαμβάνω, δέχομαι.
- re-conciliō, 1. διαλλάττω, συμφιλιῶ.
- rectē, ἐπίρρο. ὁρθῶς, δικαίως.
- recupēro, 1. ἀνακτῶ (μαι), ἀναλαμβάνω.
- re-cūso, 1. ne... ἀρνοῦμαι νά..., δὲν θέλω νά...

red-do, dīdi, dītum, ere, 3. ἀποδίδω. salutem ἀνταποδίδω τὸν χαιρετισμόν, ἀντιχαιρετίζω. litteras ἐγγειρίζω ἐπιστολήν.

red-éo, ūi, ūtum, ūre, ἐπανέρχομαι. redeo in gratiam cum aliquo συμφιλιοῦμαι πρός τινα. (μτχ. ἐνεστ. rediens, γεν. redeuntis).

redīmio, ūvi, ūtum, ūre 4. στεφανῶ.

red-imo, ēmi, emptum, ere, 3. ἔξαγοράζω, σώζω ἀντὶ λύτρων.

red-intēgro, 1. ἀνανεῶ.

redītus, ūs ἀ. ἐπάνοδος.

re-dūco, duxi, ductum, ere, 3. ὀδηγῶ ὅπισω, ἐπανάγω, ἐπανάρχω.

re-fēro, rettūli, relātum, referre, ἄγω, ἀπονέμω, ἀποδίδω, κομίζω, ἐπανακομίζω, ἐπαναφέρω, φέρω (ἐπὶ καὶ γεν.). gratiam ἀποδίδω τὴν ὁφειλούμενην γάριν.

regālis, e, βασιλικός.

regiūs, a, um, βασιλικός, τοῦ βασιλέως.

regno, 1. βασιλεύω.

regnum, i, oú. βασίλειον, βασιλεία.

rego, rexī, rectum, ere, 3. (δι) - ευθύνω.

re-gredīor, gressus sum, grēdi, 3. ἀποθ. ἐπιστρέφω, ἐπανέρχομαι.

relābor, lapsus sum, i, 3. ἀποθ. ἐπανέρχομαι (εἰς τὴν κοίτην μου), ἐπαναγωρῶ.

religīo, ūnis, θ. (θρησκεία, εὐλάβεια), συνείδησις.

religiōsus, a, um ἵεροπρεπής.

relinquo, līqui, lictum, ere, 3. (ἐγ) καταλείπω.

reliquiāe, ārum, θ. πληθ. τὰ λείψανα.

relīquus (πρόφ. relīqvus), a, um, λοιπός, ὑπόλοιπος.

remedīum, ūi, oú. διτι χρησιμεύει πρός ἴασιν, ἴαμα, φάρμακον.

re-mitto, mīsi, missum, ere 3. ἀφίημι, χαλαρώνω, ἀφίνω ἐλεύθερον, ἐλαττώνω, μετριάζω. ανίμη ad otium ἀνεσιν τῇ ψυχῇ (εἰς τὸ πνεῦμα) παρέχω, (παρατοῦμαι τῶν ἀσχολιῶν μου).

rē-mōnēo, mōni, mōtum, ere, 2. ἀπομακρύνω, ἀφαιρῶ, αἴρω.

remunēror, ātus sum, āri 1. ἀποθ. ἀνταποδίδω, ἀνταμείβω.

remus, i, ἀ. κώπη.

re-nōvo, 1. ἀνανεῶ.

re-nuntīo, 1. ἀναγγέλλω, ἀνακηρύττω.

re-nuo, ūi, —, ere, 3. ἀνανεύω.

reor, ratus sum, rēri, 2. ἀποθ. λογίζομαι, νομίζω.

re-pello, pūli, pulsum, ere, 3. ἀποκρούω, ἀπωθῶ.

re-pendo, ndi, nsum, ere, 3. ἀντικαταβάλλω (πληρώνω).

repentē, ἐπίρρ. αἴφνης, ἔξαίφνης, ὅλως ἀπροσδοκήτως.

re-pērio, reppēri, repertum, ūre, 4. ἀνευρίσκω.

re-pēto, īvi (καὶ ἦ), ītum, ere,
3. ζητῶ δπίσω (ὡς δφειλόμενον).
re-plēo, īvi, ītum, ere, 2. πλη-
ρῶ, (γεμίζω).
re-porto, 1. ἀποκομίζω.
re-prehendo, ndi, nsum, ere, 3.
ψέγω, μέμφομαι.
re-promitto, mīsi, missum, ere,
3. ἀνθυπισχυοῦμαι, εἰς ἀντάλ-
λαγμα ὑπισχυοῦμαι.
repudrō, 1. ἀποποιοῦμαι, δὲν δέ-
χομαι, ἀποκρούω.
re-pugno, 1. ἀντιμάχομαι, ἀντι-
δρῶ.
res, rēi, θ. πρᾶγμα, γεγονός, ὑπό-
θεσις, περιουσία, κράτος.
re-scindo, scīdi, scissum, ere,
3. ἀποκόπτω, ἀκυρῶ.
re-sēco, secūi, sectum, āre, 1.
(ἀπὸ)τέμνω.
re-sēro, 1. ἀνοίγω.
re-sisto, restīti, —, ere, 3. ἀν-
θίσταμαι, ἐναντιοῦμαι.
re-spergo, rsi, rsum, ere, 3. φαί-
νω, φαντίζω.
re-spicīo, spexi, spectum, ere, 3.
παρατηρῶ.
re-spondeo, ndi, nsum, ere, 2.
ἀποκρίνομαι, ἀνταποκρίνομαι.
responsum, i, οὐ. ἀπόκρισις.
res-publīca, καὶ res publica,
(γεν. rei publicae), θ. πολιτεία.
re-stitūo, īi, ītum, ere, 3. ἀπο-
καθίστημι, παλινορθῶ, ἐπαν-
ορθῶ.
re-sūmo, sumpsi, sumptum, ere,

3. ἀναλαμβάνω. somnum ἀπο-
κοιμῶμαι.
re-tīnēo, īi, tentum, ere, 2. κρα-
τῶ, ἐμποδίζω.
re-vertor, rti καὶ rsus sum, rti,
3. ἡμιαποθ., ἐπιστρέφω.
rex, regis, ἀ. βασιλεύς.
rhētor, ὄρις, ἀ. διδάσκαλος τῆς
ρήτορικῆς, ρήτοροδιδάσκαλος.
rīdeo, rīsi, rīsum, ere, 2. γελῶ.
ripa, ae, θ. ὅγθη, κοίτη, φεῖθρον.
risus, ūs, ἀ. γέλως.
robustus, a, um, φωμαλέος, εύ-
ρωστος.
rogo, 1. ἐρωτῶ, ζητῶ, παρακαλῶ.
rogus, i, ἀ. πυρά.
rostra, ὄρυμ, οὐ. πληθ. οἱ ἔμβο-
λοι, τὸ ἐν τῇ ἀγορᾷ βῆμα.
ruīna, ae, θ. ἐρείπιον.
ruo, rui, rutum, ere, 3. δρυμῶ.
rupes, is, θ. βράχος.
rustīcor, 1. ἀποθ. διαμένω ἐν
τῇ ἐξοχῇ.
rustīcus, a, um, ἀγροτικός, γε-
ωργικός.

S

sacer, cra, crum, ἱερός.
sacerdos, ὄτις, ἀ. ἱερεύς.
sacrificiūm, īi, οὐ. ἱεροτελεστία,
θυσία.
sacrum, i, οὐ. τὸ ἱερόν.
saepē, ἐπίρρ. πολλάκις, συγκρ.
saepīus, ὑπερθ. saepissimē.
saepīo, saepsi, saeptum, īre, 4

περιφράσσω, ὑπερασπίζω.
saevīo, ū, ītum, īre, 4. ἀγριαίνω, ἀγρίως προσφέρομαι (συμ- περιφέρομαι).
saevitīa, ae, θ. ἀγριότης, σκληρότης.
saltem, ἐπίρρ. τούλαχιστον.
saltus, ūs, ḍ. δάσος, νάπη.
salūbris (καὶ salūber), bre, σωτήριος.
salus, ūtis, θ. σωτηρία, χαιρετισμός.
salūto, 1. χαιρετίζω.
salvus, a, um, σῶος, ἀβλαβῆς.
sanctus, a, um, ἀγνός, καθαρός.
ἀδιάφθορος, ἐνάρετος.
sanguis, ūnis, ḍ. αἷμα.
sapīens, ntis, ἐπίθ. (κυρίως μτχ. sapīo), σοφός.
sapīo, ūi, —, ere, 3. σωφρονῶ.
ἔχω τὸν ὄρθὸν (τὸν κοινὸν) νοῦν.
satelles, ūtis, ḍ. δορυφόρος, (στρατῶται περιστοιχοῦντες τὸν στρατηγόν).
satis, ἐπίρρ. ἀρκούντως, ἐπαρκῶς, καλῶς, (συγκρ. satīus, καλύτερον).
saxum, i, οὐ. πέτρα, βράχος, μέγας λίθος.
schola, ae, θ. σχολή, σχολεῖον.
scīo, scīvi, καὶ scīi, scītum, īre,
4. γιγνώσκω, γνωρίζω.
scipīo, ūnis, ḍ. σκίπων, σκῆπτρον (βασιτηρία).
sciscītor, ītus sum, īri, 1. ἀποθ. ἐρωτῶ νὰ μάθω.

scrība, ae, ḍ. γραφεύς, λογιστής.
scribo, psi, ptum, ere, 3. γράφω.
scutum, i, οὐ. ἀσπίς.
sē καὶ sēsē (αἰτ. καὶ ἀφαιρ. ἐν. καὶ πληθ. τοῦ sui), ἔαυτοῦ, ἔαυτῆς, ἔαυτῶν. sēcum = μεθ' ἔαυτοῦ, μεθ' ἔαυτῆς, μεθ' ἔαυτῶν.
se-cēdo, cessi, cesso, ere, 3. ἀποχωρῶ.
se-cerno, crēvi, crētum, ere, 3. χωρίζω, διακρίνω.
seco, cūi, ctum, (μτχ. μ. secatūrus), īre, 1. τέμνω, κόπτω.
secrētō, ἐπίρρ. μυστικῶς, ἐν ἀπορρήτῳ.
secundarīus, a, um, δευτερεύων.
ἰδ. panis.
secundus, a, um, δεύτερος.
secūris, is, (αἰτ. im, ἀφαιρ. i), θ. πλέκων.
sed, σύνδ. ἀλλά.
sedēcim, δέκα ἕξ.
sedēo, sēdi, sessum, ere, 2. κάθημαι.
sedes, is, θ. ἔδρα, κατοικία.
sed-itīo, ūnis θ. διχόνοια, στάσις.
sedulītas, ātis θ. ὑπέρμετρος (δουλική, δουλοπρεπής), προθυμία.
segnis, e, νωθρός.
se-lībra, ae, θ. ἡμίλιτρον, ἡμίσεια λίτρα. Ἰδὲ libra κ. pondo.
sella, ae, θ. ἔδρα, δίφρος.

- semet, αὐτὸς ἐαυτόν, αὐτοὶ ἐ-
αυτούς.
- semper, ἐπίρρ. ἀεί, πάντοτε.
- sempiternus, a, um, αἰώνιος,
παντοτινός.
- senātor, ὄρις, ἀ. συγκλητικός.
- senātus, ūs, ἀ. σύγκλητος.
- senecta, ae, θ. καὶ senectus, ū-
tis, θ. γῆρας. ad summam se-
nectutem μέχρι βαθυτάτου γή-
ρατος.
- senectus, iδ. senecta.
- senex, senis, ἐπίθ. γέρων, οὔσ.
ἀ. ὁ γέρων.
- seniōr (συγκρ. τοῦ senex), γε-
ροντότερος, πρεσβύτερος, πρε-
σβύτης.
- sentent̄ia, ae, θ. γνώμη.
- sentio, nsi, nsum, īre, 4. ἐννοῶ,
κατανοῶ.
- separātim, ἐπίρρ. χωρίς, χωριστά.
- sepel̄io, īvi, pultum, īre, 4. θά-
πτω.
- septem, ἀριθ. ἅκλ. ἐπτά.
- septimus, a, um, ἔβδομος.
- septuagesimus, a, um, ἔβδομη-
κοστός.
- sepulcrum, i, οὐ. τάφος.
- sepultūra, ae, θ. ταφή, τάφος.
- sequens, ntis, ἐπίθ. (μτχ. τοῦ
sēquor), ἐπόμενος, ἀκόλουθος.
- sēquor, cūtus sum, sēqui, 3. ἀ-
ποθ. ἐπομαι, ἀκολουθῶ.
- sermo, ūnis, ἀ. διμιλία, λόγος,
διάλογος.
- seriō, ἐπίρρ. σοβαρῶς, σπουδαίως.
- serta, ūrum, οὐ. πληθ. καὶ ser-
tae, ārum, πληθ. θ. στέφανος.
- πλέγμα ἔξ ἀνθέων (γιφλάνδα).
- servo, 1. (δια)φυλάττω, τηρῶ.
- servus, i, ἀ. δοῦλος.
- sēsē, iδ. sē.
- sestertiūs, ūi, ἀ. σηστέρτιος (νό-
μισμα = $2\frac{1}{2}$ ἀσσάρια. 1 ἀσ. =
6 παλαιὰ λεπτά).
- seu καὶ sive, σύνδ. εἴτε. sive...
sive, seu... seu εἴτε... εἴτε.
- sevērus, a, um, αὐστηρός.
- sex, ἅκλ. ἔξ.
- sexaginta, ἅκλ. ἔξήκοντα.
- sextīlis, is, (κατὰ παράλειψιν τοῦ
mensis), ἀ. ὁ. ἔκτος ἀπὸ Μαρ-
τίου μὴν (ὁ ὥστερον Αὔγουστος
κληθεῖς).
- sextus, a, um, ἔκτος.
- sī, σύνδ. εἰ, ἔάν, ἄν.
- sīc, ἐπίρρ. οὕτω(ς), τοιουτορό-
πως (ἔτσι).
- sica, ae, θ. ἐγχειρίδιον, ξιφίδιον.
- siccum, i, οὐ. τὸ ξηρόν, ἡ ξηρά.
- sicut καὶ sicūti, ἐπίρρ. ὥς, καθώς.
- signifīco, 1. δηλῶ, σημαίνω.
- signo, 1. σημειῶ, χαράττω, κό-
πτω. signatum argentum νό-
μισμα ἀργυροῦν.
- signum, i, οὐ. σημεῖον, σημαία,
ἄγαλμα.
- silentium, ūi, οὐ. σιγή, σιωπή.
- similis, e, ὅμοιος.
- similitūdo, īnis, θ. ὁμοιότης.
- simul, ἐπίρρ. ἄμα, συγχρόνως,
(διὰ μᾶς).

- simūlo, 1. ὑποκρίνομαι, προσποιεῖμαι.
- sin, σύνδ. ἐὰν δέ, ἐὰν τούναντίον.
- sine, πρόθ. μετ' ἀφαιρ. ἀνευ, γωρίς.
- singulāris, e, μοναδικός.
- singūli, ae, a, ἐπίθ. πληθ., ἔκαστος, ἀνὰ ἔνα.
- sinister, tra, trum, ἀριστερός.
- sīne, iδ. seu.
- sobdles, iδ. suboles.
- sobrīus, a, um, θ. νηφάλιος.
- socer, ēri, ἀ. πενθερός.
- sociētas, ātis, θ. ἡ μεταξὺ λαῶν πολιτικὴ ἐπικοινωνία, ἔνωσις,
- πολιτικὴ φιλία (πολιτικαὶ σχέσεις), συμμαχία.
- sociūs, a, um, σύμμαχος.
- sodālis, e, ἔταιρος, φίλος.
- sol, solis, ἀ. ἥλιος.
- solēo, solītus sum, ere, 2. ἤμικπ., εἰωθα, συνήθείω.
- solidus, a, um, στερεός, στερρός, μόνιμος.
- solitarīus, a, um, ἐρημικός.
- solitūdo, īnis, θ. ἐρημία.
- solītus, a, um, εἰωθώς, συνήθης.
- sollemnīs, e, νενομισμένος, ἕορταστικός, ἐπίσημος, πανηγυρικός.
- solum, ἐπίρρ. μόνον. non solum sed etiam, οὐ μόνον ἀλλὰ καί.
- solus, a, um (γεν. solīus, δοτ. soli), μόνος.
- solvo, solvi, solūtum, ere, 3. λύω.
- somnīum, ii, οὐ. ὅνειρον.
- somnus, i, ἀ. ὅπνος.
- sonītus, ūs, ἀ. ἥχος, πάταγος.
- sono, ūi, ūtum, (μτχ. μ. sonatūrus), āre, 1. ἥχω, σαλπίζω, (παίζω).
- soror, ūris, θ. ἀδελφή.
- sors, sortis, θ. κλῆρος, τύχη.
- spatīum, ūi, οὐ. διάστημα χρόνου ἢ τόπου.
- specīes, ēi, θ. πρόφασις, πρόσχημα.
- specūlum, i, οὐ. κάτοπτρον.
- spectacūlum, i, οὐ. θέαμα.
- spectātor, ūris, ἀ. θεατής.
- specto, 1. θεῶμαι.
- sperno, sprēvi, sprētum, ere, 3. καταφρονῶ.
- spēs, ei, θ. ἐλπίς.
- spirītus, ūs, ἀ. πνεῦμα, ὑπερηφανία, οἴησις.
- spolīum, ūi, οὐ. συνήθ. πληθ. λάφυρα, σκῦλα.
- spondēo, spopondi, sponsum, ere, 2. ἐγγυῶμαι.
- sponsus, i, ἀ. μνηστήρ.
- sponte, ἐπίρρ. (κυρίως ἀφαιρ. τοῦ ἀχρήστου spons), ἐκουσίως.
- sponte sua, ἀφ' ἔκυτοῦ, ἀφ' ἔκυτῶν, αὐθορμήτως, ἐκουσίως.
- spretus, iδ. sperno.
- statim, ἐπίρρ. παρευθύς, παραχρῆμα.
- statīo, ūnis, θ. θέσις, φρουρά.
- statīa, ae, θ. ἀνδριάς.
- statīo, ūi, ūtum, ere, 3. ἰδρύω, ἀποφασίζω.

- statūra, ae, θ. ἀνάστημα.
 stimūlus, i, ἀ. = clavus, ἥλος.
 stipendīum, ūi, οὐ. (στρατιωτικὸς
 μισθός), πολεμικὴ ὑπηρεσία.
 stipendia facere στρατεύω,
 στρατεύομαι.
- stolidē, ἐπίρρ. ἡλιθίως.
- strāges, is, θ. φθορά, σφαγή,
 φόνος.
- strepītus, ūs, ἀ. θόρυβος, κρό-
 τος χειρῶν, κροῦσις, χειροκρό-
 τημα. alarum κροῦσις τῶν πτε-
 ρῶν, πλαταγισμός.
- strīdor, ὄρις, ἀ. σιγμός, τριγμός,
 τρισμὸς τοῦ ἐλέφαντος, τὸ
 στρηγύζειν.
- stringo, nxi, strictum, ere, 3.
 gladium ἔλκω (ἐκ τοῦ κολεοῦ)
 τὸ ξίφος, γυμνῶ τὸ ξίφος.
- studēo, ūi,—, ere 2. ἐπιμελοῦ-
 μαι, σπουδάζω.
- studīse, ἐπίρρ. μετὰ ζήλου, ἐπι-
 μελῶς.
- studīum, ūi, οὐ. σπουδή, ζῆλος,
 ἀγάπη, μάθησις, προθυμία.
 Πληθ. φιλολογία (τὰ ἐλληνικὰ
 γράμματα), αἱ μελέται.
- stupens, ntis, (ἐπίθ. κυρ. μτχ.
 stupeo) κατάπληκτος.
- stupeo, ūi,—, ere, 2. μένω κα-
 τάπληκτος, ἐκπλήττομαι.
- suādēo, āsi, āsum, ere, 2. πεί-
 θω, συμβουλεύω.
- sub, πρόθ. μετ' ἀφαιρ. (ἀνευ κι-
 νησ.) καὶ μετ' αἰτ. (ἐπὶ κινή-
 σεως) ὑπὸ (+ αἰτ.).
- sub-dūco, duxi, ductum, ere.
 3. ὁδηγῶ κρυφά, ἀποσύρω.
 τάξει.
- sub-ŷcio, iēci, iectum, ere. 3.
 ὑποβάλλω.
- sub-ŷgo, ēgi, actum, ere, 3. ὑπά-
 γω, ὑποτάσσω.
- subūtus, a, um, αἰφνίδιος.
- sublātus, iδ. tollo.
- sublic̄us, a, um, ξύλινος.
- subōles, is, θ. (περιληπτ.) ἀπό-
 γονοι, ἔκγονοι.
- sub-rīdēo, rīsi, rīsum. ere, 2.
 ὑπομειδῶ (χαμογελῶ).
- sud-sidīum, ūi, οὐ. ἐπικουρία.
- sub-vēhor, vectus sum, vēhi,
 3. ἀπόθ. καταπλέω.
- successor, ὄρις, ἀ. διάδοχος.
- sudor, ὄρις, ἀ. ἰδρώς.
- suf-fēro, sustūli, suf - ferre, φέ-
 ρω, βαστάζω.
- suf-fīc̄io, ēci, ectum, ere, 3. ἐπ-
 αρκῶ.
- sui, sibi, se, ἀντ. (ἐν. καὶ πληθ.),
 ἑαυτοῦ, ἑαυτῶν κλπ.
- Sullāni, ὄρυμ, ἀ. οἱ ὀπαδοὶ τοῦ
 Σύλλα.
- sum, fui, esse (μτχ. μ. furūrus).
 εἰμί, εἶμαι, εὑρίσκομαι, ἀνήκω.
- summus, a, um, ὑπατος, ὑπέρ-
 τατος, ὑψηλότατος.
- sumo, sumpsi, sumptum, ere,
 3. λαμβάνω, ἀναλαμβάνω, ἐπι-
 κειρῶ.
- sumptus, ūs, ἀ. δαπάνη, πολυ-
 τέλεια, τὰ μεγάλα ἔξοδα.

supellex, supellectilis, θ. ἐπιπλα
καὶ σκεύη τῆς οἰκίας, οἶκο-
σκευή.

super, πρόθ. 1) μετ' αἰτ. ὑπέρ,
ἐπί, ἐκτός. 2) μετ' ἀφαιρ. ὑ-
πέρ, περὶ (καὶ γεν.).

superbē, ἐπίρρ. ὑπεροπτικῶς,
ὑπερηφάνως.

superbīa, ae, θ. ὑπεροψία, ὑπερη-
φανία.

supero, 1. νικῶ, ὑπερέχω, κατα-
βάλλω.

super-sum, fūi, esse, περιγίγνο-
μαι, ἐπιζῶ.

super-vēn̄io, vēni, ventum. īre,
4. ἐπέρχομαι.

supplic̄ter, ἐπίρρ. ἵκε(τευ)τικῶς.

supplic̄tum, ūi, oὐ. ποιηή, τι-
μωρία.

suprēmus, a, um, (ὑπερθ.) ὑ-
πέρτατος, τελευταῖος.

sus-cīp̄io, cēpi, ceptum, ere, 3.
ἀναλαμβάνω.

sus-pendo, ndi, nsum, ere, 3.
ἀναρτῶ, κρατῶ μετέωρον.

susp̄cor, ātus sum, āri, 1.
ἀπόθ. ὑποπτεύω (ὑποπτεύ-
ομαι).

suus, a, um, ἔσυτοῦ, ἔσυτῶν.

sus-tēn̄o, nūi, tentum, ere, 2.
ὑπομένω.

T

tabes, is, θ. μαρασμός, φθίσις.
tabūla, ae, θ. πίναξ γραπτός,

ζωγράφημα.
tabulātum, i, oὐ. σανίδωμα.
tacēo, cūi, cītum, ere, 2. σιωπῶ,
σιγῶ.
tacītus, a, um, σιωπηλός.
tālis, e, τοιοῦτος.
talus, i, ἀ. ἀστράγαλος.
tam, ἐπίρρ. οὕτω, τόσον. tam...
quam τόσον... ὅσον.
tamen, σύνδ. ὅμως.
tandem, ἐπίρρ. τέλος, ἐπὶ τέλους.
tanquam καὶ tamquam σύνδ. ὡς,
καθώς.
tango, tetīgi, tactum, ere, 3. θιγ-
γάνω, θίγω, ἐγγίζω.
tantum, ἐπίρρ. μόνον. non tan-
tum... sed etiam οὐ μόνον
...ἀλλὰ καί.
tantummōdo, ἐπίρρ. μόνον, ἀρ-
κεῖ μόνον.
tantus, a, um, τοσοῦτος, τηλι-
κοῦτος, τόσον μέγας.
tardo, 1. ἐπιβραδύνω.
tectum, i, oὐ. στέγη, οἰκία.
telum, i, oὐ. βέλος, ὅπλον ἐπιθε-
τικόν, ἀκόντιον.
temerarīus, a, um, ἀλόγιστος,
ἀστόχαστος.
temperantīa, ae, θ. σωφροσύνη.
tempestas, ātis, θ. χρόνος,
καιρός.
tempus, ὅris, oὐ. χρόνος.
tendo, tetendi, tentum καὶ ten-
sum, ere, 3. τείνω.
tenebricōsus, a, um, σκοτεινός.
tenēo, nūi, tentum, ere, 2. κρα-

- τῶ, κατέχω. iureiurando (ἀφαιρ.) teneor δεσμεύομαι ἐκ τοῦ δρκου.
- tener, ēra, ērum, τρυφερός.
- ter, ἐπίρρ. ἀριθ. τρίς.
- tergum, i, οὐ. νῶτον, τὰ νῶτα.
- post tergum ὅπισθεν (ὅπισω).
- terni, ae, a, ἀριθμ. διανεμ. ἀνὰ τρεῖς, ἀνὰ τρεῖς (ἐκατέρωθεν).
- terra, ae, θ. γῆ, ξηρά.
- terrēo, ūi, ītum, ere, 2. κατα- πλήττω, τρομάζω τινά.
- terror, ὄρις, ἀ. τρόμος.
- tertīō, ἐπίρρ. τρίτον, ἐκ τρίτου, τρίτην φοράν.
- tertīum, ἐπίρρ. τὸ τρίτον.
- tertīus, a, um, τρίτος.
- theātrum, i, οὐ. θέατρον.
- thesáurus, i, ἀ. θησαυρός.
- tibīcen, ūnis, ἀ. αὐλητής.
- timěo, ūi, —, ere, 2. φοβοῦμαι.
- tiro, ὄνις, ἀ. ἀργάριος, πρωτό- πειρος, νεοστράτευτος.
- tirocinium, ūi, οὐ. ἡ περὶ τὰ στρατιωτικὰ ἀπειρία.
- toga, ae, θ. τήβεννα, τήβεννος (τὸ ἔθνικὸν τῶν Ρωμαίων ἱμάτιον).
- togātus, a, um, τηβεννοφόρος, φορῶν τὴν τήβεννον.
- tolero, 1. ὑπομένω.
- tollo, sustūli, sublātum, ere, 3. αἴρω, ἀποκομίζω, παίρω. 2) ἀφαιρῶ.
- torquis, is, ἀ. ὁ στρεπτός, τὸ περιδέραιον.
- torvus, a, um, βλοσυρός, ἄγριος.
- tot, ἐπίθ. ἄκλ. τοσοῦτοι.
- totydem. ἐπίθ. ἄκλ. ἄλλοι τόσοι.
- toties, ἐπίρρ. τοσάκις.
- totus, a, um, (γεν. totius, δοτ. toti), πᾶς, όλος, δόλοκληρος.
- trado, ūdi, ītum, ere, 3. παραδίδω.
- tra-īcio (πρόφ. trajicío), iēci, iectum, ere, 3. περαιῶ, διαβι- βάζω. 2) περῶ, διαβαίνω, δι- περαιοῦμαι.
- tra-no (καὶ trans - no), 1. δια- νήγομαι, διαπερῶ κολυμβῶν.
- trans, πρόθ. μετ' αἰτ. πέραν.
- trans-eo, ūi (καὶ īvi), ītum, īre, διαβαίνω (περνῶ).
- trans-fēro, tūli, lātum, ferre, μεταφέρω.
- trans-fīgo, xi, xum, ere, 3. δια- περῶ.
- trans-fōdīo, fōdi, fossum, ere, 3. διορύττω, διαπερῶ.
- trans-fūgīo, fūgi, —, ere, 3. αὐ- τομολῶ, (ἀπέρχομαι πρὸς τοὺς πολεμίους), ἀποδιδράσκω.
- trans-gredīo, gressum sum, grēdi, 3. ἀποθ. διαβαίνω, διαπεραιοῦ- μαι (περνῶ).
- trans-silīo, lūi (σπαν. līvi ἢ līi), īre, 4. ὑπερπηδῶ.
- trans-vēho, vexi, vectum, ere, 3. κομίζω, μεταφέρω.
- transversus, a, um, λοξός.
- trecenti, ae, a, τριακόσιοι.
- trēmo, ūi, —, ere, 3. τρέμω, φο- ροῦμαι.

tremūlus, a, um, τρέμων, ἀσταθής.

trepidatīo, ūnis, θ. ταραχὴ καὶ ἀταξία (ἐπὶ ἀκούσματι ἐπικρεμαμένου κινδύνου).

tres, tria (γεν. trium), τρεῖς, τρία.

tribūnal, ālis, oú. τὸ (ἐν τῇ ἀγορᾷ) βῆμα.

tribunātus, ūs, ἡ. δημαρχία.

tribūnus, i, ἡ. (φύλαρχος). tr. plebis δημαρχος. tr. militum χιλίαρχος (λεγεῶνος).

tribūo, ūi, ūtum, ere, 3. ἀπονέμω, χαρίζω.

tribūtum, i, oú. φόρος, (συν)εισφορά.

trigemīni, ūrum, ἡ. πληθ. οἱ τριδυμοι.

triginta, ἄκλ. τριάκοντα.

tristis, e, θλιψερός, λυπηρός.

triumphālis, e, τεθριαμβευκώς, θριαμβευτής.

triumpho, 1. κατάγω θριαμβον, θριαμβεύω.

triumphus, i, ἡ. θριαμβος.

trueidō, 1. ἀποσφάττω.

truncus, i, ἡ. κορμός, σῶμα.

trux, ucis, ἄγριος, ἄγριωπος.

tū, ἔντων. σύ. tune id. ne.

tuba, ae, θ. σάλπιγξ.

tubīcen, ūnis, ἡ. σαλπιγκτής.

tuēor, ūtus, sum, ēri. 2. ἀποθ. φυλάττω, ἐπιβλέπω.

tugurīum, ūi, oú. καλύβη.

tum, ἐπίρρ. τότε (τοὺς χρόνους ἐ-

κείνους, τὴν ἐποχὴν ἐκείνην). tum... tum... καὶ... καὶ... cum... tum τοῦτο μὲν... τοῦτο δέ, ἀφ' ἐνὸς μέν... ἀφ' ἐτέρου δέ.

tunc, ἐπίρρ. τότε.

tunīca, ae, θ. χιτών.

turba, ae, θ. τύρβη, ὅγλος, πλῆθος.

turmātim, ἐπίρρ. ἥληδόν.

turpis, e, αἰσχρός.

tūs, tūris, oú. θυμίαμα.

tuto, ἐπίρρ. ἀσφαλῶς.

tutus, a, um, ἀσφαλής, ἀπρόσβλητος.

U

uber, ēris, oúσ. μαστός, θηλή. ubi, ἐπίρρ. ποῦ, ὅπου, ἔνθα. 2) σύνδ. ώς (εὐθὺς ώς), ἄμα.

ullus, a, um, (γεν. ullīus, δοτ. ulli), τις (ἐν ἀρνητ. ἔννοιᾳ).

ultīmus, a, um, ἔσχατος. τελευταῖος.

ultrā, ἐπίρρ. πέρα, περαιτέρω, 2) πρόθ. μετ' αἰτ. πέραν. ultra fidem πέρα πίστεως, ἀπιστεύτως.

umērus, i, ἡ. (καὶ humērus), ἡ. ὕμιος.

umquām (καὶ unquam), ἐπίρρ. ποτὲ (ἰδίᾳ ἐν ἀρνητ. ἦ ἐρωτηματικαῖς προτάσεσι). non unquam οὐδέποτε.

unde, ἐπίρρ. (πόθεν;), ὅθεν.

undēcim, ἀριθ. ἔνδεκα.

unīcus, a, um, μόνος, μοναδικός.

universus, a, um, σύμπαξ, δλό-
κληγρος.

unquam id. umquam.

unus, a, um, (γεν. unūs δοτ.

uni), εἰς, μόνος, (εἰς καὶ μόνον)

urbs, urbīs, θ. πόλις 2) ἡ πόλις
Πρώμη.

usque, ἐπίρρ. διηγεκῶς, συνεχῶς
2) μέχρι, ἄχρι. usque eo μέχρι

τοσούτου χρόνου, ἐπὶ τοσοῦτον.

usurpo, 1. χρῶμαι, μεταχειρίζο-
μαι.

usus, ūs, ἀ. χρῆσις, χρεία, ἀ-
νάγκη.

ut (καὶ utī), σύνδ. ἵνα, ὅπως,
ώστε, (εὐθὺς) ὡς. 2) ἐπίρρ. ὡς,
καθώς.

uter, utris, ἀ. ἀσκός.

uter, utra, utrum, πότερος, ποῖος
ἐκ τῶν δύο.

uterque, utrāque, utrumque,
έκάτερος, καὶ ὁ εἰς καὶ ὁ ἄλλος
χωρὶς (χωρὶς τά), ἀμφότε-
ροι.

1. ūti, ἀπρμφ. τοῦ utor.

2. ūti, σύνδ. καὶ ἐπίρρ. ἵδε ut.

utīlis, e, ὡφέλιμος, χρήσιμος.

ūtīnam ἐπίρρ. εἴθε (μακάρι
νά...).

ūtor, ūsus sum, uti, 3. ἀποθ.
χρῶμαι, μεταχειρίζομαι.

utpōte ἐπίρρ. ἀτε δή, καθότι,
καθάπερ, (διὰ τὸν λόγον ὅτι).

utrimque, ἐπίρρ. ἐκκτέρωθεν.

utrum, ἐπίρρ. πότερον, ποῖον ἐκ
τῶν δύο, id. uter.

uxor, ūris, θ. ἡ σύζυγος.

V

vaco, 1. σχολάζω τινί, σπουδά-
ζω, σπουδὴν ποιοῦμαι, διατρίβω
περὶ τι.

vacēus, a, um, κενός.

vae, ἐπιφ. οὐαί ! οἴμοι ! φεῦ !

vafer, fra, frum, πανοῦργος.

vagītus, ūs, ἀ. κλαυθμαυρισμός.

valdē, ἐπίρρ. σφόδρα, ὅλως.

valeo, ūi, —, ere, 2. εῦ ἔχω,
εὔρωστῶ, ἴσχύω.

valetūdo, ūnis, θ. ὑγεία (καλὴ ἢ
κακή).

valīdus, a, um, ἴσχυρός, εὔρω-
στος.

vallum, i, οὐ. (κυρίως τὸ εἰς τά-
φον ἐκσκαπτόμενον χῶμα, ὅ-
περ ἐσχημάτιζε τὸ ὑψηλότερον
σημεῖον αὐτῆς), χαράκωμα, πε-
ριχαράκωμα.

varīus, a, um, ποικίλος.

varix, ūcis, ἀ. καὶ θ. κιρσός (νοσώ-
δης τῶν φλεβῶν οἰδησις).

vastus, a, um, εὔρυς, ἐκτεταμέ-
νος.

vecordia, ae, θ. ἄνοια, ἀρρο-
σύνη.

vectus, id. veho.

vegētus, a, um, εὔκινητος, ζωηρός.

vehicūlum, i, οὐ. ὅχημα.

veho, veki, vectum, ere, 3. ὅχω,

- κομίζω. *vehor* (in) equo ἵπ-
πεύω, δχοῦμαι ἐφ' ἵππου.
- vel, σύνδ. εἴτε, ἢ. vel... vel...
ἢ... ἢ... εἴτε... εἴτε. 2) ἐπίρρ.
καί, ἀκόμη καί.
- vello, velli ἢ vulsi, vulsum, ere,
3. ἀποσπῶ.
- velo, 1. καλύπτω.
- velut καὶ veluti, ἐπίρρ. ὡς, ὥσ-
περ, καθώς.
- venditío, ὅnis, θ. πώλησις.
- vendo, ᾧdi, ᾧtum, ere, 3. πωλῶ.
- venēnum, i, οὐ. δηλητήριον (φαρ-
μάκι).
- venēror, ἄτus sum, ἄri, 1. ἀποθ.
σέβομαι, προσκυνῶ.
- venīa, ae, θ. χάρις, ἔδεια, συγ-
γνώμη.
- vēn̄io, vēni, ventum, īre, 4. ἐρ-
χομαι.
- venor, ἄτus sum, ἄri, 1. ἀποθ.
κυνηγῶ.
- venter, tris, ἀ. κοιλία.
- ventus, i, ἀ. ἄνεμος.
- verbūm, i, λέξις, λόγος, φρά-
σις.
- ver, veris, οὐ. ἔχω.
- verē, ἐπίρρ. ἀληθῶς, εἰλικρινῶς.
- verecundía, ae, θ. αἰδώς.
- vereor, ītus sum, īri. 2. ἀποθ.
αἰδοῦμαι, εὐλαβοῦμαι, φοβοῦ-
μαι.
- verō, σύνδ. ὅμως, δέ. 2) ἐπίρρ.
τῆς ἀληθείας, πράγματι.
- versor, ἄτus sum, ἄri, 1. ἀποθ.
ἀναστρέφομαι, ἀσχολοῦμαι.
- versus, ūs, ἀ. στίχος.
- vertex, ūcis, ἀ. κορυφή.
- verus, a, um, ἀληθής.
- vestibūlum, i, οὐ. πρόθυρα, προ-
θάλαμος.
- vestis is, θ. ἐσθῆς, ἔνδυμα.
- veterāni, ὅrum, ἀ. οἱ παλαιοὶ
στρατιῶται, οἱ παλαιόμαχοι.
- veto, ᾧi, ᾧtum, īre, 1. ἀπαγο-
ρεύω, (δὲν ἐπιτρέπω νά).
- vicem, īd. vicis.
- vicīnus, a, um, γείτων, γειτνιά-
ζων, πλησιόχωρος.
- vicis, γεν. θηλ. (ἐν χρήσει : ἐν.
γεν. ἐν. αἰτ. vicem, ἐν. ἀφαιρ..
vice καὶ πληθ. αἰτ. vices, ἀφαιρ..
vicibus, ἐναλλαγή), καθῆκον.
2) ὡς ἐπίρρ. vice alicuius ἀντί-
τινος, ἐν μέρει τινός.
- victor, ὅris ἀ. νικητής.
- victoriā, ae, θ. νίκη.
- vicus, i, ἀ. κώμη, ρύμη, (στενὴ
όδός).
- videlicet, ἐπίρρ. δηλονότι, δη-
λαδή.
- vīdēo, vīdi, vīsum, ere, 2. δρῶ,
βλέπω. vidēor φαίνομαι, δοκῶ..
- vigilantía, ae, θ. ἀγρυπνία.
- vigilía, ae, φυλακή νυκτός, νυ-
κτοφυλάκησις, νυκτοφυλακία.
- viginti, εἴκοσι.
- villa, ae, θ. ἐπαυλίς, ἐξοχική οἰ-
κία.
- vilīcus (καὶ villīcus), i, ἀ. δ..
(τῆς ἐπαύλεως) ἐπιστάτης (συ-
νήθως δοῦλος ἀπελεύθερος).

- vincio, nxi, nctum, īre, 4. δέω
(δένω).
- vinco, vīci, victum, ere, 3. νικῶ.
- vincūlum, oύ. δεσμός, τὰ δεσμά,
ἡ φυλακή, εἰρκτή.
- vindīco, 1. (ἀντιποιοῦμαι τινος).
2. aliquid, τιμωροῦμαι τι.
- vir, viri, ἀ. ἀνήρ.
- vires, ūm, θ. πληθ. iδ. vis.
- virga, ae, θ. ῥάβδος.
- virgo, ūnis, θ. παρθένος.
- virīdis, is, πράσινος, χλωρός,
πρόσφατος (φρέσκος).
- virītim, ἐπίρρ. κατ' ἀνδρα, καθ'
(ἔνα) ἔκαστον.
- virtus, ūtis, θ. ἀρετή, πολεμικὴ
ἀρετή, ἀνδρεία, ἀξία.
- vis, θ. (αἰτ. vim, ἀφαιρ. vī),
βία, δύναμις, iσχύς, ἀφθονία (πο-
σότης), πληθ. vires, ūm.
- vīso, vīsi, visum, ere, 3. ἐπισκέ-
πτομαι.
- vita, ae, θ. ζωή βίος.
- vitīum, ūi, oύ. ἐλάττωμα.
- vitta, ae, θ. ταινία (πρὸς κόσμη-
σιν τῶν ἑρῶν θυμάτων καὶ
τῶν βωμῶν).
- vitupēro, 1. ψέγω.
- vīvo, xi, (μτχ. μ. vietūrus), ere,
3. ζῶ.
- vivus, a, um, ζῶν, ἔμψυχος, ζων-
τανός.
- vix, ἐπίρρ. μόλις, δυσκόλως.
- vōco, 1. καλῶ, ὀνομάζω.
- vōlo, vōlūi, —, velle, θέλω, βού-
λομαι.
- vōlo, 1. ἐπιταμαι.
- voluntariūs, a, um, ἐθελούσιος.
- voluntas, ātis, θ. θέλησις, βού-
λησις, ἐπιθυμία.
- voluptas, ātis, θ. ἡδονή, εὐχα-
ρίστησις.
- vos, πληθ τοῦ tu.
- votum, i, oύ. εὐχή, ἐπιθυμία,
πόθος.
- vovēo, vōvi, vōtum, ere, 2. εὔ-
χομαι (τάξω), ὑπισχγοῦμαι (εἰς
θεὸν πανηγυριῶς).
- vox, vocis, θ. φωνή, λόγος.
- vulgāris, e, κοινός, τοῦ ὅχλου,
συνήθης.
- vulnēro, 1. τιτρώσκω, πληγώνω.
- vulnus, ēris, oύ. τραῦμα, πληγή.
2) = clades.
- vultur, ūris, ἀ. εῖδος ἀετοῦ, ὁ γύψ.
- vultus, ūs, ἀ. ὄψις, πρόσωπον.

επιλέγει την παραδοσιακή γλώσσα για να διατηρήσει την αρχαία γλώσσα ως μέρος της εθνικής της παραδόσεως. Η σύγχρονη γλώσσα δεν θεωρείται πάλι σημαντική για την επίκαιρη επιστήμη, παρότι οι γενικές γνώσεις στην παραδοσιακή γλώσσα είναι απαραίτητες για την κατανόηση της παραδοσιακής γλώσσας. Η σύγχρονη γλώσσα δεν θεωρείται πάλι σημαντική για την επίκαιρη επιστήμη, παρότι οι γενικές γνώσεις στην παραδοσιακή γλώσσα είναι απαραίτητες για την κατανόηση της παραδοσιακής γλώσσας. Η σύγχρονη γλώσσα δεν θεωρείται πάλι σημαντική για την επίκαιρη επιστήμη, παρότι οι γενικές γνώσεις στην παραδοσιακή γλώσσα είναι απαραίτητες για την κατανόηση της παραδοσιακής γλώσσας. Η σύγχρονη γλώσσα δεν θεωρείται πάλι σημαντική για την επίκαιρη επιστήμη, παρότι οι γενικές γνώσεις στην παραδοσιακή γλώσσα είναι απαραίτητες για την κατανόηση της παραδοσιακής γλώσσας. Η σύγχρονη γλώσσα δεν θεωρείται πάλι σημαντική για την επίκαιρη επιστήμη, παρότι οι γενικές γνώσεις στην παραδοσιακή γλώσσα είναι απαραίτητες για την κατανόηση της παραδοσιακής γλώσσας. Η σύγχρονη γλώσσα δεν θεωρείται πάλι σημαντική για την επίκαιρη επιστήμη, παρότι οι γενικές γνώσεις στην παραδοσιακή γλώσσα είναι απαραίτητες για την κατανόηση της παραδοσιακής γλώσσας. Η σύγχρονη γλώσσα δεν θεωρείται πάλι σημαντική για την επίκαιρη επιστήμη, παρότι οι γενικές γνώσεις στην παραδοσιακή γλώσσα είναι απαραίτητες για την κατανόηση της παραδοσιακής γλώσσας.

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	<i>Σελίς</i>
Πρόλογος	97
Βιογραφία τοῦ Lhomond	99
I. Romanī imperii exordium (1 — 7)	101 — 103
‘Ἐρμηνευτικὴ Σημειώσεις	131 — 136
II. Tullus Hostilius Romanorum rex tertius (8 — 9)	103 — 104
‘Ἐρμηνευτικὴ Σημειώσεις	137 — 139
III. Iunius Brutus Romanorum consul primus (10)	104 — 105
‘Ἐρμηνευτικὴ Σημειώσεις	139 — 140
IV. Horatius Cocles (11)	105
‘Ἐρμηνευτικὴ Σημειώσεις	140 — 141
V. Mucius Scaevola (12)	105 — 106
‘Ἐρμηνευτικὴ Σημειώσεις	141 — 142
VI. Menenius Agrippa (13)	106
‘Ἐρμηνευτικὴ Σημειώσεις	142 — 143
VII. Lucius Quinctius Cincinnatus (14 — 15)	107
‘Ἐρμηνευτικὴ Σημειώσεις	144 — 145
VIII. Marcus Furius Camillus (16 — 18)	107 — 108
‘Ἐρμηνευτικὴ Σημειώσεις	145 — 149
IX. Titus Manlius Torquatus (19 — 20)	109 — 110
‘Ἐρμηνευτικὴ Σημειώσεις	149 — 152
X. Publius Decius (21)	110
‘Ἐρμηνευτικὴ Σημειώσεις	152 — 153
XI. Gaius Fabricius (22 — 23)	110 — 111
‘Ἐρμηνευτικὴ Σημειώσεις	153 — 156
XII. Marcus Atilius Regulus (24 — 25)	111 — 112
‘Ἐρμηνευτικὴ Σημειώσεις	156 — 159
XIII. Quintus Fabius Maximus (26)	112 — 113
‘Ἐρμηνευτικὴ Σημειώσεις	159 — 161
XIV. Lucius Aemilius Paulus et Gaius Terentius Varro (27 — 28).	113 — 114
‘Ἐρμηνευτικὴ Σημειώσεις	161 — 162
XV. Marcus Claudius Marcellus (29)	114
‘Ἐρμηνευτικὴ Σημειώσεις	162 — 163

	Σελίς
XVI. Publius Cornelius Scipio Africanus (30 — 35)..... ‘Ερμηνευτικαὶ Σημειώσεις	114 — 117 163 — 170
XVII. Lucius Aemilius Paulus Macedonicus (36 — 37)..... ‘Ερμηνευτικαὶ Σημειώσεις	117 — 118 170 — 173
XVIII. Publius Cornelius Scipio Aemilianus (38 — 40) ‘Ερμηνευτικαὶ Σημειώσεις	118 — 119 174 — 176
XIX. Tiberius et Gaius Gracchi (41 — 44)..... ‘Ερμηνευτικαὶ Σημειώσεις	119 — 121 177 — 181
XX. Publius Rutilius Rufus (45)..... ‘Ερμηνευτικαὶ Σημειώσεις	121 181 — 182
XXI. Gaius Marius (46 — 49)..... ‘Ερμηνευτικαὶ Σημειώσεις	122 — 123 182 — 185
XXII. Lucius Cornelius Sulla (50 — 51)..... ‘Ερμηνευτικαὶ Σημειώσεις	123 — 124 186 — 187
XXIII. Lucius Licinius Lucullus (52)..... ‘Ερμηνευτικαὶ Σημειώσεις	124 187 — 188
XXIV. Quintus Sertorius (53)	124 — 125
‘Ερμηνευτικαὶ Σημειώσεις	188 — 189
XXV. Gnaeus Pompeius Magnus (54 — 55)	125 — 126
‘Ερμηνευτικαὶ Σημειώσεις	189 — 190
XXVI. Gaius Iulius Caesar (56 — 57)	126 — 127
‘Ερμηνευτικαὶ Σημειώσεις	190 — 192
XXVII. Marcus Porcius Cato Uticensis (58 — 59)	127 — 128
‘Ερμηνευτικαὶ Σημειώσεις	192 — 193
XXVIII. Marcus Tullio Cicero (60 — 61)..... ‘Ερμηνευτικαὶ Σημειώσεις	128 — 129 193 — 196
XXIX. Octavianus Caesar Augustus (62 — 64)..... ‘Ερμηνευτικαὶ Σημειώσεις	129 — 130 196 — 200
Λεξιλόγιον.....	201 — 255
Πίναξ περιεχομένων.....	257 — 258

'Επιμελητής ἐκδόσεως Κ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (ἀπ. Δ.Σ. ΟΕΣΒ 9073/11.7.56)

Τὰ ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου φέρουν τὸ κάτωθι βιβλιόσημον εἰς ἀπόδειξιν τῆς γραμματοτεχνίας αὐτῶν.

Αντίτυπον στερούμενον τοῦ βιβλιοσήμου τούτου θεωρεῖται κλεψύτυπον.
Ο διαθέτων, πωλῶν ἢ χρησιμοποιῶν αὐτὸ διώκεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ζεφύρου τοῦ νόμου 1129 τῆς 15/21 Μαρτίου 1946 (Ἐφ. Κυβ. 1946, Α 108).

ΕΚΔΟΣΙΣ Θ' / Ε', 1957 (VI) — ΑΝΤΙΤΥΠΑ 40.000

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ : ΑΦΩΝ Γ. ΡΟΔΗ

40⁹⁰
f¹²

$$\frac{179}{16^{\circ}5}$$

